

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YAZMA EĞİTİMİNDE BASIN DİLİNDEN YARARLANMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEVTAP BUZLUKLUOĞLU ARSLAN

**TOKAT
Ağustos, 2016**

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YAZMA EĞİTİMİNDE BASIN DİLİNDEN YARARLANMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevtap BUZLUKLUOĞLU ARSLAN

Danışman: Yrd. Doç Dr. Sami BASKIN

TOKAT
Ağustos, 2016

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Lisansüstü Tez Çalışması Etik Sözleşmesi

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin ve raporlaştırma sürecinin Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna genel akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak toplandığını, hazırlandığı ve raporlaştırıldığını, iş bu tez çalışmasını “intihali engelleme” programından taradığımı bana ait olmayan tüm bilgi, veri, düşünce ve bulgulara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan eder sorumluluğun tarafıma ait olduğunu kabul ederim.

23/08/2016

Sevtap BUZLUKLUOĞLU ARSLAN

Jüri İmza Onay Sayfası

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne, Sevtap BUZLUKLUOĞLU ARSLAN'ın Yazma Eğitiminde Basın Dilinden Yararlanma adlı çalışması..... tarihinde jürimiz tarafından Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Başkan: Doç. Dr. Adem İŞCAN

.....

Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç Dr. Sami BASKIN

Üye: Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKÇAY

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../.../2016

Doç. Dr. Adem İŞCAN

Enstitü Müdürü Mühür İmza

ÖN SÖZ

Günümüzde öğrenme okul sınırlarının çok ötesine geçmiş, hayatın her anında ve hayat boyu olmuştur. Bu yüzden dil eğitimini okul sınırları ile, Türkçe dersi ile sınırlandırmak doğru değildir. Aksine okul dışı etkinlikler, yaşantılar ve materyallerle desteklemek dil gelişimi açısından oldukça önemlidir. Bu çalışmanın da ortaya çıkış nedeni budur: Okul dışı, metin dışı okumalar yapmak ve bunların yazma becerisinin geliştirilmesinde kullanılabilirliğini sağlamaktır. Bu yüzden günlük hayatta sürekli karşılaşılan, edinilmesi oldukça kolay olan ve görselleriyle, güncel oluşuyla ve konu çeşitliliğiyle öğrencilerin ilgisini çekebilecek gazete metinlerinin yazımında kullanılan söz üretme yolları araştırılmış, bu metinlerin dilin hangi boyutu kullanılarak yazıldığı araştırılmış ve en sonda gazete metinlerinin oluşumunda kullanılan söz üretme yollarının öğrenciler tarafından kullanılmasını sağlayabilecek etkinlikler tasarlanmıştır.

Okurlar bu çalışmanın ilk bölümünde çalışmanın ortaya çıkış sebebini, amacını ve önemini bulacaklardır. İkinci bölümde ise etkili yazma eğitiminin Milli Eğitim Bakanlığının müfredatındaki yerini, neden etkin bir dil oluşturma gerektiğini ve bu dilin oluşumunda yer alabilecek söz üretme unsurlarını görecektir. Üçüncü bölümünde araştırma modeli, evren ve örneklem, ölçme araçları, veri toplama süreci, verilerin çözümlenmesi konularına yer verilmiştir. Dördüncü bölüm bulgular kısmıdır. Ancak bulgular sadece verilerden oluşmamaktadır. Burada diğer çalışmalardan farklı olarak önce söz üretme unsurunun tanımı ve diğer kaynaklardaki bilgileri verilmiş sonra tirajı en yüksek beş gazetenin bir ay boyunca yayımlanan ilk sayfa başlıklarında anlatılan söz üretme unsuruna ait birimleri listelenmiştir. Böylece okuyanlar, önce konuyu öğrenebilecek sonra onunla ilgili zengin örneklerle bu öğrenmelerini pekiştireceklerdir. Bulguların ikinci kısmında ise içerik ile söz üretme biçimleri arasındaki ilişkiye ait veriler yer almaktadır. Burada haber metinleri tematik olarak on başlık altında sınıflandırılmış ve bu temaların hangi söz üretme unsurlarını içerdiği gösterilmiştir. Bununla da okuyanlara önce konunuzu belirleyin, sonra bu konuda hangi söz üretme unsurlarından daha çok yararlanacağını buradaki çalışmaya bakıp öyle yazın mesajı örtük olarak verilmiştir. Tartışma ve sonuç bölümlerinde daha önceki çalışmalara atıflar yapılmış ve bu çalışmanın sayısal dökümleri yapılarak varılan neticeler yorumlanmıştır. En son kısımda ise yazma becerisini geliştirmek isteyen veya öğrencilerine farklı etkinlikler göstermek

isteyen öğretmenler için örnek etkinlikler tasarlanmıştır. Çalışmanın Türkçe eğitimine yararlı olması ve okuyanların geliştirici katkıları beklenmektedir.

Sevta BUZLUKLUOĞLU ARSLAN

TEŐEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde, en başından itibaren değerli bilgilerini benimle paylaşan, kullandığı her kelimenin hayatıma kattığı önemi asla unutmayacağım Yrd. Doç. Dr. Sami BASKIN'a; dostluğu, samimiyeti ve küçük kızıyla yoğun çalışmalarımız sırasında bize gösterdiği sabrıyla Hayriye BASKIN'a teőekkür ederim.

Çalışma sürecim boyunca tüm zorlukları benimle birlikte gğsleyen, yoğun akademik çalışmaları arasında bana her an, zaman yaratabilen kız kardeşim, arkadaşım Ar. Gör. Őeyma ERBAY'a yüksek lisans sürecimin mimari olması sebebiyle minnettarım.

Uzaktardan gelip hayatımıza dahil olan, her alandaki teknik bilgi ve desteğiyle yardımlarını benden hiçbir zaman esirgemeyen arkadaşlarım Cihan ÖZDEMİRCİ ve Maria ÖZDEMİRCİ'ye teőekkür ederim.

Hayatım boyunca yanımda olan sevgilerini, özverilerini, emeklerini, sabırlarını esirgemeyen eğitimimin her aşamasında beni destekleyip, motive eden zor zamanlarımda yanımda olmalarıyla teselli bulduğum kıymetli annem ve babama teőekkürü borç bilirim.

Yoğun çalışmalarım sırasında bana her konuda sabır gösteren ve katlanan, en büyük destekçim, ortak vaktimizin çoğunu yüksek lisans çalışmalarıma ayırarak vaktinden çaldığım, değerli eşim Ali Nisa ARSLAN'a sonsuz teőekkürler.

ÖZET

İnsanoğlu, içinde büyüttüğü hayal, düşünce, duyguları veya yaşadığı olayları dile getirme ihtiyacı duyar. Bunu da konuşarak veya yazarak gerçekleştirir. Bu gerçekleştirme esnasında zihninde durumuna uygun kelimeler, dil bilgisel yapılar ve ifadeler kurgular. Yani kendini anlatacak sözler üretir. Üretim, dilin hem seçme hem de dizme ekseninde tercihler yapması demektir. Yani çoklu birimler arasından birisini seçmesidir. Bu durumda iki önemli soru ortaya çıkmaktadır: “Hangi dil birimi seçilmelidir?” ve “Seçilen dil birimleri nasıl bir araya getirilmelidir?” Bu soruların cevabı, sözün etkisini belirleyen en önemli faktördür. Zira her kelimenin veya her dizimin dinleyen/okuyanda oluşturduğu etki farklıdır. Bu yüzden sözün etkisini arttırmak için Miladın Öncesine dayanan çalışmalar bulunmaktadır. Özellikle retorik başlığı altında toplanan ve “insanları ikna etmek için dilin ustaca kullanımına” odaklanan çalışmalar, insanoğlunun seçme ve dizme eksenindeki tercihlerinin etkisini arttırmayı amaçlamaktadır. Bu amaç, kişinin söylediklerini karşı tarafa etkili bir biçimde ulaştırma ve buna uygun düzenlemeler yapma gayretine yardım etmek içindir. Aynı amaç dil eğitiminin de temel gayesidir. Dil eğitiminde bireylerini kendilerini iyi ve etkili anlatmaları hedeflenmektedir. Bunun için dil eğitimi alanlara dilin etkin kullanımını sağlayan anlatım yolları ve söz üretme biçimleri gösterilir. Söylenen sözleri güzelleştiren bu anlatım biçimlerinin bazıları şunlardır: metafor kullanma, ad aktarması kullanma, deyim ve atasözü kullanma, sayısal rakamlardan kullanma, abartma...

Bu araştırmada, okul metinleri dışında öğrencilerin yararlanabileceği metinler bulmak, bu metinlerin söz üretme yollarını ortaya çıkararak öğrencilerin metinlerin nasıl oluştuğunu görmesini sağlamak ve bu metinlerin benzerlerini yazmaları için onlara yol göstermek amaçlanmıştır. Bunun için araştırma “Türkiye’de yayımlanan gazeteler, okuyucunun ilgisini çekmek, onu yönlendirmek ve istedikleri kitlesel hareketi oluşturmak için haber dilini nasıl kurgulamaktadırlar?” sorusu üzerine inşa edilmiştir.

Türkiye’de günde, yaklaşık olarak dört buçuk milyon gazete satılmaktadır. Bu rakamın dağılımında gazetelerin dili önemli bir faktördür. Alıcıyı harekete geçirebilen veya onunla aynı paydaşlara sahip gazetelerin satış rakamları yüksek, diğerleri ise daha az olmaktadır. Bu çok satan gazetelerin dilinin nasıl kurgulandığının ortaya çıkarılması, tüm bireyler ve özellikle eğitim çağındaki kişilerin dilin daha etkili, dikkat çekici ve yönlendirici olabilmesini görmeleri bakımından önemlidir. Çünkü yazma etkinlikleri başta olmak üzere dil becerilerinin geliştirilmesinde farklı özelliklerdeki metinlerden

hareket etmek ve çocukların okul kitaplarında bulunmayan metinlerle karşılaşmasını sağlayarak ilgilerini arttırıcı etkiye sahiptir.

Türkiye genelinde Türkçe yayımlanan kırk civarındaki ulusal gazetenin dili için en çok satan beş gazetenin ilk sayfalarındaki başlıklar, basın dilinin nasıl oluşturulduğunu ortaya çıkarmak için yeterli sayılmıştır. Bu yüzden Türkiye’de ulusal yayın yapan rakam kırk civarındaki ulusal gazetenin toplam satış adetinin %50’sini gerçekleştiren beş gazete ile araştırma sınırlandırılmıştır.

Çalışma verilerinin toplanacağı ay kura ile belirlenmiştir. Kurada, Haziran 2015 ayı çıkmıştır. Bu ayda yayımlanan ve satış rakamları en fazla olan dört gazete (Posta, Hürriyet, Sabah, Sözcü) gün gün takip edilmiş, ilk sayfalarındaki başlıklar derlenmiş, tematik açıdan sınıflandırılmış ve söz üretme biçimleri incelenmiştir.

İnceleme neticesinde gazete metinlerinin okuru etkilemek için çarpıcı dil kullanma biçimleri ortaya çıkarılmıştır. Buna göre gazete metinlerinde kullanılan başlıca bazı söz üretme yolları şunlardır: Tanımlama, Örnek Verme, Kanıt Gösterme, Metafor, Ad Aktarması, Alaya Alma (İroni), Korku ve Endişe Yaratma, Sürü Mantığı Yaratma, Güvenilir Kaynak Kullanma, Haberde Lakap Kullanımı, Haberde İsimlerin Kullanımı, Kişileştirme (Teşhis), Kibar Gözükme, Üçleme Kuralına Uyuma, Paralel Yapı Kurma, Zamir Kullanma, Ses Uyumu Kurma, Rakamsal Bilgi Kullanma...

Türkiye’de yayımlanan gazetelerin ilk sayfalarında en çok siyasi konuların işlendiği, bilim, din, sağlık gibi konulara çok yer verildiği, eğitim konusunun da sadece sınavlardan ibaret olarak anlatıldığı görülmüştür.

Araştırmanın öneri kısmında ise öğrencilerin gazete metinlerine benzer metinler yazmaları için çeşitli etkinlikler tasarlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Basın Dili, Yazma Eğitimi, Türkçe Eğitimi

ABSTRACT

Human beings feel the need to express experienced events or dreams, feelings, thoughts that they grow inside. And they manage to do so by speaking or writing (typing). In the process of fulfillment human builds -appropriate to the situation- words, grammatical structures and expressions in his mind. That is, he produces words to describe himself. Production means language making choices in both paradigmatic axis and syntagmatic axis. That is to select one of multiple units. In this case, two important interrogatives appear: "Which language unit should be selected?" And "How the selected language units should be brought together?". The answer to these questions is the most important factor in determining the impact of the word. Forasmuch as the influence that word or phrase make on reader/listener is different. Hence, in order to increase the impact of word, there are studies rooted before common era. Specifically, studies, grouped under the heading of rhetoric and that focus on "the masterful usage of language to persuade people", aim to increase the effect of human choice in paradigmatic and syntagmatic axis. The aim is to help one effectively deliver his speech to counterparties and to help his intentness in making appropriate arrangements for the case. The same purpose is the main purpose of language learning, as well. In language training, it is aimed for individuals to express themselves well and effectively. For this purpose, learners are shown to forms of expression (phraseology) and word_building formats, providing them to the effective use of language. Some of these forms of expression, beautifying the words spoken are: use of metaphor, metonymy, idioms and proverbs, the numerical figure, embellishment ...

In this research, It's intended to find texts (excluding school texts) for pupils that they can make use of, by managing to reveal the ways to word_building_formats so as to disabuse pupils how texts are formed and guide them to write texts similar to these ones. Therefore, this research is built on the interrogative "How do the newspapers published in Turkey use news language to attract the reader's attention, to direct it and to create a willed mass movement? ".

In Turkey, approximately four and a half million newspapers are sold daily. The language of newspapers is an important factor in the distribution of these figures. Sales of the newspapers, being able to mobilise the receivers or the ones with the same shareholders are high, while others' are less. Revealing how these bestselling newspapers' language is edited is important in terms of individuals and especially

pupils seeing the language being more effective, remarkable and channeler. Because writing activities, notably in the development of language skills, starting off on the differently particularized texts and ensuring children to encounter types of texts which are not found in school textbooks, have interest boosting effect on pupils.

For the used language of forty Turkey wide published-in-Turkish national newspapers, headlines of five bestseller newspapers' are considered sufficient to reveal how press language is edited. Thus, the research is limited to five bestseller newspapers which performs 50% of the total sales figure of forty nation-wide-broadcasting national newspapers in Turkey. Month of study data to be collected was determined by casting lots. In the lot, the month was established as June, 2015. The four newspapers (Posta, Hürriyet, Sabah, Sözcü) which were published in June and which held the biggest sales figures were monitored day by day, the headlines on the first pages were compiled, classified thematically and word building formats were examined. As a result, this examination revealed the newspaper text formats' striking use of language to influence the reader. Accordingly, some of the mainly word building ways used in the newspaper texts are: Definition, Sampling, Showing Evidence, Metaphor, Metonymy, Burlesque (Irony), Fear and Apprehension Creation, Generating Herd Logic, Reliable Source Use, Usage of Nicknames on the News, Usage of Names on the News, Personification (Diagnostic), Appearing polite, Complying with the Trinity Rules, Constituting Parallel Structure, Pronoun Use, Setting Euphony, Numerical Information Use... It is seen that in the first pages of the newspapers published in Turkey, where the political issues are discussed the most, while subjects like science, religion, health are often given place, and education issues are just described as composed of exams.

As for the suggestion part of the research, several activities are designed for pupils to write texts similar to newspaper texts.

Key Words: Press Language, Writing Education, Turkish Education

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
Problem Durumu.....	3
Araştırmanın Amacı	3
Araştırmanın Önemi.....	3
Sayıtlar	4
Sınırlılıklar.....	4
Tanımlar	5
Söz Üretme Yolları	5
Basın Dili:.....	6
BÖLÜM II.....	8
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	8
Türkçe Programında Etkili Yazma Eğitimi	8
5. Sınıfta Etkili Yazma ile İlgili Kazanımlar	8
6. Sınıfta Etkili Yazma ile İlgili Kazanımlar	9
7. Sınıfta Etkili Yazma ile İlgili Kazanımlar	9
8. Sınıfta Etkili Yazma ile İlgili Kazanımlar	9
Basın Dili ile İlgili Lisansüstü Çalışmalar	11
BÖLÜM III	14
YÖNTEM.....	14
Araştırma Modeli	14
Evren ve Örneklem	14
Ölçme Araçları.....	14
Veri Toplama Süreci	15
Verilerin Çözümlemesi.....	15
BÖLÜM IV	16
BULGULAR	16
Gazete Metinlerinin Oluşturulmasında Başvurulan Söz Üretme Yolları	16
Tanımlama:	16
Örnek Verme:	18
Kanıt Gösterme:	19
Metafor:	20
Ad Aktarması:.....	23

Alaya Alma (İroni Yapma, Kinaye):.....	25
Korku ve Endişe Yaratma:.....	26
Güvenilir Kaynak Kullanma:.....	34
Haberde Lakap Kullanma:.....	35
Kişileştirme (Teşhis):	47
Kibar Gözükme:	48
Üçleme Kuralına Uyuma:	49
Zamir Kullanma:	54
Ses Uyumu Kurma:	55
Rakamsal Bilgi Kullanma:.....	56
Yer İsimlerinden Yararlanma:	58
Kısaltma Kullanma:.....	61
Arka Plan Bilgi Verme:	68
Soru Cümleleri Kullanma:.....	71
Ünlem Cümleleri Kullanma:.....	72
Şart Cümleleri Kullanma:.....	74
Diğer Dil Yapıları:	75
Metinlerin Konuları ve Söz Üretme Yolları	76
Siyaset ve Etkili Söz Üretme:	76
Ekonomi ve Etkili Söz Üretme:	111
Spor ve Etkili Söz Üretme:	113
Kadın ve Etkili Söz Üretme:	116
Bilim ve Etkili Söz Üretme:.....	118
Dünya ve Etkili Söz Üretme:	118
Eğitim ve Etkili Söz Üretme:.....	121
Magazin ve Etkili Söz Üretme:	123
Sağlık ve Etkili Söz Üretme:	127
BÖLÜM V.....	130
TARTIŞMA.....	130
BÖLÜM VI	134
SONUÇ VE ÖNERİLER	134
Haber metinlerinde söz üretme yolları ile ilgili sonuçlar	134
Yazma Becerisinin Geliştirilmesi Haber Metinlerinden Yararlanma Etkinlikleri	146
KAYNAKÇA	170

BÖLÜM I

GİRİŞ

“İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendine mahsus kanunları olan ve ancak bu konular çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessesese” (Ergin, 2002, s. 3) olan dil, “sözlü ve yazılı olarak iletişimde kullandığımız, doğduğumuzda hazır bularak edinmeye başladığımız, doğrudan doğruya insana özgü, çok güçlü, büyümlü bir düzendir; düşünme ve düşünöleni aktarma dizgesidir” (Aksan, 2005, s. 13).

İnsanoğlunu diğler varlıklardan ayıran bu büyümlü düzenin iletişim düzleminde, düşünce aktarıcı boyuta erişmesi ancak belli bir forma, metin örgüsüne ve farklı metin yapılarına dönüşmesi ile mümkündür. Bu dönüşüm, dilin kurallarına bağılı kalmak koşuluyla bireyseldir. İnsanlar, dilin zengin anlatım olanaklarından yararlanarak kendi düşünce ve beklentilerini karşı tarafa aktarırlar. Aktarım aynı zamanda alıcının zihnine ulaşarak onu etkileme, ikna etme ve istendik davranışlar göstermesini sağlamaktır. Bu durum sözlü dilde vurgu, tonlama, jest, mimik ve hareketlerle desteklenirken yazılı anlatımda sözü güzelleştiren, onu etkili kılan çeşitli söylem ve dil sanatıyla gerçekleşir.

Sözün nasıl etkili kılınacağı, aktarma işlevini nasıl daha iyi yerine getireceğı eski çağlardan beri araştırılan, üzerinde çeşitli yorumlar ve değerlendirmeler yapılan bir konudur. Amaç söylenecek sözün alıcıda daha fazla etki etmesini sağlamaktır. Bunun için kimi zaman var olanı tahlil edip güzel örnekleri göstermek, kimi zaman da varsayımlardan hareketle çeşitli önerileri geliştirmek suretiyle yürütölen çalışmalar, Sokrates ve Aristoteles gibi eski Yunan düşünürleri zamanından günümüze değin devam etmektedir.

Bu çalışmada yazı dilinin etkin kullanımının nasıl gerçekleştiğı araştırılmıştır. Bunun için çoğunlukla alıcıyı harekete geçirme işlevi güden basın dili mercek altına alınmıştır. Basın dili; sosyal, siyasi, ekonomik, magazinsel, kültürel, güncel birçok olayda okuyana haber aktarma aracıdır. Bu araç haber verme işlevini üstlenirken çoğu zaman okurun zihnine ulaşmayı, onun metni kurgulayanının düşüncesi doğrultusunda bir fikre sahip olmasını amaçlar. Bunun yanında belli bir durum ve olay hakkında bir

kitlesel algının oluşmasını da hedefler. Bu yüzden basın dili, okuyucunun düşüncelerini manipüle eden çeşitli metinsel örgütlenmelere sahiptir. Örneğin 22.06.2015 tarihli Posta gazetesinde “*Doğalgazlı halk otobüsü patladı.*” haber başlığı, okurun zihninde doğalgazı ölümcül bir bomba gibi gösterme ve onun araçlarda kullanımını sınırlandırma amacı gütmektedir. Bu haber insanlarda “korku ve endişe yaratma ” amacı güttüğünden uzaklaştırılması/yasaklanması/kötü gösterilmesi gereken nesne (doğalgaz) ile korku ve endişeye sebep olan (patlama) dil birimleri bir araya getirilerek oluşturulmuştur. Burada gizliden bir benzetme de söz konusudur. Doğalgaz ve bomba eşdeğer görülmüştür.

Basın dili bazen de okuyucunun savunduğu düşünce ekseninde kurgulanır. Bu tür anlatımlarda okuyucunun duymak istediği yapılar kullanılır. Örneğin Türk siyasetinin önemli figürlerinden biri olan Süleyman Demirel’in ölüm haberi 18.06.2015 tarihli gazetelerde farklı farklı biçimlerde anlatılmış olsa da hepsi de okurun beklentisi ve zihinsel arka planında var olan düşüncenin doğrultusundadır. Hürriyet gazetesi, 91 yaşında vefat eden ve Türkiye siyasetinde yaklaşık 50 yıllık bir geçmişi olan Demirel’in Türkiye sevdasına vurgu yapan “*Demirel’in Vedası HOŞÇAKAL TÜRKİYE!*” manşetini atmıştır. Posta gazetesi, Demirel’in Güniz Sokakta bulunan çalışma odasındaki boş koltuğa gönderimde bulunarak “*Koltuğunu Bırakıp Gitti*” ifadesini kullanmış. Burada okuyucunun bilinçaltına, altı defa siyasetten uzaklaştırılmasına rağmen yedi defa dönmüş ve zirveye çıkmış bir insanın artık bir daha o koltuğa oturamayacak şekilde uzaklaştırılmış olması örtülü biçimde iletilmiştir. Sabah gazetesi, “*Türkiye Yasta*” ifadesi ile devlet tarafından ilan edilen üç günlük yas durumuna atıfta bulunmuştur. Bu aynı zamanda Demirel’in vefatından kaynaklanan toplumsal üzüntünün vurgulandığı bir söylem çeşididir. Sözcü gazetesi, “*Onunla Bir Dönem Kapandı*” sözü ile Demirel ile aynı dönemde siyaset yapan ama daha önce vefat etmiş olan Necmettin Erbakan, Bülent Ecevit gibi etkin şahsiyetleri sezdirme yoluyla okuyucuya hatırlatmış ve o dönemin son temsilcisinin gitmesiyle 1950’li yıllardan günümüze değin sözleri, icraatları ve birbirleri ile rekabetleriyle hafızalara kazınmış bir neslin tükendiğini bildirmiştir.

Görüldüğü gibi tüm gazeteler bir haber metnini farklı kaynaklardan esinlenerek ve farklı çağrışımlar uyandıracak biçimde kurgulamamışlardır. Ancak bu kurguların hepsinde hedef kitleye iletilmek istenen bir duygu, bir çağrışım, bir zihinsel etki söz konusudur. Okurun ilgisini çeken, onu etkileyen ve yönlendiren böylesi söylemlerin oluşum biçimi retorik (söylem çözümlemesi) biliminin inceleme konusudur.

Problem Durumu

“Türkiye’de yayımlanan gazeteler, okuyucunun ilgisini çekmek, onu yönlendirmek ve istedikleri kitlesel hareketi oluşturmak için haber dilini nasıl kurgulamaktadırlar?” sorusu bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır. Bu problem cümlesinin çözümü olarak da çalışma iki kısma bölümmüş ve her bir kısım bir soruya dayandırılmıştır. Bu iki sorunun birincisi “Gazete metinleri hangi dil yapıları kullanılarak oluşturulmuştur?” biçiminde iken ikinci soru “ Hangi konularda hangi dil yapıları daha çok kullanılmıştır?” olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Basın dili, var olanın okuyucuya ilginç ve etkileyici bir biçimde sunulması amacıyla hazırlanmış, hedef kitlenin kabul edeceği niteliklere sahip, bilgilendirici ve yönlendirici bir dildir. Bu yüzden basın dili; metni yazanın/yayımlayanın inanç ve değerlerini, dünyaya bakışını yansıtır. Özellikle ticari kaygıların da devreye girmesi ile basın dilinin kurgusu kendine has nitelikler taşır. Bu dil hem ikna etmek hem de bilgi vermek amacıyla çeşitli söz sanatları ile donatılır. Okurun ilgisini çeken, ona o haberi satın aldıran şey bu özel dil kullanımudur. Bu yüzden her basın kuruluşunun bir haber hazırlama ve onu düzenleme (editöryel) ekibi bulunmaktadır. Bu ekibin temel işi, sunulan haberin “nasıl daha etkili ve daha dikkat çekici olacağını araştırmak, bulmak ve kurgulamaktır”.

Bu çalışmada temel amaç, basın dilinin okurun ilgisini çekecek biçimde nasıl kurgulandığını araştırmak, bu kurguda kullanılan dilsel yapıların ne olduğunu ortaya koymak ve bunların ortaokul Türkçe eğitiminde öğrencilerin metin yazma çalışmalarında kullanabileceği bir örnek olarak gösterilmesini sağlamaktır.

Araştırmanın Önemi

Yazma bir tasarım olarak ele alındığında, onun dış dünyayla zihin arasındaki zengin etkileşimi içerdiği görülür (Maltepe, 1999, s. 23). Bu etkileşimin içinde ekonomik, siyasi ve kültürel kaygıları barındıran basın dilinde nasıl gerçekleştiği, hangi dil oyunlarının bu etkileşimde etkin rol aldığını göstermesi bakımından bu çalışma önemlidir.

Türkiye’de günde, yaklaşık olarak dört buçuk milyon gazete satılmaktadır. Bu rakamın dağılımında gazetelerin dili önemli bir faktördür. Alıcıyı harekete geçirebilen veya onunla aynı paydaşlara sahip gazetelerin satış rakamları yüksek, diğerleri ise daha

az olmaktadır. Bu çok satan gazetelerin dilinin nasıl kurgulandığının ortaya çıkarılması, tüm bireyler ve özellikle eğitim çağındaki kişilerin dilin daha etkili, dikkat çekici ve yönlendirici olabilmesini görmeleri bakımından önemlidir. Çünkü yazma etkinlikleri başta olmak üzere dil becerilerinin geliştirilmesinde farklı özelliklerdeki metinlerden hareket etmek ve çocukların okul kitaplarında bulunmayan metinlerle karşılaşmasını sağlayarak ilgilerini arttırmak önemlidir. Bu çalışmada öğrencilerin yazma becerisini geliştirirken ders kitaplarında yer almayan ama hemen her gün karşılaştıkları gazete metinlerinin söz üretme yollarından hangileri kullanılarak üretildiği gösterilmektedir. Öğretmenler öğrencilerden burada bulunan metinlerin üretilme biçimlerini göstererek benzerlerini yazmaları isteyebilir veya başka metinlerin bu gazete metinleri söz üretme unsurları bakımından karşılaştırmasını yapabilirler. Böylece öğrencilerin farkına varma, ayırt etme, benzerini üretme ve özgün bir metin hazırlama becerileri gelişmiş olur.

Sayıtlar

Türkiye genelinde Türkçe yayımlanan kırk civarındaki ulusal gazetenin dili için en çok satan dört gazetenin ilk sayfalarındaki başlıklar, basın dilinin nasıl oluşturulduğunu ortaya çıkarmak için yeterli sayılmıştır.

Sınırlılıklar

Türkiye’de günde yaklaşık dört buçuk milyon gazete satılmaktadır. Bu rakam kırk civarındaki ulusal gazetenin toplam satışlarıdır. Ancak ilk dört gazete, bu satışın yaklaşık %50’sini yapmaktadır. Geriye kalanlar da diğer %50’yi tamamlamaktadır. Bu yüzden araştırma en çok satan dört gazete ve bunların bir aylık ilk sayfaları ile sınırlandırılmıştır. “İlk sayfalar gazetelerin vitrinidir. Gazete yöneticileri, zarar etmemek ve kârlılığını arttırabilmek adına satış rakamlarını tirajlarına (basım miktarı) yakın tutmaya özen gösterirler. Bu nedenle, gazete stantlarında okuyucunun ilgisini çekebilmek, ardından da satışın gerçekleşmesini sağlayabilmek amacıyla, yapılan gazetelerin birinci (kapak) sayfalarının mizanpajları, kullanılan haber başlıkları ve haber fotoğraflarının önemi artar” (Yetkin, 2011, s. 43).

Çalışma verilerinin toplanacağı ay kura ile belirlenmiştir. Kurada, Haziran 2015 ayı çıkmıştır. Bu ayda yayımlanan ve satış rakamları en fazla olan beş gazete (Posta, Hürriyet, Sabah, Sözcü) gün gün takip edilmiş, ilk sayfalarındaki başlıkların metinleri derlenmiş, tematik açıdan sınıflandırılmış ve söz üretme biçimleri incelenmiştir.

Tanımlar

Söz Üretme Yolları: İnsanoğlu, içinde büyüttüğü hayal, düşünce, duyguları veya yaşadığı olayları dile getirme ihtiyacı duyar. Bunu da konuşarak veya yazarak gerçekleştirir. Bu gerçekleştirme esnasında zihninde durumuna uygun kelimeler, dil bilgisel yapılar ve ifadeler kurgular. Yani kendini anlatacak sözler üretir. Yazma, beyinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesi işlemidir. Bunun için okuyucuların okuduklarını iyi anlamaları ve beyinde yapılandırmaları gerekmektedir. Yazma sürecine beyinde yapılandırılmış bilgilerin gözden geçirilmesiyle başlanmaktadır. Yazının amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenerek yazılacak bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilerek yazılmaktadır. Bilgilerin doğru olarak yazılması, düşünce ve zihinsel becerilerin gelişmesiyle de ilişkili bulunmaktadır (Keskinkılıç, 2007, s. 198).

İnsanoğlunun konuşarak veya yazarak var olanı anlatması, dilin hem seçme hem de dizme ekseninde tercihler yapması demektir. Bu tercihler çoklu birimler arasından birisini seçmesidir. Bu durumda önemli bir soru ortaya çıkmaktadır: “Hangi dil birimi seçilmelidir?”. Bu sorunun cevabı, sözün etkisini belirleyen en önemli faktördür. Zira her kelimenin veya her dizimin dinleyen/okuyanda oluşturduğu etki farklıdır. Bu yüzden sözün etkisini arttırmak için Miladın Öncesine dayanan çalışmalar bulunmaktadır. Özellikle retorik başlığı altında toplanan ve “insanları ikna etmek için dilin ustaca kullanımına” (Solak, 2011, s. 9) odaklanan çalışmalar insanoğlunun seçme ve dizme eksenindeki tercihlerinin etkisini arttırmayı amaçlar. Retorikte niyetin iletilmesini “kim, kime neyi, hangi kanalla, hangi etkiyle söylüyor ve amacı ne?” (Solak, 2011, s. 9) gibi sorular sorularak sözün etkisinin ölçülmesi amaçlanır. Bu ölçüm, tüm insanlar tarafından arzulanan kişinin söylediklerini karşı tarafa etkili bir biçimde ulaştırma ve buna uygun düzenlemeler yapma gayretine yardım etmek içindir.

Sicilya’da zorbalar bertaraf edilince, tüm mallara el koyan devlete karşı, mal sahiplerinin yaptığı savunmanın metinleri ile başlamayan (Meyer, 2009, s. 7) süreçte sözün etkisini dile getiren pek çok aydın bulunmaktadır. Örneğin, Yunus Emre’nin çok bilinen şu dörtlüğünde sözün insanlar üzerindeki etkisi açıkça görülmektedir:

Söz ola kese savaşı

Söz ola kestire başı

Söz ola ağulu aş

Yağ ile bal ede.

Yunus Emre'nin burada belirttiği sözün olumlu etkisini yakalamak için insanlar ne yapmalıdır? Bu soru asırlardır insanların zihnini meşgul etmektedir. Aristoteles'e göre, iyi söz "ikna etmesi gereken ya da ikna etmeyi amaçlayan argüman ve söylemlerin sergilenmesi" (Meyer, 2009, s. 10) biçiminde gerçekleşir. Buna da retorik denir. Retoriği Platon; "dinleyicilerin manipüle edilmesi"; Quintilianus ise "güzel konuşma, iyi söyleme sanatı" olarak tanımlamıştır.

"Çağdaş kullanımda, retorik hem yazılı hem de sözlü iletişimde etkililiği dile getirmektedir" (Mutlu, 2008, s. 262). Bu etkiyi sağlamak için Çiçero, iyi yetişmiş bir hatibe ihtiyaç duyulduğunu savunmaktadır. Ona göre "Retorik hakkındaki öğretisindeki temel önermelerden biri; iyi yetişmiş bir söylevcinin her konuda inandırıcı konuşacağı biçimindedir, çünkü bütün tartışma türlerinde aynı kurallar yürürlüktedir, kişi ne kadar iyi yetiştirilirse o kadar ikna edici konuşabilir". Konuşmanın ikna edici olabilmesi için hatip "tüm inandırma araçlarını kullanabilme yetisi ya da gözetebilme sanatı" ile donatılmış olması gerekir (Mutlu, 2008, s. 262). İnsanlar bu inandırma ve sözlerini güzelleştirme uğraşında dilin imkânlarını kullanarak çeşitli yollarla duruma uygun sözler üretirler. Bu üretimde kullanılan sözlük ve söz dizimi öğeleri şunlardır: "art (anaphora) ve ön gönderimler (cataphora), zıtlık (antithese), bağlayıcısızlık (asintedon), çok bağlayıcılık (polisindeton), abartma (gradasiya), koşutluk (paralelizm), retorik soru (rhetorical question), retorik ünlem (rhetorical exclamation), itab, tekrar, söz cümle (word sentence), eksilteli cümle (ellipsis)'dir" (Karaağaç, 2013, s. 443).

Basın Dili: Gazeteler, hem ticari hem de politik iletişim araçlarıdır. Bu nedenle insanların ilgisini çekme ve onları anlatılanlara ikna etme amacı güderler. Bu, ancak sunulan metinlerin ses, yapı, sözcük seçimi veya söz diziminde amaca uygun düzenlemeler yapmakla mümkündür. Tüm düzenlemeler, haberlerin okuyucuya ilginç ve etkileyici bir biçimde sunulması için gereklidir. Bu dil, çoğu zaman hedef okur kitlesinin kabul edeceği nitelikte olur. Ama haberin yazarı, gazetenin sahibi gibi etkin kişilerin inanç ve değerlerini, dünyaya bakışını yansıtan bir öznellik de taşır. Yani iddia edildiği gibi haber dili tarafsız veya nötr değildir.

Basında dilin en çarpıcı örnekleri metin başlıklarında saklıdır. Bu metinler kısa ve okuyucunun ilk algıladığı kısımlar olduğundan özel olarak yapılandırılır. Okuyucular, çoğu zaman bu kısa metinlere bakarak gazete tercihlerini yaparlar. Sonra, ilgilerini çeken haberleri detaylıca okurlar. Bunu bilen gazete yazarları da okurlarını cezp etme ve anlattıkları şeylere onları ikna etme için özel dilsel yapılar üretirler. Onlar dili hem ticari hem de politik hedeflerine giden önemli bir yol olarak görürler. Gazete ve haber

seçiminde böylesi etkili ve özel kurgulanmış birer dil birimi olan başlıklarının nasıl ve hangi amaçla düzenlendiğinin ortaya çıkarılması önemlidir. Bu yüzden Türkiye’de en çok tercih edilen beş gazetenin ilk sayfalarında bulunan başlıklar içerdikleri söz üretme unsurları bakımından incelenmiştir. Bunlar, ders kitaplarındaki metinler dışında öğrencilerin ilgisini çekebilecek, onlara yazma etkinliklerinde rehberlik edebilecek örneklerdir. Öğrencilerin bu ilgi çekici metinlerin benzerlerini üretmesi için de çeşitli etkinlikler önerilmiştir.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Türkçe Programında Etkili Yazma Eğitimi

Yazma, üst düzeyde düşünme aracı, düşünme üzerinde düşünme (Güneş, 2007, s. 161), düşünceleri ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri kurallara uygun kullanma ve okunaklı olarak düşünce üretebilme (Akyol, 2000, s. 146), bilinçle bilinçaltının birleşip bütünleşmesine yardımcı olan bir tür ruhsal-sinirsel kas etkinliği (Covey, 2006, s. 153) gibi pek çok tanıma sahip, insanoğlunun en son ortaya çıkan ve en zor gelişen dil becerisidir. Bu becerinin en son ve en zor dil becerisi olmasının temelinde öğrencilerin yetkin ve başarılı olabilmelerinin birtakım niteliklere sahip olması gereğindedir. “Örneğin, öğrencilerin bilgi birikimi ve kültürel zenginliğinin olması; yaşam deneyiminin bulunması; Türkçeyi etkin ve doğru bir biçimde kullanabiliyor olması; yazma konusunda teknik bilgiye sahip olması; olaylara farklı bakış açılarından bakarak sebep-sonuç ilişkisi kurması, analiz, sentez ve değerlendirmeler yapabilmesi; farklı olay ve düşünceleri birtakım ölçütler doğrultusunda ayıklayabilmesi, sınıflayabilmesi gerekir” (Göçer, 2010, s. 182).

Yazma, beyinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesi işidir. Yazma süreci zihinde başlamakta ve düşüncelerin yazıyla dökülmesiyle tamamlanmaktadır (Güneş, 2007, s. 107). Genellikle düzenli ve uzun süreli bir eğitimin sonunda elde edilir. Uzun süreli eğitimin sonunda da bireyden sadece yazması değil kendini doğru ve etkili bir biçimde yazılı olarak ifade etmesi beklenir. Bunun için öğretmenler ve eğitim kurumları yazma becerisinin geliştirilmesini programlarken bireylere sadece harflerin bir araya getirilmesini değil, sözün etkili kılınması için seçme ve dizme ekseninde yapılacak düzenlemeleri öğretim müfredatına eklerler. Milli Eğitim Bakanlığı da 2015 Türkçe dersi Öğretim Programına konuyla ilgili kazanımları hazırlarken etkili anlatımı göz ardı etmemiş ve bireylerin yazarken kendilerini etkili biçimde anlatmalarını hedeflemiştir. Bu kapsamda değerlendirilebilecek kazanımlar şunlardır:

5. Sınıfta Etkili Yazma ile İlgili Kazanımlar

Sıra	Öğrenme Alanı	2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar İçin)
1.	Yazma	Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden yararlanır.
2.	Yazma	Metne uygun bir başlık belirler.

3.	Yazma	İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
4.	Yazma	Yazdıklarını, yazılı/basılı olarak veya imkân ve fırsatlar ölçüsünde çoklu medya ortamlarını kullanarak paylaşır.

Tablo 1. 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (5. Sınıflar için) (MEB, 2015, S. 26-28)

6. Sınıfta Etkili Yazma ile İlgili Kazanımlar

Sıra	Öğrenme Alanı	2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar İçin)
1.	Yazma	Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden yararlanır.
2.	Yazma	Metne uygun bir başlık belirler.
3.	Yazma	İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
4.	Yazma	Yazdıklarını, yazılı/basılı olarak veya imkân ve fırsatlar ölçüsünde çoklu medya ortamlarını kullanarak paylaşır.

Tablo 2. 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (6. Sınıflar için) (MEB, 2015, S. 29-31)

7. Sınıfta Etkili Yazma ile İlgili Kazanımlar

Sıra	Öğrenme Alanı	2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar İçin)
1.	Yazma	Metne uygun bir başlık belirler.
2.	Yazma	Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları doğrudan alıntı veya atıf yaparak kullanır.
3.	Yazma	Görüşlerini destekleyen gerekçe/kanıtlar yanında, karşıt gerekçe/kanıtları da belirler ve bunlara atıfta bulunur
4.	Yazma	Metne uygun bir başlık belirler.
5.	Yazma	İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

Tablo 3. 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (7. Sınıflar için) (MEB, 2015, S. 32-35)

8. Sınıfta Etkili Yazma ile İlgili Kazanımlar

Sıra	Öğrenme Alanı	2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar İçin)
1.	Yazma	Metne uygun bir başlık belirler.
2.	Yazma	Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları doğrudan alıntı veya atıf yaparak kullanır.
3.	Yazma	Görüşlerini destekleyen gerekçe/kanıtlar yanında, karşıt gerekçe/kanıtları da belirler ve bunlara atıfta bulunur
4.	Yazma	Metne uygun bir başlık belirler.
5.	Yazma	İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
6.	Yazma	Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.

Tablo 4. 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar için) (MEB, 2015, s. 35-39)

Türkçenin genel amaçlarında da “Onlara görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını, incelediklerini ve düşündüklerini, tasarladıklarını söz ya da yazı ile doğru ve amaca uygun olarak anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırmak” ilkesine yer verilmiştir. “Yazı yazmak zor, belli bir birikim ve bilgi isteyen bir uğraş” (Yalçın, 1998, s. 149) olduğuna göre öğrenciler Türkçenin bu genel amacına nasıl erişecekler? Bu soruya hemen cevap vermek oldukça güçtür. Örneğin, Ünalın etkili bir yazı oluşturmak için şu öneriyi getirmiştir: “20 /10 kuralı, yazmada kullanılabilecek basit bir kuraldır. Etkili mesaj vermek amacıyla kullanılır. Cümleler ortalama 20 kelimedenden oluşmalıdır. Fakat etki sağlamak için daha kısa cümleler kullanılmalıdır. Üç heceden fazla olan kelimeleri kullanma oranı %10 civarında tutulmalıdır” (Ünalın, 2001, s. 133). Ünalın’ın önerisi cümlelerin uzunluğu ve içerdiği kelimelerin sayılarıyla ilgilidir. Oysa etki, insanoğlunun zihinsel etmenlerini anlama sürecine dâhil eden söylemdir. Bunun için dilin zengin anlatım olanaklarının kullanılarak söylenmek istenen söylenmesi gerekir. Cümledeki kelime sayısından ziyade o kelimelerin anlamın etkisini arttıran kelimeler olması beklenir. Bunu da mümkün oldukça bireylerin isteyerek ve severek yapabilecekleri alışkanlığa dönüştürmenin yolu, ilk ve ortaokulda verilen yazma becerisi eğitimin çeşitlendirilmesi, etkinliklerinin okul dışından da seçilmesine bağlıdır. Gazete metinleri bu bağlamda, öğrencilerin kolay ulaşabileceği, görsel ve güncel olmalarıyla dikkatlerini çekebileceği kaynaklardır.

Etkili ve ikna edici metinlerin yazılmasında öğrencilerin kullanılabileceği bazı söz üretme yolları şunlardır:

- 1- Tanımlama
- 2- Örnek Verme
- 3- Kanıt Gösterme
- 4- Metafor
- 5- Ad Aktarması
- 6- Alaya Alma (İroni)
- 7- Korku ve Endişe Yaratma
- 8- Sürü Mantığı Yaratma
- 9- Güvenilir Kaynak Kullanma
- 10- Haberde Lakap Kullanımı
- 11- Haberde İsimlerin Kullanımı
- 12- Kişileştirme (Teşhis)

- 13- Kibar Gözükme
- 14- Üçleme Kuralına Uyuma
- 15- Paralel Yapı Kurma
- 16- Zamir Kullanma
- 17- Ses Uyumu Kurma
- 18- Rakamsal Bilgi Kullanma
- 19- Yer İsimlerinden Yararlanma
- 20- Kısaltma Kullanma
- 21- Meta Görüş Sunma
- 22- Arka Plan Bilgi Verme
- 23- Deyim ve Atasözü Kullanma
- 24- Soru Cümlesi Kullanma
- 25- Ünlem Cümlesi Kullanma
- 26- Şart Cümlesi Kullanma
- 27- Diğer Cümle Yapıları

Basın Dili ile İlgili Lisansüstü Çalışmalar

Basın dili bildiri, makale, kitap çalışmalarının yanında lisansüstü tez çalışmalarına da çokça konu olmuştur. Bu çalışmaların YÖKTEZ veri tabanına kayıtlı olanları şunlardır:

A- Basın Dili ile İlgili Tezler

A.1. Yüksek Lisans Tezleri

Sıra	Hazırlayan	Yılı	Çalışmanın Adı	Seviyesi
1	Ali Can	1994	Basın dili	Yüksek Lisans
2	Zekai Genç	1995	Basın dilinin anlambilim ve dilbilim açısından incelenmesi	Yüksek Lisans
3	Fikret Nazım Kasımoğlu	2001	Enseignement de la traduction de la language de presse Basın dili çevirisinin öğretimi	Yüksek Lisans
4	Hakan Budak	2002	Die Sprache der presse als ein soziolekt am beispiel von 'Hürriyet' und 'Bild-Zeitung' 'Hürriyet' ve 'Bild-Zeitung' gazeteleri örnekleminde bir sosyoelekt olarak basın dili	Yüksek Lisans
5	Mehmet	2006	Basın dilinde atasözleri ve deyimler	Yüksek

	Çevik		Proverbs and phrases in the language of fourth estate	Lisans
6	Kenan Işık	2009	Arap basın dilinde sık kullanılan fiiller ve sıklık dereceleri The frequency degrees of verbs being used in Arabic journals	Yüksek Lisans
7	Nurel Cengiz	2010	Die Analyse des Anglizismenbestandes in der Türkischen Pressesprache am Beispiel der Tageszeitungen Cumhuriyet, Hürriyet und Zaman Cumhuriyet, Hürriyet ve Zaman gazetelerinden yola çıkarak Türk Basın dilindeki anglisizmlerin analizi	Yüksek Lisans

Tablo 5. Basın dilini konu edinen yüksek lisans çalışmaları (tezler)

Basın dilini konu edinen yüksek lisans çalışmaları içerisinde, Mehmet Çevik'in (2006) "Basın dilinde atasözleri ve deyimler" adlı tezinde, atasözleri ve deyimlerin bireysel iletişimde olduğu gibi kitlesel iletişimde de etkin rol oynadığı vurgulanmıştır. Gazetelerin, atasözleri ve deyimleri hangi amaçlarla ve nasıl kullandıklarını ortaya koymak için 4 aylık bir zaman diliminde Türkiye'nin en çok satan 5 gazetesi ele alınmıştır. Yapılan çalışma sonucunda, hangi gazeteleri hangi sayfalarında ve hangi yazarlarınca, nasıl ve niçin kullandıkları saptanmıştır. Böylece atasözleri ve deyimlerin, gazetelerce okurlarla rahat ve etkileyici bir iletişim kurmak amacıyla bilinçli olarak kullanıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Kenan Işık'ın (2009) "Arap basın dilinde sık kullanılan fiiller ve sıklık dereceleri" adlı tezinde, arapça gazetelerde kullanılan fiillerin sıklık derecelerinin belirlenmesi gazete metinleri ekseninde incelenmiştir. Araştırma sonucunda da fiillerin kullanımı zamana bağlı olarak azalan-artan, yeni ortaya çıkan, artık kullanılmayan fiiller olarak tespit edilmiştir.

Nurel Cengiz'in (2010) "Cumhuriyet, Hürriyet ve Zaman gazetelerinden yola çıkarak Türk Basın dilindeki anglisizmlerin analizi" adlı tezinde 7 aylık bir süreçte, en çok satan dört gazetenin 6'şar yazar ve muhabirinin yazıları günlük olarak takip edilip İngilizce'den geçen kelimelerin kullanım sıklığı analiz edilmiştir. Konularına göre incelenen gazetelerde, bulunan kelimeler sayısal tablolar ve grafikler eşliğinde sunulmuştur. Elde edilen sonuçlara göre muhabirlerin kelime seçiminde seçici olmadıkları tespit edilmiştir.

A.2. Doktora Tezleri

Sıra	Hazırlayan	Yılı	Çalışmanın Adı	Seviyesi
1.	Mehmet Kaya	1999	Basın dilinde batı kökenli sözcükler ve anlam sorunları European-origin words in the press and the problem of	Doktora

			meaning transfer	
2.	Güzin Bahar Karagöz	2007	Analyse du discours: La langue de la presse et l'enseignement du Fle Söylem çözümlemesi: Basın dili ve Fransızcanın yabancı dil olarak öğretimi	Doktora
3.	Fikret Nazım Kasımoğlu	2009	Methodes, techniques et strategies de la traduction des textes journalistiques et leur place dans l'enseignement de la traduction Basın dili metinleri çevirisinin metot, teknik ve stratejileri ve bunların çeviri eğitimindeki yerleri	Doktora

Tablo 6. Basın dilini konu edinen doktora çalışmaları (tezler)

Basın dilini konu edinen doktora çalışmaları içerisinde, Güzin Bahar Karagöz'ün (2007) "Söylem çözümlemesi: Basın dili ve Fransızcanın yabancı dil olarak öğretimi" adlı tezinde, Fransızca yazılı basın metinlerinde söylem çözümlemesi kavramlarının incelenmesi ele alınmıştır. Son dönemlerde yabancı dil öğretim kitaplarında özgün yazılı malzemeler olarak gazete metinleri tercih edildiğinden her metin bir söylem olarak değerlendirilmiştir. Seçilen gazete metinleri ve bunlara uygun olarak üretilen yeni metinlerle Fransızca'nın yabancı dil olarak öğretimine katkı sağlanmıştır.

Fikret Nazım Kasımoğlu'nun (2009) "Basın dili metinleri çevirisinin metot, teknik ve stratejileri ve bunların çeviri eğitimindeki yerleri" adlı tezinde, basın dili metinleri çevirisinin metot, teknik ve stratejilerine yer verilmiştir. Çevirinin dilbilimsel kuramının bilgisine derinlemesine yer verilmiştir. Çeviri tekniğine yönelik ölçütler belirleyip, bu ölçütler ölçüsünde çevirilerin doğruluk değerleri ölçülmüştür.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma betimsel bir araştırma modeline dayanmaktadır. Betimsel araştırma modeli mevcut durumu saptamayı, olayı tasvir ederek problemi anlamayı amaçlar. Ne, nasıl ve kim sorularını yanıtlamaya çalışır (Arıkan, 2013, s. 27). Bu modelin genel taramaya dayalı biçimi kullanılmıştır. Tarama modelleri iki türdür: genel tarama ve örnek olay tarama. Burada genel tarama biçimi tercih edilmiştir. Bu tarama biçimi, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2012, s. 79).

Evren ve Örneklem

Çalışma basın diline dayanmaktadır. Ancak buradaki basın kavramı televizyon, radyo, gazete, dergi hatta internet ortamında haber ve değerlendirme değeri taşıyan siteler olmak üzere çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu kadar geniş bir alanın dilini incelemek zor olduğundan evreni temsilen Türkiye’de Haziran 2015 yılında yayımlanan ve en çok satan 4 gazetenin ilk sayfalarında geçen haber başlıkları örneklem olarak seçilmiştir. Örneklem alınan gazeteler: Hürriyet, Posta, Sabah, Sözcü’dür.

Ölçme Araçları

Araştırma için örneklem olarak seçilen gazetelerin ilk sayfalarında bulunan haberlerin düzenli biçimde taranmasıyla veriler toplanmıştır. Toplanan verilerde haber metninin başlıkları, etkili ve ikna edici dilin oluşum biçiminin ortaya çıkarılması amacıyla “Hangi dilsel unsurlar kullanılarak oluşturulmuştur?” sorusu çerçevesinde incelenmiştir. Sonra her dilsel unsur için bir bölüm ayrılmış, benzer dilsel unsurlarla oluşturulan metinler bir araya getirilmiş ve bunların sıklığı belirlenerek sayısal değerlendirmeleri yapılmıştır. Araştırmanın ikinci kısmında ise tematik bir inceleme yapılmış ve tema ile dil unsurları arasındaki ilişki incelenmiştir. Burada gazete haberleri içeriklerine göre sınıflandırılmış ve bu içeriklerin hangi söz üretme birimleriyle yazıldığına bakılmıştır. Daha sonra hangi temanın hangi anlatım yolu kullanılarak oluşturulduğu grafiklerle gösterilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Hürriyet, Posta, Sabah, Sözcü gazetelerinin 1 Haziran 2015 – 30 Haziran 2015 tarihleri arasını kapsayan bir aylık yayınları taranmış, basın dilinin nasıl oluşturulduğu incelenmiş ve Türkiye gündemini oluşturan konuların hangi dil yapıları kullanılarak okuyucuya sunulduğu incelenmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Bu çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modeli, nicel bir araştırma çeşididir. Bu yüzden tarama sonucunda ortaya çıkan veriler kavram alanları göz önünde bulundurularak sınıflandırılmış, sayısallaştırılmış ve grafikleştirilerek yorumlanmıştır. Bu yorumlama 27 ayrı kavram alanında ve kelime öğretimi için hazırlanmış 1588 haber metnine ve bunlara bağlı 10 farklı içerik tasnifine dayanmaktadır. Bu haberler “Gazete metinleri hangi dil yapıları kullanılarak oluşturulmuştur?”, “Hangi konularda hangi dil yapıları daha çok tercih edilmiştir?”, “Türkiye’de yayımlanan gazeteler, okuyucunun ilgisini çekmek, onu yönlendirmek ve istedikleri kitlesel hareketi oluşturmak için haber dilini nasıl kurgulamaktadır?” soruları ekseninde tasnif edilmiş ve ortaya çıkan sonuçlar grafikleştirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Basın dili, hitap ettiği okur kitlesini ikna edebilmek üzerine kuruludur. Böyle olmasının iki temel nedeni vardır. Birincisi ticaridir. Gazeteler birer ticari kuruluştur. Daha çok satmak ve kâr etmek amacı güderler. İkna etmenin ikinci amacı ise, siyasidir. Kendi görüşlerini kabul ettirmek ve onu kitlesel boyuta getirmek için uygun dil birimlerini tercih ederler. Bu tercihler dilin ses, yapı, dizi ve dizim boyutlarında çoğu zaman alışık olunmayan yapıların oluşmasına neden olur. Bu çalışmada “linguistik retorik” denebilecek bir yol izlenmiştir. Gazete başlıklarının etkisini arttıran ve onları birer ikna edici metin haline getiren dil yapıları araştırılmıştır. Böylelikle öğrencilerin kullanabileceği, metnin etkisini arttırıcı sözlük ve söz dizimi öğeleri ortaya çıkarılmış ve onlara örnek olarak sunulmuştur.

Gazete Metinlerinin Oluşturulmasında Başvurulan Söz Üretme Yolları

Tanımlama: TDK Güncel Türkçe Sözlük’te tanımlama, “tarif etme” anlamında kullanılmıştır. Okuyucunun metni daha kolay anlayabilmesi ya da okuyucuya daha doyurucu bir bilgi verebilmesi amacıyla metnin içinde yer alan bazı kavramların, sözcüklerin veya cümlelerin anlamlarının ne olduğunun açıklanması eylemidir. Haberlerde genellikle “öteki” olarak görülen olumsuz, “bizden” olarak görülen olumlu olarak tanımlanmaktadır (Devran, 2010, s. 43).

Tanımlama, sadece dilbilgisi düzeyinde olmayıp politik düzeyde de olabilir. Bir düşüncenin tanıtımı da politik konuşmalarla yapılır. Yineleyerek, politik konuşmalarda politikacı bir eylemin uygun olup olmadığını anlatarak o eylemi tanımlamayı veya tanıtmayı amaçlar (Barokas, 2011, s. 97).

Söz öbekleri ve cümleleri ile bütün sözdizimi, varlık ve olayların tanımlanması, daha belirgin hale getirilmesi eylemidir. Her türden tamlayan-tamlanan, niteleyen-nitelenen, açıklayan-açıklanan ilişkisi, bir tanımdır, dünyanın dil kullanıcısı tarafından yeniden kurulmasıdır. Dıştaki somut gerçekliği, dilin soyut yapısıyla ve tabii ki dil kullanıcısına göre, yeniden kurmak, tanımlamadır. Söz öbekleri, varlıkların tanımladığı yapılar; cümleler ise, yapma ve olayların tanımlandığı yapılardır (Karaağaç, 2013, s. 570). Tanımlamayı cümle bazında veya sözcük bazında gerçekleştirmek mümkün olduğundan bir tanım bir sözcükten, bir sözcük öbeğinden veya bir cümleden oluşabilir. 13.06.2015 Hürriyet gazetesi “İşte uçakta yeni bagaj ölçüsü” manşeti ile çıkmıştır. Bu

aynı zamanda “Yeni bagaj ölçüsü nedir?” sorusunun cevabıdır ve işaret bildiren “işte” sözcüğü tanımlayan kısımdır.

Haber yazarı, okuyucunun kafasında net şekilde sınırları çizilemeyen kavramları tanımlayarak okuyucuya hazır bir bakış açısı sunar. Sözlüksel tanımlamalara yer verildiği gibi; savunulan düşünceye de uygun bir tanımlama yapıldığı da olur. Özellikle bilgi aktarmak için kullanılan yazılarda, tanıtılan kavramla ilgili ayrıntılara, net ifadelere yer verilir.

Haber metinleri, yazma becerisi açısından yaratıcı düşünmeyi ve özellikle somutlaştırmayı gerektirdiğinden zor metinlerdir. Ancak metnin düzenlenişi kurgusal veya şiirsel olmadığı için aşamalarını tespit etmek ve onu okuyucuya sunmak basittir. Yazar yeter ki kafasında vereceği haberi ne ile somutlaştıracakını, ilişkilendireceğini belirlesin.

Tanımlamada, okuyucu kitlesi hedeflenerek seçilen sözcükler, dış dünyaya yönelik algıların, deneyimlerin, sıra dışı durumların; farklı ve özgün sözcükler, cümleler, deyişler, benzetmeler, betimlemeler vb. kullanılarak yazıya dökülür. Tanımlama sürecinde söylemin kurgulanması, düşüncelerin oluşturulması karmaşık bir zihinsel etkinlik gerektirir. İyice düşünülmüş, senteze dayalı bir planlama ile bu süreç tamamlanır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
07.06.2015	Sabah	Mısır Mahkemesi’nden, “ Hamas terör örgütüdür ” kararına iptal
08.06.2015	Sabah	Seçim de kampanyada söylenenler de artık düne aittir. Şimdi yeni şeyler söyleme ve yarına dönük yaşama zamanıdır.
09.06.2015	Sabah	Siyaset uzlaşma sanatıdır
13.06.2015	Hürriyet	İşte uçakta yeni bagaj ölçüsü
22.06.2015	Sözcü	Milyarlık saray milletimizin başına gelen bir felakettir
28.06.2015	Sabah	Aşk Zamanı dizisinin oyuncusu Duru: Benim için aşk sadık olmaktır

Tablo 7. Tanımlama

Örnek Verme: Örnek verme, haber metinlerinde sıkça karşılaşılan anlatım unsurlarından biri olup bir argümanı daha da kuvvetlendirmek veya bir mesajı daha anlaşılır kılmak amacıyla yapılmaktadır (Devran, 2010, s. 44). Anlatma eylemi gerçekleşirken dile getirilen kavram, varlık, durum veya olayların anlaşılır kılınması, benzerlerinden veya karşıtlarından ayırt edilebilmesi için onlarla ilgili örnekler verilmesi gerekir. Bu örnekler, anlatılanın diğerlerinden ayrılmasını, düşüncenin anlaşılabilirliğini ve akılda kalıcılığını sağlar. Okuyan ve dinleyenler bu örnekler sayesinde anlatılanları somut biçimde anlarlar, anlatılanı tahayyül ederler (Baskın, 2015, s. 34). Bu yüzden basın dilinde örnek verme, soyut bir düşüncenin somut hale getirilmesi ve yazının kolaylıkla anlaşılmasında sıkça kullanılan bir anlatım yoludur. Bu örnekleme, daha çok haber metnini yazanın daha önce gözlemlediği, yaşadığı veya dinlediği olaylardan seçilmektedir. Ancak bu seçim tesadüfi değildir. Basın dilinde seçilen örnekler, amaca düzgün biçimde hizmet etmesi açısından sistematik ve amaçlı tercihlerin sonucudur.

Örneklemede kullanılan isimlerin, olayların ve durumların niteliğine uygun olarak, okuyucunun habere karşı albenisi, güveni, fikri şekil kazanır. Bunun için haber metinlerinde mümkün oldukça daha çok kişiye hitap eden örnekler tercih edilir. Bu daha çok ticari nedenlerden ortaya çıkan bir dil birimi seçimidir. Amaç daha çok kişinin dikkatini çekmek, güvenini kazanmak ve onu müşteri kitlesinin içine katmaktır. 2 Haziran 2015 Posta gazetesi “Şampiyonluk Primi: Umre” manşeti ile prim, umre ile örneklendirilmiştir.

Haber metinlerinden bazen metinlerarasılık kurularak, daha önceleri verilmiş bir haber metnine göndermelerde bulunulur ya da doğrudan geçmişteki olay bir örnek olarak okuyucunun önüne getirilir. Bu, okuyanın hafızasına iki olay arasında ilişki kurması için yapılan bilinçli bir müdahaledir. Böylece örnekleme, algı sürecinin bir parçası olarak işin içine dâhil edilmiş olur. Bazen bu metinlerarasılık, “iki şey arasındaki bilinen bir benzerlikten henüz bilinmeyen bir benzerliğe ulaşma yoludur. Dilde var olan bir ses, biçim, birleşik söz veya söz dizimi yapısına benzetilerek, bu yapı örnek alınarak, yeni biçim veya söz dizimi yapılarının elde edilmesine örneksene denir. Örneksene, dil kurallarının temelidir. Örneği olmayan her şey, düzensizliktir, kaostur, bozukluktur. (Karaağaç, 2013, s. 428).

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
02.06.2015	Posta	Şampiyonluk Primi: Umre
10.06.2015	Sabah	Dünya'nın en değerli futbolcusu Messi
16.06.2015	Sabah	Ünlülerin diyeti ile yaza fit girin
24.06.2015	Hürriyet	Yeni bir demokrasi
26.06.2015	Hürriyet	Gizli tanık dinlemeye yeni kriter: Gizli tanığın kimliğinin mahkemede gerekçe gösterilmeden gizlenmesi ve sanıkla avukatına bu tanığı duruşmada sorgulama imkanı verilmemesin adli yargılanma ihlali olduğuna karar verildi
27.06.2015	Sözcü	Riski olmayan kazançlar

Tablo 8. Örnek Verme

Kanıt Gösterme: Kanıtlamak, söylenilen yeni durumun dinleyen veya okuyan tarafından kabul edilmesini sağlamaktır. Bu, daha önce var olan bir düşünceye, olaya, duruma karşı çıkış veya yazarın öne sürdüğü yeni bir düşünce de olabilir. Herkesi ikna edebilecek kanıtlama yöntemleri ya da söylemleri, belli bir konu için bilinen ve kuralları önceden konmuş bir kanıtlama türü ya da tipi yoktur. Bu nedenle bir metindeki kanıtlama yöntemi vericinin kendi yeteneğine de bağlı olarak gelişir (Günay, 2013, s. 332).

Haber metinlerinde yazar (muhabir), verdiği bilginin gerçekliğini ortaya koymak, okuyanı kendi düşünce platformuna dâhil etmek ve onu istediği gibi yönlendirebilmek için metnini kanıtlarla destekler. Bu kanıtlar, okuyucunun yazar gibi düşünmesini sağlamak için gereklidir.

Haber metinleri, tüm ulusu ilgilendiren yapılar olduğundan kanıtlayıcı söylemi oluşturacak olan kişinin “bir olayın varlığını ya da yokluğunu ispat etmeye çalışırken toplumun genelini düşünmek, söylemi genele uyarlamak” zorunluluğu vardır. Kanıtlayıcı söylemde “toplumun değer yargılarının gözetilmesi, kabul gören bir gerçeğin sunulmasında (başkalarına saygı, şiddete karşı olma, hoşgörü...) etkin bir rol oynar”. Ayrıca alıcıyı olumlu harekete geçiren hoş ifadelerin kullanılması, kesinlik ifade eden zarfların (şüphesiz, kesinlikle, mutlaka vb.) kullanılması, olumlu çağrışımlara sahip dil birimlerinin tercih edilmesi gibi düzenlemeler, okuyucunun metne inanma durumunu doğrudan etkileyen dil tercihleridir. 7 Haziran 2015 Sözcü gazetesinde bu düşünceyi destekler nitelikte bir manşet kullanarak “İster yaşlı, ister genç olun, oy kullanma hakkına sahipseniz bugün mutlaka sandığa giderek oyunuzu

kullanın” söyleme dikkat çekmek ve inandırıcılığı artırmak için yabancı bir haber kanalından alıntı yaparak kanıt göstermiştir.

Gazetelerin ilk sayfalarında yer alan metinlerin dikkat çekme, alıcıyı harekete geçirme ve inandırma zorunluluğu vardır. Bireyler bu metinlere bakarak gazeteyi alma ya da almama eyleminde bulunurlar. Bu yüzden “okuyucunun dikkatini çekmek amacıyla kullanılan çarpıcı giriş cümlesi genelde kanıtlar sunma biçiminde hazırlanmaktadır”. Seçilen sözcüklerde ise, “bir zamansal değeri olmayan ve alışkanlık değeri anlamındaki şimdiki zaman ya da geniş zaman kullanılır. Bu şekilde zaman dışında gelişmiş olarak sergilenen bir kanıtlamanın her zaman geçerli olacağı izlenimi verilir” (Günay, 2013, s. 345).

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
07.06.2015	Sözcü	İster yaşlı, ister genç olun, oy kullanma hakkına sahipseniz bugün mutlaka sandığa giderek oyunuzu kullanın”

Tablo 9. Kanıt Gösterme

Metafor: Doğan Aksan’a göre bir deyim aktarması olan metafor (2005, s. 62), “bir nesneyi ya da bir olayı tanımlarken başka bir nesne ya da olayla vurgulu biçimde anlatmaktır” (Barokas, 2011, s. 58). “Metafor bilinmeyen bir şeyi açıklayan ya da daha kolay bir biçimde anlaşılmasını sağlayan görüntü, nesne veya sözcüktür” (Erdem, 2003, s. 13). Kaya Bilgegil söz sanatlarını edebiyat bilimi açısından incelediği Edebiyat Bilgi ve Teorileri Belâgat adlı eserinde metaforu istiarenenin bir parçası saymıştır (2015, s. 150). Aristo’ya göre ise “metafor, sadece retorik için kullanılan bir araçtır. Sadece söylemin bir parçası değil, aynı zamanda söylemin bir kullanımı ve böylece pragmatiklere (içinde bulunan duruma) ait bir özellik olmaktadır” (Erdem, 2003, s. 13).

Metaforun tüketici davranışlarındaki etkin rolü, okuyucunun davranışlarında da gözlemlenmiştir. Reklamlarda, tüm pazarlama stratejilerinde, yaratıcılık içeren birçok alanda kullanılan ve olumlu etkileri gözlemlenen metaforun haber metinlerinde kullanılmasındaki amaç da daha fazla kişiyi ulaşıp verilen bilginin daha fazla akılda kalmasını sağlamaktır. Buradaki kalıcılık, metaforu çözümlmek için okurun zihinsel sürecini de işin içine katmasından kaynaklanmaktadır. Çünkü çözümlme, bir nevi öğrenme ve uzun süreli belleğe atma sürecidir. Bunun başarısı ise sosyal ve kültürel durumla alakalıdır. Çünkü “metaforları kullanan konuşurların zihninde, toplumdaki değeriyle birlikte mevcut olan öyle kavramlar vardır ki, bunlarla ilgili metaforların iyi

anlaşılabilmesi için o kavramın sosyo-kültürel değerlerinin de bilinmesi gerekir” (Erdem, 2003, s. 26). Bireysel farklılıklar, yaş farklılıkları, kültürel ve cinsiyet farklılıkları okuyucunun metaforu anlamayıp yorumlayabilmesine etki eder.

Lakoff ve Johnson’ın anlayışına göre, “sıradan kavram sistemimizin çoğunu tabiatta metaforik olarak buluruz. Yine onlara göre, nasıl algıladığımız, nasıl düşündüğümüz ve ne yaptığımızı bütünüyle metaforlar planlamaktadır” (Erdem, 2003, s. 21). “Başlangıçta ferdi olarak ortaya çıkan metaforlar, kullanım sıklığı ile zamanla gelenekleşerek bütün bir dile yerleşirler” (Erdem, 2003, s. 74). Gelenekleşmiş metaforlar canlılık, somutluluk derecesi açısından ferdi metafore göre daha alt seviyededir. Çünkü o toplumda artık, o konu ile ilgili metaforik gerçeklik yerleşmiş durumdadır. Bu şekilde metaforların kullanımının yaygın olması, onların kalıplaşmasına sebep olmaktadır” (Erdem, 2003, s. 75).

“Kendi ışıltılarıyla bazen gözümüzü alıp aktardıkları veya taşıdıkları anlamı saklarken, bazen de yine aynı ışıltılarıyla anlattıklarını çok daha görünür kılan” (Lakoff, 2015, s. 9) metaforlar, haber metinlerinde rehber niteliği taşır. Okurlara olaylar, durumlar, sosyal gerçekler vb. arasında bir ilgi kurmasını ve verilen bilginin somutlaşmasını sağlar. Okur olaylara, durumlara veya kültürel yaşanmışlıklara ne kadar hakimse söylenen metaforu da o ölçüde anlama, yorumlama ve okuduklarıyla ilişkilendirmede başarılı olur. Bu yüzden haber metinlerinde mümkün oldukça etkili ve bilinen metaforların kullanıldığı görülür.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Gezi Duvarı
		Yuvarlak Topun Köşeli Skandalı
02.06.2015	Posta	Klima Faciası
	Sözcü	Devletin zirvesi
	Sabah	Beyaz Öfke
03.06.2015	Sabah	Ölüm çöplüğünden medeniyet doğdu
		Kupa Şöleni
		Sigara devlerine rekor ceza
	Sözcü	Ağır Bedel
	Posta	FIFA’da Rüşvet Depremi
04.06.2015	Sözcü	Mahşerin 3 atlısı!
	Hürriyet	Milenyum Gençliği
		Kupa Kralı
	Posta	Vapur değil Tabut

	Sabah	Siyaset Sanatı
		Sivil Cunta
		Altın Veda
06.06.2015	Sabah	Stil ikonu Olivia Palermo'dan şıklığın şifreleri
07.06.2015	Posta	Demokrasi Sınavı
	Hürriyet	Hayallere Yolculuk
08.06.2015	Hürriyet	Baraj yıkıldı
	Sabah	Olgun seçim
09.06.2015	Sabah	FIFA depremi, 2018 ve 2022'yi vurabilir
	Posta	Sultanlık rüyası bitti
10.06.2015	Sözcü	Ekran bilgiçleri
	Hürriyet	Gazi Koşusu'ndan önce dev transfer
13.06.2015	Hürriyet	Derin pusuda noter şüphesi
		Fileden çıkan KRALİÇE
	Sabah	Demokrasi Sınavı
	Sözcü	Dallas
		Koalisyon trafiği
	Posta	Voleybolcu Kraliçe
14.06.2015	Sabah	Kraliyet Ailesi'nde bir Sindirella
		5 sınavlık üniversite maratonu başladı
15.06.2015	Hürriyet	Diktatör REHİNE
16.06.2015	Hürriyet	Kitabın Artçıları
	Posta	Ölümsüz Aşk
21.06.2015	Hürriyet	Lezzetin rüya takımı
22.06.2015	Posta	Korkunç Tesadüf
24.06.2015	Hürriyet	Külliyen Skandal
25.06.2015	Sabah	Futbolun patronu bugün belli oluyor
	Hürriyet	Bugünkü koalisyon barometresi
26.06.2015	Sözcü	Koalisyon çıkmaz!
	Posta	Rekor Kırdı
28.06.2015	Posta	Bakü'nün Sultanları
	Sabah	File'nin Sultanları Bakü'de Madalya Aldı
29.06.2015	Hürriyet	Katliam Diyalogu
	Posta	Hassas Öfke
	Posta	Vekiller duvar oldu

Tablo 10. Metafor

Ad Aktarması: Bir sözün benzetme amacı güdülmeden kendisiyle ilgili başka bir söz yerine kullanılmasıdır. Burada söylenen sözün gerçek manasını düşünmeğe bir engel bulunur. Birbirinin yerine kullanılan sözler arasında tam bir ilgi söz konusudur (Bilgegil, 2015, s. 163). Bu anlatımda anlatılmak istenen kavram kullanılmaz. Onunla ilgisi, ilişkisi bulunan kavram söylenir (Aksan, 2005, s. 69). Düz değişmece olarak da adlandırılan bu durum, genellikle insan tecrübelerinin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Bu kavramların birbirinin yerini alması; güçlü anlatımların, istenmeyen durumlarının üstünün örtülmesinin veya herhangi bir nesnenin ön plana çıkmasının yolunu açar. Örneğin ölmek kavramı, toplumsal bir olumsuzluk ifadesidir. Ancak bunu başka sözlerle dile getirmek hem “ölmek” kavramının olumsuzluğunu hafifletir hem de anlatımı sanatsal bir boyuta taşıyarak güçlendirebilir. Efsanevi bir denizcinin ölmesi ile birlikte çeşitli gazetelerde yer alan bazı haberler şöyle kurgulanmıştır: 06.06.2015 Hürriyet gazetesi, “Yedi Denizlerin Efendisi Sonsuzluğa Yelken Açtı”. Aynı tarihli Sabah gazetesi “Efsane denizci Sadun Boro sonsuza açıldı”. Bu örneklerde görüldüğü gibi hem olumsuz bir durumun doğrudan söylenmesinden kaçınılmış hem de “sonsuzluğa yelken açmak” ve “sonsuza açılmak” gibi sözü sanatlı bir biçimde kullanmak söz konusu olmuştur. Yani haber dili, hem olumsuzluğu dile getirmemiş hem de çarpıcı bir söylemle okurunu etkisi altına almayı denemiştir.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	TIR'dakiler hiç kimseyi ilgilendirmez
	Sözcü	Almanya'nın çirkin planları
02.06.2015	Hürriyet	Saray'ı Arınç denetlesin
	Sabah	Beştepe'den Kılıçdaroğlu'na davet: Buyur gel iddiamı ispatla
	Sözcü	Türkiye'nin derdi !
03.06.2015	Posta	Devletten gaziye büyük vefasızlık
		Halk için çalışan hükümet değilsin
04.06.2015	Hürriyet	Gözler 18'lerde
	Sabah	Değişen Türkiye
06.06.2015	Hürriyet	Ataköy Tepkisi
		Çakır'ın Gecesi
		ODTÜ'yü ağlatan haber
	Sabah	Süper Vize Antalya'nın
07.06.2015	Sözcü	Türkiye için hayırlısı
08.06.2015	Hürriyet	Türkiye koalisyon dönemine girdi

		Türkiye koalisyonla gayet iyi yönetilebilir.
	Posta	HDP tüm Türkiye'den oy aldı
		Yepyeni Türkiye
	Sabah	Halkın sesi
09.06.2015	Posta	Türkiye koalisyondan korkmamalı
		Türkiye Rahatlamalı
	Sözcü	O kaybetti Türkiye kazandı
	Hürriyet	İş dünyasından uzlaşma çağrısı
10.06.2015	Posta	Piyasalar duruldu hükümet bekliyor
	Sabah	Her seçenek masada
11.06.2015	Hürriyet	Türkiye Sevinci
	Sözcü	Diyarbakır gergin
12.06.2015	Posta	Türkiye'ye kimse gömlek biçemez
	Sözcü	Saray'ı endişe sardı
14.06.2015	Posta	Saray'ı eleştirenlere "hain" demeyin
	Sözcü	Erdoğan'ı Çankaya'ya yollarız
15.06.2015	Sözcü	Ak Saray dosyası olan muhalefet vekillerinin peşinde!
16.06.2015	Hürriyet	Kasedi yüzüne söyledim
18.06.2015	Sabah	Türkiye yasta
19.06.2015	Hürriyet	Fötr şapka merakı lisede başladı
20.06.2015	Posta	Halk İsyanı
		Şampiyon Karşıyaka
23.06.2015	Sabah	Eto' o Antalya'yı ayağa kaldırdı
		Trabzonspor'un rakibi kuzeyden
	Sözcü	Saray karışmıyor dolar düşüyor
24.06.2015	Hürriyet	Millet masa görsün
	Posta	Millet meclis görsün
25.06.2015	Posta	TEOG mahkemeye takıldı
26.06.2015	Sabah	Kaçanların imdadına Türkiye yetişti
28.06.2015	Posta	Ve Son Durak Başakşehir
29.06.2015	Sabah	Türkiye'den çok önemli karar
30.06.2015	Hürriyet	Türkiye'yi maceraya sürüklemeyin

Tablo 11. Ad aktarması

Alaya Alma (İroni Yapma, Kinaye): Söylenen sözün tersini kastederek kişiyle veya olayla alay etme şeklinde tanımlanan, (Türkçe Sözlük) Antik Çağ'dan itibaren hayatımızda olan, edebiyatımızda da hiciv, taşlama, nükte, alay, istihza... terimleri ile karşılanan ironi, yoğun bir düşünsel anlam içermektedir. Haber metinlerinde bürokrasiye, bilime ve partilere duyulan güvenin ironik bir üslupla anlatıldığı sık bir biçimde görülür. Gazetelerin siyasal düşünce farklılıkları gözetildiğinde, aynı haber için atılan başlıklarda birbirlerini hedef alan ironik öğelere rastlanır. Haber yazarları, insanların etik anlayışını veya siyasal bakış açısını ince bir alay yöntemiyle metinlere dönüştürebilirler. Tarihi akış içinde bu tarz söylemler, psikoloji, felsefe, sosyoloji gibi yan disiplinlerden beslenerek metnin dünyasına hâkim olmuş, özellikle edebiyatta sanatçının vazgeçemeyeceği bir anlatım biçimi haline gelmiştir. Edebiyatın bu güçlü söylem biçimi, basın diline de sirayet etmiş ve günümüz gazete metinlerinde kullanılır olmuştur. Örneğin; çok sıradan bir durumu gülünç hale getirebilmek veya topluma ait bir geleneğin eksik yanları göstermek için ironi içeren dil yapıları kullanılabilir. Bu tür anlatımların asıl gayesi eleştiridir. Daha çok konuşma dilinde mimik ve ses tonuyla ifade edilen bu söylem biçimi, açıkça belli olmadığı için, okurdan belli bir zihinsel ve kültürel alt yapı istediği için gazete dilince çok fazla tercih edilen bir anlatım tarzı değildir. Çünkü okuyucular, haber okurken anlamakta çokça zorlandıkları, zihinlerini yorabilen bir metni tercih etmezler. Ancak merak uyandırıcı yönü olması ve ustaca eleştiri yapma imkânı tanınmasından dolayı yazarlar bu anlatım biçimini az da olsa tercih ederler. Bu tür anlatımlarda genellikle görülenin ardında görülmeyen bir durum/anlam bulunmaktadır. Örneğin 06.06.2015 tarihli Posta gazetesinde “Büyük Çalım” başlığıyla verilen haber, FIFA Başkanı Sepp Blatter’in Rus manken İrina Shayk ile yaşadığı tek gecelik ilişki ile ilgilidir. Rus manken İrina Shayk, bu ilişki esnasında Portekizli futbolcu Ronaldo ile aşk yaşamaktadır ve futbolcuyu FIFA Başkanı ile aldatmıştır. Bu aldatma işi bir futbol terimi olan çalım ile anlatılmıştır. Böylece “bir oyuncunun topu elinden veya ayağından kaçırmadan karşısındaki oyuncuları kıvrak hareketlerle geçmesi” anlamına gelen çalım terimi, alaycı bir üslupla “değerli bir şeyi birinin elinden almak, eline geçirmek, hissettirmeden bir şeyi yapmak, atlatmak, aldatmak” anlamlarında kullanılmıştır.

İronik bir biçimde ele alınan manşetlerde ise, aslında acı veren bir durum anlatılmak istenirken durumun çarpıcı noktası “alaya alma” şeklinde sunulur. Örneğin; 13.06.2015 tarihli Hürriyet gazetesinde “İsrail 4 çocuğu yasalara uygun öldürmüş!”

başlığıyla verilen haberde, aslında çocukları öldürülmesinin korkunçluğuna dikkat çekilmek istenmiştir. Ancak İsrail hükümetinin kendilerini savunma olarak sundukları “yasalara uygun öldürme” gerekçesi durumun ironikliğini ortaya koymaktadır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
03.06.2015	Sözcü	Altın klozet ödülü
		Mahkemeyi tuvalete çağırdı
06.06.2015	Posta	Bu sefer kedi değil
		Büyük Çalım
07.06.2015	Sözcü	Kedilere çağrı Sevgili kediler!
08.06.2015	Sabah	İktidarsız Sandık
11.06.2015	Sözcü	Sessizlik ne kadar HUZUR VERİCİ!
13.06.2015	Sözcü	Namus (!) Şeref (!)
		Kırmızı plaka şahane
	Sabah	İsrail 4 çocuğu yasalara uygun öldürmüş!
14.06.2015	Posta	Gezi’de başladı gelenek oldu / Dersleri sıfırladık babacığım
	Sabah	Azınlık Tahakkümü
15.06.2015	Posta	Türbanlı DJ “Kadınlar Plajı’nın” açılışı yaptı
20.06.2015	Sözcü	Patlıcan: MİLLETÇE bayılırız patlıcana. Koalisyon pazarlıkları patlıcandır, AKP imambayıldı... CHP’yle MHP musakkacı...
30.06.2015	Posta	Boşanmak Yaramış

Tablo 12. Alaya Alma

Korku ve Endişe Yaratma: Korku gelecekte ortaya çıkabilecek tehlikeye karşı vücudumuzun gösterdiği reaksiyondur. Korku kültürünün yerleştiği toplumlar, dünya gerçekleriyle uğraşmaya vakit bulamazlar. Bu yüzden kimi yazarlar, okurlarına korku duygusunu aşilayarak onları gerçeklerden uzaklaştırmaya başvururlar. Bu durumda okuyucularda oluşan olumsuz duygular, olumlu duyguların yerini almaya başlar. Korku ve endişeye kapılanlar, okuduklarının veya duyduklarının tesirine gireceğinde metin oluşturanlar bir ikna yöntemi olarak korku dilini tercih ederler.

Toplumsal bir korkunun üretilip yaygınlaşmasında en önemli iletişim aracı medyadır. İstemlerini gerçekleştirebilmek ve kitleleri yönlendirebilmek isteyen güç merkezleri, medya aracılığıyla toplum-birey üzerinde bir korku baskısı üretirler.

Bireyleri gelişmelerden haberdar etmekle yükümlü olan medya, bu çalışma için basın, tarafsızlığını yitirir ve arkasına aldığı güç merkezlerinin oluşturmak istediği toplumsal panik, endişe ve korkunun yayıcısı konumuna gelir. Bunu da aynı haberler için üretilen farklı dil yapılarında görmek mümkündür. Her gazete oluşturmak istediği duyguya uygun bir söyleme geliştirir. Ve bunu bir süre devam ettirir. Çünkü paniğin ortaya çıkması, aniden zihinsel bir süreçle oluşan bir refleks değil bilinçaltına işlenen uzun süreli bir öğrenmedir. Bu yüzden aynı haberin benzer cümlelerle birkaç kez tekrar edildiği görülür. Bu arka arkaya günlerde yaşanabileceği gibi üç beş günlük bir aradan sonra tekrar hatırlatılması ile de gerçekleştirilebilir.

Korku dilinde, insanların bilinçaltılarında yatan panik, endişe, vesvese gibi duyguları uyandıracak “feryat, tehlike, ölüm, hastalık vb.” sözcükler sıkça kullanılır. Örneğin; 1 Haziran 2015 Posta gazetesinde “Annenin Feryadı” manşeti ile bir annenin yaşadığı anlık bir durum dile getirilmiştir. Ancak amaç tüm annelerde benzer bir korkuya yol açmaktır. 28 Haziran 2015 Sabah gazetesi ise “Gazlı içeceklerde siroz tehlikesi” manşeti görünürde bir uyarıdır. Ancak bilinçaltına gönderdiği mesaj tüm gazlı içecekler ölümcül hastalıklara neden olabilir, onlardan uzak durulmalıdır. Dolayısıyla bu da bir toplumsal korku oluşturmaya yönelik bir ifadedir.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Çözüm Süreci'nde muhattap almayız
		Atık Stratejisi Yok
	Posta	Annenin Feryadı
		Su Alacak Param Yok
		Uzun ve Pahalı Tedavi
01.06.2015	Sabah	Joe Biden oğlunu kanserden kaybetti
		TÜRKİYE'NİN ÜZERİNE KARA BULUT ÇAĞIRMA SEANSLARI DÜZENLİYORLAR
	Sözcü	AKP'nin inişi telaşlandırdı
		Polisten fotoğraf çeken gazeteciye tekme ve küfür
	Hürriyet	Atık stratejisi yok
02.06.2015	Hürriyet	AKP devri kapanıyor
		Bizi tehdit ediyorlar
		Mahkemeden ihale yasağına iptal
		Yabancı Tümöre Hücum
	Posta	ALTIN KLOZET KAVGASI

		Bir bardak su için karısını öldürdü
	Sabah	Bank Asya'da çok sayıda şüpheli uygulama
		PKK'nın tehdidi telsizle takıldı
		Teröristlere kanlı talimat
		Türkiye'de artık hukuk güvenliği diye bir şey yok
03.06.2015	Hürriyet	Bu yarımada dengeyi bozar / Ataköy planına büyük tepki var
		Hortuma Yakalandık
		Ameliyatta Rekor Artış
	Posta	"Aşk acısı çektirdi" diye tecavüz ettiler
		Casusluk Suçlaması
		İcra Takibi de Yapıldı
		Devletten gaziye büyük vefasızlık
	Sabah	O iftiraya tazminat davası
04.06.2015	Hürriyet	Havai fişekle gelen ölüm
	Posta	Kara Kare Ölüm Halayı
	Sabah	İşte HDP'den seçmene baskı ve tehdidin pankartlı itirafı
	Sözcü	Türkiye hukukta çakıldı
06.06.2015	Hürriyet	HDP mitingine çifte bomba
		Parça tesirli piknik tüp
	Posta	Müşavir yerde tekmelemişti
		Seçime bomba
	Sabah	Dikkat ! Yağmur altında sandığa gidiyoruz
		Hizmet edene saldırıyorlar
		Saldırı açık bir provokasyondur / Miting alanında patlama : 2 ölü
		Türkiye'ye ancak bu kadar zarar verilebilir
	Sözcü	Suriye sınırında insanlık dramı yaşanıyor
07.06.2015	Hürriyet	Ölümlerle burun buruna
		Tacizcisini tek yumrukla yıktı
	Sabah	Profesyonel bir kaos planı
		Seçime yönelik açık provakasyon
	Sözcü	Frensiz ve amansız bir seçim mücadeleseydi bu ...
		Saltanatı şiddetle sürdürenler Oy çalacaklara ibret olsun
08.06.2015	Sabah	Çifte patlamada DHKP-C izi
	Sözcü	Çöküş
		Vatandaş 13 yıldır ülkeye çile çektiren Tayyip'e kırmızı kart gösterdi. AKP şokta
		Ambulans ile oy vermeye gitti

		Seçimin mağlubu
	Hürriyet	Plakasız otomobil alarmı
		Milli iradeye yenilgiyi tattırdı
09.06.2015	Posta	Erken Seçim Saygısızlık
	Hürriyet	İş dünyasından uzlaşma çağrısı
10.06.2015	Hürriyet	Ayça'nın katiline müebbet istendi
		Erken seçim zaman kaybı
		Sıkıntılı nokta saray
		Kaçak yalı katına soru önergesi
		Gaz sıkana çevreci ceza
	Posta	Diyarbakır'da Tehlikeli Oyun
		Hemen seçim saygısızlıktır
		Ülkeyi hükümsüz bırakan bedelini sandıkta öder
		FIFA'nın rüşvet ağı depresi FIFA yardımlarına kadar uzandı
		HSBC Türkiye'deki birikimlerini satıyor
		PKK'dan seçim infazı
	Sözcü	AKP Türkiye'yi erken seçime zorlarsa çakılır
		Diyarbakır'da kanlı gün : 3 kişi can verdi
11.06.2015	Hürriyet	Ülkede iç savaş çıkarılmak isteniyor
	Sabah	Bir gün içinde 3 kadın öldürüldü, bir kadın kayıp
		İnsan öldürerek siyaseti dizayn etmekten vazgeçmeli
		SP'den seçim değerlendirmesi : İktidar engelledi, sesimizi duyuramadık
12.06.2015	Hürriyet	Gezi yolunda ölüm
	Sözcü	Adaletten tekme farkı
		Şaibeli isimler için Yüce Divan kapısı açılıyor...
13.06.2015	Hürriyet	Peşini Bırakmayız
	Posta	Düğünde kalp krizi geçirip öldü
		Evlilik dışı hamile kaldı diye anne kızını öldürdü
	Sabah	Caninin kan donduran itirafları
	Sözcü	Erdoğan'ın tuzağına düşmeyin
		İşte Tayyip'in Kaos Planı
		KCK içindeki MİT'çiler Güneydoğu'da kanlı saldırı yapacak...
		Oyunu bozabilirsiniz
14.06.2015	Hürriyet	Attığı tweet yüzünden MHP disipline sevk etti
		Annesini bırakmadı
		El ve ayaklarını bağlayıp öldürdüler
	Sabah	Paralel Konya'nın üstüne ahtapot ağı gibi çöktü
	Sözcü	Validen seçim rüşveti

		Vebali ağır olur
	Posta	Balkona çıkarken uyardılar
15.06.2015	Hürriyet	Her şeyin kırıldığı an
		Phuket'te KABUS
	Posta	Bilim hırsına kurban edildi
		Twitter'ı yasaklanması
	Sabah	Gürcistan'da sel: Vaşî hayvanlar sokaklarda
	Sözcü	Erken seçim değil, kaos getirir
16.06.2015	Hürriyet	Şampiyonun mayosu kriz oldu
	Posta	Suçlu Bulundu : Uçak !
		Suriyeliler'in dramı bizimkilerin eseridir
	Sabah	Afrika'nın en tehlikeli teröristi öldürüldü
		Kolombiya'da isyancıların lideri Marguitos infaz edildi
		Yürerken kalp krizi geçiren Prof. Boğuldu
17.06.2015	Hürriyet	Koalisyon için çağrı : Baltalarınızı gömün gelin
		Mursi'ye İDAM cezasına büyük öfke
	Posta	Devlet koruyamadı
		Skandal Vali soru soran gazetecileri gözaltına aldırdı
	Sabah	AB, Yunanistan'ın iflasına hazırlanıyor
		Bank Asya'ya kara para suçüstü
		Emekli emniyet müdürü ölü bulundu
		Müdüre kırmızı ışıkta infaz
	Sözcü	Meydan okumayan ve korkan siyasi parti kaybeder
		Polis tazyikli suyla kol kırdı ama ortada sorumlu yok
		Tayyip'in Yüce Divan korkusu !
		Tehlikeli bir plan ! Planın bir ucunda iktidar, bir ucunda Mehmetçik, diğer ucunda PKK var...
		Uykuları kaçtı... geceleri artık rahat uyuyamıyor
18.06.2015	Posta	Okulda çarşafa az kaldı
	Sabah	Bakan Eker: Diyarbakır'daki patlamalar oyları etkiledi
		Geri dönüşte etnik ayırım
	Sözcü	Yaşanamayan aşk...
	Hürriyet	Fötr şapkası tabutun üstündeydi
19.06.2015	Hürriyet	Erken seçim saygısızlık
		Kolejlere Büyük Şok
		Skandal Paylaşım
	Posta	Yeter! 1-Uyuşturucuya itiraz etti diye canından oldu 2-Kıskanç polis sevgilisini öldürdü

		3-Cansu
20.06.2015	Posta	Cinayet delilini silenlere beraat!!!
		Halk İsyanı
		Oruç tutulmuyor diye seti bastılar
	Sabah	Cansu'yu arama çalışmalarına tecavüzcü de katılmış
		Rezidansta sır ölüm
	Sözcü	Dizi setine oruç baskını
	Hürriyet	Rol uğruna saçını kesti
21.06.2015	Hürriyet	Lagos sıtması öldürdü
		Gıybet ve kalp kırmak orucu bozar
	Sabah	Etnik dayatma acıyı büyütür
22.06.2015	Hürriyet	Defneciler şehit etti 32 yaşındaydı
		İşte ölüm hücreleri IŞİD'in cezaevinde
	Posta	Doğalgazlı halk otobüsü patladı
		Babasının yetim kaldığı yaşta
	Sabah	Eş tayininde sigorta kalktı
		PYD'nin amacı etnik temizlik
23.06.2015	Hürriyet	Duygu'yu İHMAL öldürmüş
		Şehit babaya veda öpücüğü
	Sabah	Afrika sineğine bir kurban daha
25.06.2015	Hürriyet	TEOG'da şok
	Posta	Döverek adam öldürmek serbest
	Sabah	Rezidans inşaatında bir işçi daha öldü
		Testereli intikam reklam filmi çıktı
26.06.2015	Hürriyet	IŞİD, Kobani'ye saldırdı
		Suriye'deki hiçbir kanda Türkiye'nin katkısı olmadı
		Türkiye terörle aynı çizgide gösterilemez
	Sabah	Şifa hastanesi ve vakfına operasyon
	Sözcü	Ramazan'da yine IŞİD katliamı !
27.06.2015	Hürriyet	Kaldırma bırakıp ölüme terk ettiler
	Posta	Korkunç
	Sözcü	İktidar koltuğunu bırakmamak için... Türkiye'yi ateşin içine atacaklar
		İktidarı bu tehlikeye karşı şimdiden uyarıyoruz...
		Türk askerini işte bu batağa sokmak istiyorlar
		Türkiye, Suriye girerse Güneydoğu'yu karıştırırlar
	Sabah	İftar masası iftirasına dava
28.06.2015	Hürriyet	Köpeği böyle vurdu
	Posta	Elleriniz kopsun

		Katliama böyle gitti
		Asker “evet” deseydi Türkiye savaştaydı
		Bu adamın eline silah vermeyin
29.06.2015	Hürriyet	Güçlenen senaryo girme vur
		Hatalı tercih yapmayın
		Onur Yürüyüşü’ne polisten sert müdahale
		Yalıya çarpıp batan teknenin gizemi
	Sabah	Komşuda bankalara kilit
		Kuveyt canisi Suudi çıktı
		Yunanistan’da, 5 Temmuz’da yapılacak referandum sonrasına kadar tüm bankalar kapalı kalacak
30.06.2015	Hürriyet	Avrupa’dan polis gazına tepki “Sorumluları Cezalandırım”
		Suriye Uyardı : Sakın Ha
	Posta	Fatura emekliye çıktı
	Sözcü	İŞİD sınırimıza mayın döşedi
	Sabah	Oy pusulasından Hayır Evet’in üzerinde

Tablo 13. Korku ve Endişe Yaratma

Sürü Mantığı Yaratma: “Bireyin, gayesizce ve gerçek bir lideri olmaksızın, başka insanların yaptıklarını, gerek bireysel gerek topluca tekrarlaması şeklinde tezahür eden şuarsuz davranışlara, özü itibarı ile derin benliğinden doğan isteklerin icrasını topluluğa fatura etmek şeklinde tezahür eden duruma” sürü psikolojisi denir (Çiftçi, 2010, s. 1). Bu düşüncenin oluşturulması ile farklı düşüncelere, farklı mekânlara, farklı ekonomik ve sosyal yapılara ait bireylerin bir bütün gibi davranmaları sağlanır. Bu mantığın oluşturulmasında temel hareket noktası ortak paydalardır. İnsanların farklılıkları değil, ortak yanları göz önünde bulundurulur. Ama tüm farklılıkları yok etmek ve ortak düşünen, aynı davranışı sergileyen bireyler oluşturmaktır. Bu söyleme inanan herkes ortak bir merkezde toplanır. “Yetmez ama evet!” fikrinin yaygınlaşması bu sürü mantığının oluşturulmasının güzel bir örneğidir. İnsanlar, yapılanı beğenmeseler de azımsasalar da ortak bir eylemde bulunarak yapılan anayasa değişikliğini onaylamışlardır. “Yetmez ama evet!” söyleminin temel amacı karar vermekte zorlanan bireylerin üzerinde etkili olmuştur. Sürü mantığını oluşturma zaten daha çok kararsızlar diye adlandırılan ve karar verme aşamasında bulunan kimseler üzerinde etkili olabilen bir yöntemdir. Bu türden insanlar, toplumdan dışlanma korkusu çektikleri için en güçlü tarafın yanında olma ve kendi çıkarlarını koruma içgüdüleri ile hareket ederler. Bunu bilen metin yazarları, onların da katılabilecekleri, üzerinde anlaşabilecekleri bir ortak hareket metni üretir. “Yetmez ama evet!” gibi söylemler, bu ortaklığı güçlendirmeye

yardımcı metinlerdir. Üretildikleri güç merkezinin etkisini arttırlar. Gazetelerde hem ait oldukları güç merkezinin etkisini hem de satış adetini artırmak için sürü mantığını oluşturan, “Yetmez ama evet!” gibi kullanımlara sıkça rastlanır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
06.06.2015	Sabah	Demokrasi için sandığa gidiyoruz
07.06.2015	Sabah	Yeni Türkiye için karar günü
	Sözcü	Oy verirken bunları unutma!
		Karar günü geldi sevgili okurlar...
		Şimdi konuşma sırası seçimde
		Halkımız, sandığa giderek vereceği oylarla konuşacak. Evet sevgili okurlar..
		İster yaşlı, ister genç olun, oy kullanma hakkına sahipseniz bugün mutlaka sandığa giderek oyunuzu kullanın.
		Bugün kullanacağınız oy, yalnız sizin değil, tümüyle ülkenin kaderi evlatlarınızın istikbali ile ilgilidir.
		Çocuklarınıza, torunlarınıza yaşanabilir güzel bir Türkiye bırakmamız için bugün vereceğimiz oylar büyük önem taşıyor.
		Yarın sabah nasıl bir Türkiye’de uyanacağız? Bu sizin vereceğiniz oylara ve seçimin sonucuna bağlıdır.
		Aklınız ve vicdanınızı kullanacaksınız
		Hangi görüşten olursak olalım, sandık başına giderek oyumuzu mutlaka verip görevimizi yapalım! Sonradan “vah vah” demenin hiçbir faydası yoktur !
		Sandık başına
08.06.2015	Hürriyet	Herkes muhasebesini yapsın
09.06.2015	Posta	Sözlerimizi tutmalıyız
10.06.2015	Sözcü	HDP’nin barajı geçmesini hazmedemeyen AKP’ye halk böyle diyor : BOŞUNA AĞLAMA
11.06.2015	Sözcü	Şimdi toplum eski sağlığına kavuşacak... Bakın neler olacak !

Tablo 14. Sürü Mantığı Yaratma

Güvenilir Kaynak Kullanma: Haber metinleri, bilgi veren dil birimleridir. Bu bilgilerin doğru olması beklenir. Çünkü tüm insanlar, olaylar hakkında doğru bilgi edinmek ve bilgilenmek isterler. Bunu sağlamanın yolu da olaya tanıklık eden kişiler ve belgelerle söylenenin desteklenmesidir. Bu yüzden haber metni yazarlar, inandırıcılığı arttırabilmek için çeşitli kaynaklara atıfta bulunurlar. Bu kaynaklar yetkililer, devlet görevlileri, bilim adamları, uzmanlar veya görgü şahitleri olabilir.

Herhangi bir konuyu desteklemek ya da herhangi bir düşüncüyü yaymak için dikkat çekecek önemli bir otoriteyi referans olarak göstermek bir propaganda oluşturma tekniğidir. Bir fikri, görüşü veya hareket planına hatırı sayılır bir otoritenin onayı veya katılımı olduğu gören kitleler etkilenmeye başlar (Altun, 2007, s. 32). Böylece metne ilgisi, talebi ve inancı artar.

Güvenilir kaynak kullanırken metin oluşturanların dikkat etmeleri gereken en temel husus, kaynağın sağlamlığıdır. “Sağlam kaynak” olarak nitelendirilen belge veya kişilere metin oluşturanlar dışında da ulaşabilenler olacağı unutulmamalıdır. Kaynak adı verip sonra kaynağa uygun bilgi vermemek haber metninin oluşturmak istediği algının tam tersine neden olabilir. Bu yüzden metin yazar kişinin konu ile ilgili yeterliliği, gözlem kapasitesi, objektifliği, olaya yakınlığı, kaynağı doğru anlayıp anlatması bakımından önemlidir. Gazete metinlerinin yazarlarının, bazen kendi görüşlerinin kalıplarını kıramadıkları ve kafalarındaki anlamı yaratmaya çalıştıkları için kaynak bilgisini bilerek ya da bilmeden yanlış kullandığı da olur. Bu yüzden verilen bilginin uzmanlar tarafından kontrol edilmesi gerekir. Ayrıca, birincil kaynakların bilgisi güvenilirliği arttırmak adına değiştirilmeden verilmelidir. Gazetelerde önemli bir husus da gazeteye ulaşan haberin medya kuruluşunun benimsediği fikir doğrultusunda kurgulanmasıdır. Kimi alanlarda gerçekleri gizleyen haberlerin yapılması, aynı düşüncede olan durumların ön plana çıkarılması da olasıdır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Türkmenler “Bize silah” gelmedi dedi
02.06.2015	Sabah	HSYK müfettiş raporu: MİT TIR’ları savcılarını ihraç edilsin

Tablo 15. Güvenilir Kaynak Kullanma

Haberde Lakap Kullanma: Lakap; bir kimseye, bir aileye kendi adından ayrı olarak sonradan takılan, o kimsenin veya o ailenin bir özelliğinden kaynaklanan ad, şeklinde tanımlanır (Türkçe Sözlük, 2005, s. 1295). Mahlas, rumuz gibi değişik isimlerle adlandırılan lakaplar, insanların fiziksel veya karakteristik özelliklerinden kaynaklanan nedenli bir adlandırmadır. Türk devletlerinde kullanımına sıkça yer verilen, Türk toplumunda da önemli yeri olan lakaplar, haberlerin yazımında da kullanılmaktadır. Bunun en yaygın kullanımını dünyada olduğu gibi Türkiye’de de liderlerle ilgili haberlerde görülmektedir. Çünkü birer toplumsal değer olan bu kişilere insanlar çeşitli adlar yakıştırmışlardır. Bu yakıştırmalar, liderlerin kendilerini daha kolay anlatmalarına ve anlaşılmasına katkı sağlar. Bazen de imajının inşası için de liderler kendileri için lakap üretirler (Devran, 2010, s. 52). 8 Haziran 2016 Sözcü gazetesinde “Padişahlık hevesi kursağında kaldı” manşeti ile cumhurbaşkanına atfedilen padişah lakabı ve 19 Haziran 2016 Sözcü gazetesinde yer alan “Şehzade parsel parsel topluyor” cümlesinde padişah lakabına istinaden oğlu için kullanılan “şehzade” sözleri bu türün örnek kullanımlarındandır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Sözcü	Yandaşın kaçak işletmesinin neden yıkılmadığı belli
	Sözcü	Boğazdaki arazinin yandaşa neden peşkeş çektiği belli
	Sabah	Şampiyonun Gurur Gecesi
02.06.2015	Hürriyet	Yalıdaki kaçak kata bakanlık incelemesi
	Sabah	HSYK müfettiş raporu: MİT TIR’ları savcılarını ihraç edilsin
03.06.2015	Posta	Muhtarla Çalışıyor
04.06.2015	Hürriyet	Dersimli Kemal başbakan olacak
	Hürriyet	Cumhurbaşkanı’na tehdit bizedir
06.06.2015	Hürriyet	Romanya’da başbakana yolsuzluk suçlaması
07.06.2015	Sözcü	Savcı patlamayı mı beklemeliydi ?
08.06.2015	Posta	Mecliste bağımsız vekil yok
		Kadın milletvekili rekoru kırıldı
	Sözcü	Padişahlık hevesi kursağında kaldı
10.06.2015	Posta	İlk uzlaşma sınavı TBMM başkanı için
11.06.2015	Sabah	Paralel’le mücadele: Unutmadık, unutturmayacağız!
		Emniyet’te temizlik; Çoğu paralelci 118 müdür emekli edildi
		Şam’ın göbeğinde bakan kaçırdılar
13.06.2015	Sözcü	Her şeyi bilen Fuat Avni “korkunç iddialar” da bulundu
14.06.2015	Sabah	Tekstilci cinayetini Paralel Yapı’ya bağlı ekip örttü

		Paralel Konya'nın üstüne ahtapot ağı gibi çöktü
	Sözcü	Validen seçim rüşveti
	Hürriyet	Annesini bırakmadı
	Posta	Azınlık Tahakkümü
15.06.2015	Sabah	Koalisyon güçlerinin Tel Abyad operasyonunun gizli amacı
	Posta	Aşıklar el ele
16.06.2015	Posta	"Cumhurbaşkanlığı her şeye maydanoz olma makamı değil"
	Sözcü	Tayyipgillerin başımıza açtığı bela
		VİP DAMAT
		DAMAT DA MAKAM OTOSU VE UÇAKTAN FAYDALANIYOR
		Bir Kasap Çırağının Önlenebilir Yükselişi
	Sabah	KPSS'de 4. Dalga Paralel öğretmenleri vurdu
17.06.2015	Sözcü	VIP damat Meclis'te / Paralel burnunun dibine kadar girdi
	Posta	Bıyksız Dayı
18.06.2015	Sözcü	Lakabı Baba, simgesi şapkaydı
19.06.2015	Hürriyet	Başbakan gel sen ol
	Sözcü	Baba'yı anlamak lazım !
		Şehzade parsel parsel topluyor
22.06.2015	Hürriyet	Savcı baba ikizlere aşı yaptırmadı
24.06.2015	Sabah	Cumhurbaşkanı yemini izledi
25.06.2015	Hürriyet	Yeniden Başkan
	Sabah	Demirören bir kez daha TFF başkanı
28.06.2015	Posta	Prens Adonis Esnaf lokantasında
	Hürriyet	Evliyalarla meditasyon
30.06.2015	Sözcü	Bize eşkıya, çapulcu ve örgüt dediler ama Allah'a şükür hırsız diyemediler
		Rakip başkan adayıyla el ele

Tablo 16. Haberde Lakap Kullanımı

Haberlerde İsimlerin Kullanımı: Haberde isimlerin kullanılması retorik unsurları açısından en çok kullanılan yöntemdir. Okuyucuların olayların başkahramanlarına bakış açıları, siyasilerin şahıslarına yönelik düşünceleri haberlerin okunmasında isimlerin kullanılmasını önemli kılmaktadır. Bu isimler kimi zaman şahıs isimleri olurken kimi zaman da bir dizinin, filmin hatta bir haber ajansının ismi de olabilmektedir. Sürekli değişen gündemde sabitliğini koruyan diziler, merakla takip edilmekte; haber ajansı gruplarının da isimleri de manşetlerde yerini almaktadır. Örneğin; 15.06.2015 Posta gazetesinde "Güle Güle Karadayı" haberinde de görüldüğü gibi sezon kapanışı yapan bir dizinin finalinden söz edilmektedir. Haberde isimler kullanılırken vurgu amacıyla

unvanlar ve sıfatlar da kullanılır. Haber yazarının bu konuda seçici davranması önemlidir. Kişisel düşüncelerinden arındırılmış sıfatlar seçtiği sürece haberin nesnelligi artar. Haberden ziyade şahısları küçük düşüren ifadelerin kullanımı ise okuyucuları gazetelerden uzaklaştırır. Haber dilinde ad ve unvanların yazılma kuralları vardır. Bu kurallar yazılı olmasa da bir teamül içerirler. Örneğin haber dilinde, ad ve unvanların önlerine “Sayın” , “Saygıdeğer”, “Beyefendi”, “Hanımefendi”, “Bay”, “Bayan” “Değerli” gibi kelimeler getirilmez: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan. Haberlerde adı geçen kişilerin ad, soyadı ve unvanları, yalnızca bir kez tam ve eksiksiz olarak kullanılır. Daha sonraki kullanımlarda ad ve unvanlar kısaltılır. Haber metninde daha çok kişilerin soyadı kullanılır. Örneğin Başbakan Davutoğlu... Ad ve soyadı da zaman zaman kullanılmakla birlikte uzun unvanlara haber metninde kişinin adının her geçtiği yerde yer verilmez (Gazetecilik, 2011, s. 15).

Haberlerde ünlü insanların adlarının vurgulanması, haber metninin daha güçlü ve inandırıcı olması bakımından önemlidir. Dahası haberde yer alan aktörlerin adlarının söyleniş biçimi belli bir ideolojiyi göstermesi bakımından son derece işlevseldir. Her bir söylem, o haberi yazan muhabir veya gazete ile şahıs arasındaki bakış açısını içermektedir (Devran, 2010, s. 52).

Her alanda kabul gören protokol uygulamaları haber metinlerinde de geçerliliğini korumaktadır. Haber yazımında isimlerin ve lakapların kullanımı protokol esasına uygun olarak yazılmaktadır. Bu nedenle de haberi yazan muhabirin ve haberlerin yayınlanmadan önce gözden geçiren görevlilerin devlet protokolünü bilmeleri gerekmektedir. Devlet protokolü şöyledir: cumhurbaşkanı, TBMM başkanı, başbakan, genelkurmay başkanı, devlet bakanları, hizmet bakanları, yüksek yargı organlarının başkanları, genel müdürler... Sıralama protokol kurallarına göre devam eder. İl düzeyindeki protokol sırası şu biçimdedir: vali, büyükşehir belediye başkanı (yerleşim birimi büyükşehir değilse belediye başkanı), garnizon komutanı, rektör... İlçe düzeyinde ise protokol kaymakam, belediye başkanı, garnizon komutanı ve diğer yetkililerden oluşur. Haberin konusunu oluşturan etkinliklerde gerçekleştirilen konuşmalarda protokolda en önde gelenler, en sonda konuşur. Örneğin bir turistik işletmenin açılış töreninde önce işletme sahibi, daha sonra turizm bakanı, ardından başbakan en son olarak da cumhurbaşkanı konuşur. Ancak haber yazılırken cumhurbaşkanının konuşması ön planda yer alır. Haber eğer olayların oluş sırasına (kronolojik sıra) göre yazılmamışsa haber kurgusunda yer alma protokolün konuşma sırasının tersine bir sıra izler. 1 Haziran 2016 Hürriyet gazetesinde “Erdoğan gelinin nikâh şahidiydi, bol bol

alkış tuttu.” manşetinde sadece isim şeklinde kullanılırken haberin devamında protokol gereği “Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan” şeklinde haber metni yeniden düzenlenmiştir.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Başbakan Davutoğlu : “ TIR da ne olduğu kimseyi ilgilendirmez, gidilen yer ilgilendirir. O tedbir alınmasa mülteci sayısı 500 bin artabilirdi.”
	Sabah	Erdoğan, “altın klozet” iddiasına “Hodri Meydan” yanıtını verdiği CHP lideri Kılıçdaroğlu’nu Beştepe’ye davet etti: O ZAMAN İSTİFA EDECEK MİSİN?
		DAEŞ, Esad’ın suç izlerini sildi
	Sözcü	Erdoğan gelinin nikah şahidiydi, bol bol alkış tuttu
		Can Dündar’ı tehdit etti : Bedelini ağır ödeyecek
		Liderler buluşmasının konuğu HDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş : Akp seçimden güçlü çıkarsa tüm muhaliflere operasyon yapacak
		SP lideri Mustafa Kamalak : Kardeşliğimiz de bitirdiler
		CHP Genel Başkan Yardımcısı Tanrıkulu : Saray’da her türlü hukuksuzluğu yapan bir örgüt var
	Sabah	Aşk Zamanı dizisinin oyuncusu Duru: Benim için aşk sadık olmaktır.
02.06.2015	Hürriyet	Saray’ı Arınç denetlesin
		Yezid’in yolundalar
	Sabah	Beştepe’den Kılıçdaroğlu’na Davet: Buyur gel iddianı ispatla
		Talabani 3 yıl sonra partisinin başında
	Posta	Doğan’a yasak kalktı
		HDP LİDERİ DEMİRTAŞ : AKP İLE ASLA AMA CHP İLE KOALİSYONU KONUŞABİLİRİZ
	Sözcü	Seçime 5 gün kala Tayyip’in gündemi KLOZET!
		Can Dündar : Gazeteciyim kimseden korkmuyorum
	Sabah	Spor Toto Süper Lige yükseldi
		Bakan Müezzinoğlu : Doktor Furtun’un İsmi Hastaneye Verilecek
		Kartal’ın yapımı süren stadını mühürlediler
		Beşiktaş’a Gezi Cezası
	Posta	Doktor Ayça Kaya ile Hızlı Kilo Verin
03.06.2015	Sabah	Gülen’in vaazından proje çıktı
		Başbakan Davutoğlu Sabah’a çarpıcı açıklamalar yaptı : Organize İşler
		Can Dündar için suç duyurusu
	Hürriyet	Can Dündar’ın 2 kez müebbetini istedi
	Posta	Demirtaş’ı cici çocuk diye makyajlıyorlar

		Erdoğan ve Davutoğlu daha nereye kaçabilecek?
		Cumhurbaşkanı Can Dündar için Müebbet istedi
	Sözcü	Atatürk'ten cevaplar
04.06.2015	Sözcü	Tayyip'in çıktığı kanallarda, reytingler çakılıyor
		Dersimli Kemal başbakan olacak
	Posta	Bahçeli'den Erdoğan'a : Bizimle ne uğraşıyorsun?
	Hürriyet	Papa'nın yeni otomobili
		Davutoğlu'na Başkanlık Sistemi
		Sisi'ye kırmızı halılı karşılama
	Sabah	Sinagogdaki ayinde Erdoğan'a dua
		Sisi'ye Berlin'de pankartlı protesto
06.06.2015	Posta	Demirtaş kürsüye çıkıyordu
	Sözcü	Tayyip'in vatandaştan son isteği Oyunuzu bana verin Çünkü Sizler için devlet imkanlarıyla peş peşe mitingler düzenledim Sizler için dinimizi siyasete alet ettim, Kuran salladım
		Erdoğan o koltukta artık rahat oturamaz
	Sabah	Saddam Hüseyin'in sağ kolu Tarık Aziz cezaevinde öldü
07.06.2015	Sözcü	Fahrettin Paşa'nın hazinesi
	Sabah	Kusursuz Çakır Şampiyon Barça
		Papa'dan Saraybosna'ya tarihi ziyaret
08.06.2015	Hürriyet	Seçimin mağlubu ERDOĞAN'DIR
		CHP ADAYI SARIGÜL SEÇİLEMEDİ
		Adil Gür'den seçmen analizi
		Erdoğan'ın yüzünü görmek isterdim
	Sabah	Kılıçdaroğlu'na hüsrana
		Başbakan Davutoğlu, balkon konuşmasında önemli mesajlar verdi : Omurga biziz, güvence biziz.
		Hükümet kurma görevi Davutoğlu'na düşüyor
	Posta	Bahçeli: Erken Seçim
		Kılıçdaroğlu övgüyü hak ediyor
	Sözcü	Vatandaş 13 yıldır ülkeye çile çektiren Tayyip'e kırmızı kart gösterdi. AKP şokta
09.06.2015	Hürriyet	Davutoğlu'nun zor seçimi
		Erdoğan'dan partilere "gerçeklik" daveti
	Posta	Koalisyon çıkar Davutoğlu kurar
		Başkanlık için ilk isim: Baykal
		Putin'den gaf telefonu

		Erdoğan: Partiler sorumlu davranmalı
	Sabah	Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan ilk seçim değerlendirmesi: Partiler Sorumlu Davransın
		Kılıçdaroğlu'ndan sürpriz iki mesaj
	Sözcü	Dostum Tayyip'e mektup
		Tayyip seçim sonuçlarından sonra sarayından çıkamadı
		CHP lideri Öcalan mı?
		Medya yöneticilerinden seçim başarısına övgü : Cihan, manipülasyonu önledi.
10.06.2015	Posta	Davutoğlu istifa etti
		Davutoğlu erken seçim araştırması yaptırıyor !
	Sabah	Balyoz'da Çetin Doğan ve 6 kişinin beraat kararı temyiz edildi
		Zara'nın patronu Buffet'i geçti
	Sözcü	Tayyip koltuğu bırakmaz
	Hürriyet	Ayça'nın katiline müebbet istendi
		Erdoğan'a daha fazla güç yok
11.06.2015	Posta	Baykal Saray'a gitmedi
		Erdoğan koalisyon istiyor
		Baykal: Cumhurbaşkanı koalisyon hükümeti ihtimalini zayıf görüyor
		Kılıçdaroğlu: CHP azınlık hükümeti mantıklı seçeneklerden biridir
	Sabah	Erdoğan ile 2 saat görüşen Baykal'm izlenimi: "Cumhurbaşkanı her modele açık"
	Sözcü	Tayyip olmasaydı
		Tayyip, sigara gibi bağımlılık yapmıştı ! Ama halk onu bıraktı
		Tayyip'in konuşmadığı 3 gün içinde nabızlar normale döndü
		1 hafta içinde, tat ve koku alma duyularımız gelişecek 2 ay içinde kalp krizi geçirme riski yüzde 50 azalacak 3 ay içinde bağışıklık sistemi güçlenip mikroplarla savaşıacak ... ve 4 yıl sonra Tayyip gidecek yarattığı tahribat silinecek
		Tayyip, Baykal'ın kasedi çıktığında böyle demişti : " Bu özel değil, genel bir ahıksızlık"
	Sabah	Kulüpler Birliği : Demirören ile devam
		Özgecan için 1000 avukat
12.06.2015	Posta	Gül devrede
		Beşiktaş'tan Şenol Güneş'e 1.5 milyon euro
		Araya Erdoğan girdi ama Ajda "Ucube"yi affetmedi
	Sözcü	Tayyip, 3 gün 22 saat sonra konuşma yaptı !
		Davutoğlu'ndan Sabah'a ayar
	Hürriyet	Pereira ve Güneş imza attı

		Başbakanın UÇAK özrü Bir daha böyle bir şey yapmam
	Sabah	Beşiktaş'a Güneş F. Bahçe'ye Pereira
		Sabri Bey ve Güzid'in büyük aşkının hikayesi
		İvana Sert imajımızı zedeledi
		12 yıl aradığı annesini Müge Anlı ile buldu
13.06.2015	Hürriyet	Tunceli'ye Başak Başsavcı
		Putin savcını general yaptı
	Posta	MHP'den Davutoğlu'na çağrı : "Serok Ahmet olarak değil, Konyalı Ahmet olarak gel."
		Özgecan az bile söylemiş, Şerefsiz
		Kate Moss'a Bodrum'da hesap kavgası
	Sabah	CHP'li Fikri Sağlar : Başarısız olduk. Emekliler bile oy vermedi.
		Skolyoz hastası Miray'ı mucize bant iyileştirdi
		Bakü'de Putin'le Suriye Zirvesi
	Sözcü	İşte Tayyip'in Kaos Planı
		Fidan oyuna dönüyor MİT içinde olan IŞİD hücreleri kullanılacak
		Baykal'la görüşerek CHP'de iç karışıklık çıkarmayı planladı
		Bahçeli'nin CHP'ye yanaşmaması için kampanya başlatıyor
		Erdoğan'ın tuzağına düşmeyin
14.06.2015	Hürriyet	Abdullah Gül'ün 12 yıl danışmanlığını yapan Ahmet Sever anılarını yazdı
		Fatih'in sofrasında domates-biber yoktu
		Gökçek zılgıtı yiyince arsaları iptale çalıştı
	Posta	Davutoğlu ile devam edilmeli
		Gökçek için konuşmayacağım
		Gül kendine yakışanı yaptı
		Bilgehan Demir: Boksörler futbolculara harçlık verir
		Sümer Tilmaç bu fotoğraftan 1 dakika sonra öldü
		Bennu Gerede: Yaşadığım aşkları anlatsam yer yerinden oynar.
	Sabah	Bahçeli: Koalisyon için kapıları kapatmalıdır
		Kandil'den Demirtaş'a "çağrı yapamazsın" dedi
		4 bakan ve Fidan topun ağzında
		Erdoğan'ı Çankaya'ya yollarız
		Sanat dünyası Sümer Tilmaç için yasta
15.06.2015	Hürriyet	Gül'ün ağırına giden olumsuz yanıt
		Aslıhan'la el ele
	Posta	Devlet Bahçeli'den şok çıkış: Erdoğan ile görüşmeyiz
		Devlet Demirtaş'ı korumaya aldı
		Vesayet açıklaması / Gül'e engel getiren yasa
	Sabah	Siyaset Bilimci Prof. Şenol Dursun "Emanet yüzde 5 HDP'de kalmaz"

	Sözcü	CHP'den Bahçeli'ye işbirliği çağırısı
		CHP'li Gürsel Tekin'den deprem yaratacak sözler: Transfer paraları Katar'dan gelecek
	Sabah	Bakü 2015'te altın madalya Rıza'nın
		Afrika Birliği Zirvesi'nde Kriz: Darbeci Sisi gidemedi Beşir Dönemedi
16.06.2015	Posta	Bahçeli koalisyon şartını açıkladı :Versin Bilal'i Alsın İktidarı
		Cem Yılmaz'ın Son Keşfi
	Sabah	Yüzerken kalp krizi geçiren Prof. Boğuldu
		Kılıçdaroğlu koalisyon için 14 şart saydı
		Ömer Beşin Sudan'a döndü
	Sözcü	Devletin "çerezlerinden" Erdoğan'ın damadı da yararlanıyor
		MHP lideri Bahçeli'den Erdoğan'a: versin Bilal'i alsın iktidarı
		Gül'ün sır küpü açıkladı: Erdoğan, Gül'ün cumhurbaşkanı olmasını istemedi
		Tayyip'le ilgili mesaj paylaşan öğrenciyi yurdu basıp aldılar
		Kolombiya'da isyancıların lideri Marguitos infaz edildi
17.06.2015	Hürriyet	Müslim: Asayiş sağlanınca silahlı güçler geri çekilecek
		Mursi'ye İDAM cezasına büyük öfke
	Posta	32. Aydın Doğan Uluslar arası Karikatür Yarışması sonuçlandı
	Sabah	Cumhurbaşkanı Erdoğan : Hukuk katledildi, şiddetle kınıyoruz
		Başbakan Davutoğlu Yumrukla Tokalaşılmaz
		Darbeci SİSİ'nin adaleti çıldırdı
		Fetullah Gülen Cinayet zanlısı
	Sözcü	Berat Albayrak, kayınpederi Erdoğan'ın izinden gidiyor
		Tayyip'in Yüce Divan korkusu !
		CHP ve MHP'yle görüşen TÜSİAD Başkanı Symes " Uzlaşma kültürüyle ülkemizin önünü açacak bir hükümete ihtiyaç var" dedi.
		CHP'Li Muharrem İnce, Meclis'te kaydımı yaptırdım... "Erken seçimden korkan parti kaybeder" dedi.
17.06.2015	Sabah	Mursi'ye bir adam bir müebbet
	Hürriyet	Nilüfer: Şarkı yazdıran aşklarım oldu
		Gazeteci Bedii Faik vefat etti
18.06.2015	Sabah	Bakan Eker: Diyarbakır'daki patlamalar oyları etkiledi
		Başbakan Davutoğlu: Önceliğimiz koalisyon.
		Erdoğan: Hizmetleri ile yad edilecek
		Doğan'ın PYD aşkı
	Sözcü	MHP lideri Devlet Bahçeli'den sert sözler: Hırsızlar gezerken biz hükümette oturamayız
		Gül'ün danışmanı Ahmet Sever'den itiraf: Erdoğan, Gül ile görüşüp

		işime son vermek istedi
	Posta	Nazmiye Hanım'dan sonra
	Hürriyet	Ortak paydamız Türkiye
19.06.2015	Hürriyet	Nazmiye Hanımla Koltuk Kavgası
		Demirel'in Aydın Bey' in mektubu ve bir vasiyet
	Posta	Nazmiye Hanım'ın naaşı, Demirel'in mezarının yanına taşınacak
		Cumhurbaşkanı Erdoğan: Demirel unutulmayacak anılar bıraktı
	Sözcü	Emine Hanım'ın koruması için çok özel atama
		Bilal Erdoğan'ın TÜRGEV'i işleri büyütüyor
		CHP lideri Kılıçdaroğlu'ndan MHP'ye çağrı: Koltuğu Bahçeli'ye vermeye hazırım
	Posta	Atatürk düşmanı Milli Eğitim Müdürü
20.06.2015	Sabah	Davutoğlu'nun hedefi bayramda yeni hükümet
		Cansu'yu arama çalışmalarına tecavüzcü de katılmış
		Türkan Şoray "Ve Motor" dedi
		Yavuz Bingöl, 5 kız babası eski bir kabadayı rolünde
		Demirel'in kırmızı çizgisi
		Yargıtay'dan Kaynak Holding'e "inceleyin" kararı
	Hürriyet	Demirel'in cenazesini Isparta'ya Türk yıldızlarının özel uçağı götürdü
		Erdoğan'dan Tanış hakkında suç duyurusu
	Posta	"Gül siyasete dönecek" sinyali geldi
		Ajda Pekkan : Erkek aldatmalı ama bunu göz önünde yapmamalı
	Sözcü	Devletin Zirvesi Demirel'i Uğurladı
		Kılıçdaroğlu'nun "Koltuğu vermeye hazırım" diye teklif yaptığı MHP lideri Bahçeli'den CHP'ye Kesin Hayır AKP'ye Şartlı Evet
		Merhum Demirel'e hakaret eden TRT yöneticisi Nasuhi Güngör'e tepki yağdı.
21.06.2015	Hürriyet	Gül Yağmuru / Güle Güle Demirel
		Kehribar Tespah / Angelina Jolie Alışveriş yaptı
		Mezarına toprak ve baraj suyu / Gözler Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'i aradı
	Sabah	Cumhurbaşkanı, PYD konusunda net uyarılarda bulundu: Sınırdaki oyuna izin vermeyiz
	Sözcü	Bilal'in TÜRGEV'i ramazanda kesenin ağzını açtı: Oğuldan Baba'ya 5 yıldızlı iftar !
		Tayyip, oğlunun mükellef iftarında orucunu açtı. Sonra kürsüye çıktı yine siyasi nutuklar attı
		Başbakan Davutoğlu'ndan sürpriz iftar ziyareti

22.06.2015	Hürriyet	Zarrab'a İhracat ödülü
	Posta	Reza'ya ödül
		Reza'ya ödül koalisyon görüşmeleri kitlensin, erken seçime gidilsin diye mi verildi?
	Sabah	MAK Araştırma Başkanı Mehmet Ali Kulat: seçim olsa AK Partinin oyları 7 Haziran'ın üzerinde
		Eski Türkiye manzaraları
		Öğretmenlere Avcı'dan dört yaz müjdesi
	Sözcü	Boğaz'da Reza'nın önüne yatan kim?
		2 bakandan Reza'ya başarı ödülü
		Topbaş'ın yakınları Lokma'ya kaçak kat çıktı
22.06.2015	Posta	Eda Taşpınar : Bana Osmanlı erkeği lazım
	Sabah	Ebru Gündeş'ten babaya sitem
23.06.2015	Hürriyet	Reza'yı bilsem gitmezdim
		Duygu'yu İHMAL öldürmüş
		Ucube'de yeni perde
		Antalyalı Eto'o
	Posta	Reza işini biliyor
		Öcalan TBMM Başkanlık Divanı'nda
		Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi: Vicdanen rahatsız değilim
		Başbakan yardımcısı Numan Kurtulmuş: Üzgünüm rahatsız oldum
		Mehmet Büyükekeçi: Böyle bir olayla gündeme gelmek canımızı çok sıktı
	Sözcü	Tayyip'e cami yapmak için denizi dolduruyorlar
		Reza'nın Boğaz'daki kaçak inşaatları o niye yıkılmıyor?
	Sabah	Trabzonspor'un rakibi kuzeyden
		Antalya'da Eto'o heyecanı
		Başbakan Davutoğlu'nun en duygusal iftarı
		Hrant Dink'in kızı Sera evlendi
		"Köprüden atlarım Sezen"
24.06.2015	Hürriyet	TİM, Zarrab'a GELME demiş
		Efkan Ala yeminini tekrarladı
		Türkiye 3 gündür Reza Zarrab'ın iki bakanın elinden aldığı ihracat ödülünü tartışıyor
		"Dik durduk Elhamdülillah" Zeybekçi bu sözü kime söyledi ?
		Cemaat'e gönderme
	Sabah	Aydın Doğan'ın beraatına bozma
		Ravza Kavakçı 16 yıl sonra balasının başörtüsüyle Meclis'te
		Bahçeli'nin üslubu rahatsızlık yarattı
		Demirtaş AIHM'de açtığı davayı kaybetti

		Fenerbahçe Nani transferinde mutlu sona çok yakın
		Ece Sükan dayakçı valelerle barıştı
	Sözcü	Mecliste Erdoğan'a protesto
		Dilek Öcalan mı dediniz?
		Hayırsever işadamı Reza !
		Zarrab, Kurtulmuş'a çok kızdı
	Posta	Baykal ile Öcalan TBMM Başkanlık Divanı'nda yan yana görev yaptılar
		Meclis'te bir Öcalan var
		Balbay ile Özkan Ergenekon'dan Silivri'de Hücrede
		Balbay ile Özkan Meclis'te
		Feleknas Uca üç dil biliyor Türkçe bilmiyor!
25.06.2015	Hürriyet	RTÜK'e istifalı plan Davutoğlu'na takıldı
		Zenci Türk olmaktan şeref duyarım
		Mutlu'dan hayata gülümseyiş
		Ve Eto' o geldi
	Sabah	Davutoğlu'nun koalisyon yoklaması CHP : Yüzde 50 MHP : Yüzde 50
		Eto' o Antalya'yı ayağa kaldırdı
		Cumhurbaşkanı Erdoğan: Dertleri milletle kucaklaşmam.
	Sözcü	Reza'ya ödül veren TİM'in binası kaçak
		CHP'nin adayı Baykal MHP'ninki Ekmel Bey
		Her partiden her görüşten milletvekiline çağrı: Atatürk'ün kurduğu bu Cumhuriyet'in DEĞERİNİ BİLİN
		Tayyip'le görüşen MHP'li Vekil kim?
		Bahçeli, " Bizden biri Erdoğan'la Dışişleri Konutu'nda görüşmüş... Onu arıyorum." dedi.
	Posta	Mucize / Oruçlu olan Aybüke'nin hayatta kalış öyküsü
		Her şey çocuklar için / Atilla Sinecen'e de okul "Yılın Babası" plaketi verdi
		MHP lideri Bahçeli'ye yakın isimlerden olan Gaziantep Milletvekili Prof. Dr. Ümit Özdağ şöyle dedi: Olmazsa olmazlarımız belli
26.06.2015	Hürriyet	Reza Zarrab'a davet şahsen yapılmış
		Emma dönüşte yakalandı
	Sabah	Kurtulmuş: Karalama Kampanyası
		Savulun Eto' o geliyor
		Demirören bir kez daha TFF başkanı
		Yılmaz Vural amatör küme yolcusu
	Sözcü	Subaylara apoleti Fethullah takıyordu

	Posta	Deniz hapiste klibi ekranda
		Arda Turan'a 115 milyon tl
27.06.2015	Hürriyet	Ak parti "Yılmaz" dedi
		Vergide Şampiyon Şarık Tara
		Tüh be Reza geçmiş
	Posta	Erdoğan'dan sert açıklama
		Baykal destek arayışına çıktı
		Üniversitede cinayete 25 yıl / Sekreter Asuman suçsuz
		Tuğba gidiyor
	Sözcü	Cem Yılmaz'ın ağabeyinin tweet'i: Tüh be ! Vergide Reza'yı geçemedik
28.06.2015	Hürriyet	Bahçeli ziyareti 4 dakika
		Bakü'de Şampiyon
		Ben Sadettin Teksoy Gezi'yi izleseymdim tarihin seyrini değiştirdim
	Posta	Liderler dahil herkes hükümet kurulsun istiyor peki, Erdoğan da bunu istiyor mu?
		Demba Ba 108 milyona Çinli oldu
	Sabah	Nabız yoklama turuna çıkan Yılmaz, uzlaşma mesajı verdi
		"Savcı Akkaş, Dink'te Paralel gizleme yaptı"
	Sözcü	Mimar Tezcan Karakuş Candan'ın hikayesi
29.06.2015	Sözcü	Adalet Bakanı Ergin Güler'e çalışmış
		Bu fotoğraflar Erdoğan'a kapak olsun
		Başbuğ, savaş çıkırtkanlarını Sözcü aracılığıyla uyardı: Suriye'ye girersiniz ama çıkamazsınız
		ESAD'la arayı düzeltin
		Madencilerin hapsi isteniyor Başkan Alpaslan Koca
	Posta	Lady Gaga da isyan etti
	Sabah	"Erdoğan Çok Cesur"
30.06.2015	Posta	AK PARTİ GENEL BAŞKAN YARDIMCISI İL VE PARTİ SÖZCÜSÜ BEŞİR ATALAY: AK PARTİ TABANI MHP İLE KOALİSYON YAPILMASINI İSTİYOR
		HDP'li Ertuğrul Kürkçü : Yunanistan'ın IMF'ye borcunu biz ödeyelim
		Mutlu ve ekibine paralel davası
		HDP'li Ertuğrul Kürkçü: Yunanistan'ın IMF'ye borcunu biz ödeyelim
		En erken doğmuş TBMM üyesi: Baykal
	Sözcü	Türkiye'yi erken seçime götürme yetkisi, sopası sadece tek başına Tayyip'in elinde. Bilinsin diye yazdım...
		Tayyip'in hedefindeki kadın, meydan okudu
		Bu haberi Melih Gökçek sevinsin diye yapmadık
	Sabah	Portekizli Bruma Galatasaray'a 16 milyon euroya mal oldu

		Senagalli golcü Çin'e transfer oldu
		Demba Ba Beşiktaş'ı ihya etti: 13 milyon euro
	Hürriyet	Başrolde Atiye

Tablo 17. Haberde İsimlerin Kullanımı

Kişileştirme (Teşhis): Kişileştirme, insan dışındaki canlı veya cansız varlıkları, düşünen, duyan ve hareket eden bir insan şeklinde gösterme sanatıdır. Bu sanat hem dilsel anlatımda hem de görsel anlatımda (Barokas, 2011, s. 62) gerçekleşebilir. Bu anlatım biçimi soyut kavramları, belirsiz durumları, fikirleri, duyguları somutlaştırarak ifade etme imkânı verir. Aynı zamanda insan dışındaki varlıkların dile getirilmesi ile hedef kitleye çeşitli mesajlar vermek, düşünce ve ideolojileri aktarmak mümkündür. Edebiyatta genellikle "kapalı eğretileme" biçiminde gerçekleşen bu anlatıma basın dilinden şu örneği vermek mümkündür: 02.06.2016 tarihili Hürriyet gazetesinde "Belediye karşı çıkıyor" haber başlığı kullanılmıştır. "Karşı çıkmak" eylemi insana özgü bir durumdur. Burada "belediye" insana benzetilmiş ve insana özgü bir davranışla donatılmıştır. "İnsan" sözcüğü kullanılmadığı için edebiyatta bu türden kullanımlara kapalı eğretileme denmektedir. Burada aynı zamanda bir ad aktarmasından da bahsetmek mümkündür. Zira belediyeden kasıt, belediyeyi yönetimidir.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Kurumlar sessiz
	Posta	Şarkılar Öksüz Kaldı
02.06.2015	Hürriyet	Belediye karşı çıkıyor
04.06.2015	Sabah	Konya ovası suya kavuştu
		Enflasyonun ateşini gıda biraz düşürdü
07.06.2015	Hürriyet	Demokrasi kazansın
	Sabah	Hayata karşı dövüşüyorlar
09.06.2015	Posta	Piyasa rahat
		Türkiye Umutlu
15.06.2015	Sabah	Philae 7 ay sonra uyandı
17.06.2015	Sabah	Darbeci SİSİ'nin adaleti çıldırdı
22.06.2015	Hürriyet	Boğaz'ın Çılgılığı

Tablo 18. Kişileştirme

Kibar Gözükme: Anlatımda kibar gözükme, asıl söylenmesi gereken kötü ya da negatif bir durumun yumuşatarak karşı tarafın reddetmeyeceği, örtülü bir şekilde söylenmesidir. Var olanı örtterek anlatma, dili; toplumları ahlak, saygı, edep, uyum, korku, üzüntü, nezaket vb. açıdan yansıtan birer ‘ayna’ (Demirci, 2008, s. 21) işlevi ile kullanılmaktadır.

Kelimeler zamanla ilk anlamlarından uzaklaşır ve yeni yeni anlamlar kazanabilirler. Kibar gözükmede de kazanılan yeni bir anlam vardır. Söylenmek isteneni değiştirmeden algıyı değiştirmek için doğrudan anlatmak yerine örtterek anlatan ve zamanla kalıplaşarak kültürel birer değer haline gelen kelimeler bulunmaktadır. Örneğin daha az utandırıcı ve zor durumda bırakıcı ifadelerden kaçınmak için kullanılan bu yöntemde çok sık başvurulan durumlardan biri “ölüm”ün ifadesidir. İnsanların en çok çekince yaşadığı bu durum, bireye ızdırap verdiği için direkt ifade edilmek yerine daha az yıkıcı sözcükler seçilerek anlatılır. Amaç, ölümün korkulacak bir şey olmadığını ifade etmektir. Türkçede ölümü dolaylı yolla ifade edecek pek çok sözcük bulunmaktadır. 18 Haziran 2015 vefat eden Süleyman Demirel için, incelenilen beş büyük gazetede kullanılan manşetler Türkçenin anlatım gücünü ve zenginliğini gösterecek niteliktedir. Hürriyet gazetesi, “Demirel’in Vedası Hoşça kal Türkiye”; Sabah gazetesi, “Doğduğu İslamköy’de toprağa verilecek”; Posta gazetesi, “Koltuğunu bırakıp gitti”; Sözcü gazetesi, “Siyaset ‘BABA’sız kaldı”vifadelerinde “Hoşça kal Türkiye, toprağa verilecek, bırakıp gitti, BABA’sız kaldı, ‘baba’sını kaybetti” sözlerinin her biri ölümü anlatmak için kullanılmış birer örtmecedir. Bu, gazetelerin okuyucunun karşısına olumsuz bir ifade ile çıkmaktansa “kibar gözükme” yolu ile süzgeçten geçirilmiş bir anlatımla ve daha az tahrip eden kelimelerle durumu aktarmasını sağlamıştır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Behiye Aksoy’u Kaybettik
	Sabah	Joe Biden oğlunu kanserden kaybetti
06.06.2015	Hürriyet	Yedi Denizin Efendisi Sonsuzluğa Yelken Açtı
	Posta	Sonsuzluğa Yelken Açtı
	Sabah	Efsane denizci Sadun Boro sonsuza açıldı
07.06.2015	Posta	Engelliye destek olunacak
13.06.2015	Hürriyet	Sümer Tilmaç’ı kaybettik
	Sabah	Usta oyuncu Sümer Tilmaç’ı kaybettik

14.06.2015	Sabah	Efsaneye Veda
17.06.2015	Hürriyet	Gazeteci Bedii Faik vefat etti
18.06.2015	Hürriyet	Demirel'in vedası Hoşça kal Türkiye / Vasiyet Cumhuriyet Demokrasi ve Büyük Türkiye
		Süleyman Demirel'e veda ederken
	Posta	Koltuğunu bırakıp gitti
	Sabah	Doğduğu İslamköy'de toprağa verilecek
		Siyaset "BABA"sız kaldı
		Baba gitti
20.06.2015	Sabah	Ankara'ya devlet töreniyle veda
	Hürriyet	Ankara'ya Veda
	Sözcü	Devletin Zirvesi Demirel'i uğurladı
21.06.2015	Hürriyet	Gül Yağmuru / Güle Güle Demirel
	Sabah	Son yolculuğuna güllerle uğurlandı
24.06.2015	Hürriyet	Arcayürek'i kaybettik
28.06.2015	Posta	İşitme Engelliler Avrupa Şampiyonu
29.06.2015	Posta	Görme Engelliler Satranç Turnuvası

Tablo 19. Kibar Gözükme

Üçleme Kuralına Uyma: Siyasal retorik bağlamında en fazla tercih edilen yapısal plan, üç sözcükten oluşan bir cümle kullanmaktır (Devran, 2010, s. 54). Ekonomide, edebiyatta ve siyasette kullanılan bu yöntem üç sözcük kullanımı, üç cümle kullanımı veya üç örnek biçiminde metni kurgulamaktır. Birbirinin devamı niteliğinde olan ya da birbiri ile nitelik bakımından örtüşen durumlar genellikle bu yolla ifade edilmektedir. Gazete metinlerinde genellikle siyasi söylemlerde bu tarz anlatıma yer verildiği görülmüştür. Örneğin, 8 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi, "3 İhtimal: Koalisyon olur mu, Azınlık Hükümeti, Seçimin Yenilenmesi", "Kırmızı çizgiler, Süreç ve başkanlık", 9 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi "MHP'nin koalisyon için şartları: 1. Çözüm süreci sona erecek, 2. Başkanlıktan vazgeçilecek, 3. Yolsuzluğun hesabı sorulacak" şeklinde metinler kullanılmıştır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
08.06.2015	Hürriyet	Üç ihtimal Koalisyon olur mu Azınlık Hükümeti Seçimin yenilenmesi

09.06.2015	Hürriyet	Kırmızı çizgiler Süreç Ve başkanlık
		MHP'nin koalisyon için şartları: 1. Çözüm süreci sona erecek 2. Başkanlıktan vazgeçilecek 3. Yolsuzluğun hesabı sorulacak
	Sabah	Koalisyon için 3 kırmızı çizgi Paralel'e taviz yok Çözüm iradesi sürececek Erdoğan'ın Meşrutiyeti
10.06.2015	Hürriyet	Üç kritik toplantı
		Üçlü formül olur mu?
	Posta	3 partinin ortak seçim vaatleri
12.06.2015	Sözcü	Bahçeli'den koalisyon için 3 şart
14.06.2015	Hürriyet	Erdoğan'dan Bakü dönüşü 3 kritik mesaj
	Sabah	Üçlü koalisyon
	Sözcü	CHP'nin üç önceliği
19.06.2015	Posta	Ekonomiye üç fırça darbesi
19.06.2015	Posta	Yeter! 1- Uyuşturucuya itiraz etti diye canından oldu 2- Kıskaç polis sevgilisini öldürdü 3-Cansu
20.06.2015	Posta	İçişleri, dışişleri ve ekonomi bakanı belli
25.06.2015	Hürriyet	Erken seçime gidilirse büyük sıkıntı yaratacak "üç dönem kuralı" toptan kaldırılabilir

Tablo 20. Üçleme Kuralına Uyuma

Paralel Yapı Kurma: Genel kabul gören fikre tez, onu reddeden düşünceye de antitez denilmektedir. Her ikisini içeren ve belirli bir konu üzerinden ortak değerlerin inşası şeklinde kurgulanan metinlerde benzer cümlelerden yararlanır. Paralellik ve zıtlıkta cümlelerdeki farklı ögeler birbirleriyle ilişkilendirilir. Bu ilişkilendirmede ses uyumu bu yapıları daha belirgin hale getirir. Sıralı cümleler, eş görevli sözcükler, benzer sözdizimi unsurlarının kullanımı zıt ve paralel yapıları güçlendiren dilsel unsurlardır. Bazen de bu yapıları kurmak için "ne... ne, ya... ya, hem... hem vb." bağlaçlar kullanılır. Örneğin 4 Haziran 2015 Sabah gazetesi "Ya barajı aşarız ya dağa çıkarız" manşetini atmıştır. Burada kullanılan "ya... ya" bağlacı ile iki yapının (barajı aşarız, dağa çıkarız) eşdeğer olduğunu anlatmak isteyen paralel yapının kurucu unsurudur.

Haberlerde kimi zaman bir dizi benzer yapı birlikte açıklanmaktadır. Böylece hepsinin anlamının eşit olduğu vurgulanırken metin akışında da belli bir ritim oluşturulmaktadır. Ayrıca antitez de paralellik oluşturur (Devran, 2010, s. 54). 3 Haziran 2015 Sabah gazetesinde “Ölüm çöplüğünden medeniyet doğdu” manşetine çöplük ve medeniyet sözcüklerinin zıtlıklarından yararlanılarak vurgu yapılmıştır. 3 Haziran 2015 Sözcü gazetesi “Çivi çakmak yasak, kaçak kat çıkmak serbest” manşeti ile de antitez kavramı ironik bir biçimde ele alınmıştır.

Tarih	Gazete adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Kaftan giydi ok attı
		Kandil – Paralel pazarlığı var
	Sabah	Biri Türk, biri Kürt ırkçısı
		Kandil – Paralel pazarlığı var
02.06.2015	Posta	HDP LİDERİ DEMİRTAŞ: AKP İLE ASLA AMA CHP İLE KOALİSYONU KONUŞABİLİRİZ
		Uykusuzluk nedenleri ve tedavisi
	Sabah	Antalya ile Samsun finalde
		Yarışmacılar ünlülere karşı yarışıyor
03.06.2015	Posta	Eskiden erkekti şimdi kapak kızı
	Sabah	Ölüm çöplüğünden medeniyet doğdu
	Sözcü	Çivi çakmak yasak, kaçak kat çıkmak serbest
04.06.2015	Hürriyet	Kobani’yi anlattım ciddiye almadı
	Posta	Karneleri verir, tatile çıkarız
	Sabah	Ya barajı aşarız ya dağa çıkarız
	Sözcü	Trenlerde haremlik selamlık
06.06.2015	Posta	Denizle Kara Birleşti
		Hem gurur hem reklam
	Sabah	Tahriklere Saygı Milli İradeye Saygı
07.06.2015	Sabah	Kusursuz Çakır Şampiyon Barça
	Sözcü	İşte sandık, işte seçim!
08.06.2015	Hürriyet	Muhalefet galip geldi kaybeden ise AKP
	Posta	Barış ve Demokrasi seçimi kazandı
		Üzülenler Sevilenler
	Sabah	Başbakan Davutoğlu, balkon konuşmasında önemli mesajlar verdi: Omurga biziz, güvence biziz.
		İktidar ve muhalefete mesaj... Artık yeni bir dönem
		Yüksek katılımlı güçlü demokrasi

09.06.2015	Hürriyet	Dalgalandı Duruldu
		Seçime iktidarda gidelim Koalisyon mu, seçim mi?
	Sözcü	O kaybetti Türkiye kazandı
10.06.2015	Hürriyet	AKP varsa biz yokuz
		Ne panik var ne dolar krizi
	Posta	Piyasalar duruldu hükümet bekliyor
	Sabah	Medya Darbe İşbirlikçisi
11.06.2015	Posta	Hesaplaşmadan helalleşme olmaz
	Sabah	AB, Türkiye raporunu kabul etti Ankara açmadan iade etti
		Ya koalisyon ya erken seçim
	Sözcü	Tayyip, sigara gibi bağımlılık yapmıştı! Ama halk onu bıraktı
		Provokasyona gelmeyiz, bir arada yaşamaktan yanayız
12.06.2015	Hürriyet	Egolar bırakılmalı, hükümet kurulmalı
		Meclis'e kayıt yaptırıp rozet taktılar
		MHP'yle uyum CHP'yle Çözüm
	Posta	Egoları bırakın hükümet kurun
	Sabah	Beşiktaş'a Güneş F. Bahçe'ye Pereira
13.06.2015	Posta	İngiliz Haber Ajansı: Erdoğan erken seçim olacağına inanıyor
		Aç- Kapa Siyaseti
	Sözcü	Vekillik bitti, sakal ve türban gitti
	Hürriyet	İstinye – Çubuklu arasına arabalı vapur geliyor
14.06.2015	Posta	Çabaladım ama gülemedim
		Aç- Kapa Siyaseti
		Gezi'de başladı gelenek oldu / Dersleri sıfırladık babacığım
	Sabah	Adı Avrupa ama AB liderleri yok
		Akıllı kadınları deliliği sırtlanıyor
		“erken” değil “tekrar”
		Muhalef seçmenin siyasete, sandığa ve demokrasiye olan inancı güçlendi
		Müzikle başlayan düğün Fatıha ile bitti
		Ünlü siyahi aktivist meğer beyazmış
15.06.2015	Posta	Kitap okumuyor, Twitter'a bakmıyor
		Ölümden yaşama geçiş
	Sabah	Afrika Birliği Zirvesi'nde Kriz: Darbeci Sisi gidemedi Beşir Dönemedi
16.06.2015	Posta	Üniversite dediler tiyatro binası çıktı
		Yakışıklı erkek güzel kadın
	Sabah	Canımız yandı canımız yansın
17.06.2015	Posta	Kapı açıldı bu aşk bitti

	Sabah	Mursi'ye bir adam bir müebbet
	Sözcü	Patronlar erken değil, koalisyon hükümeti istiyor
		Tehlikeli bir plan! Planın bir ucunda iktidar, bir ucunda Mehmetçik, diğer ucunda PKK var...
18.06.2015	Sözcü	Yaşanamayan aşk
19.06.2015	Posta	AKP – MHP hükümeti geliyor
20.06.2015	Posta	İnsanlık dersi verdiler yuvaya saygı gösterdiler
	Sabah	Parti kızıydım anneliğe geçtim
21.06.2015	Hürriyet	25 yıllık ALS hastası ama O BİR BİLGE
22.06.2015	Hürriyet	Görevden kaçmam ama yarışa girmem
	Sözcü	Yahısına, köşküne kaçak katlar çıkıyor, kimse yıkmıyor
		Yasa “hapis” diyor ama bunu uygulayan yok
	Posta	“Anayasa’daki yerimi gayet iyi biliyorum. Bunun için de birilerinin talimatına ihtiyacım yok”
23.06.2015	Hürriyet	Kapı açıldı eve dönüyorlar
		Tehdit Ettim Şarkıyı Kaptım
	Sözcü	Bir bakanın vicdanı rahat diğerininki değil...
		Saray karışmıyor dolar düşüyor
24.06.2015	Sabah	Başkanını seç hükümeti kur
	Hürriyet	Yenir bir demokrasi
25.06.2015	Sabah	Dil sürçmesi mi? Bilinçaltı mı?
		Eşine kızıp, denize atladı, boğuldu
		İmam nikahlı eş davayı kaybetti / Milyarlık miras resmi nikahlı eş ve 9 çocuğuna / Eski eşi 3 milyon istiyordu
		Zenci Türk’üm Gururluyum
26.06.2015	Posta	Kediye var bebeğe yok
	Sabah	MHP’de hem seçim hem kabine hazırlığı
	Sözcü	Seçim şokunu atlattı, tehdide başladı
27.06.2015	Hürriyet	TEOG’da 10. Soru hatalı, 20. Soru doğru
		Sıra filmde
	Sabah	Hataları duygu değil akıl yapar
	Sözcü	Seçim mitingleri bitti, ramazan mitingleri başladı
28.06.2015	Posta	Terörist gülüyor insanlık ağlıyor
	Sabah	Bu nasıl edep ve adap!
29.06.2015	Posta	Hem güçlüyüm hem de kırılğan
30.06.2015	Hürriyet	Hangi puanla hangi okula
		Hürriyet sordu bakanlık uzmanları yanıtladı
	Sabah	Eşi 8 yıl sonra hapse girdi, kahrından öldü

Tablo 21. Paralel Yapı Kurma

Zamir Kullanma: Ardında bir nesne veya kimse kavramı olan, dolayısıyla bir adın yerini tutan kelimelere zamir denmektedir (Banguoğlu, 2011, s. 356). Zamirler gündelik konuşmalarımızda sıklıkla kullandığımız kelime türlerindedir. Başarılı ve doğal konuşmaların giriş cümlelerinde de şahıs zamirlerine yer verildiği gözlemlenmiştir. Konuşmanın dinleyicinin ruhuna ulaşabilmesi, kalıcı hale gelip zihnine yer etmesi amacıyla medya dilinde şahıslar üzerinden kitlelere seslenildiğinde zamirlerden kullanılır.

Siyasilerin kendilerine özgü bir tarzla kitlelere seslendikleri bilinmektedir. Onların konuşmalarını aktaran ifadelerde zamirlere çokça sıkça rastlanır. Çünkü siyasi rakiplerinin adlarını doğrudan söylemek yerine dolaylı olarak uygun bir zamirler söylemeyi yeğlerler. Ya da kendilerinden bahsederken de konuşmacıya ait zamirlerden yararlanırlar. Örneğin, Cumhurbaşkanının konuşmalarında “biz” zamiri çok sık geçmektedir. O, bu zamir ile bazen hükümeti, bazen AK Parti’yi bazen de kendisini kastetmektedir. Bu söylemlerin çoğunda “biz” şahıs zamiri, vurguyu arttırmak için açıkça söylenmektedir. “Ben” ve “biz”in Cumhurbaşkanı ve başbakanın dilinde birbirinin yerine kullanıldıkları da gözlenmiştir. Cumhurbaşkanı ve başbakan, durumun önemini belirtmek istediklerinde “biz” öznesini kullanırken, kendi kişiliğini vurgulama aşamasında “ben” öznesini tercih etmektedir. Örneğin 8 Haziran 2015 tarihli Sabah gazetesi “Başbakan Davutoğlu, balkon konuşmasında önemli mesajlar verdi: Omurga biziz, güvence biziz” haber metnini kullanmıştır.

Kılıçdaroğlu, söylemlerinde olumlu bildirimler için “ben” zamirini, partilileri de katmak istediği eylemlerde de “biz” zamirini yeğlemektedir. Ancak olumsuz bildirim içeren cümlelerin öznelerini, gizli özne olarak kullanılmaktadır. Bahçeli’nin konuşmalarında da benzer bir kullanım söz konusudur. Olumsuz durumlar gizli özne ile, olumlu durumlar açıktan söylenen bir zamir öznesi ile dile getirilmektedir. Örneğin 4 Haziran 2015 tarihinde Posta gazetesi, “Bahçeli’den Erdoğan’a: Bizimle ne uğraşıyorsun?” ifadesini haberleştirmiştir. Buradaki biz, MHP’dir.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	İşte Sır Rapor
02.06.2015	Sözcü	İşte o klozet
03.06.2015	Posta	Ben Hakaret Etmedim
04.06.2015	Sözcü	“Bizi” izlemeye devam

	Posta	Bahçeli'den Erdoğan'a: Bizimle ne uğraşıyorsun?
07.06.2015	Sözcü	Frensiz ve amansız bir seçim mücadelesiydi bu...
08.06.2015	Sabah	Başbakan Davutoğlu, balkon konuşmasında önemli mesajlar verdi: Omurga biziz, güvence biziz.
	Hürriyet	Biz yokuz onlar koalisyon kursun
		Benim oyum atılmayan o oya
11.06.2015	Sözcü	Sen yine gitmezsin
17.06.2015	Posta	Bir tek o alkışlamadı
20.06.2015	Sözcü	Biz iktidarda değil ana muhalefette olmak istiyoruz... Rol kapmayız
27.06.2015	Sözcü	Kendisini "Zenci Türk" ilan etti
	Hürriyet	Bizim toplumda herkes maskeli

Tablo 22. Zamir Kullanma

Ses Uyumu Kurma: Şiirde dize sonlarında tekrarlanan ve aynı sesi veren heceler veya aynı görevde olmayan, ses bakımından benzeşen (Türkçe Sözlük, 2005, s. 2040) eklerden yararlanma, edebi söylemde ritim oluşturmak için başvurulan anlatım yollarından biridir. Redif ve uyak (kafiye) kullanımı olarak adlandırılan bu türden anlatım biçimi, genelde okuyucunun dikkatini çekmek, ona okuma zevki tattırmak ve edebi hazzı yaşamasını sağlamak için çoğunlukla şiir dilinde tercih edilen bir durumdur. Uyaklı sözlerin bu gücü sloganlarda, reklamlarda veya manşetlerde de tercih edilmektedir. Yazarın amacı okuyucuyu heyecanlandırmak ve daha fazla etkilemek olduğunda sesler ahenkli gücüne başvurduğu görülmüştür. Bu tür anlatımlarda, ses uyumunun bulunduğu kelimeler dizisi basit bir yapıya sahipmiş gibi görünür. Ancak seslerin ritmik özelliği, dikkat çekici ve kolay hatırlanabilir bir söz öbeğinin ortaya çıkmasını sağlar. Amaçlanılan şey, hatırdakalmak olduğundan okuyucu zihinsel bir süreç içerisine girmiş olur. 4 Haziran 2015 tarihinde Hürriyet gazetesi, "Ataköy'e Ataşehir Taşları"; 18 Haziran 2015 tarihinde Hürriyet gazetesi, "Dün dündür bugün acı gündür"; 20 Haziran 2015 tarihinde Sözcü gazetesi, "Dindar ve kindar politikann sonucu" haber metinleri seslerin ritmik özelliklerinden yararlanılarak oluşturulmuştur.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
04.06.2015	Hürriyet	Ataköy'e Ataşehir Taşları
07.06.2015	Sabah	Arkadaşlık aşka dönüştü
09.06.2015	Sözcü	Seçimin son'ucu
13.06.2015	Hürriyet	İspanya'da DÜŞES DÜŞTÜ
14.06.2015	Sözcü	Gemilerde tarih var

17.06.2015	Sabah	Mursi'ye bir adam bir müebbet
18.06.2015	Hürriyet	Dün dündür bugün acı gündür
20.06.2015	Sözcü	Dindar ve kindar politikanın sonucu
22.06.2015	Posta	Babalar günü babasız geçti
25.06.2015	Sözcü	Kürt vekil, İslamcı vekil, Ermeni Vekil, Roman Vekil, Ezidi Vekil
26.06.2015	Sözcü	Mühletvekili
27.06.2015	Sabah	İftar masası iftirasına dava
28.06.2015	Sabah	Bu nasıl edep ve adap!

Tablo 23. Ses Uyumu Kurma

Rakamsal Bilgi Kullanma: Rakamsal ifadeler inandırıcılığı arttıran öğelerdir. Bu yüzden bir metinde rakamlardan yararlanmak, okuyucu nezdinde o metnin kabul edilebilirliğini artırır. Çünkü okuyucunun güven duyabileceği ve herkes tarafından somut olarak anlamlandırabileceği bir söylem vardır. Haber metinlerinde bu yüzden rakamlardan, sayısal verilerden çokça yararlanmaktadır. Bu sayısal verilerin başında; tablo, grafik ve çeşitli sayı içeren cümleler gelmektedir. Özellikle seçim sonuçları, kamuoyu araştırmaları, ekonomik durumlar, çeşitli konulardaki analizler bu sayısal verilerden yararlanılarak anlatılır. Burada haber metnini yazanını dikkat edeceği temel husus, kullanılan rakamsal bilgiler ve bu bağlamda ortaya çıkan terimleri okuyucunun anlayabileceği biçimde kullanmaktır. Çok fazla sayısal ifadelerle doldurulmuş olan haberler okuyucu sıkabileceğinden sayısal ifadeler örneklerle veya açıklamalarla desteklenmelidir.

Rakamsal ifadeler manşetlerde, istatistiksel verileri sunmanın yanı sıra tarih ve saat ifade etmek için de kullanılabilir. Sabitlenmek istenilen anlar; unutulmayan, genel geçer olan tarihler de bu sayısal verilerden içerirler. Sayısal verilerin haber metinlerinde kullanımı için 23 Haziran 2015 tarihli Sözcü gazetesinin “Haram parayı heykele yatırmam dedi, 4 yıl 8 ay hapsi isteniyor” söylemlerini örnek vermek mümkündür.

İlkleri, sonları veya sıra sayıları ifade eden kelimeler de zaman vurgusunu dile getiren sayısal ifadelerdir. Bu biçimdeki bir söylem, 9 Haziran 2015 tarihli Sabah gazetesinin “Seçim sonrası ilk saldırı yine Dağlıca’yı hedef aldı”; 11 Haziran 2015 tarihli Hürriyet gazetesinin “CHP ve MHP ilk şart temizlik”, 2 Haziran 2015 tarihli Sabah gazetesinin “Avrasya Tüneli’nde son 800 metre” haber metinlerinde kullanılmıştır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Başbakan Davutoğlu: “ TIR da ne olduğu kimseyi ilgilendirmez, gidilen yer ilgilendirir. O tedbir alınmasa mülteci sayısı 500 bin artabilirdi.”
	Posta	Başbakan eşi ama bikinisi 41 tl
02.06.2015	Hürriyet	Yüzde 58 Başarı
	Sabah	15 Dakika Protesto Eylemi
03.06.2015	Hürriyet	50 Saniyede Battı
		Seçimin ertesi günü okullar tatil
03.06.2015	Posta	36 Yaşında Bir Dulsun
		Sigara tiryakilerine 32 milyar tazminat
04.06.2015	Sabah	9 ayda 10 bin IŞİD’li öldürüldü
	Posta	6 ayda diyet ve sporla 45 kilo verdi
07.06.2015	Hürriyet	Alkollü sürücüye eğitim 1 aydan 6 aya çıkarıldı
08.06.2015	Sözcü	Saraya kilitlendi HALK aldanmadı 13 yılın sonunda uyandı. Saltanat bitti.
	Posta	Baskıcı dönemi sona erdirdik
	Hürriyet	Bu gece tekrar Bismillah
09.06.2015	Posta	Şimdi uzlaşma zamanı
	Sabah	Seçim sonrası ilk saldırı yine Dağlıca’yı hedef aldı
		TEOG’dan 250 birinci çıktı
10.06.2015	Sabah	1 yaşındaki kayınbirader ve 4 yaşındaki baldızla tatil
11.06.2015	Hürriyet	Bu bebek bir ilk
	Posta	85 yaşında ikiz babası
12.06.2015	Hürriyet	37 Hakim ve savcı için kopya kararı
	Posta	Soru çaldıkları için 37 hakim ve savcı meslekten atıldı
	Sabah	Kopyacı 37 hakim, savcıya ihraç
		“Öteki kadın” için 300 bin lira tazminat aldı
14.06.2015	Sabah	5 sınavlık üniversite maratonu başladı
15.06.2015	Sabah	Philae 7 ay sonra uyandı
16.06.2015	Posta	Türkiye’de 5 milyon 519 bin işsiz var
	Sabah	KPSS’de 4. Dalga Paralel öğretmenleri vurdu
16.06.2015	Sabah	450 yıllık gelenek, camiler mahya ile süslendi
17.06.2015	Hürriyet	Tuğçe’nin katiline ÜÇ yıl
	Posta	Alman usulü adalet: Tuğçe’nin katiline 3 yıl hapis cezası
		400 bin tl’lik kardeşlik
19.06.2015	Posta	240 bin tl’ye sultan oldu
21.06.2015	Hürriyet	25 yıllık ALS hastası ama O BİR BİLGE
23.06.2015	Hürriyet	1 Saniye Geri
	Sabah	LYS’de ilk 25 bine girenlere burs verilecek

24.06.2015	Hürriyet	İkinci Rezalet Yolda
	Sabah	Sınırdan öncelik güvenli bölge
25.06.2015	Hürriyet	1.4 milyon euro ödeyecek
		Düğün Ağustos'ta
	Posta	Ayda 1. 4 milyon nafaka ödeyecek
	Sabah	7. kattan düşen kızın mucize kurtuluşu
		İmam nikahlı eş davayı kaybetti / Milyarlık miras resmi nikahlı eş ve 9 çocuğuna / Eski eşi 3 milyon istiyordu
		Berlusconi ayda 1. 4 milyon euro nafaka ödeyecek
26.06.2015	Hürriyet	TEOG'da iki dava daha var
27.06.2015	Posta	Üniversitede cinayete 25 yıl / Sekreter Asuman suçsuz
		84 yaşında üniversite bitirdi
	Hürriyet	TEOG'da 10. Soru hatalı, 20. Soru doğru
		Sıra filmde
	Sabah	84 yaşında mezun olup kep fırlattı
30.06.2015	Sabah	Cezaevindeki eşini 8 aydır görmüyor
	Hürriyet	371 öğrencinin puanı değişiyor
	Sabah	TEOG birincisi Muş'tan çıktı

Tablo 24. Rakamsal Bilgi Kullanma

Yer İsimlerinden Yararlanma: Haber yazımında dikkat edilecek unsurlardan biri de haberin daha iyi anlaşılmasını sağlayacak ve aynı zamanda onun geçerlilik ve güvenilirliğini arttıracak detayları yazmaktır. Bu detayların başında ise olay mahallinin doğru ve kafada soru işareti bırakmayan net ifadelerle anlatımıdır. Olay mahalli, haber kimliğini belirleyen ve insanların “Nerede?” sorusuna cevap olan isimlerdir. “Nerede?” sorusunun cevabı, bir binanın adı olabileceği gibi bir sokağın, bir ilin veya bir ülkenin adı olabilir. Bu bağlamda haberin geçtiği yer için sunulan bilginin doğruluğu, okuyucu açısından oldukça önemlidir. Zira haberin geçtiği yer, okuyucuları gereksiz paniğe ve endişeye yol açabileceği gibi haberi yazan kuruma karşı da güven sarsıcı bir nitelik taşıyabilir.

18 Haziran 2015 Hürriyet gazetesinde yer alan “Güniz Sokak'ta en hüzünlü gün” manşetinde bir sokak ismi, Süleyman Demirel'i çağrıştırdığı için haber metninde kurucu öğelerden biri olmuştur. Çünkü bu sokak Türk siyaset tarihinin önemli bir ismi olan Süleyman Demirel ile özdeşleşmiştir.

Haber metninde yer isminin kişi veya olay, durum adını anımsatacak biçimde kullanılması metni anlamak için kişinin zihinsel süreçlerini aktif etmesini gerektirir. Bu yüzden buradaki kodlamayı çözebilenlerin aklında haber bilgisi kalıcılıştır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Sabah	Kuzey Marmara otoyolu tam gaz
	Hürriyet	Mitingdeki Türk bayrağı normalleşme
02.06.2015	Posta	Seçim öncesi bankadaki birikimler
	Hürriyet	Ataköy'e Yarımada
		Mahkemeden ihale yasağına iptal
03.06.2015	Posta	Mitingde Bile Değildi
	Hürriyet	Ameliyatta Rekor Artış
		Seçimin ertesi günü okullar tatil
04.06.2015	Sabah	Sisi'ye Berlin'de pankartlı protesto
	Hürriyet	Uçansu Müjdesi
06.06.2015	Hürriyet	Romanya'da başbakana yolsuzluk suçlaması
07.06.2015	Sabah	Papa'dan Saraybosna'ya tarihi ziyaret
	Posta	Gümrüklerde işlem sürüyor
08.06.2015	Posta	Yepyeni Türkiye
09.06.2015	Sabah	Seçim sonrası ilk saldırı yine Dağlıca'yı hedef aldı
		En renkli meclis
	Sözcü	Partisinin seçim mağlubiyetinin ardından Huber Köşkü'ne kapandı
11.06.2015	Sabah	Şam'ın göbeğinde bakan kaçırdılar
	Hürriyet	Ankara'da sürpriz buluşma
12.06.2015	Hürriyet	Ankara'dan bir sinyal gelsin
		İmralı'ya gidelim görüşme başlasın
13.06.2015	Sabah	Bakü'de Putin'le Suriye Zirvesi
15.06.2015	Sözcü	CHP'li Gürsel Tekin'den deprem yaratacak sözler: Transfer paraları Katar'dan gelecek
	Hürriyet	Phuket'te KABUS
	Sabah	AB, Türkiye ile ilişkileri onarma yollarını arıyor
16.06.2015	Hürriyet	TÜSİAD'ın Ankara çıkarması
17.06.2015	Hürriyet	Karikatür ödülü Arnavut sanatçıya
	Posta	Plajda İstiklal Marşı
18.06.2015	Hürriyet	Güniz Sokak'ta en hüznü gün
		Güniz Sokak'ta en baba hüznü
	Sabah	Bakan Eker: Diyarbakır'daki patlamalar oyları etkiledi

		Doğduğu İslamköy’de toprağa verilecek
	Posta	Doğduğu yere gömülecek
19.06.2015	Posta	Babaevi müze olacak
		Güniz Sokak müze olacak
	Sözcü	Son nefesine kadar Türkiye’yi konuğu
20.06.2015	Sabah	Eyüp Sultan özlemi bitti
	Hürriyet	Ortak paydamız Türkiye
		Ftr Şapkası tabutun üstündeydi
21.06.2015	Posta	İslamköy’de İlk Resim İslamköy’de son resim
22.06.2015	Hürriyet	Saray’a top atamadılar
		Ucube’de yeni perde
	Sabah	Eski Türkiye manzaraları
23.06.2015	Posta	Saray’daki iftara o Mercedes ile gitti
	Sabah	Mecliste yemin günü
	Hürriyet	Saray’a top atamadılar
24.06.2015	Posta	Millet meclis görsün
26.06.2015	Sözcü	1150 odalı Ak Saray yetmedi Atatürk’ün köşkünü de istiyor
		Suriye’nin fendi
	Hürriyet	Hedefleri Mare Hattı
		Türkiye terörle aynı çizgide gösterilemez
	Posta	Plajda, camide terör AŞırı dinci rgt İŞİD Tunus’ta plaja, Kuveyt’te camiye saldırdı: 61 l var
		Türkiye’den gelmedi
	Sabah	Nevşehir’de balon kazası: 18 l
28.06.2015	Hürriyet	Bakü’de Şampiyon
	Sabah	File’nin Sultanları Bakü’de Madalya Aldı
29.06.2015	Sözcü	Yandaş müteahhitlerin nasıl “zengin” edildiği Osmaniye’de ortaya çıktı
	Posta	Gaziantep ve Kilis sınırına zırlı araçlar sevk edildi
		Londra’da aşk tatili
	Hürriyet	Londra Kaçamağı
30.06.2015	Sabah	Senagalli golcü Ćin’e transfer oldu
		TEOG birincisi Muş’tan çıktı

Tablo 25. Yer İsimlerinden Yararlanma

Kısaltma Kullanma: Kısaltma, kısaltılmış ad ad veya söz, iktisar (Türkçe Sözlük, 2005, s. 1165). Yazıdan ve yerden tasarruf etmek amacıyla kullanılan kısaltmalar, bazı durumlarda sözcük ve sözcük öbeğinin tamamının önüne geçerek kalıcı hale gelirler. Örneğin PTT kısaltması böyledir. Bu kısaltmanın yapıldığı ismi, çoğu kişi bilemez. Kurumun adı PTT olarak anılır olmuştur. Kurum ve kuruluş adları, partilerin ve belirli yayınların isimleri de birkaç kelimen oluştuğunda kabul görmüş kısaltmalar tercih edilebilir. Haber metinleri bu kısaltmaları ekonomik nedenlerden ve okunurluğu yükseltmesinden dolayı çoğu zaman tercih ederler.

Bazı kısaltmalar ideolojik belirtilere de sahiptir. Örneğin ikili kısaltması olan kurumlardan biri için hangisinin tercih edileceği söyleyenin siyasi tercihlerine göre değişmektedir. Ak Parti ve AKP söylemleri aynı değere sahip değildir. Birincisinde kurumun iyi imajı ön plana çıkarılırken ve bu kuruma sempati duyanların kullanımındayken ikinci kısaltmada tam tersi bir durum söz konusudur. Bu yüzden kullanılan kısaltmaya bakılarak söyleyenin/haber metnini kurgulayanın dünya görüşünü, anlattığı şeye bakış açısını anlamak bazen mümkün olabilmektedir.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Fetih töreninde TSK tartışması
		AGİT'in seçim uyarısına dikkat
		TAEK'in Kimliği Sorunlu
	Sabah	Erdoğan, "altın klozet" iddiasına "Hodri Meydan" yanıtını verdiği CHP lideri Kılıçdaroğlu'nu Beştepe'ye davet etti: O ZAMAN İSTİFA EDECEK MİSİN?
		DAEŞ, Esad'ın suç izlerini sildi
	Sözcü	Dindarlar AKP'den uzaklaşıyor
		PKK'nın önünde tatbikat
02.06.2015	Hürriyet	28 Şubat'ta medya ve STK soruşturması
		AKP devri kapanıyor
	Sabah	HSYK müfettiş raporu: MİT TIR'ları savcılarını ihraç edilsin
		PKK'nın tehdidi telsize takıldı
		TIR'lar durdurulunca IŞİD 200 Türkmen köyünü aldı
	Sözcü	MİT Tır'ları
		Liberallerden AB'ye acil çağrı
03.06.2015	Sabah	HDP'li adaydan muhtara tokat
	Posta	MHP'li çiftçiye bölücülükten 28 yıl hapis
		FIFA'da Rüşvet Depremi

	Sözcü	AKP'nin mitinginde Türk Bayrakları çöpten çıktı
04.06.2015	Sabah	6 FIFA yöneticisine yakalama kararı
06.06.2015	Hürriyet	Hakarete AİHM kriteri
		HDP mitingine çifte bomba
	Posta	HDP bu tuzağa düşmeyecek
07.06.2015	Hürriyet	IŞİD'den kurtulunca çarşaflarını attılar
08.06.2015	Hürriyet	HDP dengeleri değiştirdi
		AKP ile MHP koalisyonu geliyor
	Posta	AKP YÜZDE 40. 8258 MİLLETVEKİLİ CHP YÜZDE 25. 0132 MİLLETVEKİLİ MHP YÜZDE 16.381 MİLLETVEKİLİ HDP YÜZDE 13.179 MİLLETVEKİLİ
		HDP tüm Türkiye'den oy aldı
		AK Parti destan yazdı
	Sözcü	CHP oyunu korudu
09.06.2015	Hürriyet	MHP'nin koalisyon için şartları: 4. Çözüm süreci sona erecek 5. Başkanlıktan vazgeçilecek 6. Yolsuzluğun hesabı sorulacak
	Posta	AKP ile koalisyon olmaz
		HDP bu oyu kimden aldı?
		Ak Parti RTÜK'te çoğunluğu kaybetti
	Sabah	MHP ile HDP eşitlendi: 80
		TEOG'dan 250 birinci çıktı
		FIFA depremi, 2018 ve 2022'yi vurabilir
	Sözcü	AKP'nin üstünü kapattığı 17-25 Aralık dosyalarının yeniden açılması mümkün
		CHP lideri Öcalan mı?
10.06.2015	Hürriyet	AKP varsa biz yokuz
	Posta	Öncelikli önerimiz AKP-CHP koalisyonu
	Sabah	Ak Parti'nin yeni dönem yol haritası "İstikrar için Hükümetteyiz"
		PKK'dan seçim infazı
		TSK'dan beklenen tayinler yapıldı
		IŞİD, 3 güvercini casus diye infaz etti
		FIFA'nın rüşvet ağı depremi FIFA yardımlarına kadar uzandı
		HSBC Türkiye'deki birikimlerini satıyor
	Sözcü	AKP Türkiye'yi erken seçime zorlarsa çakılır
		HDP'nin barajı geçmesini hazmedemeyen AKP'ye halk böyle diyor: BOŞUNA AĞLAMA!

		HDP'nin barajı geçmesini hazmedemeyen AKP'ye halk böyle diyor: BOŞUNA AĞLAMA!
11.06.2015	Hürriyet	CHP ve MHP ilk şart temizlik
	Posta	Kılıçdaroğlu: CHP azınlık hükümeti mantıklı seçeneklerden biridir
	Sabah	AB, Türkiye raporunu kabul etti Ankara açmadan iade etti
		AKP: Her koalisyon formülü masada CHP: Çözumsuzlük değil, uzlaşma kültürü MHP: HDP'nin desteğini asla kabul etmeyiz HDP: AK Parti'li formül içinde bulunmayız
	Sözcü	Akp'ye bir tokat da Avrupa'dan geldi
	Hürriyet	Ak partide koalisyon ikilemi
		MHP'yle uyum CHP'yle Çözüm
	Posta	Ak Parti'nin yenilenmesi gerekiyor
		MHP açıkladı "Koalisyonda yokuz demeyiz"
13.06.2015	Posta	MHP'den Davutoğlu'na çağrı: "Serok Ahmet olarak değil, Konyalı Ahmet olarak gel."
	Sabah	CHP'li Fikri Sağlar: Başarısız olduk. Emekliler bile oy vermedi.
	Sözcü	Hedefleri MHP'nin yüzde 4 oyunu çalmak
		PKK silah bırakırsa HDP'nin oyu katlanır izin vermeyin, diyor
		KCK içindeki MİT'çiler Güneydoğu'da kanlı saldırı yapacak...
		Baykal'la görüşerek CHP'de iç karışıklık çıkarmayı planladı
		Bahçeli'nin CHP'ye yanaşmaması için kampanya başlatıyor
		Ak troller, AKP- MHP koalisyonu kurulmalı, kampanyası yapacak
14.06.2015	Hürriyet	Attığı tweet yüzünden MHP disipline sevk etti
	Sabah	İşte Ak parti kurmaylarının sandıkla ilgili ilk tespit raporu: Seçmen toplumun gazını boşalttı. Paralelcilere: "Durun, muhasebe yapın" dedi.
	Sözcü	Ankara kulislerinde konuşulan müthiş iddia: AKP parayla vekil alma peşinde!
		CHP'nin üç önceliği
15.06.2015	Posta	MHP'nin her formülü reddeden tavrına karşı... CHP'den açık çağrı
		Türbanlı DJ "Kadınlar Plajı'nın" açılışı yaptı
	Sabah	HDP'de emanet oy telaşı
		Antidemokratik kanunlar Ak Parti için işletilirse
	Sözcü	CHP'den Bahçeli'ye işbirliği çağrısı
		CHP'li Gürsel Tekin'den deprem yaratacak sözler: Transfer paraları Katar'dan gelecek
		Ak Saray dosyası olan muhalefet vekillerinin peşinde!
16.06.2015	Hürriyet	TÜSİAD'ın Ankara çıkarması
		İŞİD gitti YPG geldi
		TÜSİAD'ın Ankara çıkarması

	Sözcü	CHP lideri Kılıçdaroğlu'ndan Erdoğan'a: Böyle her şeye maydanoz olma
		Akp döneminde kamu bankaları 11 milyar lira kredi batırdı
		CHP lideri Kılıçdaroğlu'ndan Erdoğan'a: Böyle her şeye maydanoz olma
		MHP lideri Bahçeli'den Erdoğan'a: Versin Bilal'i alsın iktidarı
	Sabah	PKK baraj inşaatındaki iş makinelerini yaktı
		AB komşuyla ipleri koparıyor
		KPSS'de 4. Dalga Paralel öğretmenleri vurdu
17.06.2015	Hürriyet	IŞİD için en ağır yenilgi
	Sözcü	VIP damat Meclis'te / Paralel burnunun dibine kadar girdi
		CHP ve MHP'yle görüşen TÜSİAD Başkanı Symes "Uzlaşma kültürüyle ülkemizin önünü açacak bir hükümete ihtiyaç var" dedi.
		CHP'li Muharrem İnce, Meclis'te kaydımı yaptırdım..."Erken seçimden korkan parti kaybeder" dedi.
	Sabah	AB, Yunanistan'ın iflasına hazırlanıyor
18.06.2015	Sabah	Bombalar HDP'ye puan kazandırdı
		Doğan'ın PYD aşkı
	Sözcü	MHP lideri Devlet Bahçeli'den sert sözler: Hırsızlar gezerken biz hükümette oturamayız
19.06.2015	Sabah	YSK kesin seçim sonuçlarını açıkladı Tablo değişmedi AKP 258 CHP 132 MHP 80 HDP 80
	Posta	AKP – MHP hükümeti geliyor
		CHP'nin hesabı tutmuyor
		MHP'liler çok istekli
	Sözcü	Bilal Erdoğan'ın TÜRGEV'i işleri büyütüyor
		CHP lideri Kılıçdaroğlu'ndan MHP'ye çağrı: Koltuğu Bahçeli'ye vermeye hazırım
		Bilal Erdoğan'ın TÜRGEV'i işleri büyütüyor
20.06.2015	Sözcü	TRT'ye Öfke!
		Patlıcan: MİLLETÇE bayılırız patlıcana. Koalisyon pazarlıkları patlıcandır, AKP imambayıldı... CHP'yle MHP musakkacı...
		Kılıçdaroğlu'nun "Koltuğu vermeye hazırım" diye teklif yaptığı MHP lideri Bahçeli'den CHP'ye Kesin Hayır AKP'ye Şartlı Evet
		TRT'ye Öfke!
		Merhum Demirel'e hakaret eden TRT yöneticisi Nasuhi Güngör'e tepki

		yağdı.
	Sabah	YSK istedi A Haber'e yine ceza yağdı
		PYD'nin kaos planı son anda önlendi
		PYD Akçakale sınırı kapattı
		YPG Arap köylerini yakıp yıkıyor
	Posta	AKP ile MHP anlaştı
21.06.2015	Posta	Akp – Mhp Koalisyonunu Bakan Bey de doğruladı
	Sabah	Cumhurbaşkanı, PYD konusunda net uyarıda bulundu: Sınırdaki oyuna izin vermeyiz
		Parlamento'nun Akbil'li vekili
	Sözcü	Bilal'in TÜRGEV'i ramazanda kesenin ağzını açtı: Oğuldan Baba'ya 5 yıldızlı iftar!
		Chp'den MHP'ye koltuk cevabı
	Hürriyet	25 yıllık ALS hastası ama O BİR BİLGE
22.06.2015	Hürriyet	Ezidi Mektubu / IŞİD varken dönemeyiz
		İşte ölüm hücreleri IŞİD'in cezaevinde
		Dışişleri: Ne IŞİD ne PYD
	Sabah	PYD'nin amacı etnik temizlik
		Bugün seçim olsa AK Parti yüzde 43.5
		MAK Araştırma Başkanı Mehmet Ali Kulat : seçim olsa AK Partinin oyları 7 Haziran'ın üzerinde
	Sözcü	CHP'nin fitratından koltuk sevdası yok
	Posta	İzmarite RTÜK'ten ceza
		LYS maratonu sona erdi
23.06.2015	Sabah	PKK kayıp verince çocuk kaçırıyor
		LYS'de ilk 25 bine girenlere burs verilecek
		TBMM'de 25. Dönem milletvekilleri bugünkü yemin töreniyle başlıyor
	Sözcü	Bir dönem 2.80'e fırlayan ABD Doları dün 2.65'i gördü. Borsa ise yükseldi.
24.06.2015	Hürriyet	TİM, Zarrab'a GELME demiş
		Ak Parti seçimde neden oy kaybetti
		TBMM Başkanlığı seçimi için İNCE HESAPLAR
	Sabah	Ak Parti kendi başkan adayıyla yürüyecek
		Demirtaş AIHM'de açtığı davayı kaybetti
	Posta	“Olmaz” denen ne varsa oldu...95 yılın en farklı meclisi oluştu... Milletvekilleri dün yemin etti ve TBMM resmen göreve başladı...
25.06.2015	Hürriyet	RTÜK'e istifalı plan Davutoğlu'na takıldı
		Akp'nin RTÜK'te üye sayısı seçimden sonra %'ten 4'e düşecek, çoğunluğu kaybedecek
		Ak parti aday için vekillere soruyor

		Ak parti olası koalisyonda koltuk sayısını artırmak için bakanlıkları bölebilir
		YPG'ye Türkiye'den 4 bin 500 kişi katıldı
		TEOG'da şok
	Posta	Saray'ın boşaltılması 4 Bakanın Yüce Divan'a yollanması MHP'nin olmazsa olmazı değil
		TEOG mahkemeye takıldı
		MHP lideri Bahçeli'ye yakın isimlerden olan Gaziantep Milletvekili Prof. Dr. Ümit Özdağ şöyle dedi: Olmazsa olmazlarımız belli
	Sabah	Davutoğlu'nun koalisyon yoklaması CHP: Yüzde 50 MHP: Yüzde 50
	Sözcü	Reza'ya ödül veren TİM'in binası kaçak
		CHP'nin adayı Baykal MHP'ninki Ekmel Bey
		Tayyip'le görüşen MHP'li Vekil kim?
26.06.2015	Sözcü	Ramazan'da yine IŞİD katliamı!
		Ramazan'da yine IŞİD katliamı!
	Hürriyet	IŞİD, Kobani'ye saldırdı
		TEOG'da iki dava daha var
	Sabah	MHP'de hem seçim hem kabine hazırlığı
		CHP'de koalisyon için 2 farklı eğilim
		DAEŞ, Haseke kent merkezine doğru ilerliyor
		YPG: Hayır DAEŞ milisleri Türkiye'den gelmedi
		HSYK'dan paralel savcılara soruşturma
		Balyozcu Albaylar YAŞ'ta masaya gelecekler
27.06.2015	Hürriyet	TSK – Hükümet anlaşmazlığının perde arkası
		TEOG'da 10. Soru hatalı, 20. Soru doğru
		Ak parti “ Yılmaz” dedi
	Posta	Plajda, camide terör Aşırı dinci örgüt IŞİD Tunus'ta plaja, Kuveyt'te camiye saldırdı: 61 ölü var
		TEOG sonuçları pazartesi
		CHP'de HDP kavgası
	Sabah	50 paralel tele kulak, 48 VIP ismi yasadışı dinlemekten yargılanacak
		Demirören bir kez daha TFF başkanı
		DAEŞ'ten kanlı saldırı: 146 ölü
	Sözcü	AKP – CHP koalisyonu
		19 Haziran TURGEV iftarı Oğlunun TÜRGEV'ine sahip çıktı
		21 Haziran MUSİAD iftarı Kürsüden fırça atmaya başladı

		25 Haziran ASKON iftarı ESAD'a ve HDP'ye sert çıktı
28.06.2015	Hürriyet	VIP dinleme 860 yıl hapis
	Sözcü	Operasyon için BM kararı şart
29.06.2015	Posta	En kritik MGK
	Sabah	DAEŞ şimdi de ÖSO ile çatışmaya girdi
		ABD: PYD bizim için siyasi aktör değil
	Sözcü	AKP, hayali boru döşemiş!
		ESAD'la arayı düzeltin
		Taksim'de LGBTİ yürüyüşüne polis müdahalesi
30.06.2015	Hürriyet	IŞİD'den sonra hendek ve mayın
		MGK: Demografik yapıya dikkat
	Posta	ESAD Güçleri Düşman!
		AK PARTİ GENEL BAŞKAN YARDIMCISI İL VE PARTİ SÖZCÜSÜ BEŞİR ATALAY: AK PARTİ TABANI MHP İLE KOALİSYON YAPILMASINI İSTİYOR
		HDP'li Ertuğrul Kürkçü: Yunanistan'ın IMF'ye borcunu biz ödeyelim
		En erken doğmuş TBMM üyesi: Baykal
	Sözcü	LGBTİ
		15 yaşında IŞİD'e katıldı
		IŞİD sınırimıza mayın döşedi
		MGK Suriye'yi görüştü
	Sabah	TEOG birincisi Muş'tan çıktı

Tablo 27. Kısaltma Kullanma

Meta- Görüş Sunma: Haber metinleri görünüşte tarafsızdır. Ancak metni kurgulayan kişi kendi bakış açısını metinden gizleyemez. Kendi beklentileri, siyasi ve dini inançları, ekonomik ve sosyal durumu metni kurgularken kullandığı ifadelerle sirayet eder. Böylece tarafsız olması gereken metin, taraflı bir metine dönüşür ve yazarın haklı olduğu bilgisi gün ışığına çıkar. Hiçbir haber metni yazarı haksız değildir. Bu konu ile ilgili en sık rastlanılan ifadeler “iddia, söylenti ve spekülasyon”dur. Bunlar daha çok metni yazanların aleyhinde sarf edilen söylemlerin niteliğini azaltmaya yönelik ifadelerdir. Amaç metnin doğruluğunu tartışmaya açarak kendi zayıflığını, haksızlığını örtmektir. Bu ifadelerin tam zıttı da kullanılır: “kanıt, görüş” vb. Amaç metin yazanların haklılığını ortaya çıkararak, okura verilen bilginin gerçekliğini göstermektir. Burada yazar, kendi dünya görüşüne yakın kaynakların başkaları hakkında dile getirdiği düşünceleri ön plana çıkarır ve mutlak bilgiymiş gibi işler. Ayrıca adından da anlaşılacağı gibi meta görüş sunma, bir düşünceyi çok kişinin ortak fikriymiş gibi

anlatma işidir. Örneğin 06.06.2015 tarihli Sabah gazetesinde “Türkmenler: MİT yardımı olmasa yüzde seksenimiz ölmüştü” sözleri hem Türkmenler kanadının hem de Sabah gazetesinin görüşü olduğu için meta görüş (çoklu/çok kişinin ortak fikri) olarak adlandırılmaktadır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
06.06.2015	Sabah	Türkmenler: MİT yardımı olmasa yüzde seksenimiz ölmüştü

Tablo 26. Meta Görüş Sunma

Arka Plan Bilgi Verme: Arka plan bilgisi, haber metninin geçmişteki olumsuzluklar veya olumlu durumlar üzerine inşa edilmesidir. Burada sürekli tekrar ve hatırlatma vardır. Yani olaylar arasında bir gönderim söz konudur. Gazete metinleri oluşturulurken çoğunlukla olumsuzlukları pekiştirmek için kullanılan bir söz üretme yoludur. Genellikle ötekiler diye adlandırılabilen olan metin yazarı ile aynı safta olmayanlar hakkında, yazarın olumsuz bilgileri çoğaltmak ve karşı tarafı yıpratmak için kullandığı bir metin yazma tekniğidir. 11.06.2016 tarihli Sabah gazetesinde “28 Şubat Davası’nda sürpriz tanıklar” manşeti ile zaman aşımına uğramamış, eski bir olayı hatırlatarak olay hakkındaki gelişmelerden okuyucular haberdar edilmektedir.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
02.06.2015	Hürriyet	28 Şubat’ta medya ve STK soruşturması
09.06.2015	Sözcü	AKP’nin üstünü kapattığı 17-25 Aralık dosyalarının yeniden açılması mümkün
11.06.2015	Sabah	28 Şubat Davası’nda sürpriz tanıklar
13.06.2015	Sabah	17 Aralık sonrasında başlatılan operasyonlarla Paralel Yapı’nın finans ayağı büyük darbe yedi
15.06.2015	Hürriyet	1998 infazına “Paralel’den soruşturma”
22.06.2015	Sabah	MAK Araştırma Başkanı Mehmet Ali Kulat: seçim olsa AK Partinin oyları 7 Haziran’ın üzerinde

Tablo 27. Arka Plan Bilgi Verme

Deyim ve Atasözü Kullanma: Deyim, genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, ilgi çekici bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir (Türkçe Sözlük, 2005, s. 517). Anlatımı kuvvetlendirmek ve okuyucuya samimi gelmesi amacıyla haber metinlerinde de tercih edilmektedir. 02.06.2015 tarihli Sözcü gazetesi “ Tuvalet el attı”, 07.06.2015

tarihli Sözcü gazetesi “Söylenenler söylendi, eteklerdeki taşlar döküldü, karşılıklı suçlama ve hakaretler gırla gitti.”.

Atasözü, uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte söz, darbimesel (Türkçe Sözlük, 2005, s. 140). Duygularımızdan, değerlerimizden önemli ölçüde etkilenen sözler bireye hazır bir bakış açısı sunar. Bu sözlerle sunulan hazır kalıplarla birey yönlendirilir ve bireye örtük bir sosyal baskı uygulanır (Buzlukluoğlu Arslan, 2014, s. 548). Manşetlerde karşımıza çıkan atasözleri de halkın zihninde yer etmek, deneyimlerle sabitlenmiş çıkarımlara eşdeğer tutmak amacıyla kullanılmıştır. Kimi zaman atasözü ve deyim olarak karşımıza çıkan bu söylemlerle kimi zaman da halk arasında yer etmiş sözler olarak da karşımıza çıkar. 02.06.2015 tarihli Posta gazetesi haberinde “Hocanın dediği yap yaptığını yapma”, 07.06.2015 tarihli Sözcü gazetesi “Sel gitti kum kaldı” atasözleri ile haberin kalıcılık değeri atasözü ile sabitlenmeye çalışılmıştır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
02.06.2015	Hürriyet	Haber çıkınca fark ettiler
	Sözcü	Tuvalere el attı
	Posta	Hocanın dediği yap yaptığını yapma
	Sabah	Oy için her yolu deniyor
03.06.2015	Sabah	Tehditleri tek tek tespit ettik
		Hepsi cephe oluşturdu
	Sözcü	Kaçak dosyası 14 ay boyunca hasıraltı edilmiş
04.06.2015	Sözcü	Kendileri çalıyor kendileri oynuyor
07.06.2015	Hürriyet	Ölümlerle burun buruna
	Sözcü	Söylenenler söylendi, eteklerdeki taşlar döküldü, karşılıklı suçlama ve hakaretler gırla gitti.
		Sel gitti kum kaldı
08.06.2015	Hürriyet	Emanet oyları mahcup etmeyiz
	Sabah	Bol keseden atan sandığa gömüldü
	Posta	Emanet oy verenleri mahcup etmeyeceğiz
09.06.2015	Sabah	Çin atasözü: İyimser insan her felakette bir fırsat, kötümser insan ise her fırsatta felaket görür. Seçim sonuçları felaket değil
10.06.2015	Sözcü	Demokraside çareler tükenmez
		Düşene vurulmaz
		Arkadaşların kimyası bozuldu
	Posta	Babasına bak kızımı al
11.06.2015	Sözcü	Rüzgar eken fırtına biçer

	Sabah	Büyüme hızı yüzleri güldürdü
		Yine kucak açtık
12.06.2015	Sözcü	Keser döner sap döner dün gelir hesap döner!
14.06.2015	Sözcü	Pusuda bekliyorlar
		Ya herro ya merro
	Posta	Burnumuzun dibindeler
16.06.2015	Hürriyet	Her şeye maydanoz olma makamı değil
	Posta	“Cumhurbaşkanlığı her şeye maydanoz olma makamı değil”
	Sabah	Kandil, HDP’yi avucuna aldı
		AB komşuyla ipleri koparıyor
	Sözcü	CHP lideri Kılıçdaroğlu’ndan Erdoğan’a: Böyle her şeye maydanoz olma
		Gül’ün sır küpü açıkladı: Erdoğan, Gül’ün cumhurbaşkanı olmasını istemedi
		VIP damat Meclis’te / Paralel burnunun dibine kadar girdi
18.06.2015	Sabah	Erdoğan: Hizmetleri ile yad edilecek
19.06.2015	Sözcü	Söz konusu olan vatansa, ateşten gömlek giyerim
20.06.2015	Posta	Lak Lak Etmediler
	Sabah	Koalisyon için dirsek temasları
21.06.2015	Sabah	Zulme göz yummayacağız
22.06.2015	Hürriyet	O seçeneği hayal edemiyorlar
	Posta	10 yılın bilançosu: 1 milyon 149 bin 965 kişinin ehliyetine alkolden el kondu
24.06.2015	Hürriyet	Ancak el ele kol kola verip ilerleyebiliriz
		Eto’o Antalya’yı ayağa kaldırdı
	Posta	Yaş 70 iş bitmemiş
26.06.2015	Sözcü	Kurt tüyünü değiştirir ama huyunu değiştirmez
27.06.2015	Sabah	İnsanlık yolda kaldı
	Sözcü	İktidar koltuğunu bırakmamak için... Türkiye’yi ateşin içine atacaklar
		Başımıza bela edenler utansın
		İftar bahane siyaset şahane
28.06.2015	Hürriyet	Köpeği böyle vurdu
		Halk hepimize ayar verdi
	Posta	Önüne yattı

30.06.2015	Sözcü	Bir zamanlar aralarından su sızılmıyordu. Böyle kol kolaydılar
	Sabah	Demba Ba Beşiktaş'ı ihya etti: 13 milyon euro

Tablo 28. Deyim ve Atasözü Kullanma

Soru Cümleleri Kullanma: Bir kimseden veya kişiden bilgi almayı, bir şey öğrenmeyi amaçlayan cümle, soru cümlesidir. Soru cümleleri, soru unsurunun türüne, sesin titreşimine veya metnin bağlamına göre türlü anlam ve değişikliklere uğrayabilir (Özmen, 2013, s. 234). Farklı şekillerde soru anlamı kazanan cümleler kimi zaman gerçekten zihinde bir soru işareti yaratmak amacıyla kullanılırken kimi zaman da cevabı bilinen bir soru cümlesi dikkat çekmek amacıyla kullanılabilir. 01.06.2015 tarihli Hürriyet gazetesi “Siz kim? Türkmenlere yardım kim?” manşetinde kullanılan soru anlamı cümleye alay anlamı katarken 30.06.2015 Posta gazetesinde “HANİ VURULACAKTI?” manşetinde de yazar, cevabını bildiği bir soruyu uyarı mahiyetinde sorulmuştur.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Hürriyet	Siz kim? Türkmenlere yardım kim?
02.06.2015	Hürriyet	Altın klozet polemigi Tuvaleti mi temizledin ?
	Sözcü	Uçakların orada işi ne?
03.06.2015	Posta	Erdoğan ve Davutoğlu daha nereye kaçabilecek?
04.06.2015	Hürriyet	Ne geziyorsun meydanlarda?
	Posta	Tuvaleti temizleyen insan değil mi?
		Böyle mi Olacaktı?
07.06.2015	Posta	Kimler oy kullanamaz?
	Sözcü	Yarın sabah nasıl bir Türkiye’de uyanacağız? Bu sizin vereceğiniz oylara ve seçimin sonucuna bağlıdır.
09.06.2015	Hürriyet	Koalisyon mu, seçim mi?
10.06.2015	Sabah	Hani barış istiyordunuz?
	Sözcü	Bu davalar biter mi?
13.06.2015	Sabah	Bu mudur sizin şiddete tavrınız
15.06.2015	Hürriyet	Sakal ve türban nasıl gitti
21.06.2015	Sabah	“Devlet Yönetimi çocuk oyuncuğu mı?”
22.06.2015	Sözcü	Boğaz’da Reza’nın önüne yatan kim?
	Posta	Bu nasıl adalet?

		Reza'ya ödül koalisyon görüşmeleri kitlensin, erken seçime gidilsin diye mi verildi?
24.06.2015	Hürriyet	“Dik durduk Elhamdulillah” Zeybekçi bu sözü kime söyledi?
	Sözcü	Kim bu adam?
		Çiçekleri masaya vinçle mi koydunuz?
	Posta	Bundan büyük açılım mı olur?
25.06.2015	Sabah	Dil sürçmesi mi? Bilinçaltı mı?
26.06.2015	Posta	Trafik polisi mi? Mafya babası mı?
27.06.2015	Posta	Vergi rekortmenleri kimden korkuyor ?
28.06.2015	Posta	1 ayda ne değişti?
30.06.2015	Posta	HANİ VURULACAKTI?

Tablo 29. Soru Cümlesi Kullanma

Ünlem Cümleleri Kullanma: Ünlem cümlelerinin yüklemi genellikle emir kipiyle çekimlenir. Bir oluş ya da kılış için olumlu ve olumsuz emir vermek mümkündür (Aktan, 2009, s. 124). Ünlem cümleleri duyguların baskın olduğu cümlelerdir. Sevgi, korku, endişe, heyecan ifadeleri bu cümle yapısı ile dile getirilir. Bu tarz cümlelerde noktalama işaretlerinden “!” kullanılır ki bu adeta bir ses tonu ve haykırma işlevi görür. Çoğu zaman da başlıklara dikkat çekmek ve okuyucuyu habere yönlendirmek için imla kuralları göz ardı edilerek duruma uygun olmayan “ünlem ve soru işaretlerinin” kullanıldığı da gözlemlenmiştir. 01.06.2015 tarihli Sabah gazetesi “Haykırıyorum!” , 02.06.2015 tarihli Sözcü gazetesi “Türkiye'nin Derdi!” manşetlerinde kullanılan ünlem cümlelerinde kimi zaman ana yüklem verilmeyip okuyucunun o heyecanla bu cümleyi tamamlaması beklenir. Kimi zaman da 04.06.2015 Sözcü gazetesindeki “Zalimlere karşı çık!” manşetinde olduğu gibi cümle tamamlanır ve okuyucunun belirtilen eylem doğrultusunda harekete geçmesi beklenir. Ünlem, bazen de parantez içinde yazılır. Bu türden ünlemler (!), söylediğinin tam tersini ifade etme, kinaye yapma anlamı taşır. 13.06.2015 tarihli Sözcü gazetesi “Namus (!) Şeref (!)” manşetinde ağır bir ithamla seslendiği kişiye, gruba hakarete bulunurken bu tarz bir kullanımı tercih etmiştir.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
01.06.2015	Sabah	Haykırıyorum!
	Sözcü	Hiç adil değil!
	Hürriyet	Rekora uçacak
02.06.2015	Sözcü	Seçime 5 gün kala Tayyip'in gündemi KLOZET!

		Türkiye'nin derdi!
03.06.2015	Posta	Yok Artık!
04.06.2015	Sözcü	Zalimlere karşı çık!
07.06.2015	Sözcü	Dünya lideri karafatmadan korkar mı!
		İşte sandık işte seçim!
09.06.2015	Hürriyet	Hükümsüz bırakmayız
10.06.2015	Sözcü	HDP'nin barajı geçmesini hazmedemeyen AKP'ye halk böyle diyor: BOŞUNA AĞLAMA!
11.06.2015	Sabah	Paralel'le mücadele: Unutmadık, unutturmayacağız!
13.06.2015	Sözcü	Namus (!) Şeref (!)
13.06.2015	Sabah	Yaşasın! Şimdi Tatil Zamanı
15.06.2015	Sabah	Bu nasıl vicdan böyle!
	Sözcü	Ak Saray dosyası olan muhalefet vekillerinin peşinde!
16.06.2015	Posta	Suçlu Bulundu: Uçak!
17.06.2015	Posta	Ramazan pidesine yapılan zam iptal
18.06.2015	Sözcü	Koalisyon zararlı diye bir şey yok!
		Demirel böyle derdi!
20.06.2015	Posta	Cinayet delilini silenlere beraat!!!
	Sözcü	Hükümet kurmak!
		TRT'ye Öfke!
	Hürriyet	Erken görev verme gibi bir düşüncem yok
24.06.2015	Sözcü	Oyların mührü kurumadı!
		Hayırsever işadamı Reza!
	Posta	Feleknas Uca üç dil biliyor Türkçe bilmiyor!
	Sabah	Mertçe söyleyin
26.06.2015	Sözcü	Ramazan'da yine IŞİD katliamı!
		Daha çok beklersiniz!
		Sandıktan ders almadın mı!
27.06.2015	Sözcü	Askere şok emir Suriye'ye girin!
		Seçmen affetmez!
		Cem Yılmaz'ın ağabeyinin tweet'i: Tüh be! Vergide Reza'yı geçemedik
28.06.2015	Sabah	Birliğe ihtiyacımız var
29.06.2015	Sözcü	AKP, hayali boru döşemiş!
30.06.2015	Posta	ESAD Güçleri Düşman!
		Renk'i döverek şampiyon olmuş!
	Hürriyet	Şaşırtan savunma

Tablo 30. Ünlem Cümlesi Kullanma

Şart Cümleleri Kullanma: 11.06.2015 tarihli Sözcü gazetesinde “Tayyip Olmasaydı” manşetinde yer alan şart cümlesinde, cümle yüklemsiz kullanılarak okuyucu tarafından tamamlanması beklenmiştir. 19.06.2016 tarihli Sözcü gazetesi “Söz konusu olan vatansa, ateşten gömlek giyerim” haberinde de eylemin gerçekleşmesi şarta bağlanmıştır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi
02.06.2015	Hürriyet	Altın klozet yoksa istifa et
04.06.2015	Sözcü	Kuma istiyorsan AKP
		Kolaysa muhalif basına çık
	Sabah	Aşşalar bile yaparlar
06.06.2015	Sabah	Türkmenler: MİT yardımı olmasa yüzde seksenimiz ölmüştü
09.06.2015	Sözcü	Oyları dibe vurmadikça
10.06.2015	Hürriyet	AKP varsa biz yokuz
	Posta	İlkelerimize uyanla görüşürüz
	Sözcü	AKP Türkiye’yi erken seçime zorlarsa çakılır
11.06.2015	Posta	Hesaplaşmadan helalleşme olmaz
	Sözcü	Tayyip olmasaydı
	Hürriyet	Kış sonu doğanlar kalbine baktırsın
12.06.2015	Sözcü	Hesaplaşmadan helalleşme olmaz
14.06.2015	Sabah	İdeolojiler değil ortak akıl şart
19.06.2015	Sözcü	Söz konusu olan vatansa, ateşten gömlek giyerim
22.06.2015	Posta	Hükümet 45 günde kurulmazsa seçime gidilir
24.06.2015	Hürriyet	Bugün yeniden seçim olsa sonuç değişmez
25.06.2015	Hürriyet	Erken seçime gidilirse büyük sıkıntı yaratacak “üç dönem kuralı” toptan kaldırılabilir
26.06.2015	Posta	Doğruysa Çok Vahim
27.06.2015	Sözcü	Türkiye, Suriye girerse Güneydoğu’yu karıştırdılar

Tablo 32. Şart Cümlesi Kullanma

Diğer Dil Yapıları:

Red Cümlesi: 1 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “ Kabul edilemez”

Benzetme Cümlesi: 13 Haziran 2015 Sabah gazetesi “Rüya gibi”

Talep / İstek Cümlesi: 14 Haziran 2015 Posta gazetesi “Muhalefet partileriyle koalisyon istiyoruz”

Abartma Cümlesi: 2 Haziran 2015 Sabah gazetesi “Yurtdışı oylar sandığı patlattı”

9 Haziran 2015 Posta gazetesi “Geçersiz oy rekoru kırıldı”

1 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Rekora Uçacak”

Öneri Cümlesi: 7 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Eğitim bilimcilere önemli öneri: Güzel kızım, yakışıklı oğlum demeyin”

Telmih Cümlesi: 4 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Ödül Selfisi”

16 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Kasedi yüzüne söyledim”

16 Haziran 2015 Posta gazetesi “Hayata dönüşün fotoğrafı”

26 Haziran 2015 Sözcü gazetesi “Sefer-i Irakeyn”

Emir Cümlesi: 10 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Devlet sistemi onarılacak”

Eksilteli Cümle: 3 Haziran 2015 Sabah gazetesi “ Eğitimde seçim tatili”

26 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Ön seçimle gelenlere liste güvencesi”

27 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “ Koalisyon için uzlaşma mesajları”

Cümle Biçiminde Olan Yapılar

6 Haziran 2015 Sabah gazetesi “Seçim Tahmini”

8 Haziran 2015 Sabah gazetesi “Seçim yenileme yetkisi”

“ İstifayı gerektirecek bir durum yok”

9 Haziran 2015 Sözcü gazetesi “Seçim sonrası manzara”

11 Haziran 2015 Posta gazetesi “Koalisyon için hiçbir ihtimali dışlamıyoruz”

13 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Koalisyon için cesaretlendirildim”

Sabah gazetesi “Tüm seçenekleri deneyeceğiz”

14 Haziran 2015 Posta gazetesi “Birlikte aynı otelde kaldılar”

17 Haziran 2015 Hürriyet “Erken seçim istemiyoruz”

22 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Yetkimi gayet iyi kullanırım”

27 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “ Muhalefet dayanışma gerçekleşebilir”

“ Laikler din dersi vermemeli”

28 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Bu sofrada herkese yer var”

29 Haziran 2015 Sabah gazetesi “ Zam farkı maaşlara yansiyacak”

30 Haziran 2015 Sabah gazetesi “Seçimde yaşananlar değerlendirildi”

Bileşik Fiil Cümleleri

6 Haziran 2015 Sabah gazetesi “ Başkanlık gündemden düştü”

8 Haziran 2015 Posta gazetesi “Baskıcı dönemi sona erdirdik”

“Emanet oy verenleri mahcup etmeyeceğiz”

10 Haziran 2015 Posta gazetesi “Taraf olmak serbest”

11 Haziran 2015 Hürriyet gazetesi “Halk izin vermedi”

24 Haziran 2015 Sabah gazetesi “Geç saatlere kadar devam etti”

Metinlerin Konuları ve Söz Üretme Yolları

Siyaset ve Etkili Söz Üretme: Siyaset, güzel söz söyleme ve kitlesel hareketler oluşturma sanatıdır. Bu yüzden siyaset ve dil arasında ayrıcalıklı bir ilişki söz konusudur. Kendine taraftar kazandırmak isteyen, kitlesini geliştirmeye uğraşan siyasetçinin söylemini duyurma araçlarının başında gazeteler gelmektedir.

Doğası gereği çatışmacı bir yapıya sahip olan siyasette de gazeteler aracılığıyla kullanılan dil de kimi zaman sert bir üslup içermektedir. Özellikle Haziran 2015 seçimlerinin öncesi ve sonrasına gelen bu araştırmada gazetelerin haber sütunlarında ideolojik farklılıkların söyleme yansıdığı açıkça görülmüştür. Özellikle gazeteleri bir propaganda aracı olarak gören siyasetçilerin düşüncelerini yayma ve seçmenlerin davranışlarını değiştirme ya da kendi taraftarlarının davranışlarını pekiştirmeye yönelik cümleler kurmuşlardır. Buradaki söylemi Platon’un retorik için aktardıklarını çağrıştırmaktadır. Platon kitabında şöyle demektedir:

Gorgias’ı dinleyelim: Retorik “...yargı yerlerinde yargıçları, meclislerde üyeleri, halk toplantısında ve bütün yurttaş toplantılarında bulunanları sözle kandırmak kudretidir.” (Gorgias, 452 E). “... [Ö]teki sanatlarda asıl hüner el işleri yahut buna benzer şeylerdir. Halbuki retorikte böyle değil[dir]”, burada “iş yalnız sözle görülür.” Şu halde retoriğin yaptığı iş, karşıdakini ikna etme veya kandırma ile sınırlıdır(Platon – Longinos, 200: 194).

Kendi kendine övgüler yağdırma ya da başkasını kötüleme dinleyicileri olumsuz etkileyeceği için övgüler veya yermeler genellikle üçüncü kişilerin ağzında söylenir. Ayrıca siyasette grupları harekete geçiren şiirsel söylem, tekrarlar veya benzetmeler bu dönemin başlıca söz söyleme biçimleridir. Bu yüzden metaforlar, paralel yapı kurmalar veya özel adlar bu tür söylemlerde başlıca söz üretme yolları olarak kullanılır. Haziran 2015 tarihli gazetelerde siyasi konularda kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
01.06.2015	Hürriyet	Kaftan giydi ok attı	Paralel Yapı Kurma
		Gezi Duvarı	Metafor
		Kandil – Paralel pazarlığı var	Paralel Yapı Kurma
		Çözüm Süreci’nde muhattap almayız	Korku ve Endişe Yaratma
		TIR’dakiler hiç kimseyi ilgilendirmez	Ad Aktarması
		Başbakan Davutoğlu: “ TIR da ne olduğu kimseyi ilgilendirmez, gidilen yer ilgilendirir. O tedbir alınmasa mülteci sayısı 500 bin artabilirdi.”	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanma
		Türkmenler “Bize silah” gelmedi dedi	Güvenilir Kaynak Kullanma
		Siz kim? Türkmenlere yardım kim?	Soru Cümlesi Kullanma
		Mitingdeki Türk bayrağı normalleşme	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Kurumlar sessiz	Kişileştirme
		Fetih töreninde TSK tartışması	Kısaltma Kullanma
		AGİT’in seçim uyarısına dikkat	Kısaltma Kullanma
	Sabah	Kuzey Marmara otoyolu tam gaz	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Haykırıyorum!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Erdoğan, “altın klozet” iddiasına “Hodri Meydan” yanıtını verdiği CHP lideri Kılıçdaroğlu’nu Beştepe’ye davet etti: O ZAMAN İSTİFA EDECEK MİSİN?	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		TÜRKİYE’NİN ÜZERİNE KARA BULUT ÇAĞIRMA SEANSLARI DÜZENLİYORLAR	Korku ve Endişe Yaratma
		Kandil – Paralel pazarlığı var	Paralel Yapı Kurma
		DAEŞ, Esad’ın suç izlerini sildi	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Kabul edilemez	Red Cümlesi Kullanma
		Biri Türk, biri Kürt ırkı	Paralel Yapı Kurma
	Sözcü	Yandaşın kaçak işletmesinin neden yıkılmadığı belli	Haberde Lakap Kullanımı
		Boğazdaki arazinin yandaşa neden peşkeş çektiği belli	Haberde Lakap Kullanımı
		Erdoğan gelinin nikah şahidiydi, bol bol alkış tuttu	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Hiç adil değil!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Dindarlar AKP’den uzaklaşıyor	Kısaltma Kullanma

		İktidarın yeni Türkiye dediği işte bu: Gazeteciyi dövüp yerde sürüklediler	Örnek Verme
		PKK'nın önünde tatbikat	Kısaltma Kullanma
		Almanya'nın çirkin planları	Ad Aktarması
		AKP'nin inişi telaşlandırdı	Korku ve Endişe Yaratma
02.06.2015	Hürriyet	Ataköy'e Yarımada	Yer İsimlerinden Yararlanma
		20 futbol sahası kadar	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Belediye karşı çıkıyor	Kişileştirme
		28 Şubat'ta medya ve STK soruşturması	Arka Plan Bilgi Verme / Kısaltma Kullanma
		Mahkemeden ihale yasağına iptal	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Haber çıkınca fark ettiler	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Altın klozet polemigi Tuvaleti mi temizledin ?	Soru Cümlesi Kullanma
		Yalıdaki kaçak kata bakanlık incelemesi	Haberde Lakap Kullanımı
		Altın klozet yoksa istifa et	Şart Cümlesi Kullanma
		Saray'ı Arınç denetlesin	Haberde İsimlerin Kullanımı / Ad Aktarması
		AKP devri kapanıyor	Korku ve Endişe Yaratma / Kısaltma Kullanma
		Bizi tehdit ediyorlar	Korku ve Endişe Yaratma
		Yezid'in yolundalar	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	PKK'nın tehdidi telsize takıldı	Korku ve Endişe Yaratma
		Avrasya Tüneli'nde son 800 metre	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Mersin'e Paralel Yapı'ya ikinci darbe	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Beştepe'den Kılıçdaroğlu'na davet: Buyur gel iddiamı ispatla	Haberde İsimlerin Kullanımı / Ad Aktarması
		Teröristlere kanlı talimat	Korku ve Endişe Yaratma
		Oy için her yolu deniyor	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Talabani 3 yıl sonra partisinin başında	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Seçimden sonra ilk işimiz başkanlık	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		HSYK müfettiş raporu: MİT TIR'ları savcılarını ihraç edilsin	Haberde Lakap Kullanımı / Güvenilir Kaynak Kullanma / Kısaltma Kullanma
	Sözcü	MİT Tır'ları	Kısaltma Kullanma
		Uçakların orada işi ne?	Soru Cümlesi Kullanma
		Seçime 5 gün kala Tayyip'in gündemi KLOZET!	Ünlem Cümlesi / Haberde İsimlerin Kullanımı

		İşte o klozet	Zamir Kullanma
		Devletin zirvesi	Metafor
		Tuvalete el attı	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Can Dündar: Gazeteciyim kimseden korkmuyorum	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Seçimden sonra 200 kişi hapse atılacak	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Türkiye'nin derdi!	Ünlem Cümlesi Kullanma / Ad Aktarması
03.06.2015	Sabah	Ölüm çöplüğünden medeniyet doğdu	Paralel Yapı Kurma / Metafor
		Gülen'in vaazından proje çıktı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Başbakan Davutoğlu Sabah'a çarpıcı açıklamalar yaptı: Organize İşler	Haberde İsimlerin Kullanımı
		O iftiraya tazminat davası	Korku ve Endişe Yaratma
		Tehditleri tek tek tespit ettik	Deyim ve Atasözü Kullanma
		İrtibatı haber aldık	Diğer Cümle Yapıları
		Hepsi cephe oluşturdu	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Seçim sonucuna saygı	Diğer Cümle Yapıları
		Bunların rüyası milletin kabusu	Endişe ve Korku Yaratma
		HDP'li adaydan muhtara tokat	Kısaltma Kullanma
		TIR'lar durdurulunca IŞİD 200 Türkmen köyünü aldı	Rakamsal İfade Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Can Dündar için suç duyurusu	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Hürriyet	Bu yarımada dengeyi bozar / Ataköy planına büyük tepki var	Korku ve Endişe Yaratma
		Gelen mesajı izinsiz yayana 10 ay hapis	Rakamsal İfade Kullanma
		Can Dündar'ın 2 kez müebbetini istedi	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Casusluk Suçlaması	Korku ve Endişe Yaratma
		MHP'li çiftçiye bölücülükten 28 yıl hapis	Rakamsal İfade Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Demirtaş'ı cici çocuk diye makyajlıyorlar	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Halk için çalışan hükümet değilsin	Ad Aktarması
		Erdoğan ve Davutoğlu daha nereye kaçabilecek?	Haberde İsimlerin Kullanımı / Soru Cümlesi Kullanma
		Devletten gaziye büyük vefasızlık	Korku ve Endişe Yaratma
		Yok Artık!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Ben Hakaret Etmedim	Zamir Kullanma
		Mitingde Bile Değildi	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Muhtarla Çalışıyor	Haberde Lakap Kullanımı

		Cumhurbaşkanı Can Dündar için Müebbet istedi	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sözcü	Atatürk'ten cevaplar	Haberde İsimlerin Kullanımı
		AKP'nin mitinginde Türk Bayrakları çöpten çıktı	Kısaltma Kullanma
		Altın klozet ödülü	Alaya Alma
		Ağır Bedel	Metafor
		Kaçak dosyası 14 ay boyunca hasıraltı edilmiş	Rakamsal İfade Kullanma / Deyim ve Atasözü Kullanma
		Çivi çakmak yasak, kaçak kat çıkmak serbest	Paralel Yapı Kurma
		Mahkemeyi tuvalete çağırdı	Alaya Alma
		Umarım böyle bir çılgınlık yapmazlar	Ümit Etme Cümlesi Kullanma
04.06.2015	Sözcü	Trenlerde haremlik selamlık	Paralel Yapı Kurma
		Türkiye hukukta çakıldı	Korku ve Endişe Yaratma
		Mahşerin 3 atlısı!	Metafor
		Tayyip'in çıktığı kanallarda, reytingler çakılıyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Kendileri çalışıyor kendileri oynuyor	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Zalimlere karşı çık!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Kuma istiyorsan AKP	Şart Cümlesi Kullanma
		"Bizi" izlemeye devam	Zamir Kullanma
		Seçim hileleri İlk 100'de 17'nci oldu İlk 100'de 20'nci oldu İlk 100'de 65'inci oldu İlk 100'de 27'nci oldu	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Kolaysa muhalif basına çık	Şart Cümlesi Kullanma
	Hürriyet	Ödül Selfie'si	Telmih Cümlesi Kullanma
		Gözler 18'lerde	Ad Aktarması
		Milenyum Gençliği	Metafor
		Davutoğlu'na Başkanlık Sitemi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Partilerin teknoloji seçimleri	Ad Aktarması
		Ne geziyorsun meydanlarda?	Soru Cümlesi Kullanımı
		Dersimli Kemal başbakan olacak	Haberde İsimlerin Kullanımı / Haberde Lakap Kullanımı
		Cumhurbaşkanı'na tehdit bizedir	Haberde Lakap Kullanımı
		Uçansu Müjdesi	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Kobani'yi anlattım ciddiye almadı	Paralel Yapı Kurma

		Ataköy'e Ataşehir Taşları	Ses Uyumu Kurma
	Posta	Tuvaleti temizleyen insan değil mi?	Soru Cümlesi Kullanma
		Mükerrer oy atana 2.5 yıl hapis	Rakamsal İfade Kullanma
		Vapur değil Tabut	Metafor
		Bahçeli'den Erdoğan'a: Bizimle ne uğraşıyorsunuz?	Haberde İsimlerin Kullanımı / Zamir Kullanma
	Sabah	Değişen Türkiye	Ad Aktarması
		Konya ovası suya kavuştu	Kişileştirme
		İşte HDP'den seçmene baskı ve tehdidin pankartlı itirafı	Korku ve Endişe Yaratma
		Ya barajı aşarız ya dağa çıkarız	Paralel Yapı Kurma
		PKK'nın gençlik kanadına operasyon: 47 Gözaltı	Rakamsal İfade Kullanma
		Aşşalar bile yaparlar	Şart Cümlesi Kullanma
		Siyaset Sanatı	Metafor
		Mardin'e 12 yılda 10 milyar lira	Rakamsal İfade Kullanma
		Denize ikinci havalimanı	Rakamsal İfade Kullanma
		Sivil Cunta	Metafor
06.06.2015	Hürriyet	Ataköy Tepkisi	Ad Aktarması
		ODTÜ'yü ağlatan haber	Ad Aktarması
		Hakarete AIHM kriteri	Kısaltma Kullanma
		Sandık hilesine 5 yıl hapis	Rakamsal İfade Kullanma
		HDP mitingine çifte bomba	Korku ve Endişe Yaratma / Kısaltma Kullanma
		Parça tesirli piknik tüp	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Denizle Kara Birleşti	Paralel Yapı Kurma
		4 ton bozuk para biriktirdi spor otomobil satın aldı	Rakamsal İfade Kullanma
		Seçime bomba	Korku ve Endişe Yaratma
		Müşavir yerde tekmelemişti	Korku ve Endişe Yaratma
		13 ay sonra işe alındı	Rakamsal İfade Kullanma
		Demirtaş kürsüye çıkıyordu	Haberde İsimlerin Kullanımı
		HDP bu tuzağa düşmeyecek	Kısaltma Kullanma
		20 kişinin durumu çok ağır	Rakamsal İfade Kullanma
		Bu sefer kedi değil	Alaya Alma
	Sabah	Değişen Türkiye	Ad Aktarması
		Dikkat! Yağmur altında sandığa gidiyoruz	Korku ve Endişe Yaratma
		Demokrasi için sandığa gidiyoruz	Sürü mantığı yaratma
		Hizmet edene saldırıyorlar	Korku ve Endişe Yaratma

		Saldırı açık bir provokasyondur: Miting alanında patlama: 2 ölü	Rakamsal İfade Kullanma / Korku ve Endişe Yaratma
		Tahriklere Saygı Milli İradeye Saygı	Paralel Yapı Kurma
		Seçim tahmini	Diğer Cümle Yapıları
		Türkiye'ye ancak bu kadar zarar verilebilir	Korku ve Endişe Yaratma
		Türkmenler: MİT yardımı olmasa yüzde seksenimiz ölmüştü	Şart Cümlesi Kullanma
	Sözcü	Tayyip'in vatandaştan son isteği Oyunuzu bana verin Çünkü Sizler için devlet imkânlarıyla peş peşe mitingler düzenledim Sizler için dinimizi siyasete alet ettim, Kuran salladım	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Suriye sınırında insanlık dramı yaşanıyor	Korku ve Endişe Yaratma
		Erdoğan o koltukta artık rahat oturamaz	Haberde İsimlerin Kullanımı
07.06.2015	Hürriyet	Tacizcisini tek yumrukla yıktı	Korku ve Endişe Yaratma
		Ölümlerle burun buruna	Korku ve Endişe Yaratma / Deyim ve Atasözü Kullanma
		İŞİD'den kurtulunca çarşaflarını attılar	Kısaltma Kullanma
		Son söz seçmenin	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Demokrasi Sınavı	Metafor
		Kimler oy kullanamaz?	Soru Cümlesi Kullanma
		Engelliye destek olunacak	Kibar Gözükme
		Gümrüklerde işlem sürüyor	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Hile yapana 8 yıl	Rakamsal İfade Kullanımı
		Pusulada 20 parti yer alıyor	Rakamsal İfade Kullanımı
	Sabah	Yeni Türkiye için karar günü	Sürü Mantığı Yaratma
		Profesyonel bir kaos planı	Korku ve Endişe Yaratma
		Seçime yönelik açık provokasyon	Korku ve Endişe Yaratma
	Sözcü	Türkiye için hayırlısı	Ad Aktarması
		Fahrettin Paşa'nın hazinesi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Oy verirken bunları unutma!	Sürü Mantığı Yaratma
		Kedilere çağrı Sevgili kediler!	Alaya Alma
		Dünya lideri kara fatmadan korkar mı!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		İşte sandık işte seçim!	Ünlem Cümlesi Kullanma /

			Paralel Yapı Kurma
		Karar günü geldi sevgili okurlar...	Sürü Mantığı Yaratma
		Söylenenler söylendi, eteklerdeki taşlar döküldü, karşılıklı suçlama ve hakaretler gırla gitti..	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Frensiz ve amansız bir seçim mücadelesiydi bu...	Korku ve Endişe Yaratma / Zamir Kullanma
		Şimdi konuşma sırası seçimde	Sürü Mantığı Yaratma
		Halkımız, sandığa giderek vereceği oylarla konuşacak. Evet sevgili okurlar...	Sürü Mantığı Yaratma
		İster yaşlı, ister genç olun, oy kullanma hakkına sahipseniz bugün mutlaka sandığa giderek oyunuzu kullanın.	Kanıt Gösterme /Sürü Mantığı Yaratma
		Bugün kullanacağımız oy, yalnız sizin değil, tümüyle ülkenin kaderi evlatlarınızın istikbali ile ilgilidir.	Sürü Mantığı Yaratma
		Çocuklarınıza, torunlarınıza yaşanabilir güzel bir Türkiye bırakmamız için bugün vereceğimiz oylar büyük önem taşıyor.	Sürü Mantığı Yaratma
		Yarın sabah nasıl bir Türkiye’de uyanacağız? Bu sizin vereceğiniz oylara ve seçimin sonucuna bağlıdır.	Sürü Mantığı Yaratma / Soru Cümlesi
		Aklınız ve vicdanınızı kullanacaksınız	Sürü Mantığı Yaratma
		Hangi görüşten olursak olalım, sandık başına giderek oyumuzu mutlaka verip görevimizi yapalım! Sonradan “vah vah” demenin hiçbir faydası yoktur!	Sürü Mantığı Yaratma
		Sel gitti kum kaldı	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Sandık başına	Sürü Mantığı Yaratma
		Savcı patlamayı mı beklemeliydi?	Haberde Lakap Kullanımı
		Saltanatı şiddetle sürdürenler Oy çalacaklara ibret olsun	Korku ve Endişe Yaratma
08.06.2015	Hürriyet	Plakasız otomobil alarmı	Korku ve Endişe Yaratma
		Baraj yıkıldı	Metafor
		HDP dengeleri değiştirdi	Kısaltma Kullanma
		Başkanlık gündemden düştü	Bileşik Fiil Kullanma
		Üç ihtimal Koalisyon olur mu Azınlık Hükümeti	Üçleme Kuralına Uyuma

		Seçimin yenilenmesi	
		Seçimin mağlubu ERDOĞAN'DIR	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Biz yokuz onlar koalisyon kursun	Zamir Kullanma
		CHP ADAYI SARIGÜL SEÇİLEMEDİ	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Soma'da AK parti yüzde 39.827 meclisin yeni yüzleri	Rakamsal İfade Kullanma / Kısaltma Kullanma
		Adil Gür'den seçmen analizi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Herkes muhasebesini yapsın	Sürü Mantiğı Yaratma
		Emanet oyları mahcup etmeyiz	Deyim ve Atasözü Kullanma
		AKP ile MHP koalisyonu geliyor	Kısaltma Kullanma
		Türkiye koalisyon dönemine girdi	Ad Aktarması
		Türkiye koalisyonla gayet iyi yönetilebilir.	Ad Aktarması
		Erdoğan'ın yüzünü görmek isterdim	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Milli iradeye yenilgiyi tattırdı	Korku ve Endişe Yaratma
		Benim oyum atılmayan o oya	Zamir Kullanma
		Muhalefet galip geldi kaybeden ise AKP	Paralel Yapı Kurma
	Sabah	Çifte patlamada DHKP-C izi	Korku ve Endişe Yaratma
		İktidarsız sandık	Alaya Alma
		Kılıçdaroğlu'na hüsrana	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Seçim yenileme yetkisi	Diğer Cümle Yapıları
		Başbakan Davutoğlu, balkon konuşmasında önemli mesajlar verdi: Omurga biziz, güvence biziz.	Paralel Yapı Kurma / Haberde İsimlerin Kullanımı / Zamir Kullanma
		Yüksek katılımlı güçlü demokrasi	Paralel Yapı Kurma
		İstifayı gerektirecek bir durum yok	Diğer Cümle Yapıları
		Hükümet kurma görevi Davutoğlu'na düşüyor	Haberde isimlerin Kullanımı
		Bize verilen emanet oyların farkındayız	Zamir Kullanımı
		3 Ermeni Meclis'te	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Bol keseden atan sandığa gömüldü	Bileşik Fil
		İktidar ve muhalefete mesaj.. Artık yeni bir dönem	Paralel Yapı Kurma / Örnek Verme
		Olgun seçim	Metafor
		1.5 yılda yapılan 3 seçim siyaseti de çok yordu	Rakamsal İfade Kullanımı
		Halkın sesi	Ad Aktarması
		Seçim de kampanyada söylenenler de artık düne aittir. Şimdi yeni şeyler söyleme ve yarına dönük yaşama zamanıdır.	Tanımlama / Rakamsal Bilgi Kullanımı

	Posta	Yepyeni Türkiye	Yer İsimlerinden Yararlanma
		AKP YÜZDE 40. 8 258 MİLLETVEKİLİ CHP YÜZDE 25. 0 132 MİLLETVEKİLİ MHP YÜZDE 16. 3 81 MİLLETVEKİLİ HDP YÜZDE 13. 1 79 MİLLETVEKİLİ	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		HDP tüm Türkiye’den oy aldı	Kısaltma Kullanma / Ad Aktarması
		Mecliste bağımsız vekil yok	Haberde Lakap Kullanımı
		Bahçeli: Erken Seçim	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Kadın milletvekili rekoru kırdı	Haberde Lakap Kullanımı
		Üzülenler Sevilenler	Paralel Yapı Kurma
		AK Parti destan yazdı	Kısaltma Kullanma
		Baskıcı dönemi sona erdirdik	Bileşik Fiil
		Emanet oy verenleri mahcup etmeyeceğiz	Bileşik Fiil
		Kılıçdaroğlu övgüyü hak ediyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Türkiye’yi zorlamaktan vazgeçin	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Barış ve Demokrasi seçimi kazandı	Paralel Yapı Kurma / Metafor
	Sözcü	Çöküş	Korku ve Endişe Yaratma
		Padişahlık hevesi kursağında kaldı	Haberde Lakap Kullanımı
		Vatandaş 13 yıldır ülkeye çile çektiren Tayyip’e kırmızı kart gösterdi. AKP şokta	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
		Seçimin mağlubu	Korku ve Endişe Yaratma
		CHP oyunu korudu	Kısaltma Kullanma
		Saraya kilitlendi HALK aldanmadı 13 yılın sonunda uyandı. Saltanat bitti.	Rakamsal Bilgi Kullanma
09.06.2015	Hürriyet	İş dünyasından uzlaşma çağrısı	Ad Aktarması / Korku ve Endişe Yaratma
		Davutoğlu’nun zor seçimi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Seçime iktidarda gidelim Koalisyon mu, seçim mi?	Paralel Yapı Kurma
		Erdoğan’dan partilere “gerçeklik” daveti	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Hükümsüz bırakmayız	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Kırmızı çizgiler Süreç Ve başkanlık	Üçleme Kuralına Uyma
		MHP’nin koalisyon için şartları; 1.Çözüm süreci sona erecek	Üçleme Kuralına Uyma

		2. Başkanlıktan vazgeçilecek 3. Yolsuzluğun hesabı sorulacak	
	Posta	Şimdi uzlaşma zamanı	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Sözlerimizi tutmalıyız	Sürü Mantiğı Yaratma
		Erken Seçim Saygısızlık	Korku ve Endişe Yaratma
		AKP ile koalisyon olmaz	Kısaltma Kullanma
		Türkiye Rahatlamalı	Ad Aktarması
		Koalisyon çıkar Davutoğlu karar	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Türkiye koalisyondan korkmamalı	Ad Aktarması
		Başkanlık için ilk isim: Baykal	Haberde İsimlerin Kullanımı
		HDP bu oyu kimden aldı?	Kısaltma Kullanma
		Sultanlık rüyası bitti	Metafor
		Ak Parti RTÜK'te çoğunluğu kaybetti	Kısaltma Kullanma
		Geçersiz oy rekoru kırıldı	
		Erdoğan: Partiler sorumlu davranmalı	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan ilk seçim değerlendirmesi: Partiler Sorumlu Davransın	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Koalisyon için 3 kırmızı çizgi Paralel'e taviz yok Çözüm iradesi sürecektir Erdoğan'ın Meşrutiyeti	Üçleme Kuralına Uyuma
		MHP ile HDP eşitlendi: 80	Rakamsal İfade Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Kılıçdaroğlu'ndan sürpriz iki mesaj	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		En renkli meclis	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Seçim sonrası ilk saldırı yine Dağlıca'yı hedef aldı	Rakamsal Bilgi Kullanma / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Uluslar arası gözlem heyeti: Seçimler profesyonel	Güvenilir Kaynak Sunma
		Uğur ışılak: Meclis'e sanat için gidiyorum.	Güvenilir Kaynak Sunma
		Piyasalardan sert tepki	Kişileştirme
		Siyaset uzlaşma sanatıdır	Tanımlama
		Çin atasözü: İyimser insan her felakette bir fırsat, kötümser insan ise her fırsatta felaket görür. Seçim sonuçları felaket değil	Deyim ve Atasözü Kullanma
	Sözcü	Seçimin son'ucu	Ses Uyumu Kurma
		Dostum Tayyip'e mektup	Haberde İsimlerin Kullanımı

		Şimdi uzlaşmaya dayalı hükümet zamanı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Halk muhalefet partilerinden bunu istiyor	Sürü Mantığı Kurma
		Partisinin seçim mağlubiyetinin ardından Huber Köşkü'ne kapandı	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Tayyip seçim sonuçlarından sonra sarayından çıkamadı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Dört bakana Yüce Divan yolu açılıyor	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		AKP'nin üstünü kapattığı 17-25 Aralık dosyalarının yeniden açılması mümkün	Kısaltma Kullanma
		O kaybetti Türkiye kazandı	Paralel Yapı Kurma / Ad Aktarması
		CHP lideri Öcalan mı?	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Oyları dibe vurmadiçça	Şart Cümlesi Kullanma
		Seçim sonrası manzara	Diğer Cümle Yapıları
10.06.2015	Hürriyet	Kaçak yalı katına soru önergesi	Korku ve Endişe Yaratma
		Üç kritik toplantı	Üçleme Kuralına Uyma
		İlk temas	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Sıkıntılı nokta saray	Korku ve Endişe Yaratma
		Üçlü formül olur mu?	Üçleme Kuralına Uyma
		Erken seçim zaman kaybı	Korku ve Endişe Yaratma
		AKP varsa biz yokuz	Paralel Yapı Kurma / Şart Cümlesi Kullanma
		Saray'da bir saat istifa görüşmesi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Gereği düşünöldü	Deyim ve Atasözü Kullanma (Klişe Söz)
		2 yıl formülü	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		3 partinin ortak seçim vaatleri	Üçleme Kuralına Uyma
		Devlet sistemi onarılacak	Emir Cümlesi Kullanma
		Hemen seçim saygısızlıktır	Korku ve Endişe Yaratma
		Ülkeyi hükümeteşiz bırakan bedelini sandıkta öder	Korku ve Endişe Yaratma
		Öncelikli önerimiz AKP-CHP koalisyonu	Kısaltma Kullanma
		İlkelerimize uyanla görüşürüz	Şart Cümlesi Kullanma
		Halk, tek adam dönemi bitsin dedi	Sürü Mantığı Kurma
		Seçim sonrası ilk buluşma	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Davutoğlu istifa etti	Haberde İsimlerin Kullanımı
		İlk uzlaşma sınavı TBMM başkanı için	Haberde Lakap Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Davutoğlu erken seçim araştırması	Haberde İsimlerin Kullanımı

		yaptırıyor!	
		Diyarbakır'da Tehlikeli Oyun	Korku ve Endişe Yaratma
		Taraf Olmak Serbest	Bileşik Fiil
	Sabah	Medya Darbe İşbirlikçisi	Paralel Yapı Kurma
		Ak Parti'nin yeni dönem yol haritası "İstikrar için Hükümetteyiz "	Kısaltma Kullanma
		Her seçenek masada	Ad Aktarması
		Balyoz'da Çetin Doğan ve 6 kişinin beraat kararı temyiz edildi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Hani barış istiyordunuz?	Soru Cümlesi Kullanma
		PKK'dan seçim infazı	Korku ve Endişe Yaratma
		TSK'dan beklenen tayinler yapıldı	Kısaltma Kullanma
		IŞİD, 3 güvercini casus diye infaz etti	Rakamsal İfade Kullanma / Kısaltma Kullanma
	Sözcü	AKP Türkiye'yi erken seçime zorlarsa çakılır	Korku ve Endişe Yaratma / Şart Cümlesi Kullanma
		Tayyip koltuğu bırakmaz	Haberde İsimlerin Kullanımı
		HDP'nin barajı geçmesini hazmedemeyen AKP'ye halk böyle diyor: BOŞUNA AĞLAMA!	Sürü Mantığı Yaratma / Kısaltma Kullanma / Ünlem Cümlesi Kullanma
		Demokraside çareler tükenmez	Deyim ve Atasözü Kullanma (Klişe Söz)
		Diyarbakır'da kanlı gün: 3 kişi can verdi	Korku ve Endişe Yaratma / Rakamsal İfade Kullanımı
		Düşene vurulmaz	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Arkadaşların kimyası bozuldu	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Ekran bilgiçleri	Metafor
		Bu davalar biter mi?	Soru Cümlesi Kullanma
		Önce 12 yılın faturası ödenecek	Rakamsal Bilgi Kullanımı
11.06.2015	Hürriyet	Türkiye Sevinci	Ad Aktarması
		Poliste 2. Büyük tasfiye	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		600 fidan dikip 6 ay bakacak	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Halk izin vermedi	Bileşik Fiil
		CHP ve MHP ilk şart temizlik	Kısaltma Kullanma / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Ülkede iç savaş çıkarılmak isteniyor	Korku ve Endişe Yaratma
		Ankara'da sürpriz buluşma	Yer İsimlerinden Yararlanma

	Posta	Gazıcı polis 600 fidan diyecek	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Gezi Parkı'nda 600 ağaç var!	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		“45 Gün Beklerim “	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Baykal Saray'a gitmedi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Erdoğan koalisyon istiyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Baykal: Cumhurbaşkanı koalisyon hükümeti ihtimalini zayıf görüyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Kılıçdaroğlu: CHP azınlık hükümeti mantıklı seçeneklerden biridir	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Koalisyon için hiçbir ihtimali dışlamıyoruz	Diğer Cümle Yapıları
		Hesaplaşmadan helalleşme olmaz	Paralel Yapı Kurma / Şart Cümlesi Kullanma
	Sabah	AB, Türkiye raporunu kabul etti Ankara açmadan iade etti	Paralel Yapı Kurma
		Erdoğan ile 2 saat görüşen Baykal'ın izlenimi: “ Cumhurbaşkanı her modele açık”	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Ya koalisyon ya erken seçim	Paralel Yapı Kurma
		AKP: Her koalisyon formülü masada CHP: Çözumsuzlük değil, uzlaşma kültürü MHP: HDP'nin desteğini asla kabul etmeyiz HDP: AK Parti'li formül içinde bulunmayız	Kısaltma Kullanma
		28 Şubat Davası'nda sürpriz tanıklar	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Gaz sıkkan polise 600 fidan cezası	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Paralel'le mücadele: Unutmadık, unutturmayacağız!	Haberde Lakap Kullanımı / Ünlem Cümlesi Kullanma
		Emniyet'te temizlik; Çoğu paralelci 118 müdür emekli edildi	Haberde Lakap Kullanımı / Rakamsal İfade Kullanma
	Sözcü	Diyarbakır gergin	Ad Aktarması
		Rüzgar eken fırtına biçer	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Gaz sıkkana çevreci ceza	Korku ve Endişe Yaratma
		Türkiye bunu bekliyor	Korku ve Endişe Yaratma
		Sen yine gitmezsin	Zamir Kullanma
		Tayyip olmasaydı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Şart Cümlesi Kullanma
		Akp'ye bir tokat da Avrupa'dan geldi	Kısaltma Kullanma
		Tayyip, sigara gibi bağımlılık yapmıştı! Ama halk onu bıraktı	Paralel Yapı Kurma / Haberde İsimlerin Kullanımı
		Sessizlik ne kadar HUZUR VERİCİ!	Alaya Alma

		Şimdi toplum eski sağlığına kavuşacak... Bakın neler olacak!	Sürü Mantığı Yaratma
		Tayyip'in konuşmadığı 3 gün içinde nabızlar normale döndü	Haberde İsimlerin Kullanımı
		1 hafta içinde, tat ve koku alma duyularımız geliyecek 2 ay içinde kalp krizi geçirme riski yüzde 50 azalacak 3 ay içinde bağışıklık sistemi güçlenip mikroplarla savaşıyor ... ve 4 yıl sonra Tayyip gidecek yarattığı tahribat silinecek	Rakamsal İfade Kullanımı / Haberde İsimlerin Kullanımı
		Tayyip, Baykal'ın kasedi çıktığında böyle demişti : “ Bu özel değil, genel bir ahlaksızlık”	Haberde İsimlerin Kullanımı
12.06.2015	Hürriyet	Gezi yolunda ölüm	Korku ve Endişe Yaratma
		Saray'dan çık 1071'e gel	Metafor
		Ankara'dan bir sinyal gelsin	Yer İsimlerinden Yararlanma
		İmralı'ya gidelim görüşme başlasın	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Ak partide koalisyon ikilemi	Kısaltma Kullanma
		MHP'yle uyum CHP'yle Çözüm	Paralel Yapı Kurma / Kısaltma Kullanma
		Egolar bırakılmalı, hükümet kurulmalı	Paralel Yapı Kurma / Kısaltma Kullanma
		Meclis'e kayıt yaptırıp rozet taktılar	Paralel Yapı Kurma
	Posta	Gül devrede	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Egoları bırakın hükümet kurun	Paralel Yapı Kurma
		Ak Parti'nin yenilenmesi gerekiyor	Kısaltma Kullanma
		MHP açıkladı “Koalisyonda yokuz demeyiz”	Kısaltma Kullanma
		Türkiye'ye kimse gömlek biçemez	Ad Aktarması
		Cumhurbaşkanından tüm partilere ve liderlere çağrı “ Herkes egosunu bir yana koysun”	Haberde Lakap Kullanımı
	Sözcü	Şaibeli isimler için Yüce Divan kapısı açılıyor...	Korku ve Endişe Yaratma
		Keser döner sap döner dün gelir hesap döner!...	Deyim ve Atasözü Kullanma (Kliše Söz)
		Adaletten tekme farkı	Korku ve Endişe Yaratma

		Bahçeli'den koalisyon için 3 şart	Üçleme Kuralına Uyuma
		Hesaplaşmadan helalleşme olmaz	Şart Cümlesi Kullanma
		Tayyip, 3 gün 22 saat sonra konuşma yaptı!	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Davutoğlu'ndan Sabah'a ayar	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Saray'ı endişe sardı	Ad Aktarması
13.06.2015	Hürriyet	Tunceli'ye Başak Başsavcı	Haberde İsimlerin Kullanımı/ Haberde Lakap Kullanımı
		4 bakan yanıtı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Koalisyon için cesaretlendirildim	Diğer Cümle Yapıları
		Bir soru, sıv cevap	Paralel Yapı Kurma
		İşte uçakta yeni bagaj ölçüsü	Tanımlama
		İstinye – Çubuklu arasına arabalı vapur geliyor	Paralel Yapı Kurma
		Derin pusuda noter şüphesi	Metafor
	Posta	Posta'nın Manşeti Türkiye'nin Gündemi: Ve Gül Devrede	Örnek Verme
		Aç- Kapa Siyaseti	Paralel Yapı Kurma
		MHP'den Davutoğlu'na çağrı : “Serok Ahmet olarak değil, Konyalı Ahmet olarak gel.”	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
	Sabah	17 Aralık sonrasında başlatılan operasyonlarla Paralel Yapı'nın finans ayağı büyük darbe yedi	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Haberde Lakap Kullanma
		Tüm seçenekleri deneyeceğiz	Diğer Cümle Yapıları
		CHP'li Fikri Sağlar: Başarısız olduk. Emekliler bile oy vermedi.	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Demokrasi Sınavı	Metafor
		Rüya gibi	Benzetme Cümlesi Kullanma
	Sözcü	Oyunu bozabilirsiniz	Korku ve Endişe Yaratma
		Dallas	Metafor
		Kırmızı plaka şahane	Alaya Alma
		Namus (!) Şeref (!)	Alaya Alma / Ünlem Cümlesi Kullanma
		Her şeyi bilen Fuat Avni “korkunç iddialar” da bulundu	Haberde Lakap Kullanımı
		İşte Tayyip'in Kaos Planı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma

		Hedefleri MHP'nin yüzde 4 oyunu çalmak	Kısaltma Kullanma
		PKK silah bırakırsa HDP'nin oyu katlanır izin vermeyin, diyor	Kısaltma Kullanma
		Fidan oyuna dönüyor MİT içinde olan IŞİD hücreleri kullanılacak	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		KCK içindeki MİT'çiler Güneydoğu'da kanlı saldırı yapacak...	Kısaltma Kullanma / Korku ve Endişe Yaratma
		Baykal'la görüşerek CHP'de iç karışıklık çıkarmayı planladı	Kısaltma Kullanma / Haberde İsimlerin Kullanımı
		Bahçeli'nin CHP'ye yanaşmaması için kampanya başlatıyor	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Ak troller, AKP- MHP koalisyonu kurulmalı, kampanyası yapacak	Kısaltma Kullanma
		Dış basın sarayın koalisyon değil erken seçim istediğini yazdı	Güvenilir Kaynak Sunma
		Erdoğan'ın tuzağına düşmeyin	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
		Vekillik bitti, sakal ve türban gitti	Paralel Yapı Kurma
		Koalisyon trafiği	Metafor
		Yavru saraya 5 metrelik duvar	Rakamsal Bilgi Kullanımı
14.06.2015	Hürriyet	Abdullah Gül'ün 12 yıl danışmanlığını yapan Ahmet Sever anılarını yazdı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		4 bakanı derhal Yüce Divan'a gönderirim	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Erdoğan'dan Bakü dönüşü 3 kritik mesaj	Üçleme Kuralına Uyuma
		Fatih'in sofrasında domates- biber yoktu	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Gökçek zılgıtı yiyince arsaları iptale çalıştı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Attığı tweet yüzünden MHP disipline sevk etti	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Gezi'de başladı gelenek oldu / Dersleri sıfırladık babacığım	Paralel Yapı Kurma / Örnekleme / Alaya Alma
		Çabaladım ama gülemedim	Paralel Yapı Kurma
		Balkona çıkarken uyardılar	Korku ve Endişe Yaratma
		Saray'ı eleştirenlere "hain" demeyin	Ad Aktarması
		"Haçlı ittifak" da ne demek?	Metafor
		Davutoğlu ile devam edilmeli	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Gökçek için konuşmayacağım	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Gül kendine yakışanı yaptı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Muhalefet partileriyle koalisyon istiyoruz	Talep Cümlesi Kullanımı
	Sabah	Tekstilci cinayetini Paralel Yapı'ya bağlı	Haberde Lakap Kullanımı

		ekip örttü	
		Paralel Konya'nın üstüne ahtapot ağı gibi çöktü	Haberde Lakap Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
		4 liderle tek tek görüşeceğim	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Haftaya başlayabilir	İhtimal Cümlesi Kullanma
		Önce Bir, Sonra iki	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		“erken” değil “tekrar”	Paralel Yapı Kurma
		Azınlık tahakkümü	Alaya Alma
		İdeolojiler değil ortak akıl şart	Şart Cümlesi Kullanma
		İşte Ak parti kurmaylarının sandıkla ilgili ilk tespit raporu: Seçmen toplumun gazını boşalttı. Paralelcilere: “ Durun, muhasebe yapın.” dedi.	Kısaltma Kullanma
		Toplum zenginleştikçe talepler değişti. Bunlara göre yeni politikalar üretilmez	Aşamalı Durum Cümlesi Kullanma
		Muhالیf seçmenin siyasete, sandığa ve demokrasiye olan inancı güçlendi	Paralel Yapı Kurma
		Bahçeli: Koalisyon için kapıları kapatmalıdır	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Kandil'den Demirtaş'a “çağrı yapamazsın” dedi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Üçlü koalisyon	Üçleme Kuralına Uyma
	Sözcü	Ankara kulislerinde konuşulan müthiş iddia: AKP parayla vekil alma peşinde!	Kısaltma Kullanma
		4 bakan ve Fidan topun ağzında	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Erdoğan'ı Çankaya'ya yollarız	Haberde İsimlerin Kullanımı / Ad Aktarması
		Validen seçim rüşveti	Korku ve Endişe Yaratma / Haberde Lakap Kullanımı
		CHP'nin üç önceliği	Üçleme Kuralına Uyma
		Pusuda bekliyorlar	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Ya herro ya merro	Deyim ve Atasözü Kullanma (Klişe Söz)
		Gemilerde tarih var	Ses Uyumu Kurma
		Vebali ağır olur	Korku ve Endişe Yaratma
15.06.2015	Hürriyet	Her şeyin kırıldığı an	Korku ve Endişe Yaratma
		Sakal ve türban nasıl gitti	Soru Cümlesi Kullanma
		Yolsuzluklar için 1 önerge yeter	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		İŞİD'den kaçış	Kısaltma Kullanma

		1998 infazına “Paralel”den soruşturma”	Arka Plan Verme
		Gül’ün ağına giden olumsuz yanıt	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Kopuş böyle başladı	Korku ve Endişe Yaratma
		MHP’nin her formülü reddeden tavrına karşı... CHP’den açık çağrı	Kısaltma Kullanma
		Twitter’ı yasaklanması	Korku ve Endişe Yaratma
		Devlet Bahçeli’den şok çıkış: Erdoğan ile görüşmeyiz	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Liderlerle görüşeceğim	Haberde Lakap Kullanımı
		Devlet Demirtaş’ı korumaya aldı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Vesayet açıklaması / Gül’e engel getiren yasa	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Ölümden yaşama geçiş	Paralel Yapı Kurma
	Sabah	Paralel cinayetine 17 yıl sonra 19 gözaltı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Koalisyon güçlerinin Tel Abyad operasyonunun gizli amacı	Haberde Lakap Kullanımı
		HDP’de emanet oy telaşı	Kısaltma Kullanma
		Siyaset Bilimci PROF. Şenol Dursun “Emanet yüzde 5 HDP’de kalmaz”	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Kürt petrolüne yeni yol açılıyor	Haberde Lakap Kullanımı
		Bu nasıl vicdan böyle!	Ünlem Cümlesi Kullanma
	Sözcü	CHP’den Bahçeli’ye işbirliği çağrısı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		CHP’li Gürsel Tekin’den deprem yaratacak sözler: Transfer paraları Katar’dan gelecek	Haberde İsimlerin Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Ak Saray dosyası olan muhalefet vekillerinin peşinde!	Ad Aktarması / Ünlem Cümlesi Kullanma
		Erken seçim değil, kaos getirir	Korku ve Endişe Yaratma
16.06.2015	Hürriyet	Kasedi yüzüne söyledim	Telmih / Ad Aktarması
		Her şeye maydanoz olma makamı değil	Deyim ve Atasözü Kullanma (Klişe Söz)
		Magna Carta 800 yaşında	Rakamsal İfade Kullanma
		Çantadan Yakalandı	Diğer Cümle Yapıları
		IŞİD gitti YPG geldi	Haberde Lakap Kullanma
	Posta	Hayata Dönüşün Fotoğrafı	Telmih
		Suriyeliler’in dramı bizimkilerin eseridir	Korku ve Endişe Yaratma
		“Cumhurbaşkanlığı her şeye maydanoz olma makamı değil”	Haberde Lakap Kullanımı / Deyim ve Atasözü Kullanma (Klişe Söz)
		Bahçeli koalisyon şartını açıkladı: Versin	Haberde İsimlerin Kullanımı

		Bilal'i Alsın İktidarı	
	Sabah	Canımız yandı canınız yansın	Paralel Yapı Kurma
		Paralel 2 savcı ve hakim Yargıtay'da yargılanacak	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Yüzerken kalp krizi geçiren Prof. Boğuldu	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
		PKK baraj inşaatındaki iş makinelerini yaktı	Kısaltma Kullanma
		Kılıçdaroğlu koalisyon için 14 şart saydı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Kandil, HDP'yi avucuna aldı	Metafor / Deyim ve Atasözü Kullanma
	Sözcü	Kasedi yüzüne söyledim	Ad Aktarması
		Akp döneminde kamu bankaları 11 milyar lira kredi batırdı	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Tayyipgillerin başımıza açtığı bela	Haberde Lakap Kullanımı
		Devletin “çerezlerinden” Erdoğan'ın damadı da yararlanıyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		VİP DAMAT	Haberde Lakap Kullanımı
		DAMAT DA MAKAM OTOSU VE UÇAKTAN FAYDALANIYOR	Haberde Lakap Kullanımı
		CHP lideri Kılıçdaroğlu'ndan Erdoğan'a: Böyle her şeye maydanoz olma	Kısaltma Kullanma / Deyim ve Atasözü Kullanma
		MHP lideri Bahçeli'den Erdoğan'a: versin Bilal'i alsın iktidarı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Gül'ün sır küpü açıkladı: Erdoğan, Gül'ün cumhurbaşkanı olmasını istemedi	Haberde İsimlerin Kullanımı / Deyim ve Atasözü Kullanma
		Tayyip'le ilgili mesaj paylaşan öğrenciyi yurdu basıp aldılar	Haberde İsimlerin Kullanımı
17.06.2015	Hürriyet	IŞİD için en ağır yenilgi	Kısaltma Kullanma
		Müslim: Asayiş sağlanınca silahlı güçler geri çekilecek	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Karikatür ödülü Arnavut sanatçıya	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Erken seçim istemiyoruz	Diğer Cümle Yapıları
		Koalisyon için çağrı: Baltalarınızı gömün gelin	Korku ve Endişe Yaratma
		3 milyon oy KİM BUNLAR	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Kapı açıldı bu aşk bitti	Paralel Yapı Kurma
		Plajda İstiklal Marşı	Yer İsimlerinden Yararlanma

		Devlet koruyamadı	Korku ve Endişe Yaratma
		Bir Kasap Çırağının Önenemez Yükselişi	Haberde Lakap Kullanımı
		Bir tek o alkışlamadı	Zamir Kullanma
		32. Aydın Doğan Uluslar arası Karikatür Yarışması sonuçlandı	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Haberde İsimlerin Kullanımı
		Vurulduğu yerde anma	Korku ve Endişe Yaratma
		Skandal Vali soru soran gazetecileri gözaltına aldırdı	Korku ve Endişe Yaratma
	Sabah	Müdüre kırmızı ışıkta infaz	Korku ve Endişe Yaratma
		Emekli emniyet müdürü ölü bulundu	Korku ve Endişe Yaratma
		Cumhurbaşkanı Erdoğan: Hukuk katledildi, şiddetle kınıyoruz	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Ülkenin yarısını birlikte kuralım	İstek Cümlesi Kullanma
		Başbakan Davutoğlu Yumrukla Tokalaşılmaz	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Fetullah Gülen Cinayet zanlısı	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sözcü	Berat Albayrak, kayınpederi Erdoğan'ın izinden gidiyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		VIP damat Meclis'te / Paralel burnunun dibine kadar girdi	Haberde Lakap Kullanımı / Deyim ve Atasözü Kullanma
		Vali sorusunu beğenmediği 4 gazeteciyi göz altına aldırdı	Rakamsal İfade Kullanımı / Haberde Lakap Kullanma
		Uykuları kaçtı... geceleri artık rahat uyuyamıyor	Korku ve Endişe Yaratma
		Tayyip'in Yüce Divan korkusu!	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
		Patronlar erken değil, koalisyon hükümeti istiyor	Paralel Yapı Kurma
		CHP ve MHP'yle görüşen TÜSİAD Başkanı Symes " Uzlaşma kültürüyle ülkemizin önünü açacak bir hükümete ihtiyaç var" dedi.	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Tehlikeli bir plan! Planın bir ucunda iktidar, bir ucunda Mehmetçik, diğer ucunda PKK var...	Korku ve Endişe Yaratma / Paralel Yapı Kurma
		Meydan okumayan ve korkan siyasi parti kaybeder	Korku ve Endişe Yaratma
		CHP'Li Muharrem İnce, Meclis'te kaydımı	Haberde İsimlerin Kullanımı

		yaptırdım... “Erken seçimden korkan parti kaybeder” dedi.	
		Polis tazyikli suyla kol kırdı ama ortada sorumlu yok	Korku ve Endişe Yaratma
18.06.2015	Hürriyet	Demirel’in vedası Hoşça kal Türkiye / Vasiyet Cumhuriyet Demokrasi ve Büyük Türkiye	Kibar Gözükme
		Güniz Sokak’ta en hüzünlü gün	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Dün dündür bugün acı gündür	Ses Uyumlu Kurma
		3 gün yas ilan edildi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Güniz Sokak’ta en baba hüzün	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Süleman Demirel’e veda ederken	Kibar Gözükme
	Posta	Koltuğunu bırakıp gitti	Kibar Gözükme
		Demirel’in unutulmaz sözleri	Örnekleme
		Bilinci son ana kadar açtı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		50 yıllık evine taziye ziyareti	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Doğduğu yere gömülecek	Yer İsimlerinden Yararlanma
	Sabah	Türkiye yasta	Ad Aktarması
		7 kez başbakanlık yaptı 9. Cumhurbaşkanı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Bakan Eker: Diyarbakır’daki patlamalar oyları etkiledi	Haberde İsimlerin Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma / Korku ve Endişe Yaratma
		Bombalar HDP’ye puan kazandırdı	Kısaltma Kullanma
		Azınlık hükümeti en son seçenek	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Başbakan Davutoğlu: Önceliğimiz koalisyon.	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Doğduğu İslamköy’de toprağa verilecek	Kibar Gözükme / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Erdoğan: Hizmetleri ile yad edilecek	Haberde İsimlerin Kullanımı / Deyim ve Atasözü Kullanma
		Geri dönüşte etnik ayırım	Korku ve Endişe Yaratma
		Doğan’ın PYD aşkı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
	Sözcü	Kumpas mağduru askerlere müjde	Haberde Lakap Kullanımı
		Koalisyon zararlı diye bir şey yok!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Lakabı Baba, simgesi şapkaydı	Haberde Lakap Kullanımı
		Onunla bir dönem kapandı	Rakamsal Bilgi Kullanımı

		MHP lideri Devlet Bahçeli'den sert sözler: Hırsızlar gezerken biz hükümette oturamayız	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Gül'ün danışmanı Ahmet Sever'den itiraf: Erdoğan, Gül ile görüşüp işime son vermek istedi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Beraat eden Balyoz sanığı 231 kişinin adli sicil kaydı silinecek	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Siyaset "BABA"sız kaldı	Kibar Gözükme / Metafor
		Demirel böyle derdi !	Örnekleme / Ünlem Cümlesi
		Baba gitti	Kibar Gözükme
		Yaşanamayan aşk...	Paralel Yapı Kurma
19.06.2015	Hürriyet	Nazmiye Hanımla Koltuk Kavgası	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Başbakan gel sen ol	Haberde Lakap Kullanımı
		Erken seçim saygısızlık	Korku ve Endişe Yaratma
		Koalisyon için hükümetten iki kuvvetli açıklama geldi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Fötr şapka merakı lisede başladı	Ad Aktarması
		Demirel'in Aydın Bey' in mektubu ve bir vasiyet	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	YSK kesin seçim sonuçlarını açıkladı Tablo değişmedi AKP 258 CHP 132 MHP 80 HDP 80	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Babaevi müze olacak	Yer İsimlerinden Yararlanma
		PYD daha kalıcı	Kısaltma Kullanma
		AKP – MHP hükümeti geliyor	Paralel Yapı Kurma
		CHP'nin hesabı tutmuyor	Kısaltma Kullanma
		MHP'liler çok istekli	Kısaltma Kullanma
		Nazmiye Hanım'ın naaşı, Demirel'in mezarının yanına taşınacak	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Güniz Sokak müze olacak	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Cumhurbaşkanı Erdoğan: Demirel unutulmayacak anılar bıraktı	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sözcü	Emine Hanım'ın koruması için çok özel atama	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Bilal Erdoğan'ın TÜRGEV'i işleri büyütüyor	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma

		CHP lideri Kılıçdaroğlu'ndan MHP'ye çağrı: Koltuğu Bahçeli'ye vermeye hazırım	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Söz konusu olan vatansa, ateşten gömlek giyerim	Şart Cümlesi Kullanma / Deyim ve Atasözü Kullanma
		Baba'yı anlamak lazım!	Haberde Lakap Kullanımı
		Şehzade parsel parsel topluyor	Haberde Lakap Kullanımı
		Son nefesine kadar Türkiye'yi konuştu	Yer İsimlerinden Yararlanma
20.06.2015	Sabah	Eyüp Sultan özlemi bitti	Yer İsimlerinden Yararlanma
		YSK istedi A Haber'e yine ceza yağdı	Kısaltma Kullanma
		Koalisyon için dirsek temasları	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Davutoğlu'nun hedefi bayramda yeni hükümet	Haberde İsimlerin Kullanımı
		PYD'nin kaos planı son anda önlendi	Kısaltma Kullanma
		25 bin dolar alacaktım. Şifre: Makyaj malzemesi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Ankara'ya devlet töreniyle veda	Kibar Gözükme
		2 F-16 eşlik etti	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Demirel'in kırmızı çizgisi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		PYD Akçakale sınırı kapattı	Kısaltma Kullanma
		YPG Arap köylerini yakıp yıkıyor	Kısaltma Kullanma
		Yargıtay'dan Kaynak Holding'e "inceleyin" kararı	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Hürriyet	Ankara'ya Veda	Kibar Gözükme
		24 Haziran Planı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Partiler değil ilkeler önemli	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		3 ay sonra baş başa	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Ortak paydamız Türkiye	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Fötr şapkası tabutun üstündeydi	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Demirel'in cenazesini Isparta'ya Türk yıldızlarının özel uçağı götürdü	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Erdoğan'dan Tanış hakkında suç duyurusu	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	İnsanlık dersi verdiler yuvaya saygı gösterdiler	Paralel Yapı Kurma
		Lak Lak Etmediler	Deyim ve Atasözü Kullanma
		İçişleri, dışişleri ve ekonomi bakanı belli	Üçleme Kuralına Uyuma
		AKP ile MHP anlaştı	Kısaltma Kullanma
		"Gül siyasete dönecek" sinyali geldi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Cinayet delilini silenlere beraat!!!	Korku ve Endişe Yaratma / Ünlem Cümlesi Kullanma

	Sözcü	Devletin Zirvesi Demirel'i Uğurladı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kibar Gözükme
		Patlıcan: MİLLETÇE bayılırız patlıcana. Koalisyon pazarlıkları patlıcandır, AKP imambayıldı... CHP'yle MHP musakkacı...	Alaya Alma / Kısaltma Kullanma
		Hükümet kurmak!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Kılıçdaroğlu'nun "Koltuğu vermeye hazırım" diye teklif yaptığı MHP lideri Bahçeli'den CHP'ye Kesin Hayır AKP'ye Şartlı Evet	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Biz iktidarda değil ana muhalefette olmak istiyoruz... Rol kapmayız	Zamir Kullanma
		Dindar ve kindar politikanın sonucu	Ses Uyumu Kurma
		TRT'ye Öfke!	Kısaltma Kullanma / Ünlem Cümlesi Kullanma
		Merhum Demirel'e hakaret eden TRT yöneticisi Nasuhi Güngör'e tepki yağdı.	Haberde İsimlerin Kullanımı
21.06.2015	Hürriyet	Gül Yağmuru / Güle Güle Demirel	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kibar Gözükme
		Erken görev verme gibi düşüncem yok	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Şimdi sıra seçilmişlerde	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Mezarına toprak ve baraj suyu / Gözler Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'i aradı	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	İslamköy'de İlk Resim İslamköy'de son resim	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Akp – Mhp Koalisyonunu Bakan Bey de Doğruladı	Kısaltma Kullanma
	Sabah	Cumhurbaşkanı, PYD konusunda net uyarıda bulundu: Sınırdaki oyuna izin vermeyiz	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Etnik dayatma acıyı büyütür	Korku ve Endişe Yaratma
		Zulme göz yummayacağız	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Son yolculuğuna güllerle uğurlandı	Kibar Gözükme
		"Devlet Yönetimi çocuk oyuncağı mı?"	Soru Cümlesi Kullanma
	Sözcü	Bilal'in TÜRGEV'i ramazanda kesenin ağzını açtı: Oğuldan Baba'ya 5 yıldızlı iftar!	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Tayyip, oğlunun mükellef iftarında orucunu açtı. Sonra kürsüye çıktı yine siyasi nutuklar	Haberde İsimlerin Kullanımı

		attı	
		Chp'den MHP'ye koltuk cevabı	Kısaltma Kullanma
		Başbakan Davutoğlu'ndan sürpriz iftar ziyareti	Haberde İsimlerin Kullanımı
22.06.2015	Hürriyet	Yetkimi gayet iyi kullanırım	Diğer Cümle Yapıları
		Yargıtay "aşılar yapılacak" dedi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Savcı baba ikizlere aşı yaptırmadı	Haberde Lakap Kullanımı
		Görevden kaçmam ama yarışa girmem	Paralel Yapı Kurma
		O seçeneği hayal edemiyorlar	Deyim ve Atasözü Kullanma
		150 TL'den 3. 5 yıl yatacak	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Ezidi Mektubu / IŞİD varken dönemeyiz	Kısaltma Kullanma
		Boğaz'ın Çılgılığı	Kişileştirme
		Defineciler şehit etti 32 yaşındaydı	Korku ve Endişe Yaratma
		İşte ölüm hücreleri IŞİD'in cezaevinde	Korku ve Endişe Yaratma/ Kısaltma Kullanma
		Dışişleri: Ne IŞİD ne PYD	Kısaltma Kullanma
		Zarrab'a İhracat ödülü	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Reza'ya ödül	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Hükümet 45 günde kurulmazsa seçime gidilir	Şart Cümlesi Kullanma
		"Anayasa'daki yerimi gayet iyi biliyorum. Bunun için de birilerinin talimatına ihtiyacım yok"	Paralel Yapı Kurma
		Reza'ya ödül koalisyon görüşmeleri kitlensin, erken seçime gidilsin diye mi verildi?	Haberde İsimlerin Kullanımı / Soru Cümlesi Kullanma
		Babalar günü babasız geçti	Ses Uyumlu Kurma / Metafor
		Korkunç Tesadüf	Metafor
		10 yılın bilançosu: 1 milyon 149 bin 965 kişinin ehliyetine alkolden el kondu	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Deyim ve Atasözü Kullanma
		Doğalgazlı halk otobüsü patladı	Korku ve Endişe Yaratma
	Sabah	PYD'nin amacı etnik temizlik	Korku ve Endişe Yaratma / Kısaltma Kullanma
		Bugün seçim olsa AK Parti yüzde 43.5	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		MAK Araştırma Başkanı Mehmet Ali Kulat: seçim olsa AK Partinin oyları 7 Haziran'ın üzerinde	Arka Plan Verme / Haberde İsimlerin Kullanımı
		Eski Türkiye manzaraları	Yer İsimlerinden Yararlanma
	Sözcü	Yalısına, köşküne kaçak katlar çıkıyor,	Paralel Yapı Kurma

		kimse yıkıyor	
		Boğaz'da Reza'nın önüne yatan kim?	Haberde İsimlerin Kullanımı / Soru Cümlesi Kullanma
		Milyarlık saray milletimizin başına gelen bir felakettir	Tanımlama
		CHP'nin fitratından koltuk sevdası yok	Kısaltma Kullanma
		2 bakandan Reza'ya başarı ödülü	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Yasa "hapis" diyor ama bunu uygulayan yok	Paralel Yapı Kurma
		Topbaş'ın yakınları Lokma'ya kaçak kat çıktı	Haberde İsimlerin Kullanımı
23.06.2015	Hürriyet	Kapı açıldı eve dönüyorlar	Paralel Yapı Kurma
		Seçimde 26 ihlal var	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Bakan'dan yorum: MHP ile daha kolay kurarız	Kısaltma Kullanma
		İlk başkan adayı HDP'li Fırat oldu	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Reza'yı bilsem gitmezdim	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Saray'a top atamadılar	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Ucube'de yeni perde	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Şehit babaya veda öpücüğü	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Reza işini biliyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Öcalan TBMM Başkanlık Divanı'nda	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi: Vicdanen rahatsız değilim	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Başbakan yardımcısı Numan Kurtulmuş : Üzgünüm rahatsız oldum	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Mehmet Büyükekeşi: Böyle bir olayla gündeme gelmek canımızı çok sıktı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Saray'daki iftara o Mercedes ile gitti	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Babasının yetim kaldığı yaşta	Telmih
	Sabah	Başbakan Davutoğlu'nun en duygusal iftarı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		PKK kayıp verince çocuk kaçırıyor	Korku ve Endişe Yaratma / Kısaltma Kullanma
		Mecliste yemin günü	Yer İsimlerinden Yararlanma
		TBMM'de 25. Dönem milletvekilleri bugünkü yemin töreniyle başlıyor	Kısaltma Kullanma / Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sözcü	Stadı Joarajı, üniversitesi, feribotu vardı... Şimdi de...	Örnek Verme
		Tayyip'e cami yapmak için denizi	Haberde İsimlerin Kullanımı

		dolduruyorlar	
		Sahil şeridini 10 km boyunca dolduracaklar	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		İşte 2 bakanın ödül verdiği şirket	Örnek Verme
		Bir bakanın vicdanı rahat diğerinki değil...	Paralel Yapı Kurma
		Reza'nın Boğaz'daki kaçak inşaatları o niye yıkılmıyor?	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Haram parayı heykele yatırmam dedi, 4 yıl 8 ay hapsi isteniyor	Rakamsal Bilgi Kullanımı
24.06.2015	Hürriyet	TİM, Zarrab'a GELME demiş	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Bugün yeniden seçim olsa sonuç değişmez	Şart Cümlesi Kullanma
		Ak Parti seçimde neden oy kaybetti	Kısaltma Kullanma
		Şimdi uzlaşma zamanı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Ancak el ele kol kola verip ilerleyebiliriz	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Yeni bir demokrasi	Örnek Verme
		Cemaat'e gönderme	Haberde İsimlerin Kullanımı
		TBMM Başkanlığı seçimi için İNCE HESAPLAR	Kısaltma Kullanma
		Efkan Ala yeminini tekrarladı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Türkiye 3 gündür Reza Zarrab'ın iki bakanın elinden aldığı ihracat ödülünü tartışıyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Millet masa görsün	Ad Aktarması
		"Dik durduk Elhamdülillah" Zeybekçi bu sözü kime söyledi?	Haberde İsimlerin Kullanımı / Soru Cümlesi Kullanma
		Külliyen Skandal	Metafor
	Sabah	Sınırdaki öncelik güvenli bölge	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Aydın Doğan'ın beraatına bozma	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Türkiye'nin yeni Meclis'ten iki acil beklentisi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Başkanını seç hükümeti kur	Paralel Yapı Kurma
		Ant için kulise koştu	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Cumhurbaşkanı yemini izledi	Haberde Lakap Kullanımı
		Geç saatlere kadar devam etti	Bileşik Fiil
		Ravza Kavakçı 16 yıl sonra balasının başörtüsüyle Meclis'te	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Mertçe söyleyin	Emir Cümlesi Kullanma
		Deniz Baykal, Kılıçdaroğlu'na sert çıktı:	Haberde İsimlerin Kullanımı

		Sağda solda konuşmayın yüzüme mertçe söyleyin	
		Ak Parti kendi başkan adayıyla yürüyecek	Kısaltma Kullanma
		Bahçeli'nin üslubu rahatsızlık yarattı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Demirtaş AİHM'de açtığı davayı kaybetti	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
	Sözcü	Kim bu adam?	Soru Cümlesi Kullanma
		Çiçekleri masaya vinçle mi koydunuz?	Soru Cümlesi Kullanma
		Mecliste Erdoğan'a protesto	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Dilek Öcalan mı dediniz?	Haberde İsimlerin Kullanımı / Soru Cümlesi Kullanma
		Oyların mührü kurumadı!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Zarrab'ı paketliyorlar. Oysa o düzen yıkıldı. 7 Haziran'da bitti	Arka Plan Verme / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Hayırsever işadamı Reza!	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Zarrab, Kurtulmuş'a çok kızdı	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	"Olmaz" denen ne varsa oldu...95 yılın en farklı meclisi oluştu... Milletvekilleri dün yemin etti ve TBMM resmen göreve başladı...	Kısaltma Kullanma
		Bundan büyük açılım mı olur?	Soru Cümlesi Kullanma
		Baykal ile Öcalan TBMM Başkanlık Divanı'nda yan yana görev yaptılar	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Millet meclis görsün	Yer İsimlerinden Yararlanma
		O başörtüsü 16 yıl sonra Meclis'te	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Meclis'te bir Öcalan var	Haberde İsimlerin Kullanımı
		İlk Roman Vekil Meclis'te	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Balbay ile Özkan Ergenekon'dan Silivri'de Hücrede	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Balbay ile Özkan Meclis'te	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Feleknas Uca üç dil biliyor Türkçe bilmiyor!	Haberde İsimlerin Kullanımı
25.06.2015	Hürriyet	RTÜK'e istifalı plan Davutoğlu'na takıldı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Zenci Türk olmaktan şeref duyarım	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Pazarlıkta iki sinyal	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Ak parti olası koalisyonda koltuk sayısını artırmak için bakanlıkları bölebilir	Kısaltma Kullanma
		Erken seçime gidilirse büyük sıkıntı yaratacak "üç dönem kuralı" toptan	Üçleme Kuralına uyma / Şart Cümlesi Kullanma

		kaldırılabilir	
		Bugünkü koalisyon barometresi	Diğer Cümle Yapıları
		İki güçlü aday	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Akp'nin RTÜK'te üye sayısı seçimden sonra %'ten 4'e düşecek, çoğunluğu kaybedecek	Kısaltma Kullanma / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Ak parti aday için vekillere soruyor	Kısaltma Kullanma
		Mitingdeki 2360 polise ödül istendi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		YPG'ye Türkiye'den 4 bin 500 kişi katıldı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Döverek adam öldürmek serbest	Korku ve Endişe Yaratma
		Saray'ın boşaltılması 4 Bakanın Yüce Divan'a yollanması MHP'nin olmazsa olmazı değil	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		MHP lideri Bahçeli'ye yakın isimlerden olan Gaziantep Milletvekili Prof. Dr. Ümit Özdağ şöyle dedi : Olmazsa olmazlarımız belli	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		O eylemci Şimdi Vekil	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		"Çatı Adayı" meclis başkanı seçilebilir	Haberde Lakap Kullanma
	Sabah	Rezidans inşaatında bir işçi daha öldü	Korku ve Endişe Yaratma
		Davutoğlu'nun koalisyon yoklaması CHP: Yüzde 50 MHP: Yüzde 50	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Zenci Türk'üm Gururluyum	Paralel Yapı Kurma
		Cumhurbaşkanı Erdoğan: Dertleri milletle kucaklaşmam.	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Dil sürçmesi mi? Bilinç altı mı?	Soru Cümlesi Kullanma / Paralel Yapı Kurma
		Paralel polisin özel bomba timi	Haberde Lakap Kullanma
		Testereli intikam reklam filmi çıktı	Korku ve Endişe Yaratma
	Sözcü	Reza'ya ödül veren TİM'in binası kaçak	Haberde İsimlerin Kullanımı
		CHP'nin adayı Baykal MHP'ninki Ekmel Bey	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Her partiden her görüşten milletvekiline çağrı: Atatürk'ün kurduğu bu Cumhuriyet'in DEĞERİNİ BİLİN	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Kürt vekil, İslamcı vekil, Ermeni Vekil, Roman Vekil, Ezidi Vekil	Ses Uyumu Kurma
		Tayyip'le görüşen MHP'li Vekil kim?	Haberde İsimlerin Kullanımı /

			Kısaltma Kullanma
		Bahçeli, “ Bizden biri Erdoğan’la Dışişleri Konutu’nda görüşmüş... Onu arıyorum.”dedi.	Haberde İsimlerin Kullanımı
26.06.2015	Hürriyet	Bombadan 2 gün önce	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Önseçimle gelenlere liste güvencesi	Eksiltili Cümle Kullanma
		Bu kadarı da olmaz dedirten olay: Dolandırıcısıyla karşı karşıya	Örnek Verme
		Gizli tanık dinlemeye yeni kriter	Örnek Verme
		Reza Zarrab’a davet şahsen yapılmış	Haberde İsimlerin Kullanımı
		IŞİD, Kobani’ye saldırdı	Korku ve Endişe Yaratma / Kısaltma Kullanma
		Türkiye terörle aynı çizgide gösterilemez	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Suriye’deki hiçbir kanda Türkiye’nin katkısı olmadı	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Doğruysa Çok Vahim	Şart Cümlesi Kullanma
		Trafik polisi mi? Mafya babası mı?	Soru Cümlesi Kullanma
	Sabah	Kaçanların imdadına Türkiye yetişti	Ad Aktarması
		Terör kumpasında iki güçlü tokat	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Omzumuzda %41 sorumluluğu var	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		MHP’de hem seçim hem kabine hazırlığı	Paralel Yapı Kurma / Kısaltma Kullanma
		Kurtulmuş: Karalama Kampanyası	Haberde İsimlerin Kullanımı
		CHP’de koalisyon için 2 farklı eğilim	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		DAEŞ, Haseke kent merkezine doğru ilerliyor	Kısaltma Kullanma
		YPG: Hayır DAEŞ milisleri Türkiye’den gelmedi	Kısaltma Kullanma
		HSYK’dan paralel savcılara soruşturma	Kısaltma Kullanma
		Balyozcu Albaylar YAŞ’ta masaya gelecekler	Kısaltma Kullanma
	Sözcü	Subaylara apoleti Fethullah takıyordu	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Ramazan’da yine IŞİD katliamı!	Kısaltma Kullanma / Korku ve Endişe Yaratma
		Mühletvekili	Ses Uyumu Kurma
		Sefer-i Irakayn	Telmih
		Daha çok beklersiniz!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Seçim şokunu atlattı, tehdide başladı	Paralel Yapı Kurma

		Sandıktan ders almadın mı!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		1150 odalı Ak Saray yetmedi Atatürk'ün köşkünü de istiyor	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Kurt tüyünü değiştirir ama huyunu değiştirmez	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Koalisyon çıkmaz!	Metafor
27.06.2015	Hürriyet	2 kapı talimatı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Hedefleri Mare Hattı	Yer İsimlerinden Yararlanma
		TSK – Hükümet anlaşmazlığının perde arkası	Kısaltma Kullanma
		Koalisyon için uzlaşma mesajları	Eksilteli Cümle Kullanma
		Muhalefet Dayanışma Gerçekleşebilir	Diğer
		Ak parti “ Yılmaz” dedi	Kısaltma Kullanma / Haberde İsimlerin Kullanımı
		Kaldırma bırakıp ölüme terk ettiler	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Plajda, camide terör Aşırı dinci örgüt IŞİD Tunus'ta plaja, Kuveyt'te camiye saldırdı: 61 ölü var	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
		CHP'de HDP kavgası	Kısaltma Kullanma
		Erdoğan'dan sert açıklama	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Baykal destek arayışına çıktı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Korkunç	Korku ve Endişe Yaratma
	Sabah	Böcekçi polisler ilk mahkumiyet	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		50 paralel telekulak, 48 VIP ismi yasadışı dinlemekten yargılanacak	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		İftar masası iftirasına dava	Ses Uyumu Kurma
		DAEŞ'ten kanlı saldırı: 146 ölü	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		İnsanlık yolda kaldı	Metafor / Deyim ve Atasözü Kullanma
		Nevşehir'de balon kazası: 18 ölü	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
	Sözcü	Seçim mitingleri bitti, ramazan mitingleri başladı	Paralel Yapı Kurma
		Suriye'nin fendi	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Askere şok emir Suriye'ye girin!	Emir Cümlesi Kullanma
		İktidar koltuğunu bırakmamak için... Türkiye'yi ateşin içine atacaklar	Korku ve Endişe Yaratma / Deyim ve Atasözü

			Kullanma
		Türk askerini işte bu batağa sokmak istiyorlar	Korku ve Endişe Yaratma
		İktidarı bu tehlikeye karşı şimdiden uyarıyoruz...	Korku ve Endişe Yaratma
		Türkiye, Suriye girerse Güneydoğu'yu karıştırdılar	Korku ve Endişe Yaratma / Şart Cümlesi Kullanma
		Başımıza bela edenler utansın	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Laikler din dersi vermemeli	Diğer Cümle Yapıları
		Seçmen affetmez!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		AKP – CHP koalisyonu	Kısaltma Kullanma
		İftar bahane siyaset şahane	Deyim ve Atasözü Kullanma (Klişe Söz)
		18 Haziran Saray iftarı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		19 Haziran TURGEV iftarı Oğlunun TÜRGEV'ine sahip çıktı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		20 Haziran Mardin iftarı Suriyeli mültecilere seslendi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		21 Haziran MUSİAD iftarı Kürsüden fırça atmaya başladı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		İftar masası iftirasına dava	Ses Uyumu Kurma
		24 Haziran Muhtar iftarı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Kendisini “Zenci Türk” ilan etti	Zamir Kullanma
		25 Haziran ASKON iftarı ESAD'a ve HDP'ye sert çıktı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
28.06.2015	Hürriyet	Köpeği böyle vurdu	Korku ve Endişe Yaratma
		Silahına el konuldu	Deyim ve Atasözü Kullanma
		VIP dinleme 860 yıl hapis	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Beyaz Saray'a Gökkuşuğu	Metafor
		Halk hepimize ayar verdi	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Bahçeli ziyareti 4 dakika	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Terörist gülüyor insanlık ağlıyor	Paralel Yapı Kurma
		Liderler dahil herkes hükümet kurulsun istiyor peki, Erdoğan da bunu istiyor mu?	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Katliama böyle gitti	Korku ve Endişe Yaratma
		Asker “evet” deseydi Türkiye savaştaydı	Korku ve Endişe Yaratma
		İlk talimat sözlüymüş	Rakamsal Bilgi Kullanımı

		Bu adamın eline silah vermeyin	Korku ve Endişe Yaratma
	Sabah	Göçmenlere 10 yıldır camide iftar veriliyor	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Birliğe ihtiyacımız var	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Nabız yoklama turuna çıkan Yılmaz, uzlaşma mesajı verdi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		“ Savcı Akkaş, Dink’te Paralel gizleme yaptı”	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Bu sofrada herkese bir yer var	Diğer Cümle Yapıları
		Bu nasıl edep ve adap!	Paralel Yapı Kurma / Ses Uyumlu Kurma
		Kobani’de son bilanço: 206 ölü	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Paralel kumpası 4 yıllık mücadeleyle belgelendi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sözcü	Mimar Tezcan Karakuş Candan’ın hikayesi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Operasyon için BM kararı şart	Kısaltma Kullanma
29.06.2015	Hürriyet	Güçlenen senaryo girme vur	Korku ve Endişe Yaratma
		Ankara’nın kaygısı Kanton Modeli	Örnekleme
		Yalıya çarpıp batan teknenin gizemi	Korku ve Endişe Yaratma
		Katliam Diyalogu	Metafor
		Onur Yürüyüşü’ne polisten sert müdahale	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Hassas Öfke	Metafor
		En kritik MGK	Kısaltma Kullanma
		33 km ilerleyecek	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		1 ayda ne değişti?	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Soru Cümlesi Kullanma
		Ak Parti’den 60 vekil planı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		3.Turda HDP’ye destek	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Vekiller duvar oldu	Metafor
	Sabah	Türkiye’den çok önemli karar	Metafor
		DAEŞ şimdi de ÖSO ile çatışmaya girdi	Kısaltma Kullanma
		Sınırdaki tugaylara talimat: Hazır ol!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		ABD: PYD bizim için siyasi aktör değil	Kısaltma Kullanma
		Kuveyt canisi Suudi çıktı	Korku ve Endişe Yaratma
		Uzanlar için son 15 gün	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sözcü	Adalet Bakanı Ergin Güler’e çalışmış	Haberde İsimlerin Kullanımı
		AKP, hayali boru döşemiş!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Yandaş müteahhitlerin nasıl “zengin” edildiği Osmaniye’de ortaya çıktı	Yer İsimlerinden Yararlanma

		Bu fotoğraflar Erdoğan'a kapak olsun	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Başbuğ, savaş çığırtkanlarını Sözcü aracılığıyla uyardı: Suriye'ye girersiniz ama çıkamazsınız	Haberde İsimlerin Kullanımı / Metafor
		ESAD'la arayı düzeltin	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Madencilerin hapsi isteniyor Başkan Alpaslan Koca	Haberde İsimlerin Kullanımı
30.06.2015	Hürriyet	IŞİD'den sonra hendek ve mayın	Kısaltma Kullanma
		Suriye Uyardı: Sakın Ha	Korku ve Endişe Yaratma
		Türkiye'yi maceraya sürüklemeyin	Ad Aktarması
		MGK: Demografik yapıya dikkat	Kısaltma Kullanma
		İlk tur bugün	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Avrupa'dan polis gazına tepki "Sorumluları Cezalandırın"	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	ESAD Güçleri Düşman!	Ünlem Cümlesi Kullanma
		AK PARTİ GENEL BAŞKAN YARDIMCISI İL VE PARTİ SÖZCÜSÜ BEŞİR ATALAY: AK PARTİ TABANI MHP İLE KOALİSYON YAPILMASINI İSTİYOR	Haberde İsimlerin Kullanımı
		HANI VURULACAKTI?	Soru Cümlesi Kullanma
		Gaziantep ve Kilis sınırına zırhlı araçlar sevk edildi	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Paralelcilerin korsan tahliye kararlarını uygulamayan 8 personel suçsuz bulundu	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Mutlu ve ekibine paralel davası	Haberde İsimlerin Kullanımı
		En erken doğmuş TBMM üyesi: Baykal	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	Oy pusulasında Hayır Evet'in üzerinde	Korku ve Endişe Yaratma
		İlk anket: Evet Yüzde 60 ile önde	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Seçimde yaşananlar değerlendirildi	Diğer Cümle Yapıları
	Sözcü	LGTBİ	Kısaltma Kullanma
		15 yaşında IŞİD'e katıldı	Rakamsal Bilgi Kullanımı / Kısaltma Kullanma
		Seçimin yenilenmesi	
		Türkiye'yi erken seçime götürme yetkisi, sopası sadece tek başına Tayyip'in elinde. Bilinsin diye yazdım...	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Rakip başkan adayıyla el ele	Haberde Lakap Kullanımı
		IŞİD sınırimıza mayın döşedi	Korku ve Endişe Yaratma

		Tayyip'in hedefindeki kadın, meydan okudu	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Bize eşkıya, çapulcu ve örgüt dediler ama Allah'a şükür hırsız diyemediler	Haberde Lakap Kullanımı
		MGK Suriye'yi görüştü	Kısaltma Kullanma
		Bu haberi Melih Gökçek sevin sin diye yapmadık	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Bir zamanlar aralarından su sız mıyordu. Böyle kol kolaydılar	Deyim ve Atasözü Kullanma

Tablo 32. Siyaset Metinlerinde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Ekonomi ve Etkili Söz Üretme: Ekonomi; ülkelerin refah seviyesini, gelişmişlik düzeyini ve uluslararası alandaki itibarını belirleyen en önemli faktörlerden biri olmasına rağmen ülkemizde siyaset ya da spor kadar popüler bir tartışma konusu değildir. Ülkemizde iktisadi tartışmaların popüler olmaması nedeniyle gazetelerin ekonomi sayfalarında basın dilinin çok naif olduğu görülmektedir. Gazetelerin ekonomi sayfalarında da sık olarak kullanılan uzlaşma sözcüğü “biz”dir. Örneğin; “Yunanistan’ın IMF’ye borcunu biz ödeyelim.”, “Üretim durdu tüketerek büyüdük.” ifadelerinde olduğu gibi. Uzlaşma ideolojisini kullanma medyanın hükümetle ve parayla; dahası okuyucularla ilişkisinin düzenlenmesinde ve yönetilmesinde oldukça önemlidir (Devran, 174, s. 125).

Bu uzlaşıcı ve yumuşak tondaki söylemin oluşturulmasında güven duygusunu ön plana çıkaran güvenilir kaynak kullanma, deyim ve atasözlerinden yararlanma, itibarlı kişilerin adını referans olarak gösterme sıkça başvurulan söz üretme yollarıdır. Ancak kimi gazetelerin metinlerinde siyasi çevreleri sıkıştırmak ve onları kötülemek ya da aynı düşünsel platformda olmadıkları bir kitleyi kötülemek için korku ve endişe yaratma yoluna başvurulduğu görülmüştür. Örneğin Sabah gazetesi kendileri ile zıt fikirlere sahip Bank Asya yönetimini kötülemek için “Bank Asya’da çok sayıda şüpheli uygulama” haber başlığını kullanmıştır. Ekonomi ile ilgili haberler başlıkları ve metinlerde kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
02.06.2015	Sabah	Bank Asya’da çok sayıda şüpheli uygulama	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Seçim öncesi bankadaki birikimler	Yer İsimlerinden Yararlanma
03.06.2015	Sabah	Sigara devlerine rekor ceza	Metafor

04.06.2015	Sabah	Enflasyonun ateşini gıda biraz düşürdü	Kişileştirme
09.06.2015	Hürriyet	Dalgalandı Duruldu	Paralel Yapı Kurma
	Posta	Piyasa rahat	Kişileştirme
10.06.2015	Hürriyet	Ne panik var ne dolar krizi	Paralel Yapı Kurma
	Posta	Piyasalar duruldu hükümet bekliyor	Paralel Yapı Kurma / Ad Aktarması
	Sabah	HSBC Türkiye'deki birikimlerini satıyor	Korku ve Endişe Yaratma
11.06.2015	Sabah	Büyüme hızı yüzleri güldürdü	Deyim ve Atasözü Kullanma
16.06.2015	Hürriyet	TÜSİAD'ın Ankara çıkarması	Kısaltma Kullanma / Yer İsimlerinden Yararlanma
17.06.2015	Posta	Ramazan pidesine yapılan zam iptal	Ünlem Cümlesi Kullanma
		6.5 milyon dolara sattı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sabah	Bank Asya'ya kara para suçüstü	Korku ve Endişe Yaratma
		Paralel'in şirketi Sürat Kargo'ya yetki yok	Haberde Lakap Kullanma
		AB, Yunanistan'ın iflasına hazırlanıyor	Korku ve Endişe Yaratma
19.06.2015	Posta	3. Havalimanı'na 500 milyon euro kredi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Ekonomiye üç fırça darbesi	Üçleme Kuralına Uyuma
22.06.2015	Hürriyet	2016'yı bile kaybederiz	Rakamsal Bilgi Kullanımı
23.06.2015	Sözcü	Saray karışmıyor dolar düşüyor	Paralel Yapı Kurma / Ad Aktarması
		Bir dönem 2.80'e fırlayan ABD Doları dün 2.65'i gördü. Borsa ise yükseldi.	Rakamsal Bilgi Kullanımı
27.06.2015	Hürriyet	Vergide Şampiyon Şarık Tara	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Tüh be Reza geçmiş	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Vergi rekortmenleri kimden korkuyor?	Soru Cümlesi Kullanma
	Sabah	10 milyon emekliye çifte zam müjdesi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Verginin iki şampiyonu	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sözcü	Riski olmayan kazançlar	Örnek Verme
29.06.2015	Sabah	5 milyarlık kredi musluğu açıldı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		İflasın eşiğindeki esnafa sıfır faizli kredi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Zam farkı maaşlara yansıtacak	Diğer
		Memur ve emekli 3 Temmuz'u bekliyor	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Komşuda bankalara kilit	Korku ve Endişe Yaratma
		Yunanistan'da, 5 Temmuz'da yapılacak referandum sonrasına kadar tüm bankalar kapalı kalacak	Korku ve Endişe Yaratma / Rakamsal Bilgi Kullanımı
30.06.2015	Hürriyet	60 euro kuyruğu	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	HDP'li Ertuğrul Kürkçü: Yunanistan'ın IMF'ye borcunu biz ödeyelim	Haberde İsimlerin Kullanımı

	Fatura emekliye çıktı	Korku ve Endişe Yaratma
--	-----------------------	-------------------------

Tablo 33. Ekonomi Metinlerinde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Spor ve Etkili Söz Üretme: Spor, sorumluluk duygusunu geliştirmenin yanı sıra fiziki performansımızı da artırır. Düzenli yapılan sporun, sağlığımızı önemli ölçüde etkilediği dünyada kabul gören bir gerçektir. Ancak ülkemizde spor algısı, sağlık için olmaktan ziyade sadece eğlenceden ibarettir. Ülkemizde spor denilince akla ilkin futbol gelir. Bu algı basına da önemli ölçüde yansımıştır. Gazetelerde yer alan spor sayfalarında genellikle futbol müsabakalarının ve futbolla ilgili diğer durumların haberi yer almaktadır. Diğer spor dallarından sadece önemli gelişmeler olduğunda haberleştirilmiştir. Futbolla şekillenen manşetler, spor haberlerinde daha çok görseller yardımıyla anlatılmıştır.

Bilginin taşıyıcılığını üstlenen yazılı basında, spor ile ilgili metinler taraftarları ikna etmek, onları harekete geçirmek ve diğer taraftarlarla aralarındaki mesafeyi arttırmak üzerine kuruludur. Bu metinlerde söz üretmeler genellikle ilişkilendirme içeren metafor, rakamsal bilgi, kişi veya kulüp adları gibi unsurlarla sağlanmıştır. Spor ile ilgili haberler başlıkları ve metinlerde kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
01.06.2015	Hürriyet	Yuvarlak Topun Köşeli Skandalı	Metafor
	Posta	12. Kez Başkan	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		4 Yıldızlı Şampiyona Bu Kupa Çok Yakıştı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sabah	Şampiyonun Gurur Gecesi	Haberde Lakap Kullanımı
02.06.2015	Hürriyet	2 Milyon Dolarlık Harcama	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sabah	Antalya ile Samsun finalde	Paralel Yapı Kurma
		Spor Toto Süper Lige yükseldi	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sözcü	Kartal'ın yapımı süren stadını mühürlediler	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Beşiktaş'a Gezi Cezası	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Şampiyonluk Primi: Umre	Örnek Verme
03.06.2015	Sabah	Kupa Şöleni	Metafor
	Hürriyet	Son Kupa	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	FIFA'da Rüşvet Depremi	Metafor
04.06.2015	Hürriyet	Kupa Kralı	Metafor
	Posta	Çifte Kupalı Şampiyon	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sabah	6 FIFA yöneticisine yakalama kararı	Rakamsal Bilgi Kullanımı

		Aslan gibi Duple	Metafor
		Yedi Denizin Efendisi Sonsuzluğa Yelken Açtı	Kibar Gözükme / Metafor
	Posta	Hem gurur hem reklam	Paralel Yapı Kurma
		Büyük Çalım	Alaya Alma
		Sonsuzluğa Yelken Açtı	Kibar Gözükme
	Sabah	Süper Vize Antalya'nın	Ad Aktarması
		Efsane denizci Sadun Boro sonsuza açıldı	Kibar Gözükme
07.06.2015	Sabah	Kusursuz Çakır Şampiyon Barça	Paralel Yapı Kurma / Haberde İsimlerin Kullanımı
		Hayata karşı dövüşüyorlar	Kişileştirme
09.06.2015	Sabah	FIFA depremi, 2018 ve 2022'yi vurabilir	Metafor / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Miller'den 4 gollü prova	Rakamsal Bilgi Kullanımı
10.06.2015	Hürriyet	Gazi Koşusu'ndan önce dev transfer	Metafor
	Sabah	Dünya'nın en değerli futbolcusu Messi	Örnek Verme
		FIFA'nın rüşvet ağı depremi FIFA yardımlarına kadar uzandı	Korku ve Endişe Yaratma / Kısaltma Kullanma
11.06.2015	Sabah	Kulüpler Birliği: Demirören ile devam	Haberde İsimlerin Kullanımı
12.06.2015	Hürriyet	Pereira ve Güneş imza attı	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Beşiktaş'tan Şenol Güneş'e 1. 5 milyon euro	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sabah	Beşiktaş'a Güneş F. Bahçe'ye Pereira	Haberde İsimlerin Kullanımı / Paralel Yapı Kurma
13.06.2015	Hürriyet	3 Puan Bizi Rahatlattı	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Türkiye Umutlu	Kişileştirme
		Voleybolcu Kraliçe	Metafor
	Sabah	Kazakistan'ı Arda'nın 83'teki golüyle deviren Ay-Yıldızlılar, Euro 2016 ümidini sürdürdü	Rakamsal Bilgi Kullanımı
14.06.2015	Posta	Bilgehan Demir: Boksörler futbolculara harçlık verir	Haberde İsimlerin Kullanımı
15.06.2015	Sabah	Bakü 2015'te altın madalya Rıza'nın	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
16.06.2015	Hürriyet	Şampiyonun mayosu kriz oldu	Korku ve Endişe Yaratma
20.06.2015	Hürriyet	6 milyon tartışması	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Şampiyon Karşıyaka	Ad Aktarması

23.06.2015	Hürriyet	Antalya'lı Eto'o	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	Trabzonspor'un rakibi kuzeyden	Ad Aktarması
		Antalya'da Eto'o heyecanı	Haberde İsimlerin Kullanımı
24.06.2015	Sabah	Haftalık 55 bin sterlin teklif edildi	Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Fenerbahçe Nani transferinde mutlu sona çok yakın	Haberde İsimlerin Kullanımı
25.06.2015	Hürriyet	Ve Eto'o geldi	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	Futbolun patronu bugün belli oluyor	Metafor
		Eto'o Antalya'yı ayağa kaldırdı	Ad Aktarması / Haberde İsimlerin Kullanımı / Deyim ve Atasözü Kullanma
	Hürriyet	Yeniden Başkan	Haberde Lakap Kullanımı
	Posta	Arda Turan'a 115 milyon tl	Rakamsal Bilgi Kullanımı/ Haberde İsimlerin Kullanımı
		Eto Korkmuş	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Futbol 4 yıl daha Demiören'e emanet	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Sabah	Savulun Eto'o geliyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Demirören bir kez daha TFF başkanı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Haberde Lakap Kullanımı
		Yılmaz Vural amatör küme yolcusu	Haberde İsimlerin Kullanımı
28.06.2015	Hürriyet	Bakü'de Şampiyon	Haberde İsimlerin Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Türk Milli Kadın Voleybol Takımı Polonya'yı 3-0 yenerek altın madalya sahibi oldu	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Demba Ba 108 milyona Çinli oldu	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Vee Son Durak Başakşehir	Ad Aktarması / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Bakü'nün Sultanları	Metafor
		İşitme Engelliler Avrupa Şampiyonu	Kibar Gözükme
	Sabah	File'nin Sultanları Bakü'de Madalya Aldı	Metafor / Yer İsimlerinden Yararlanma
29.06.2015	Posta	Görme Engelliler Satranç Turnuvası	Kibar Gözükme
		2.5 dakikada 2.4 milyon tl	Rakamsal Bilgi Kullanımı
30.06.2015	Posta	Renk'i döverek şampiyon olmuş!	Haberde Lakapların Kullanımı / Ünlem Cümlesi Kullanma
	Sabah	2 sezonda sadece 5 golü var	Rakamsal Bilgi Kullanımı

		Portekizli Bruma Galatasaray'a 16 milyon euroya mal oldu	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Senagalli golcü Çin'e transfer oldu	Haberde İsimlerin Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Demba Ba Beşiktaş'ı ihya etti: 13 milyon euro	Haberde İsimlerin Kullanımı / Deyim ve Atasözü Kullanma

Tablo 34. Spor Metinlerinde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Kadın ve Etkili Söz Üretme: Yazılı basında kadın; kimi zaman reklam figürü, kimi zaman gelenekselleşmiş kadın rolleri dışında tek bir şekilde karşımıza çıkar: kadın cinayetleri. Pop starların, bilim insanlarının ve politikacıların dışında haberlere konu olan kadın, şiddete maruz kalarak çoğu zaman öldürülen kadındır. Ülkemizde toplumsal sorun haline gelen kadına yönelik şiddetin yansımaları gazete metinlerinde sıklıkla yer almaktadır. Haber metinleri iletişimin etkisini artırmak, etkili algılama ve iknayı en üst seviyeye çıkarmak amacıyla kullanılır. Özellikle kadın haberleri kapsamında, kadın cinayetleri dışında kalan kısımlarda, metinler görsellerle desteklenmiştir. Kimi zaman örtük kimi zaman açık bir şekilde şiddete maruz bırakılan kadın için, şiddeti yansıtan Korku ve Endişe Yaratma, şiddeti uygulayan veya maruz kalanı gösteren Haberde İsimlerin Kullanımı, şiddetin geldiği boyutu, şiddete uğrayanların yaşı ve fiziksel özelliklerini dile getiren Rakamsal Bilgi Kullanımı bu sözlerin üretiminde ön plana çıkan dil kullanımlarıdır.

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
02.06.2015	Sabah	3 Düğün 5 Cenaze	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Bir bardak su için karısını öldürdü	Korku ve Endişe Yaratma
03.06.2015	Posta	"Aşk acısı çekti" diye tecavüz ettiler	Korku ve Endişe Yaratma
04.06.2015	Hürriyet	Havai fişekle gelen ölüm	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Kara Kare Ölüm Halayı	Korku ve Endişe Yaratma
		Böyle mi Olacaktı?	Soru Cümlesi Kullanma
10.06.2015	Hürriyet	Ayça'nın katiline müebbet istendi	Korku ve Endişe Yaratma / Haberde İsimlerin Kullanımı
11.06.2015	Sabah	Özgecan için 1000 avukat	Haberde İsimlerin Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanımı
		Bir gün içinde 3 kadın öldürüldü, bir kadın kayıp	Korku ve Endişe Yaratma / Rakamsal Bilgi Kullanımı
13.06.2015	Hürriyet	Peşini Bırakmayız	Korku ve Endişe Yaratma
		Hamile kızını 5 kurşunla vurdu	Rakamsal Bilgi Kullanımı
	Posta	Özgecan az bile söylemiş, Şerefsiz	Haberde İsimlerin Kullanımı

		Evlilik dışı hamile kaldı diye anne kızını öldürdü	Korku ve Endişe Yaratma
	Sabah	Bu mudur sizin şiddete tavrınız	Soru Cümlesi Kullanma
		Caninin kan donduran itirafları	Korku ve Endişe Yaratma
14.06.2015	Hürriyet	El ve ayaklarını bağlayıp öldürdüler	Korku ve Endişe Yaratma
17.06.2015	Hürriyet	Tuğçe'nin katiline ÜÇ yıl	Rakamsal Bilgi Kullanma / Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Alman usulü adalet: Tuğçe'nin katiline 3 yıl hapis cezası	Rakamsal Bilgi Kullanma / Haberde İsimlerin Kullanımı
18.06.2015	Posta	Nazmiye Hanım'dan sonra	Haberde İsimlerin Kullanımı
19.06.2015	Posta	Yeter! 1. Uyuşturucuya itiraz etti diye canından oldu 2. Kıskanç polis sevgilisini öldürdü 3. Cansu	Üçleme Kuralına Uyuma / Korku ve Endişe Yaratma
20.06.2015	Sabah	Cansu'yu arama çalışmalarına tecavüzcü de katılmış	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
		Rezidansta sır ölüm	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Halk İsyanı	Ad Aktarması / Korku ve Endişe Yaratma
21.06.2015	Sabah	Parlamento'nun Akbil'li vekili	Haberde Lakap Kullanma
22.06.2015	Posta	Bu nasıl adalet?	Soru Cümlesi Kullanma
23.06.2015	Hürriyet	Duygu'yu İHMAL öldürmüş	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
24.06.2015	Hürriyet	İkinci Rezalet Yolda	Rakamsal Bilgi Kullanma
25.06.2015	Hürriyet	Mutlu'dan hayata gülümseyiş	Haberde İsimlerin Kullanımı
		1.4 milyon euro ödeyecek	Rakamsal Bilgi Kullanma
	Posta	Mucize / Oruçlu olan Aybüke'nin hayatta kalış öyküsü	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Ayda 1. 4 milyon nafaka ödeyecek	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Her şey çocuklar için / Atilla Sinecen'e de okul "Yılın Babası" plaketi verdi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Makyaj bile yaptı Mutlu	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	7. kattan düşen kızın mucize kurtuluşu	Rakamsal Bilgi Kullanma
	Sabah	İmam nikahlı eş davayı kaybetti / Milyarlık miras resmi nikahlı eş ve 9 çocuğuna / Eski eşi 3 milyon istiyordu	Paralel Yapı Kurma / Rakamsal Bilgi Kullanma
		Berlusconi ayda 1. 4 milyon euro nafaka ödeyecek	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Eşine kızıp, denize atladı, boğuldu	Paralel Yapı Kurma

27.06.2015	Posta	Üniversitede cinayete 25 yıl / Sekreter Asuman suçsuz	Rakamsal Bilgi Kullanma / Haberde İsimlerin Kullanımı
28.06.2015	Posta	Elleriniz kopsun	Korku ve Endişe Yaratma
30.06.2015	Sabah	Eşi 8 yıl sonra hapse girdi, kahrından öldü	Paralel Yapı Kurma
		Cezaevindeki eşini 8 aydır görmüyor	Rakamsal Bilgi Kullanma

Tablo 35. Kadınlarla İlgili Metinlerde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Bilim ve Etkili Söz Üretme: Ülkemiz yazılı basınında bilimsel haberlere çok fazla yer verilmemektedir. Bilimsel haberler toplumumuzun büyük bir bölümünün ilgisini çekmediği için yazılı medyanın gerek ticari gerekse siyasi amaçlarına hitap etmemektedir. Küresel boyutta gerçekleşen önemli bilimsel gelişmeler ya da devlet nezdinde hizmet veren bilimsel kuruluşlarda yaşanan siyasi skandallar haricinde bilimsel haberlerin gazete manşetlerine taşınması çok nadir bir durumdur.

Haziran 2015 tarihli gazetelerde bilim ile ilgili metinler ve bunların yazılmasında kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durum
01.06.2015	Hürriyet	İşte Sır Rapor	Zamir Kullanma
		TAEK'in Kimliği Sorunlu	Kısaltma Kullanma
		Atık Stratejisi Yok	Korku ve Endişe Yaratma
		Kurumlar Sessiz	Kişileştirme
		Rekora Uçacak	Ünlem Cümlesi Kullanma
15.06.2015	Sabah	Philae 7 ay sonra uyandı	Rakamsal Bilgi Kullanma / Kişileştirme
23.06.2015	Hürriyet	1 Saniye Geri	Rakamsal Bilgi Kullanma

Tablo 36. Bilim ile İlgili Metinlerde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Dünya ve Etkili Söz Üretme: Medya yönetiminin siyasi görüşünü yansıtan küresel gelişmeler özenle seçilmekte, düzenlenmekte ve okuyucuyu etki altına alacak sözlerle anlatılmaktadır. Dünyadaki gelişmeler genellikle metin yazarının dünya algısına, siyasal bakış açısına ve inancına uygun olarak yansıtılmaktadır. Bu yüzden dünyadaki gelişmeleri anlatan haber metinlerini siyasetten bağımsız düşünmek olanaksızdır.

Haber metinlerinde bir şeyin istenilen bir yönü -doğru veya yanlış- öne çıkarılmak istenir. Öne çıkarılan haberlerde, dilde ikna edici kullanılmak istenen kelimeler periyodik olarak tekrarlanmaktadır. Okuyucuyu başlarda rahatsız eden

kelimeler, bir süre sonra gayet bilinçaltına işlendiğinden normal gelmektedir. Dünya basınının dilediği şekilde kullandığı manşetler, manipülasyon amaçlı metinlerdir. Bu yüzden dilin etkili olarak kullanıldığı görülür. Bu etkili dilde genellikle abartma, rakamsal ifadeler, isimler, tanımlamalar ve metaforlara yer verilir. 02.06.2015 tarihli Sabah gazetesinde yer alan “Yurtdışı oylar sandığı patlattı” cümlesi bir abartının dile getirilmesidir.

Haziran 2015 tarihli gazetelerde yurtdışındaki olaylarla ilgili metinler ve bunların yazılmasında kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
02.06.2015	Sabah	Yurtdışı oylar sandığı patlattı	Abartma Cümlesi Kullanımı
03.06.2015	Hürriyet	50 Saniyede Battı	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Hortuma Yakalandık	Korku ve Endişe Yaratma
04.06.2015	Hürriyet	Papa'nın yeni otomobili	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Sisi'ye kırmızı halılı karşılama	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	Sinagogdaki ayinde Erdoğan'a dua	Haberde İsimlerin Kullanımı
		9 ayda 10 bin IŞİD'li öldürüldü	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Sisi'ye Berlin'de pankartlı protesto	Haberde İsimlerin Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
06.06.2015	Hürriyet	Romanya'da başbakana yolsuzluk suçlaması	Haberde Lakap Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
	Sabah	Saddam Hüseyin'in sağ kolu Tarık Aziz cezaevinde öldü	Haberde İsimlerin Kullanımı
07.06.2015	Hürriyet	Hayallere Yolculuk	Metafor
	Sabah	Papa'dan Saraybosna'ya tarihi ziyaret	Haberde İsimlerin Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Paralel'e dış güçler sızdı	Haberde Lakap Kullanma
		Mısır Mahkemesi'nden, “ Hamas terör örgütüdür ” kararına iptal	Tanımlama
		Barcelona Avrupa'nın Zirvesinde	Metafor / Yer İsimlerinden Yararlanma
09.06.2015	Posta	Putin'den gaf telefonu	Haberde İsimlerin Kullanımı
10.06.2015	Hürriyet	Erdoğan'a daha fazla güç yok	Haberde İsimlerin Kullanımı
11.06.2015	Sabah	Şam'ın göbeğinde bakan kaçırdılar	Haberde Lakap Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Yine kucak açtık	Deyim ve Atasözü Kullanma
12.06.2015	Hürriyet	Başbakandan UÇAK özrü Bir daha böyle bir şey yapmam	Haberde Lakap Kullanma

13.06.2015	Hürriyet	İspanya'da DÜŞES DÜŞTÜ	Ses Uyumu Kurma
		Putin savcıcıyı general yaptı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Haberde Lakap Kullanma
	Posta	İngiliz Haber Ajansı: Erdoğan erken seçim olacağına inanıyor	Güvenilir Kaynak Sunma
	Sabah	Bakü'de Putin'le Suriye Zirvesi	Haberde İsimlerin Kullanımı / Yer İsimlerinden Yararlanma
		İsrail 4 çocuğu yasalara uygun öldürmüş!	Alaya Alma
14.06.2015	Hürriyet	Annesini bırakmadı	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Burnumuzun dibindeler	Deyim ve Atasözü Kullanma
	Sabah	Adı Avrupa ama AB liderleri yok	Paralel Yapı Kurma
		Kraliyet Ailesi'nde bir Sindirella	Metafor
		Tel Abyad'dan kaçan kaçana	Yer İsimlerinden Yararlanma
15.06.2015	Hürriyet	Phuket'te KABUS	Korku ve Endişe Yaratma / Yer İsimlerinden Yararlanma
		Diktatör REHİNE	Metafor
	Sabah	Afrika Birliği Zirvesi'nde Kriz: Darbeci Sisi gidemedi Beşir Dönemedi	Haberde İsimlerin Kullanımı / Paralel Yapı Kurma
		Gürcistan'da sel: Vahşi hayvanlar sokaklarda	Korku ve Endişe Yaratma
		AB, Türkiye ile ilişkileri onarma yollarını arıyor	Yer İsimlerinden Yararlanma
16.06.2015	Sabah	AB komşuyla ipleri koparıyor	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Afrika'nın en tehlikeli teröristi öldürüldü	Korku ve Endişe Yaratma
		Ömer Beşin Sudan'a döndü	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Kolombiya'da isyancıların lideri Marguitos infaz edildi	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
17.06.2015	Hürriyet	Mursi'ye İDAM cezasına büyük öfke	Haberde İsimlerin Kullanımı / Korku ve Endişe Yaratma
	Sabah	Darbeci SİSİ'nin adaleti çıldırdı	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kişileştirme
		Mursi'ye bir adam bir müebbet	Haberde İsimlerin Kullanımı / Ses Uyumu Kurma / Paralel Yapı Kurma

Tablo 37. Dünya ile İlgili Metinlerde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Eğitim ve Etkili Söz Üretme: Eğitimin temeli bireylerin kendilerini ifade edebilmelerini sağlamaktır. Özellikle dil eğitiminin temel gayesi budur. Bu anlatma iki biçimde gerçekleştirilebilir: konuşma ve yazma. Aristoteles, etkileyici konuşmada üç önemli faktörün yer aldığını söylemiştir: Ethos, pathos ve logos.

- Ethos: Genel olarak dinleyicinin özdeşleştiği biridir, kitlelere hitap eden hatiptir. Cevaplara gönderme yapar.
- Pathos: hatipten sonra dinleyicidir. Soruların kaynağıdır, bu sorular ve cevapları karşısında hissettiği heyecanlardır. Kendisine göre bu soruların cevaplarını doğrulayan değerlerdir (Meyer, 2009, s. 31).
- Logos: Sorusu olduğu şeylerin tümüdür.

Aristoteles'in bu üç faktörünü yazılı anlatıma uygulamak mümkündür. Bu durumda konuşan, dinleyen ve konu; yazar, okur ve konuya dönüşür. O zaman yazarlar okuru etkilemenin yolunu bulmalıdır. Burada devreye söz üretme yolları girer. Türkiye'de Haziran 2015'te eğitim konusu genellikle sınavlara yönelik uygulamalar, başarılar veya sınav ile ilgili hileler çerçevesinde işlenmiştir. Bu dönemde gazetelerde işlenen eğitim konuları ve bunların anlatılmasında kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
03.06.2015	Hürriyet	Seçimin ertesi günü okullar tatil	Yer İsimlerinden Yararlanma
	Sabah	Eğitimde Seçim Tatili	Eksilteli Cümle Kullanma
04.06.2015	Sabah	Askeri Liseler sınavında kumpas	Metafor
	Posta	Karneleri verir, tatile çıkarırız	Paralel Yapı Kurma
07.06.2015	Hürriyet	Alkollü sürücüyü eğitim 1 aydan 6 aya çıkarıldı	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Eğitim bilimcilere önemli öneri: Güzel kızım, yakışıklı oğlum demeyin	Öneri Cümlesi Kullanma
	Sabah	Paralel yapı şüphesi sınavı iptal ettirdi	Haberde Lakap Kullanma
		Paralel'e dış güçler sızdı	Haberde Lakap Kullanma
09.06.2015	Sabah	TEOG'dan 250 birinci çıktı	Rakamsal Bilgi Kullanma
12.06.2015	Hürriyet	37 Hakim ve savcı için kopya kararı	Rakamsal Bilgi Kullanma / Haberde Lakap Kullanma
	Posta	Görevden alınan okul müdürlerine işe dönme müjdesi	Haberde Lakap Kullanma
		Soru çaldıkları için 37 hakim ve savcı meslekten atıldı	Rakamsal Bilgi Kullanma / Haberde Lakap Kullanma
	Sabah	Kopyacı 37 hakim, savcıya ihraç	Rakamsal Bilgi Kullanma /

			Haberde Lakap Kullanma
13.06.2015	Sabah	Yaşasın! Şimdi Tatil Zamanı	Ünlem Cümlesi Kullanma
14.06.2015	Sabah	5 sınavlık üniversite maratonu başladı	Metafor / Rakamsal Bilgi Kullanma
15.06.2015	Posta	Bilim hırsına kurban edildi	Korku ve Endişe Yaratma
16.06.2015	Hürriyet	Kitabın Artçıları	Metafor
	Posta	Türkiye’de 5 milyon 519 bin işsiz var	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Üniversite dediler tiyatro binası çıktı	Paralel Yapı Kurma
	Sabah	KPSS’de 4. Dalga Paralel öğretmenleri vurdu	Kısaltma Kullanma / Haberde Lakap Kullanımı / Rakamsal Bilgi Kullanma
18.06.2015	Posta	Okulda çarşafa az kaldı	Korku ve Endişe Yaratma
19.06.2015	Hürriyet	Kolejlere Büyük Şok	Korku ve Endişe Yaratma
		Skandal Paylaşım	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	Atatürk düşmanı Milli Eğitim Müdürü	Haberde Lakap Kullanma
22.06.2015	Sabah	Eş tayininde sigorta kalktı	Korku ve Endişe Yaratma
		Öğretmenlere Avcı’dan dört yaz müjdesi	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sözcü	Din dersi öğretmenini TRT’nin sosyal medya müdürü yaptılar	Kısaltma Kullanma
23.06.2015	Sabah	LYS’de ilk 25 bine girenlere burs verilecek	Kısaltma Kullanma / Rakamsal Bilgi Kullanma
25.06.2015	Hürriyet	TEOG’da şok	Korku ve Endişe Yaratma
	Posta	TEOG mahkemeye takıldı	Ad Aktarması
26.06.2015	Hürriyet	TEOG’da iki dava daha var	Rakamsal Bilgi Kullanma
27.06.2015	Hürriyet	TEOG’da 10. Soru hatalı, 20. Soru doğru	Paralel Yapı Kurma / Rakamsal Bilgi Kullanma
	Posta	TEOG sonuçları pazartesi	Kısaltma Kullanma
		84 yaşında üniversite bitirdi	Rakamsal Bilgi Kullanma
	Sabah	84 yaşında mezun olup kep fırlattı	Rakamsal Bilgi Kullanma
29.06.2015	Hürriyet	Hatalı tercih yapmayın	Korku ve Endişe Yaratma
		3 kurum kapanacak, 60 bin kişi işsiz kalacak	Rakamsal Bilgi Kullanma
30.06.2015	Hürriyet	Hangi puanla hangi okula	Paralel Yapı Kurma
		371 öğrencinin puanı değişiyor	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Şaşırtan Savunma	Ünlem Cümlesi Kullanma
		Hürriyet sordu bakanlık uzmanları yanıtladı	Paralel Yapı Kurma
	Sabah	TEOG birincisi Muş’tan çıktı	Rakamsal Bilgi Kullanma / Yer İsimlerinden Yararlanma

Tablo 38. Eğitim ile İlgili Metinlerde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Magazin ve Etkili Söz Üretme: Ünlülerin hayatlarını, ilişkilerini, yaşam tarzlarını konu alan magazin haberleri tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de büyük ilgi görmektedir. Bu ilgi o kadar fazladır ki birçok gazetede ekonomi, siyaset, sağlık gibi birincil öneme sahip alanlardan daha çok işlenmesine neden olmaktadır. Bunun somut göstergesi neredeyse tüm gazetelerin içinde magazin sayfaları ve ekstra magazin dergilerinin bulunmasıdır. Sanattan spora, siyasetten ekonomiye kadar pek çok alanda magazin haberi üretmek mümkündür. Ünlü ve genelde zengin kişilerin acıları, sevinçleri, başarıları, en önemli mahrem sırları okuyucuyla paylaşılarak bu kişiler ile toplum arasında yapay bir bağ oluşturulmaktadır. Her eğitim düzeyinde kişiye hitap etmesi, bilgilendirmeden ziyade eğlence amacı taşıması ve sunduğu dikkat çekici görselliklerle metin ile okuyucu önemli bağı bulunan bu metinler, okuyucuyu cezbeden, onu meraklandıran anlatımlarla doludur. Bu yüzden magazin metinlerinde kişileştirme, rakamsal bilgilerden yararlanma, kibarlığa ait dil birimlerinden istifade etme sıkça başvurulan söz üretme biçimleridir.

Magazin haberciliği yazılı basının maddi gücünü yansıtan, ticari faaliyetlerin gerçekleştirdiği en önemli alandır. Burada üretilen dil siyasi değil, ticari hedeflere hizmet etmektedir. Magazin değeri taşıyan kişilerin sözleri, üzerlerinde taşıdıkları kıyafetler çoğu zaman okuyucunun bilinçaltına yönelen birer pazarlama stratejisidir. Örneğin 01.06.2015 tarihli Posta gazetesinde yer alan “Başbakan eşi ama bikinisi 41 t1” haberi bikini giyeni halka yaklaştırmanın, onu normal vatandaşmış gibi göstermenin yanında okura “Sen de bu bikiniden alabilirsin.” mesajını vermektedir.

Haziran 2015 tarihli gazetelerde yurtdışındaki olaylarla ilgili metinler ve bunların yazılmasında kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
01.06.2015	Hürriyet	Behiye Aksoy’u Kaybettik	Kıbar Gözükme
	Posta	Şarkılar Öksüz Kaldı	Kişileştirme
		Başbakan eşi ama bikinisi 41 t1	Rakamsal Bilgi Kullanma
	Sabah	Joe Biden oğlunu kanserden kaybetti	Korku ve Endişe Yaratma / Kıbar Gözükme
02.06.2015	Sabah	Yarışmacılar ünlülere karşı yarışıyor	Paralel Yapı Kurma
03.06.2015	Posta	36 Yaşında Bir Dulsun	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Eskiden erkekti şimdi kapak kızı	Paralel Yapı Kurma
04.06.2015	Sabah	Altın Veda	Metafor

06.06.2015	Sabah	Efsane Dizi Veda Ediyor	Kişileştirme
		Stil ikonu Olivia Palermo'dan şıklığın şifreleri	Metafor / Haberde İsimlerin Kullanımı
07.06.2015	Hürriyet	Tülin Şahin'den Öneriler: Fit Olmanın 11 Basit Yolu	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	Arkadaşlık aşka dönüştü	Ses Uyumu Kurma
09.06.2015	Hürriyet	Kuşağının en renkli patronu: Erol Simavi	Haberde İsimlerin Kullanımı
10.06.2015	Posta	Babasına bak kızını al	Deyim ve Atasözü Kullanma
	Sabah	1 yaşındaki kayınbirader ve 4 yaşındaki baldızla tatil	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Zara'nın patronu Buffet'i geçti	Haberde Lakap Kullanma
12.06.2015	Posta	Araya Erdoğan girdi ama Ajda "Ucube"yi affetmedi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Sabri Bey ve Güzid'in büyük aşkının hikayesi	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	İvana Sert imajımızı zedeledi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		"Öteki kadın" için 300 bin lira tazminat aldı	Rakamsal Bilgi Kullanma
		12 yıl aradığı annesini Müge Anlı ile buldu	Haberde İsimlerin Kullanımı
13.06.2015	Hürriyet	Fileden çıkan KRALİÇE	Metafor
		Sümer Tilmaç'ı kaybettik	Kibar Gözükme
	Posta	Kate Moss'a Bodrum'da hesap kavgası	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Düğünde kalp krizi geçirip öldü	Korku ve Endişe Yaratma
	Sabah	Usta oyuncu Sümer Tilmaç'ı kaybettik	Kibar Gözükme
14.06.2015	Posta	Birlikte otelde kaldılar	Diğer Cümle Yapıları
		Sümer Tilmaç bu fotoğraftan 1 dakika sonra öldü	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Bennu Gerede: Yaşadığım aşkları anlatsam yer yerinden oynar.	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	Efsaneye Veda	Kibar Gözükme
		Akıllı kadınları deliliği sırtlanıyor	Paralel Yapı Kurma
		Ünlü siyahi aktivist meğer beyazmış	Paralel Yapı Kurma
		Sanat dünyası Sümer Tilmaç için yasta	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Müzikle başlayan düğün Fatiha ile bitti	Paralel Yapı Kurma
15.06.2015	Hürriyet	Aslıhan'la el ele	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Fener'e Viking	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Kitap okumuyor, Twitter'a bakmıyor	Paralel Yapı Kullanma
		Aşıklar el ele	Haberde Lakap Kullanma
		Türbanlı DJ "Kadınlar Plajı'nın" açılışı yaptı	Alaya Alma
	Sabah	Güle Güle Karadayı	Haberde İsimlerin Kullanımı

16.06.2015	Posta	Yakışıklı erkek güzel kadın	Paralel Yapı Kurma
		Suçlu Bulundu: Uçak!	Korku ve Endişe Yaratma / Ünlem Cümlesi Kullanma
		Cem Yılmaz'ın Son Keşfi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Ölümsüz Aşk	Metafor
17.06.2015	Hürriyet	Nilüfer: Şarkı yazdıran aşklarım oldu	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Gazeteci Bedii Faik vefat etti	Haberde İsimlerin Kullanımı / Kibar Gözükme
	Posta	400 bin tl'lik kardeşlik	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Bıyksız Dayı	Haberde Lakap Kullanımı
	Sabah	Avukatıyla mahkemelik oldu	Haberde Lakap Kullanma
		Kara Para Aşk'ta Ömer'e işkence	Haberde İsimlerin Kullanımı
18.06.2015	Posta	Rezalet	Endişe ve Korku Yaratma
19.06.2015	Posta	240 bin tl'ye sultan oldu	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Kara Ekmek'te sezon finali	Haberde İsimlerin Kullanımı
20.06.2015	Sabah	Parti kızıydım anneliğe geçtim	Paralel Yapı Kurma
		Türkan Şoray "Ve Motor" dedi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Kertenkele / Sezon finalinde bol aksiyon var	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Yavuz Bingöl, 5 kız babası eski bir kabadayı rolünde	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Hürriyet	Rol uğruna saçını kesti	Diğer Cümle Yapıları
	Posta	Ajda Pekkan: Erkek aldatmalı ama bunu göz önünde yapmamalı	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Oruç tutulmuyor diye seti bastılar	Korku ve Endişe Yaratma
	Sözcü	Dizi setine oruç baskını	Korku ve Endişe Yaratma
21.06.2015	Hürriyet	Lezzetin rüya takımı	Metafor
		Kuzu'nun cesur yıldızı	Haberde Lakap Kullanma
		Kehribar Tespah / Angelina Jolie Alışveriş yaptı	Haberde İsimlerin Kullanımı
22.06.2015	Posta	Eda Taşpınar : Bana Osmanlı erkeği lazım	Haberde İsimlerin Kullanımı
		İzmarite RTÜK'ten ceza	Kısaltma Kullanma
22.06.2015	Sabah	Ebru Gündeş'ten babaya sitem	Haberde İsimlerin Kullanımı
		"Kuzu" seyirciden tam not aldı	Haberde İsimlerin Kullanımı
23.06.2015	Hürriyet	Tehdit Ettim Şarkıyı Kaptım	Paralel Yapı Kurma
	Sabah	Hrant Dink'in kızı Sera evlendi	Haberde İsimlerin Kullanımı
		"Köprüden atlarım Sezen"	Haberde İsimlerin Kullanımı
24.06.2015	Hürriyet	Arcayürek'i kaybettik	Kibar Gözükme
	Sabah	Ece Sükan dayakçı valelerle barıştı	Haberde İsimlerin Kullanımı
25.06.2015	Hürriyet	Düğün Ağustosta	Rakamsal Bilgi Kullanma

	Posta	Yaş 70 iş bitmemiş	Deyim ve Atasözü Kullanma
	Sabah	Kara Para Aşkta Veda Mektubu	Haberde İsimlerin Kullanımı
26.06.2015	Hürriyet	Emma dönüşte yakalandı	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Deniz hapistede klibi ekranda	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Rekor Kırdı	Metafor
	Posta	Kediye var bebeğe yok	Paralel Yapı Kurma
	Sabah	Kara Para Aşk'ta şok eden ölüm	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Tazminatsız boşandılar	Diğer Cümle Yapıları
27.06.2015	Hürriyet	Sıra Filmde	Rakamsal Bilgi Kullanma
	Posta	Tuğba gidiyor	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Patronlara Çaktı	Haberde Lakap Kullanma
	Sabah	Hataları duygu değil akıl yapar	Paralel Yapı Kurma
		Evlilik için henüz erken	Eksiltili Cümle Kullanma
	Sözcü	Cem Yılmaz'ın ağabeyinin tweet'i : Tüh be ! Vergide Reza'yı geçemedik	Haberde İsimlerin Kullanımı / Ünlem Cümlesi Kullanma
28.06.2015	Hürriyet	Evlilyalarla meditasyon	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Ben Sadettin Teksoy Gezi'yi izleseymdim tarihin seyrini değiştirdim	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Bizim toplumda herkes maskeli	Zamir Kullanma
	Posta	Önüne yattı	Deyim ve Atasözü Kullanma
		Prens Adonis Esnaf lokantasında	Haberde Lakap Kullanımı
	Sabah	Kırgın Çiçekler / Seyirciyi ekrana kilitleyecekler	Haberde İsimlerin Kullanımı
		Aşk Zamanı dizisinin oyuncusu Duru: Benim için aşk sadık olmaştır.	Haberde İsimlerin Kullanımı / Tanımlama
29.06.2015	Hürriyet	Londra Kaçamağı	Yer İsimlerinden Yararlanma
	Posta	Londra'da aşk tatili	Yer İsimlerinden Yararlanma
		Hem güçlüyüm hem de kırılğan	Paralel Yapı Kurma
		Lady Gaga da isyan etti	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Sabah	“Erdoğan Çok Cesur”	Haberde İsimlerin Kullanımı
30.06.2015	Hürriyet	Başrolde Atiye	Haberde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Boşanmak Yaramış	Diğer Cümle Yapıları
	Sabah	Kız isteme merasimi	Diğer Cümle Yapıları

Tablo 39. Magazin ile İlgili Metinlerde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Sağlık ve Etkili Söz Üretme: Sağlık; yaşayan her insan için birincil derecede önemi olan fizyolojik ve psikolojik bir esenlik durumudur. Geleneksel yaşam biçiminin yaygın olduğu toplumumuzda sağlık bilgisi ve sağlıklı yaşamı öğrenme isteği azdır. Yapılan araştırmalarda ülkemizdeki bireylerin büyük oranda sadece hasta olduğunda hastaneye gittiğini, sağlık kontrolü yaptırmadığını, spor yapmadığını, sağlıklı beslenmediğini ortaya çıkarmıştır. Toplumumuzun sağlık ve sağlıklı yaşama olan ilgisizliği neticesinde yazılı basınımızda yer alan sağlık haberleri de hastanelerde yaşanan sorunlar ve yeni ilaç tedavisi konularıyla sınırlıdır.

Sağlık insanın en hassas noktasıdır. Bu yüzden en ufak olumsuzluk üzüntü, keder ve telaşı da beraberinde getirir. Metinlerde bu yüzden, korku ve endişe yaratma kapsamındaki sözler sıkça kullanılır. Ayrıca sağlık mekânlarının veya kurumların adları, hastalığa maruz kalanların isimleri de zikredildiğinden bu tür metinlerde adların kullanımı yoğundur. Örneğin 02.06.2015 tarihli Posta gazetesinde yer alan “Doktor Ayça Kaya ile Hızlı Kilo Verin” metninde isim kullanımı, 23.06.2015 tarihli Sabah gazetesinde yer alan “Afrika sineğine bir kurban daha” metninde korku ve endişe yaratma söz konudur.

Haziran 2015 tarihli gazetelerde sağlıkla ilgili metinler ve bunların yazılmasında kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin Veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
01.06.2015	Posta	Annenin Feryadı	Korku ve Endişe Yaratma
		Uzun ve Pahalı Tedavi	Korku ve Endişe Yaratma
		Su Alacak Param Yok	Korku ve Endişe Yaratma
02.06.2015	Hürriyet	Bağışıklık Sistemiyle Kansere Darbe	Diğer
		Büyük Umut	Diğer
		Yüzde 58 Başarı	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Yabancı Tümöre Hücum	Diğer
	Sabah	Beyaz Öfke	Metafor
		15 Dakika Protesto Eylemi	Rakamsal Bilgi Kullanma
		Bakan Müezzinoğlu: Doktor Furtun'un İsmi Hastaneye Verilecek	Haberlerde İsimlerin Kullanımı
	Posta	Doktor Ayça Kaya ile Hızlı Kilo Verin	Haberlerde İsimlerin Kullanımı
		Uykusuzluk nedenleri ve tedavisi	Paralel Yapı Kurma
		Doktorlar Eylemde	Haberlerde İsimlerin Kullanımı
		Büyük Değişim	Diğer

03.06.2015	Hürriyet	Ameliyatta Rekor Artış	Korku ve Endişe Yaratma
		Ve Kaos Kurtuldu	Haberlerde Lakap Kullanımı
03.06.2015	Posta	Biyonik Kol Takıldı	Diğer
		İcra Takibi de Yapıldı	Korku ve Endişe Yaratma
		Sigara tiryakilerine 32 milyar tazminat	Rakamsal Bilgi Kullanma
04.06.2015	Posta	6 ayda diyet ve sporla 45 kilo verdi	Rakamsal Bilgi Kullanma
09.06.2015	Hürriyet	Bu protez hissediyor	Kişileştirme
11.06.2015	Hürriyet	Kış sonu doğanlar kalbine baktırsın	Şart Cümlesi Kullanma
		Bu bebek bir ilk	Rakamsal Bilgi Kullanma
	Posta	85 yaşında ikiz babası	Rakamsal Bilgi Kullanma
12.06.2015	Hürriyet	Kene Avcısı	Haberde Lakap Kullanımı
13.06.2015	Sabah	Skolyoz hastası Miray'ı mucize bant iyileştirdi	Haberde İsimlerin Kullanımı
16.06.2015	Sabah	Ünlülerin diyeti ile yazaya fit girin	Örnek Verme
21.06.2015	Hürriyet	25 yıllık ALS hastası ama O BİR BİLGE	Paralel Yapı Kurma / Rakamsal Bilgi Kullanma
		Lagos sıtması öldürdü	Korku ve Endişe Yaratma
23.06.2015	Sabah	Afrika sineğine bir kurban daha	Korku ve Endişe Yaratma
24.06.2015	Hürriyet	İnsülinde iğne devri kapanıyor	Diğer
26.06.2015	Sabah	Şifa hastanesi ve vakfına operasyon	Korku ve Endişe Yaratma

Tablo 40. Sağlık ile İlgili Metinlerde Başvurulan Söz Üretme Yolları

Din, İnanç ve Etkili Söz Üretme: Din; kitleleri peşinden sürükleyen, toplumları mobilize edebilen, bireylerin tüm yaşam değerlerini biçimlendiren ve en önemlisi her türlü siyasi ve sosyal istismara açık olan evrensel bir olgudur. Tüm sosyal yaşantıların içine nüfuz etmiş olan din olgusu yazılı basın tarafından da devamlı olarak kullanılmakta, istismar edilmekte, siyasi ve ticari çıkarlar doğrultusunda araçsallaştırılmaktadır. Kutsal günler, dini liderler, dini mekanlar toplumun manevi değerleri doğrultusunda, basının maddi amaçlarına hizmet amacıyla kullanılmaktadır. Bu araçsallaştırma ve dinin çıkarlar doğrultusunda kullanımı söylem ile gerçekleşmektedir. Bu yüzden etkili sözlere, insanları etkileyen sözlere ihtiyaç duyulur. Aslında bu durum ilk insandan beri vardır. Yararıya göre din ile ilgili etkili söz kullanma Adem'le Havva zamanında başlar ve Havva'nın Adem'i kandırıp cennetten kovulmalarının temelini oluşturur (Barokas, 2011, s. 20). Bu açıdan bakılınca din, etkili sözlere muhtaçtır. Yazar bunu da güven telkin eden isimler, rakamlar, şiirsel söylem veya korkuyu tetikleyen ifadeler yoluyla gerçekleştirirler. Örneğin 16.06.2015 tarihli Sabah gazetesinde bulunan "450 yıllık gelenek, camiler mahya ile süslendi" metni hem rakamsal bilgi hem de ad aktarması kullanılarak üretilmiştir.

Haziran 2015 tarihli gazetelerde din ve inanç ile ilgili metinlerin oluşturulmasında kullanılan söz üretme yolları şunlardır:

Tarih	Gazete Adı	Haberin veriliş Biçimi	Kullanılan Retorik Durumu
08.06.2015	Hürriyet	Bu gece tekrar Bismillah	Rakamsal Bilgi Kullanma
16.06.2015	Sabah	450 yıllık gelenek, camiler mahya ile süslendi	Rakamsal Bilgi Kullanma /Ad Aktarması
21.06.2015	Hürriyet	Gıybet ve kalp kırmak orucu bozar	Korku ve Endişe Yaratma

Tablo 41. Din ve İnanç ile İlgili Metinlerde Başvurulan Söz Üretme Yolları

BÖLÜM V

TARTIŞMA

İnsanlar kendilerini ya konuşarak ya da yazarak ifade ederler. Bu iki beceriden konuşma daha bebeklik çağda oluşmaya başlarken yazma daha geç dönemde oluşmaya başlar. Gelişim olarak da hem daha geç döneme hem de daha zorlu süreçlere sahiptir. Bu yüzden farklı etkinlikler, uygulamalar ve geniş perspektiflerle bu becerinin üzerine eğilmeli ve gelişimine katkı sağlanmalıdır.

İlkokullarda genellikle yazının öğrenilmesi, basit cümleler ve küçük metinlerin kurulması şeklinde tasarlanan bu becerinin gelişimi ortaokula gelindiğinde biraz daha karmaşıklaşmaya başlar. Artık ergen yaşlarına girmeye başlayan bireylerin duygu, hayal, beklenti, tasarılarını anlatmaları; düşüncelerini açıkça ifade etmeleri beklendiğinden yazdıkları metinlerin de boyu ve içeriği artar. Bu durumda bireylerin metin oluşturma ve anlatmak istediklerini dile getirebilme yeteneklerinin geliştirilmesi gerekir. Türkçe eğitiminin de temel amaçlarından biri de budur. Diğer becerilerle birlikte yazma becerisinin geliştirilmesi için kazanımlar ve hedefler belirlenir, uygulamalar ve etkinlikler geliştirilir. Bunlar hep, iletişim düzleminde dilin yazma aracılığıyla düşünce aktarıcı boyuta erişmesi için belli bir forma, metin örgüsüne ve farklı metin yapılarına dönüşmesi içindir. Belli bir form, metin örgüsü ve farklı metin yapıları kurabilen kişiler düşüncelerini, hayallerini, yaptıklarını veya tasarladıklarını dilin zengin anlatım olanaklarından yararlanarak karşı tarafa aktarabilirler. Aktarım aynı zamanda alıcının zihnine ulaşarak onu etkileme, ikna etme ve istedik davranışlar göstermesini sağlamaktır. Bu durum sözlü dilde vurgu, tonlama, jest, mimik ve hareketlerle desteklenirken yazılı anlatımda sözü güzelleştiren, onu etkili kılan çeşitli söylem ve dil sanatıyla gerçekleşir.

Sözün nasıl etkili kılınacağı, aktarma işlevini nasıl daha iyi yerine getireceği eski çağlardan beri araştırılan, üzerinde çeşitli yorumlar ve değerlendirmeler yapılan bir konudur. Amaç söylenecek sözün alıcıda daha fazla etki etmesini sağlamaktır. Bunun için kimi zaman var olanı tahlil edip güzel örnekleri göstermek, kimi zaman da varsayımlardan hareketle çeşitli önerileri geliştirmek suretiyle yürütülen çalışmalar, Sokrates ve Aristoteles gibi eski Yunan düşünürleri zamanından günümüze değin devam etmektedir. Örneğin 2010 yılında yayımlanan “Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi” adlı çalışmada, öğrencilerin etkili bir yazma becerisi kazanabilmeleri için

gerekli olan yöntem ve teknikleri kazandırmanın önemi vurgulanmıştır. Bu çalışmada, yazma eğitiminde amaçlar ve ilkelerden söz edilerek yazma sürecinin sistemi hakkında bilgi verildikten sonra içselleştirilmiş bir yazma sürecinin, yaratıcı yazmayı destekleyeceğine, yaratıcı yazma etkinliklerinin sadece okullardaki çalışmalarla sınırlı bırakılmamasına değinilmiştir. Buna göre yazma eğitimi iki aşamadan oluşan bir süreçtir. Birincisi, öğrenciyi yeterli bilgi, birikim ve deneyim konusunda olgunlaştıracak hazırlık dönemi; ikincisi ise, belli bir yeterliğe ulaşmış öğrencilerin etkili ve yaratıcı yazma çalışmaları dönemidir (Göçer, 2010, s. 183). Bu çalışmadan hareketle öğrencilerin okul sürecinde öğrendikleri bilgileri ve kazandıkları becerileri okul dışında pekiştirmek gerektiği söylenebilir. Bu pekiştirme işlevi okul araç gereçleri dışındaki materyallerle yapılmalıdır ki bireyler okul ortamındaki sıkıcılıktan ve eğitimin baskısını hissetmeden kendilerini geliştirebilsinler. Burada gazetelerin ve diğer haber metnlerinin oldukça etkili birer araç olduğu söylenebilir. Hem içeriksel olarak öğrencilerin ufkunu açma, hem de güncel bilgilerle onları donatmak mümkün olduğu gibi okuma, görselleri okuma ve yorumlama becerilerini de geliştirmek mümkündür. Bu gazete ve diğer haber metnlerinin yazılış biçimleri ve dilin söz dizimsel boyutunun incelenmesi, anlamın nasıl kurgulandığının gösterilmesi, öğrencilerin de bu metinlere benzer metinler oluşturmaya teşvik edilmesi sadece yazma becerisini değil pek çok dil becerisini aynı anda geliştirme olanağı verir. Temizkan (2010), “Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi” adlı çalışmasında yaratıcı yazmanın tarihsel gelişimi, yaratıcı yazmada öğretmenin rolü ve yaratıcı yazma çalışmalarının değerlendirilmesine yer verirken yaratıcı yazmaya tarihsel ve bilimsel açıdan baktıktan sonra ilköğretim kademesinden yükseköğretime kademesine kadar yaratıcı bireyler yetiştirmeyi amaçlayan bir eğitim sisteminin değerlendirmesini yapmıştır. Bu değerlendirmede derslerde kullanılacak yaratıcı yazma etkinliklerine yer vermiş ve bunların türlerinin farklı olması (hikaye, şiir, senaryo, fıkra vb.) gerektiğine değinmiştir. Ona göre yazma etkinliklerinin en önemli amacı öğrencilerin sıkıcı, kendini tekrarlayan, monoton olmasından ziyade özgün, akıcı, ilgi çekici olmasıdır (Temizkan 2010, s. 629). Gazete metinleri hem içerik açısından hem de tür bakımından oldukça zengin bir çeşitlilik sunar. Üstelik güncel konular olması hasebiyle öğrencilerin dikkatini çeker, görsellerle desteklenmiş olması da ilgiyi arttırır. Bunların yazma etkinliklerinde değerlendirilmesi ve benzerlerinin istenmesi öğrencilerin yazma eğitimine bakış açılarını da olumlu yönde etkileyecektir.

Tazegül Demir 2012 yılında yayımladığı “Türkçe Eğitiminde Yaratıcı Yazma Becerisini Geliştirme ve Küçürek Öykü” adlı makalesinde cümle ve paragraf yazma çalışmasında alternatif olarak kullanılan küçürek öykü yazma üzerinde durmuştur. Ona göre küçürek öykünün temeli olan az sözle çok şey anlatmak, yaratıcı yazma becerisini de desteklemektedir. Öğretmenin zamanı ekonomik olarak kullanabileceği bir tür olan küçürek öyküleri yazar şu şekilde sınıflandırmıştır (Demir 2012, s. 343-356):

- Tek Olaylık Öyküler
- Süreç Özetleyen Öyküler
- Bir Fikir Ortaya Atan Öyküler
- Basit Gerçekliğe Meydan Okuyan Öyküler

Bu öykü biçiminin özellikleri haber metinlerinde de bulunmaktadır. Gazetelerin ilk sayfalarında genellikle haberlerin kısa metinleri ya da dikkat çekici başlıkları yer almaktadır. Öğretmenler bu başlıklardan hareketle öğrencilere haber metninin geriye kalanını yazmalarını isteyebilir. Böyle bir etkinlik öğrencilerin yaratıcı yazma, düşüncelerini kurgulama ve bir metin haline getirme egzersizi olarak geliştirici bir niteliğe sahiptir.

Haber metinlerinin yazma ve diğer dil becerilerinin geliştirilmesinde kullanılabilmesine dair bir çalışmayı Şükran Dilidüzgün 2014 yılında yayımlamıştır. Yazarın “Türkçe Öğretiminde Haber Metinleri” adlı makalesinde haber metinlerinin özellikleri ve metin yapıları üzerinde durulmuştur. Metinler üzerinden öğrencilerin dış dünyaya bakış açılarını genişletmek ve yaratıcı yazma becerilerini geliştirmenin mümkün olduğu savunulmuştur. Haber metinlerinin dilsel, dilbilgisel ve metinsel özelliklerinin irdelendiği çalışmada Türkçe öğretiminde haber metinlerine ne kadar yer verildiği sorgulanmış ve bu metinlerin yapısal özellikleri temel alınarak öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmek için etkinlik modelleri sunulmuştur (Dilidüzgün, 2014, s. 89-100). Bu etkinlikler öğrencilerin hem yazma becerisini artırmak hem de farklı düşünme kabiliyeti kazanmalarını sağlamak için Türkçe eğitimi derslerinde kullanılabilir.

Haber metinlerinin üreticileri, haber metinlerini kurgularken “güncel haberleri okura ilginç ve bilgilendirici bir biçimde sunmak” (Zeyrek, 1992, s. 60) zorundadır. Çünkü bu metinler aynı zamanda ticari kaygı ve kitlesel hedef oluşturma amacı güderler. Zeyrek, D. (1995). Gazete Haber Başlıklarının Dili. Kitle İletişim Araçlarında Dil Kullanımı. Ankara: Dil Derneği Yayınları. Bu amaçlarını gerçekleştirmek için de

haber metinlerini “bir öneri, teklif ya da tavsiye ve ikna etme söz eylemleri” ile donatırlar (Dilidüzgün, 2014, s. 90). Bunu “uyak, ezgi, ritmik yapılar, ses benzerlikleri ve diğer sessel özellikler; karşılaştırma, abartı, eğretileme, ironi gibi anlamsal kullanımlar, koşutluk ve benzeri sözdizimsel özelliklere başvurarak” (Dilidüzgün, 2014, s. 92) gerçekleştirirler.

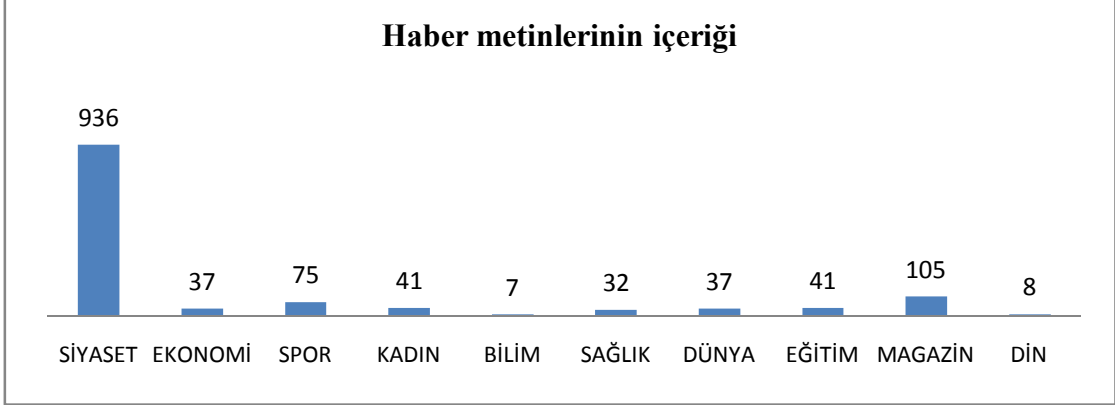
Bu araştırma ikna edici dilin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel özelliklerin ne olduğu araştırılmıştır. Bunun için bir aylık gazetelerin ilk sayfalarındaki başlıkların oluşturduğu metin havuzu incelenmiştir. Amaç, metinlerin ortaya çıkmasında etkin olan sözdizimsel unsurları açıklayarak ortaokul öğrencilerin benzer metinler oluşturabilmeleri için örnekler sunmaktır. Öğrenciler kendi duygu, düşünce ve yaşantılarını bu metinleri örnekseyerek daha rahat ve bilinçli dile getirebilirler.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

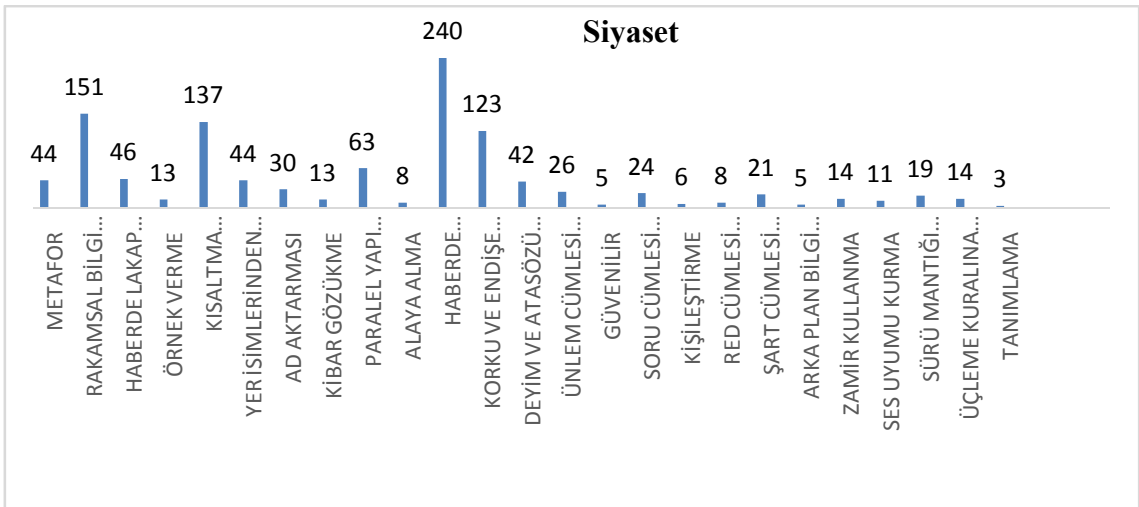
Haber metinlerinde söz üretme yolları ile ilgili sonuçlar

Grafik 1: Haber metinlerinin içeriği

Türkiye’de en çok satan 4 gazetenin Haziran 2015’teki ilk sayfalarında yer alan konular incelendiğinde ilk sırada siyasetin yer aldığı görülmektedir. Bunun nedeni 7 Haziran 2015 Genel Seçimleridir. 7 Haziran öncesi ve sonrasında siyasi parti temsilcilerinin demeçleri, yaptıkları ve hedefleri ile ilgili haberler, Türkiye’de 7 Haziran sonrası oluşan siyasi tablo, bu haberlerin ana temasıdır. İncelenen toplam 1796 haber başlığının 936’sı siyasetle ilgilidir. Bunu 105 haber ile magazin, 75 haber ile spor, 41 haber ile eğitim, 37 haber ile ekonomi izlemektedir.

Haziran 2015 tarihli gazetelerin siyaset ile ilgili metinleri oluşturulurken Türkçenin şu sözdizimsel unsurlarından yararlanılmıştır:

Grafik 2: Siyaset haberlerinin oluşturulmasında kullanılan söz üretme yolları

Siyaset haberleri grafikten de görüldüğü gibi haber metinlerinin çok büyük bir kısmını oluşturmaktadır. 1110 söz dizimsel unsur içinde, metinlerin oluşturulmasında daha çok kişi adları kullanılmıştır. İncelenen haberlerin, 240 tanesi haberde isimlerin kullanımına, 151 tanesi rakamsal bilgi kullanımının ve bunları takiben 137'si kısaltma kullanımı, 12'i korku ve endişe yaratma üzerine şekillenmiştir.

Siyasetçiler ve onların polemikleri, siyasi partiler ve söylemleri, siyaset kapsamında adı geçen iller ve ülkeler *haberde isimlerin kullanımının* oranını artırmıştır. Seçim dönemi olması sebebiyle siyasi partilerin yaptığı çalışmalarda isimlerinin geçmesi, seçim sonrasında oy oranlarının verilmesi de *rakamsal bilgi kullanımını* artırmıştır. Parti isimlerinin uzunluğu, haber metnini ekonomik açıdan ucuzlatmak ve halkın söyleme biçimini metni yaklaştırmak için kısaltmalardan yararlanılmıştır. Bu kısaltmalar hedef okuyucuların telaffuz ettiği gibi yazılmıştır. Bunlar:

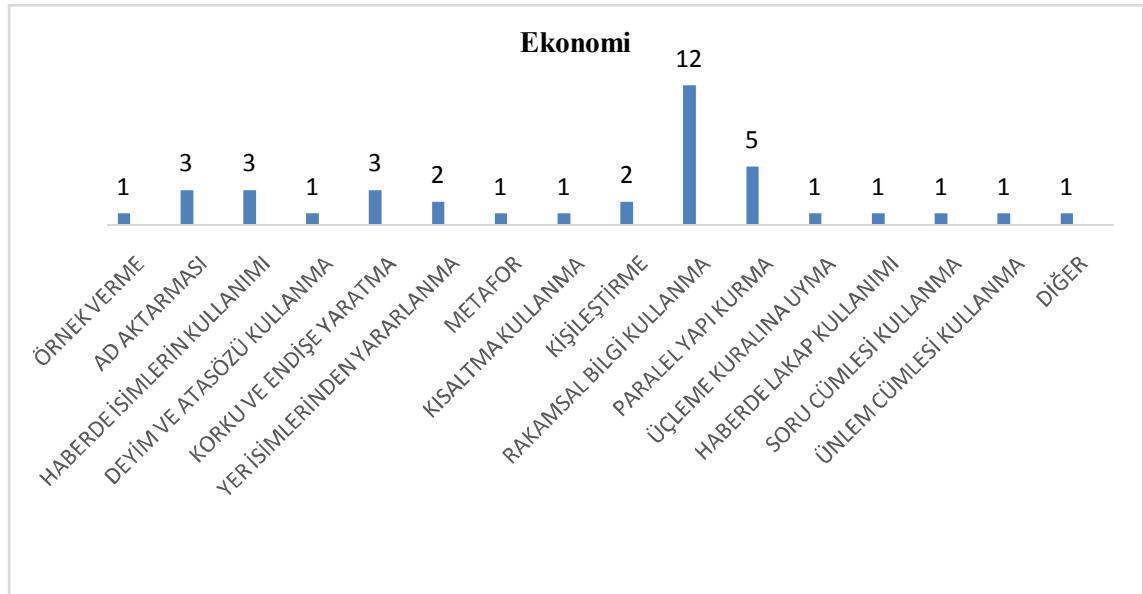
- Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP/Ak Parti)
- Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)
- Halkların Demokratik Partisi (HDP)
- Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)

Gazete metinlerinin kurgulanmasında siyasal düşünce de kısaltmaların oluşturulmasında etkili olmuştur. Örneğin muhalif addedilen gazetelerde Adalet ve Kalkınma Partisi, AKP biçiminde kısaltılırken yandaş diye tarif edilen gazetelerde bu kısaltma "*Ak Parti*" şeklindedir.

Gündemi büyük ölçüde etkileyen seçim ve dönem haberlerinde partiler arası gerçekleşen çeşitli durumlara ve kurumlara yapılan kıyaslamalar, *paralel yapı kurmayı*; yapılanları dikkat çekecek biçimde ve insanlara bir slogan edasıyla sunmak için de *deyim ve atasözü* kullanmayı gerekli kılmıştır: "Hocanın dediği yap yaptığımı yapma" haber başlığı bu tarz bir metindir. Seçim dönemi il il, kurum kurum gezen siyasilerin yoğun programı haber başlıklarına da taşınmıştır. Gün içerisinde neredeyse iki, üç il gezen parti liderleri; akşam yemeklerinde (iftarlarda) ise halkla buluşmayı tercih etmiştir. Vakıfların, kurumların, belediyelerin siyasi lider önderliğinde halkı bir araya topladığı yemekler, gündüz saatlerinde yerini mitinglere bırakmıştır. Değişik mekânların tercih edilmesi *yer isimlerinden yararlanma* başlığına önemli oranda etki etmiştir. Aynı değere sahip bir başka başlık ise, *haberde lakap kullanımı* en çok siyaset alanında kullanılmıştır. Aynı siyasi görüşü savunmayan gazetelerin üslupları kimi zaman alaylı bir şekilde olduğundan parti liderlerine, onların aile mensuplarına verilen

lakaplar; buldukları konum gereği hakim, savcı, polis, başkan şeklinde manşetlere taşınan haberler lakap kullanımının sıklığını artırmıştır.

Kimi zaman sadece dikkat çekmek için kullanılan ünlem ve soru işareti kullanımı birbirlerine yakın değerler taşımıştır. Muhabirin cevabını bildiği soruları sorması, okuyucunun zihnine soru işareti bırakması, ünlem ile dikkat çekip kimi zaman da dalga geçmesi haber metinlerinde sıkça kullanılan durumlardır. Yazan ve okuyan kişi tarafından imla açısından yanlış olduğu bilinse dahi manşetlerde bu konuya gerektiği ölçüde dikkat edilmemiştir. Manşetlerin içerikleri gereği halka seslenişi, etkileyici olma çabası, satış oranlarını artırma gayeleri; aynı şekilde siyasilerin, insanların etkileme uğraşı ve kitlelere seslenişi onların metinlerini, dolayısıyla haber metinlerini *sürü mantığı yaratma* unsurunu kullanmalarına neden olmuştur.

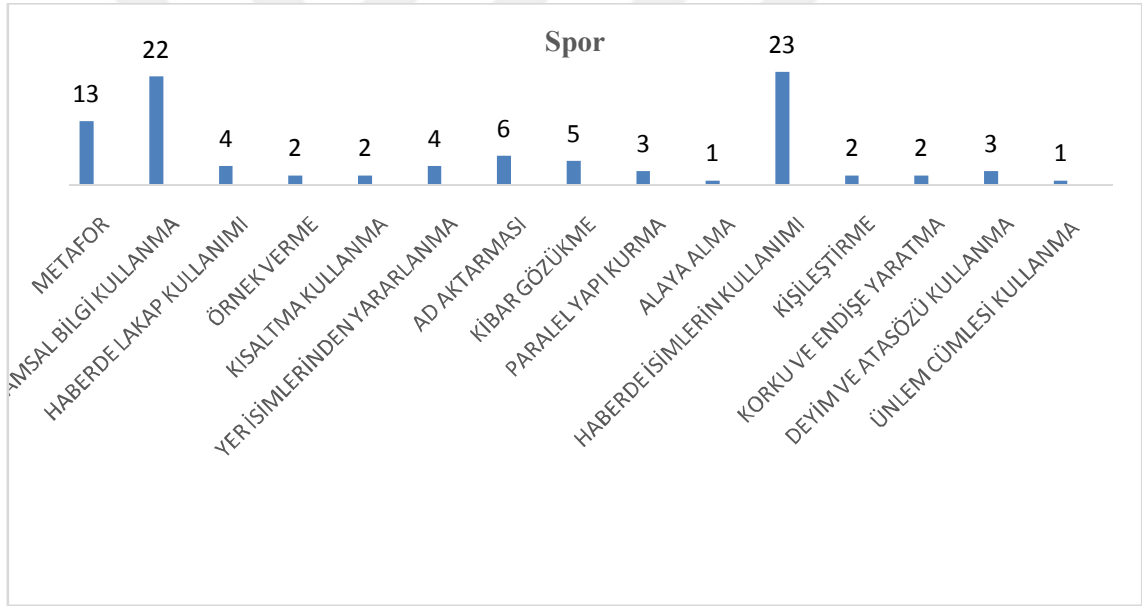
Grafik 3: Ekonomi haberlerinin oluşturulmasında kullanılan söz üretme yolları

Grafikte incelen dört gazetenin ilk sayfalarında yer alan ekonomi içerikli haberlerin dökümü yer almaktadır. Buna göre ekonomi haberleri, alanları itibariyle sayısal bilgi sunduklarından bu haberler daha çok rakamlar yardımıyla oluşturulan metinlerle anlatılmıştır. Toplamda 39 haberin yer aldığı haber metinleri içerisinde, 12 tanesi rakamsal bilgi kullanımına, 3'ü korku ve endişe yaratmaya, 5'i paralel yapı kurmaya aittir. Haberde isimlerin kullanımına konunun içeriği gereği, *rakamsal bilgi kullanımının* oranı diğerlerine nazaran yüksektir. Kur artışındaki dalgalanmalar, dünya ve Türkiye gündemindeki ekonomik sıkıntılar okuyucuyu endişeye düşürdüğünden haberlerin yansması da bu şekilde olmuş, *korku ve endişe yaratma* oranı bu yüzden ikinci sıradadır. Ekonomiden, sağlığa; eğitimden, siyasete kadar birçok alanda metin

üretiminde kullanılan *korku ve endişe yaratıcı sözler* okuyucuyu olumsuz anlamda etkilemesin diye Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi'nde yer alan "Sansasyondan kaçınılması, umutsuzluk veya sahte umut verecek yayın yapılmaması, kesinleşmemiş sonuçların kesinmiş gibi yayınlanması, izin alınmadan görüntü alınması" (Tanyıldızlı, 2015: 17) maddesine dikkat edilmelidir.

Bir ay boyunca neredeyse her gün, Bank Asya'ya el konulmasına dair yapılan haberler, HSBC bankasının hisselerini satması ve bu duruma dair yorum yapan şirket sahiplerini anlatan haberler, *haberde isimlerin kullanımını* artırmış; aynı dönem içerisinde Yunanistan'ın ekonomik krize sürüklenmesi, Avrupa Birliği'nin Yunan krizine hazırlanması, finans piyasalarındaki dalgalanmalar ekonomi haberlerinde isimlerin kullanımını arttırmıştır.

Üretimin tüketimle kıyaslanması, piyasaların Yunanistan'a ve Türkiye'de olan seçime bağlanması da paralel yapı kurma yoluyla dillendirilmiştir.

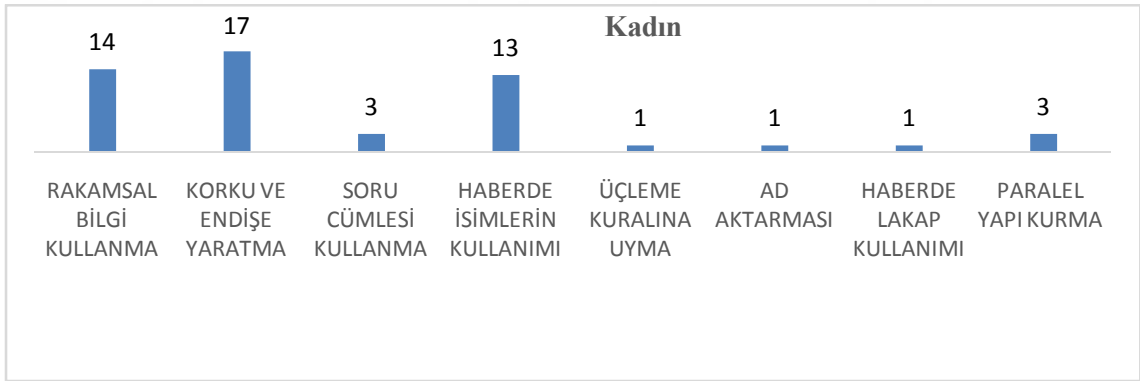

Grafik 4: Spor haberlerinin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel unsurlar

Grafikte de görüldüğü üzere gazetelerin ilk sayfalarına bir ayda toplam 93 spor içerikli metin yazılmıştır. Bu metinlerin 22'sinde rakamsal bilgi kullanma, 23'ünde haberde isimlerin kullanımı yoluyla sözler üretilmiştir. Ayrıca 13 metafor kullanımı ve 6 ad aktarması diğer yaygın söz üretme yollarıdır.

Spor Toto Süper Liginin sezon bitişi Mayıs sonuna denk gelse dahi, ülkemizde fanatik düzeyde olan futbol taraftarlarının kutlamaları Haziran ayı içerisinde de devam etmiştir. Ayrıca sezon sonu transfer telaşında olan takımlar ve futbolcular; bunlara

ödenen fahiş ücretler, maç skorları, müsabaka dereceleri vb. içerikler *rakamsal bilgi kullanımı* veya *haberde isimlerin kullanımı* yoluyla anlatılmıştır. Takımların, sporcuların, kulüp başkalarının isimlerinin kullanımı, futbol liginin şampiyonunun belirlenmesi ve bunun etkin bir biçimde dillendirilmesi *metafor* kullanımını arttırmıştır. Filenin Sultanları; voleybol takımı için kullanılırken, 12 dev Fatih’li futbol milli takımı için tercih edilen metaforlardan birkaç tanesidir. Ayrıca Kupa Kralı, Kupa Şampiyonu, Kupa Şöleni gibi kullanımları da bu kapsamda değerlendirmek gerekir. Takımların isimlerinin kullanılması parça bütün ilişkisini ön plana çıkarmıştır. Bu yüzden Şampiyon Karşıyaka sözü *yer-insanlar* ilişkisine dayana bir *ad aktarmasıdır*. İşitme Engelliler Avrupa Şampiyonası haberi ise *Kibar Gözükme* yoluyla üretilmiştir. Spor haberleri sonuç odaklı olduklarından kısa bir metne ve açıklamaya sahiplerdir.

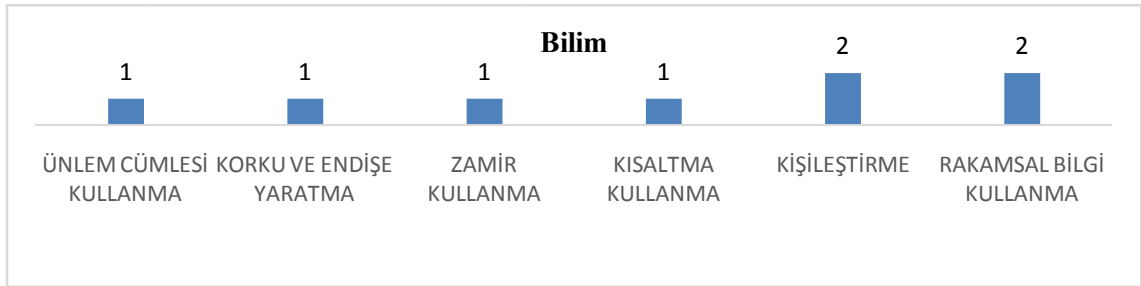
Grafik 5: Kadın haberlerinin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel unsurlar

Grafikte beş gazetenin bir aylık haber metinlerinde kadın konusunun hangi söz üretme yollarıyla anlatıldığı yer almaktadır. Buna göre toplamda 53 haberin, 17’si korku ve endişe yaratmaya, 13’ü haberde isimlerin kullanımına, 14’ü rakamsal bilgi kullanımı yoluyla üretilmiştir. Soru cümlesi kullanma ve paralel yapı kurma yoluyla da 3’er haber yazılmıştır.

Haber başlıklarında kadın unsurunun farklı şekillerde ele alındığı gözlemlenmiştir. Farklı başlıkların birbirlerine yakın oranlardaki söz üretme biçimleri ile oluşturulması bunun ispatıdır. Manşetlerde kadın, ezilen ve şiddet gören birey olarak metnin büyük bir bölümünü kapsamaktadır. Her gün farklı bir ilde, farklı bir şekilde hunharca işlenen kadın cinayetleri Türkiye’nin gündemini korkutucu oranda meşgul etmektedir. Bu nedenden dolayı *korku ve endişe yaratma* bu metinlerin üretilmesinde ilk sırada yer almaktadır. Bunu yaşanan hadiselerin sayısına, şiddeti uygulayanların veya mağduru olanların yaşlarına gönderimde bulunan *rakamsal ifadelerin kullanımı*

takip etmektedir. Kullanılan paralel yapılar ve soru cümleleri durumun vahametine bir serzeniştir.

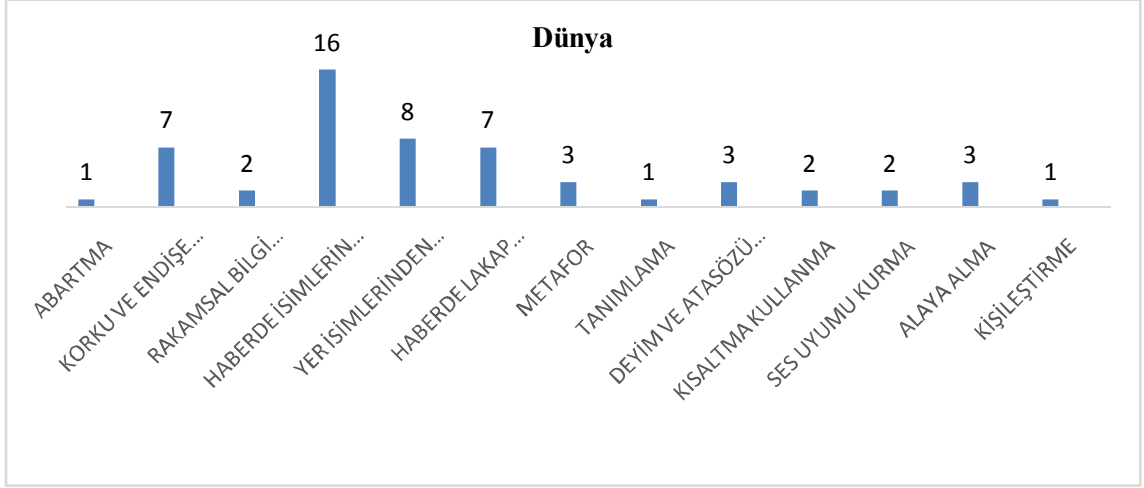
Topluma örnek teşkil etmesi beklenen ve iş hayatında, siyasi hayatta ve sosyete yaşamında boy gösteren kadın ise daha özgür ve güçlü bir figür olarak metinlerde okurun karşısına çıkmaktadır. Bu kadın tipinin anlatımında *haberde isimlerin kullanım* ön plana çıkmaktadır. Bunun yanında yine mağdur olan ancak ülke gündemine geldiği için okuyucu tarafından tanınan kadınlarla ilgili hadiselerde isimlerin kullanım sıklığı yüksektir. Örneğin; toplumu derinden yaralayan, her kesimden insanın katilinin bulunması için mücadele verdiği *Özgecan Cinayeti, Ayça Cinayeti, Tuğçe Cinayeti, Cansu Cinayeti...* gibi ürkütücü olayları içeren metinler isimlerin kullanımı ile oluşturulmuş.

Grafik 6: Bilim haberlerinin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel unsurlar

Grafikte beş gazetenin bir aylık haber metinlerinde bilim konusunun hangi söz üretme yollarıyla dile getirildiği yer almaktadır. Haber metinlerinin sayısından da anlaşılacağı üzere Türkiye’de gazeteler bilime çok rağbet etmemektedir. Gazetelerin arz talep denklemi çerçevesinde yazıldığı düşünüldüğünde bilimin Türkiye’de çok popüler olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Bu az metinde rakamsal bilgi kullanımı 2, kişileştirme 2, korku ve endişe yaratma, zamir kullanımı, ünlem cümlesi kullanma ve kısaltma kullanımına 1’er kez başvurulmuştur.

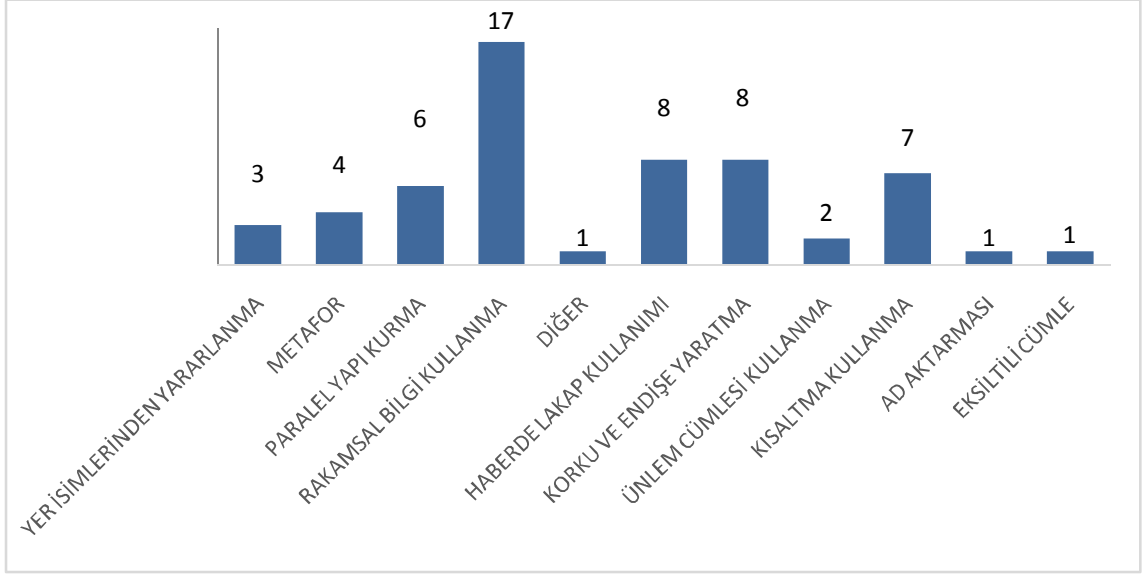
Rakamsal bilgi kullanımı ile oluşturulan haberlerin oranının *korku ve endişe yaratma* ile yakın olması, haberlerin insanları bilgilendirmekten ziyade korkuya ve endişeye sürüklemeye çalıştığı biçiminde yorumlanabilir. Gazetelerde yer alan haberlerden Philae uzay aracının anlatımı *kişileştirme* ve *rakamsal bilgi kullanımı* ile yapılırken, TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu) ifadesinde *kısaltma kullanımı* tercih edilmiştir.

Grafik 7: Dünya haberlerinin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel unsurlar

Grafikte haber metinlerinin nasıl yapılandırıldığı görülmektedir. Türkiye’de ve dünyada gündem çoğu zaman siyasi olaylara paralel olarak şekillenir. Dünyadaki siyasi olaylar, afetler, krizler ise Türkiye’de metin yazarlarının bakış açıları ve sunmak istedikleri biçimleri ile okurlara yetişmektedir. Toplamda 56 haberin okura ulaştığı bu dönemdeki gazetelerde, 16 haberin isimlerin kullanımı ile oluşturulduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında 7’er metnin korku ve endişe yaratma ve haberde lakap kullanımı yoluyla yazıldığı görülmüştür.

Dünya basınında zaman zaman felaket şekline dönüşen hava olaylarının “Hortuma Yakalandık”, salgın seviyesine ulaşan hastalıkların ve terörün “Afrika’nın en tehlikeli teröristi öldürüldü” biçimleri ile Türk basınında da yer aldığı gözlemlenmiştir. Avrupa Birliği’nin, Afrika Birliği Zirvesi’nin, İngiliz Haber Ajansı’nın isimlerinin sık sık kullanılması, “Bakü’de Putin’le Suriye Zirvesi” manşetinde de olduğu gibi yer isimlerinin tercih edilmesi haber metinlerinde *haberde isimlerin kullanım* oranını yükseltmiştir. Dünyada farklı dinlerle ilgili gelişmeler, bu dinlerin ibadethaneleri de Türk basınında yer almıştır. Bu tür metinler genellikle *yer isimlerinden yararlanma* yoluyla oluşturulmuştur. Örneğin “Sinagogdaki ayinde Erdoğan’a dua”, “Papa’dan Saraybosna’ya tarihi ziyaret” gibi metinler bu yolla yazılmıştır. Ayrıca din adamlarının haberlerde *isim /lakap kullanımı yoluyla* anlatıldığı görülmüştür.

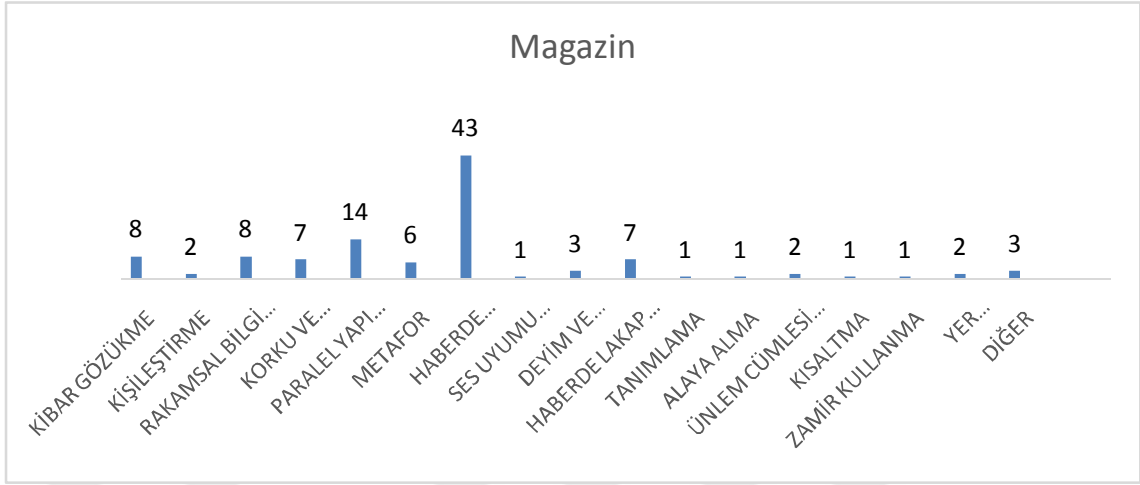

Grafik 8: Eğitim haberlerinin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel unsurlar

Dışarıdan birisi gazeteleri okursa Türkiye’de eğitimi, sınavlardan veya eğitsel faaliyetleri kullanarak yapılan yolsuzluklardan ibaret olarak anlar. Bir aylık 4 gazetenin eğitim ile ilgili toplam haber sayısı 58’dir. Bu haber metinlerinin temelinde 17 rakamsal bilgi kullanımı, 8 korku ve endişe yaratma, 6 paralel yapı kurma ve 8 lakap kullanımı yer almaktadır. Eğitim haberlerinde en çok *rakamsal bilgi kullanımı* tercih edilmiştir. Bunun temel nedeni eğitim haberlerinin, çoğunlukla sınavlara ilişkin istatistiksel verileri sunmasıdır. Verilen istatistiksel bilgiler genelde sınavlara ait oldukları için bu sınavlar *kısaltma kullanımı* yoluyla haberlerde yerini almıştır. Haziran ayı Türkiye’de TEOG (Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş) , LYS (Lisanüstü Yerleştirme Sınavı) , KPSS (Kamu Personeli Seçme Sınavı), DGS (Dikey Geçiş Sınavı) gibi çeşitli yaş gruplarına ait sınavların başvuru, imtihan veya sonuç açıklama dönemidir. Örneğin “TEOG’dan 250 birinci çıktı” haberi hem kısaltma hem de rakamsal bilgi kullanma ile oluşturulmuş bir metindir.

Korku ve endişe yaratma oranının yüksekliği eğitim haberlerinin iç açıcı olmadığı gösterir. Örneğin sınav sorularında yapılan hatalar “TEOG’da şok”, iptal edilen sınavlar “Paralel yapı şüphesi sınavı iptal ettirdi”, değerlendirmede yapılan eşitsizlikler “Din dersi öğretmenini TRT’nin sosyal medya müdürü yaptılar”, Milli Eğitim Bakanlığı’nın kimi zaman endişe veren açıklamaları “Milli Eğitim’den müdürlere tehdit: Göreve iade için davaları geri çekin” gibi ifadeler bu türden metinlerdir. Bunlar okuyucuların eğitim haberlerine de olan güvenini düşürdüğü gibi insanları korkuya da sürüklemektedir. Eğitim haberleri içerisinde sıkça yer alan paralel

kelimesi belirli bir gruba verilmiş bir lakap olduğundan *haberde lakap kullanımını*, peşi sıra gelen olayların, sınavların birbirleriyle olan bağlantıları *paralel yapı kurmanın* sayısını artırmıştır.

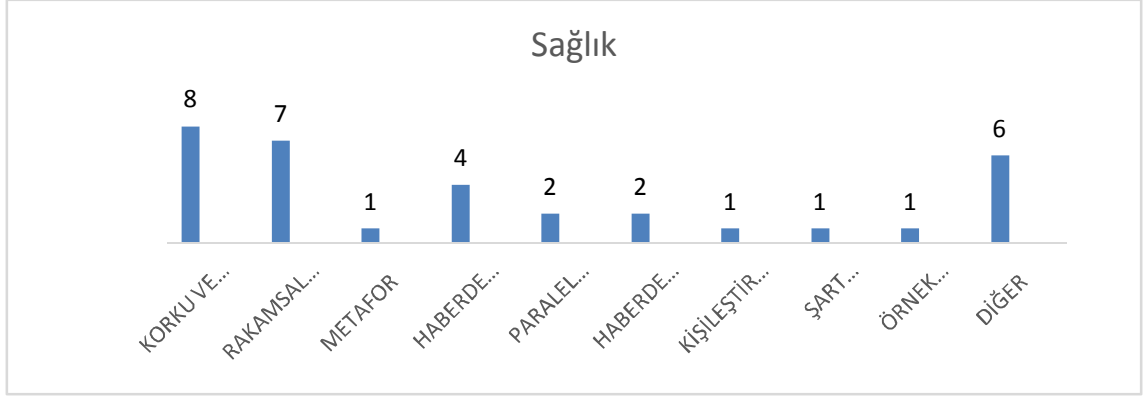

Grafik 9: Magazin haberlerinin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel unsurlar

Türkiye’de magazin hem bilimden hem de eğitimden daha popülerdir ve gazete sütunlarında kendine daha çok yer bulmaktadır. 1 aylık periyotta toplam 110 magazin haberinin gazetelerin ilk sayfalarında yer aldığı görülmüştür. Bu metinlerin 43 tanesi haberde isimlerin kullanımı, 14’ü paralel yapı kurma, 8’i rakamsal bilgi kullanma ve 8’i kibar gözükme yoluyla üretilmiş sözlerden oluşmaktadır.

Magazin haberleri, tüketici toplum içerisinde moda olarak adlandırılan kıyafet, ev, dekorasyon ve lüks tüketim grubuna giren araba vb. her sektörü içerisinde barındırır. Ancak bu geniş yelpaze en çok kadın okuyucuların dikkatini çekmektedir. Farklı yönleriyle dikkat çeken ünlüleri reklam unsuru olarak kullanan medya, yazılı basına da bu özelliğini taşımıştır. Dizi sezonunun bitimine denk gelen Haziran ayında izlenme oranı yüksek olan diziler hakkında haberlere sıkça yer verilmiştir. Bu haberler, grafikte de görüldüğü gibi yüksek bir oranda *haberde isimlerin kullanımı* içermektedir. Dizi oyuncularının özel hayatları, ünlülerin zayıflama serüvenleri, mankenlerin moda haberleri magazin metinlerinin ana konularıdır. Ünlülerin zaman içindeki değişimleri, eski ve yeni halleri ile ilişkileri, birbirleriyle mücadeleleri genellikle *paralel yapı kurma (tez- antitez)* vasıtasıyla anlatılmıştır. Ünlülerin de sporcular gibi fahiş ücretler karşılığında dizilerde, filmlerde oynamaları haberleri *rakamsal bilgi kullanımı* ile anlatılmıştır. Yine o dönem içerisinde bir oyuncunun hayatını kaybetmesi uzun bir süre manşetlerde yer almıştır. Manşete “... öldü” biçiminde verilmeyen haber, daha yumuşak ve kibar olan “kaybetmek, hayata gözlerini yummak, elveda” sözcükleri

yardımla anlatılmıştır. Bu da metinlerde *kibar gözükmeye* söz üretimi biçiminden yararlanmak demektir.

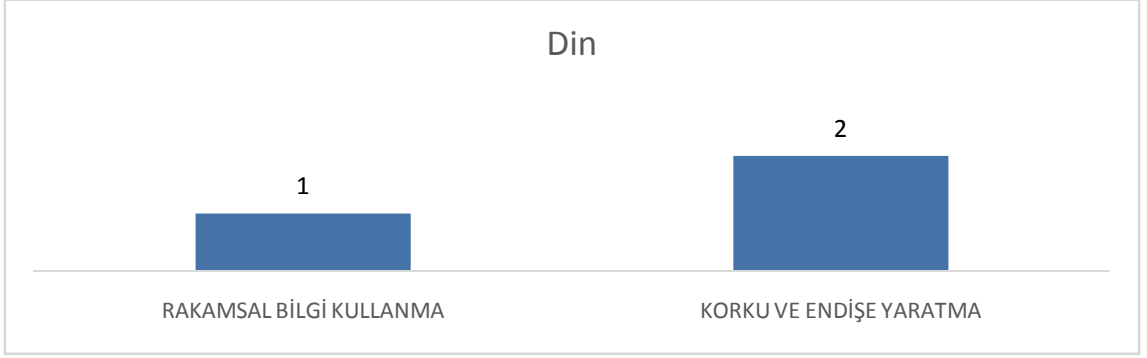

Grafik 10: Sağlık haberlerinin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel unsurlar

Türkiye’de Haziran 2015’te en çok satan 4 gazetenin ilk sayfasında toplam 33 sağlık haberi yer almıştır. Bu haberlerin 8’i korku ve endişe yaratmaya, 7’si rakamsal bilgi kullanımına ve 6 diğer dil yapılarına dayanılarak üretilmiştir.

Sağlık haberciliği, sağlık enformasyonunun basın ve elektronik ortamda sunulmasıdır (Karagöz, 2012: 38). Sağlık konusunda yazılı basında yer alan haberler sayıca az olmakla birlikte içerik açısından endişe verici biçimdedir. Geçmişe nazaran sağlığına daha çok dikkat eden insanlar, çıkan ürkütücü sağlık haberleri ile alternatif tıpa daha çok yönelmişlerdir. Bunun sebebi çıkan sağlık haberleri ile “Uzun ve Pahalı Tedavi”, “Ameliyatta Rekor Artış” gibi ifadelerle oluşturulan güvensizlik ortamıdır. Ayrıca sağlık kurumlarına güvenin azalmasına sebep olan haberlerde düzgün ve güvenilir kaynaklara yer vermeme, kafa karıştırıcı istatistiksel veriler, bu endişenin boyutunu artırmaktadır. Haber metinlerinden biri olan “25 yıllık ALS hastası ama O BİR BİLGE” haberinde sayısal veri bir umut teşkil etmesi amacıyla kullanılırken, “Sigara tiryakilerine 32 milyar tazminat” haberinde sigaradan etkilenenlerin sigara şirketlerine tazminat davası açabilecekleri mesajı verilmektedir.

Bilgi kirliliğine yol açmamak amacıyla sağlık bakanlığından, diyetisyenlerden, uzmanlardan yararlanılsa da kulaktan dolma bilgilerle hareket eden okuyucu için sağlık haberlerine daha çok yer verilmesi, daha olumlu anlamda, bilinçlendirici haberler yapılması gerekmektedir. Bunun için korku ve endişe yaratıcı söyleme değil daha çok benzetmelere, olumlu intiba oluşturan sayısal bilgilere ve güvenilir kişilerin bilgilerine yer verilmelidir.

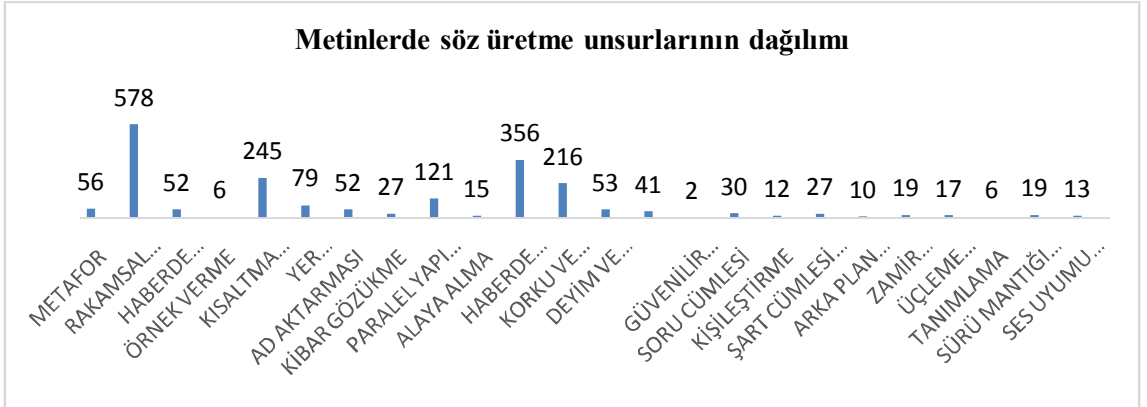

Grafik 11: Din haberlerinin oluşturulmasında kullanılan sözdizimsel unsurlar

Haziran 2015'te en çok satan 4 gazetenin ilk sayfasında toplam 3 dini içerikli metin bulunmaktadır. Bu metinlerin 2'si korku ve endişe yaratma, 1 tane de rakamsal bilgi kullanımı yoluyla oluşturulmuştur.

Gazetelerin manşetlerinde siyasi konular dışında kalan yerlerde, grafikte de görüldüğü gibi az oranda dini haberlere yer verilmiştir. İdeolojik tavırların haberlerin oluşum ve iletim sürecine etki ettiği görülmektedir. Siyasi gündemin yoğun olması nedeniyle sıra dışı bir olay olmadığı sürece dini konulara yer verilmemiştir. Her Ramazan ayında olduğu gibi bu seneki haber manşetlerinde de orucu bozan unsurlara yer verilmesi *korku ve endişe yaratmanın* oranını belirlemiştir.

Tüm bu konuların anlatımında kullanılan ve metinlerin ortaya çıkmasını sağlayan söz üretme yollarının bir aylık toplam kullanım değeri şu şekildedir:

Grafik 12: Haber metinlerinin toplamında yer alan sözdizimsel unsurlar

Grafik 12 incelendiğinde Haziran 2015'in en çok satan 4 gazetesinin ilk sayfalarında toplam 1418 haberin yer aldığı görülür. Bu haber metinlerinin 356 tanesi haberde isimlerin kullanımı, 245 tanesi kısaltma kullanımı, 216 tanesi korku ve endişe yaratmaya yer verme yoluyla üretilmiştir. Bu metinler ilk karşılaşılan haberlere ait olduklarından isimlerin (kişi adı, yer adı, kurum adı, parti adı...) çok kullanılması normal karşılanmalıdır. Sürekli gündemde olan konular, kişiler ve kurumlar, özellikle

de seçim döneminin olması isimlerin kullanımını arttırmıştır. İkinci sırayı alan kısaltma kullanımı da yine seçim döneminde az yere çok şey yerleştirme çabasından kaynaklanmaktadır. Özellikle geniş kitleler tarafından benimsenin parti isimlerinin kısaltılmış halinin kullanımı kısaltmaların sayısını arttırmıştır. Seçim dönemi propagandası ve kadın cinayetleri haberlerinin ilk sayfalarda sıkça yer alması ise korku ve endişe yaratma ile metin oluşturmayı ilk üç sıraya yerleştirmiştir.

Yazma Becerisinin Geliştirilmesi Haber Metinlerinden Yararlanma Etkinlikleri

Etkinlik 1 - Tanımlama

Yönerge: Aşağıdaki gazete metinlerini inceleyiniz.

Mısır Mahkemesi'nden, " Hamas terör örgütüdür " kararına iptal (Sabah, 07.06.2015).

Şimdi yeni şeyler söyleme ve yarına dönük yaşama zamanıdır (Sabah, 08.06.2015).

Siyaset uzlaşma sanatıdır (Sabah, 09.06.2015).

Milyarlık saray milletimizin başına gelen bir felakettir (Sözcü, 22.06.2015).

Aşk Zamanı dizisinin oyuncusu Duru: Benim için aşk sadık olmaktır (Sabah, 28.06.2015).

Aşama 1.

Aşağıda haber metinlerinden örnekleri verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin ne olduğunu anlatalım.

- Foto muhabiri, kendi zamanını diğer asırlara aktarır.

.....

- Siyaset uzlaşma sanatıdır

.....

- Milli bayramlar coşku ile kutlanıyor.

.....

Aşama 2.

Bu yazdıklarınızda sonu “-dır/-dir/-dur/-dür/-tır/-tir/-tur/-tur” ile biten ifadeleri bir kenara alınız.

Aşama 3.

Yazdığını cümlelerde “nedir?” sorusunun cevabı olabilecek ifadeler var mıdır? Varsa bunları da bir kenara alınız.

Aşama 4.

Hem sonu “-dır/-dir/-dur/-dür/-tır/-tir/-tur/-tur” ile biten ifadeleri hem de nedir?” sorusunun cevabı olabilecek ifadeleri neden kenara almış olabilir?

Aşama 5.

Tanımlama, bir şeyin ne olduğunu açıklayan (nedir sorusuna cevap) ve genellikle sonu “-dır/-dir/-dur/-dür/-tır/-tir/-tur/-tur” ile biten ifade biçimidir.

Etkinlik 2 – Örnek Verme

Yönerge: Aşağıdaki gazete metinlerini inceleyiniz. Cümlelerin nasıl oluşturulduğunu açıklayınız.

Şampiyonluk Primi: Umre (Posta, 02.06.2015).

Ünlülerin diyeti ile yaza fit girin (Sabah, 16.06.2015).

Gizli tanık dinlemeye yeni kriter: Gizli tanığın kimliğinin mahkemede gerekçe gösterilmeden gizlenmesi ve sanıkla avukatına bu tanığı duruşmada sorgulama imkanı verilmemesin adli yargılanma ihlali olduğuna karar verildi (Hürriyet, 26.06.2015).

Aşama 1.

Aşağıda boş bırakılan yerleri yukarıdakilerden farklı sözcüklerle doldurunuz.

- Dünya'nın en değerli futbolcusu
- diyeti ile yaza fit girin.
- Şampiyonluk Primi:
- Bize yeni bir iş, yeni bir aşk, yeni bir.....lazım.
- Biz annemizle pazara gideriz, yaparız,severiz.

Aşama 2.

Boşluklara yazdığınız sözcükleri arkadaşlarınızın yazdıkları ile karşılaştırınız.

Sınıfta her cümle için kaç farklı cevap yazılmıştır?

Farklı farklı cevapların olmasının nedeni nedir?

Aşama 3.

Bir durum veya varlığın açıklamasına ait birden fazla örnek verilebilir. Bu durumda yazılan her bir farklı sözcük bir örnek olur. Örnekler, anlatımda söylenenin daha iyi anlaşılmasını sağlar, anlatılanı somutlaştırır.

Etkinlik 3 – Metafor Kullanma

Yönerge: Aşağıda örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz.

Hangi durumdan bahsedildiğini, neyin neye benzetildiğini bulunuz ve açıklayınız.

Gezi Duvarı (Hürriyet, 01.06.2015)

Yuvarlak Topun Köşeli Skandalı (Hürriyet, 01.06.2015)

Beyaz Öfke (Sabah, 03.06.2015)

Sigara devlerine rekor ceza (Sabah, 03.06.2015)

FIFA'da Rüşvet Depremi (Posta, 03.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda karışık olarak verilen sözcükleri anlamlı ve kurallı cümleler oluşturacak şekilde noktalı yerlere yerleştiriniz.

- ✓ Aldı- sultanları- madalya- Bakü'de- File'nin
.....
- ✓ Karşılama- şampiyonu- dev- olan- Fatih'liye- coşkulu- Avrupa- 12
.....
- ✓ Skandalı- topun- köşeli- yuvarlak
.....
- ✓ Transfer- koşusundan- önce- dev- Koşusu'ndan- Gazi
.....

Aşama 2. Karışık kelimelerden ürettiğiniz cümlelerde yukarıdaki gazete metinlerine benzer kullanımlar, benzetmeler bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

Aşama 3. Anlatımı güçlendirmek, söyleneni pekiştirmek için bazen insanlar benzerlik ilgisinden hareketle insanların zihninde yüksek etkiye sahip sözü, düşük etkiye sahip sözün yerine kullanırlar. Buna metafor kullanmak denir.

Etkinlik 4 – Ad Aktarması

Yönerge: Aşağıda örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinlerde altı çizili sözcüklerin ne anlattığını veya hangi varlığın yerine kullanıldığını söyleyiniz. Daha sonra etkinliğin diğer aşamalarını sırasıyla uygulayınız.

Saray'ı Arınç denetlesin (Hürriyet, 02.06.2015)

Beştepe'den Kılıçdaroğlu'na davet: Buyur gel iddianı ispatla (Sabah, 02.06.2015).

Türkiye'nin derdi (Sözcü, 02.06.2015)!

Devletten gaziye büyük vefasızlık (Posta, 03.06.2015).

Gözler 18'lerde (Hürriyet, 04.06.2015).

Aşama 1. Aşağıda verilen metni düşüncenin akışını bozmadan tamamlayınız.

Tüp geçitin tamamlanmasını bütün İstanbul bekliyor. 2 karayolu ve 1 raylı sistemi barındıran proje zaman tasarrufunu en iyi şekilde değerlendirecek. Hasdal-Ümraniye-Çamlık arası 14 dakika, İncirli-Söğütlüçeşme arası 40 dakikada geçilecek. 3 havalimanı, köprü ve bunları birbirine bağlayan akslar tam bir entegre proje halinde zaman tasarrufunu maksimum düzeye çıkacak.....

.....

Aşama 2. Düşüncenin akışını tamamladığınız paragrafta yukarıdaki gazete metinlerine benzer kullanımlar, ad aktarmaları bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

Aşama 3. Bir sözün benzetme amacı güdülmeden kendisiyle ilgili başka bir söz yerine kullanılmasıdır. Burada söylenen sözün gerçek manasını düşünmeğe bir engel bulunur. Birbirinin yerine kullanılan sözler arasında tam bir ilgi söz konusudur. Düz değişmece olarak da adlandırılan bu durum, genellikle insan tecrübelerinin bir sonucu olarak ortaya çıkar.

5) Alaya Alma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumlardan bahsedildiğini ve alaya alınan konuları bulunuz ve açıklayınız.

Mahkemeyi tuvalete çağırıldı (Sözcü, 03.06.2015)

Bu sefer kedi değil (Posta, 06.06.2015)

Kedilere çağrı Sevgili kediler ! (Sözcü, 07.06.2015)

Sessizlik ne kadar HUZUR VERİCİ ! (Sözcü, 11.06.2015)

Gezi'de başladı gelenek oldu / Dersleri sıfırladık babacığım (Posta, 15.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda verilen cümlelerin zihninizde uyandırdıklarını birer paragraf halinde noktalı yerlere yazınız.

- ❖ Gezi'de başladı gelenek oldu / Dersleri sıfırladık babacığım

.....
.....
.....
.....

- ❖ Sessizlik ne kadar HUZUR VERİCİ !

.....
.....
.....

Aşama 2. Karışık kelimelerden ve zihninizden ürettiğiniz paragrafların en az üç tane anahtar sözcüklerini yazınız.

Anahtar Sözcükler :

.....
.....

Anahtar Sözcükler :

.....
.....

Aşama 3. Söylenen sözün tersini kastederek kişiyle veya olayla alay etme şeklinde tanımlanır. Kimi zaman ironik bir biçimde ele alınan olaylarda, acı veren bir olay anlatılmak istenirken durumun çarpıcı noktası alaya alma şeklinde sunulur.

6) Korku ve Endişe Yaratma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, korku ve endişe yaratan durumları bulunuz ve açıklayınız.

Su Alacak Param Yok (Posta, 01.06.2015)

Joe Biden oğlunu kanserden kaybetti (Sabah, 01.06.2015)

Bizi tehdit ediyorlar (Hürriyet, 02.06.2015)

Havai fişekle gelen ölüm (Hürriyet, 04.06.2015)

Türkiye'ye ancak bu kadar zarar verilebilir (Sabah, 06.06.2015)

Aşama 1. Aşağıdaki kutucularda örnek olayları verilen haber metinlerini okuyunuz, siz olsaydınız ne yapardınız? Yazınız.

Örnek Olay -1

Bodrum'dan dün sabaha karşı hareket eden içinde yaklaşık 40 kaçağın bulunduğu 8 metrelik lastik bot Yunan karasularında dev bir feribotla burun buruna geldi. Kaptanın dikkatini çekmek için kürekleri salladılar ancak çabaları yetersiz kaldı.

Örnek Olay-2

Avustralya'da Warrego otoyolunda meydana gelen kazada bir araç Lizzy adlı koalaya çarparak yaraladı. Kazadan yara almadan kurtulan 6 aylık yavru koala götürüldükleri hastanede ciğerlerinden ameliyat edilen annesinin boynuna sarılarak hiç ayrılmadı.

Örnek Olay-3

Güneydoğu Asya'nın turizm centtei PhuketAdası'na tatile giden Burak Pınar Bülent çifti Phra Thaew Doğal Yaşam Parkı'nda yürüyüş yaparken kayboldu. Polisi arayıp yardım isteyen çift tam 5 saat sonra bulunabildi.

Aşama 2. Okuduğunuz örnek olaylardan yola çıkarak sizin de etrafınızda bu tarz olaylar olup olmadığını gözlemleyiniz. İnsanlarda korku ve endişe yaratacak buna benzer durumları yazınız.

Aşama 3. Korku gelecekte ortaya çıkabilecek tehlikeye karşı vücudumuzun gösterdiği reaksiyondur. İstemlerini gerçekleştirebilmek ve kitleleri yönlendirebilmek isteyenler, korku ve endişe duygularını harekete geçirme yolunu tercih ederler.

6) Sürü Mantığı Yaratma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, nasıl yapıldığını bulunuz ve açıklayınız.

Herkes muhasebesini yapsın (Hürriyet, 08.06.2015)

Sözlerimizi tutmalıyız (Posta, 09.06.2015)

Aşama 1. Aşağıdaki parçayı okuyalım ve alttaki kelimelerden parçanın anahtar kelimesi olabilecekleri “+” ile işaretleyelim.

Demokrasi için sandığa gidin. Cumhurbaşkanı Erdoğan: Tahriklere gelmeden, bu demokratik sınavı çok büyük katılımla gerçekleştirmeliyiz. Tahriklere kapılmayın. Diyarbakır’daki patlamanın hedefi belli, pazar gününü ve Çözüm Süreci’ni gölgelemek. Başka bir şey değil. Seçim süresince maalesef arzu edilmeyen durumlar oldu. Bu seçim yapılacak. Kimse tahriklere gelmesin. Herkes demokratik hakkını en iyi şekilde kullansın. Bu sınavı çok büyük katılımla gerçekleştirmeliyiz.

☐ demokrasi	☐ hedef	☐ cumhurbaşkanı
☐ halk	☐ sınav	☐ katılım
☐ süreç	☐ seçim	☐ sandık
☐ çözüm	☐ hak	☐ katılım

Aşama 2. Belirlenen anahtar kelimelerden yola çıkarak yukarıdaki gazete metinlerinde benzer kullanımlar bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Aşama 3. Farklı düşüncelere ait bireylere tek bir noktadan seslenmek onları etkilemek ve onların bir bütün gibi davranmalarını sağlamak amacıyla sürü psikolojisi kullanılır. Buna da sürü mantığı yaratma denir.

7) Güvenilir Kaynak Kullanma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, güvenilir kaynak olarak ne kullanıldığını bulunuz ve açıklayınız.

Türkmenler “Bize silah” gelmedi dedi (Hürriyet, 01.06.2015)

HSYK müfettiş raporu : MİT TIR’ları savcılarını ihraç edilsin (Sabah, 02.06.2015)

Aşama 1. Aşağıdaki paragrafta güvenilir kaynak kullanma (tanık gösterme) kullanılmıştır. Yazarın kendi düşüncelerini mavi, tanık göstermeyi de kırmızı kalemle çizip ayırınız.

- Fox Tv’deki “Sesi Çok Güzel” yarışmasına katılıp memleketi Diyarbakır Ergani’ye döndükten sonra sevgilisi Veysi Ercan’ın başından vurduğu Mutlu Kaya komadan çıktı ve yavaş yavaş uyanıyor. Şu anda 1 günlük bebek gibi olan Mutlu’nun çok uzun ve pahalı bir tedavi süresinden geçmesi bekleniyor. Annesi Hanım Kara feryat ediyor : “ Ben eve gidecek yol param bile olmadığından hastane bahçesinde yatıp kalkıyorum. Su alacak durumum yok. 15 gündür buraya gelip “Geçmiş olsun” diyorlar ama kimse halimizi sormuyor. Ben kızıma elbette bakacağım. Ama bunu nasıl yapacağımı bilmiyorum.”

Aşama 2. Yazarın kendi düşünceleri ve tanık gösterme olarak ayırdığınız cümleler arasındaki fark bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....

Aşama 3. Bulunan farkları göz önünde bulundurarak sizler de yazarın düşüncelerine ait olan ve tanık gösterme kullanabileceğiniz örnek haber metinleri bulunuz.

.....

Aşama 4. Herhangi bir konuda inandırıcılığı artırabilmek amacıyla yazar, kendi düşüncesi haricinde okuyucuya başka düşünceler de sunar. Sunulan bu düşüncelerde kullanılan kaynaklar kişi, doküman ve belge olarak ne kadar nesnel ve etkileyici olursa metinler de o derece inandırıcı olur. Bu bağlamda kullanılan kişi, doküman ve belgelere güvenilir kaynak kullanma denilmektedir.

8) Haberde Lakap Kullanımı Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, hangi lakapların kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Şampiyonun Gurur Gecesi (Sabah, 01.06.2015)

Dersimli Kemal başbakan olacak (Hürriyet, 04.06.2015)

Aşıklar el ele (Posta, 15.06.2015)

VİP DAMAT (Sözcü, 16.06.2015)

Bıyksız Dayı (Posta, 17.06.2015)

Aşama 1. Aşağıdaki cümlelerde verilen altı çizili sözcükleri belirtildiği gibi gerçek anlam ve mecaz anlamda kullanınız.

- ✓ Cumhurbaşkanı yemini izledi
- ✓ Rakip başkan adayıyla el ele
- ✓ Kadın milletvekili rekoru kırıldı

Aşama 2. Yukarıda gerçek ve mecaz anlam olarak ayırdığımız sözcükleri anlamlarına uygun şekilde birer cümle içinde kullanınız.

Gerçek

Anlam:

.....

Mecaz

Anlam:

.....

Gerçek

Anlam:

.....

Mecaz

Anlam:

.....

Aşama 3. Yukarıdaki gazete metinlerine benzer kullanımlar, unvanlar bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....

Aşama 4. Lakap; bir kimseye, bir aileye kendi adından ayrı olarak sonradan takılan, o kimsenin veya o ailenin bir özelliğinden kaynaklanan addır. İnsanların fiziksel veya karakteristik özelliklerinden kaynaklanan nedenlerle alınan unvanlar, Türk toplumunda önemli yer tutmaktadır.

9) Haberde İsimlerin Kullanımını Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, hangi isimlerin kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Erdoğan gelinin nikah şahidiydi, bol bol alkış tuttu (Sözcü, 01.06.2015)

Beşiktaş'a Gezi Cezası (Sabah, 02.06.2015)

Atatürk'ten cevaplar (Sözcü, 03.06.2015)

Kulüpler Birliği : Demirören ile devam (Sabah, 11.06.2015)

Cem Yılmaz'ın Son Keşfi (Posta, 16.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda sıralanan haber metinleri içerisinde özel ve cins isim, soyut ve somut isimleri bulunuz.

- İnsülinde iğne devri kapanıyor.
- Başrolde Atiye
- Aşk Zamanı dizisinin oyuncusu Duru: Benim için aşk sadık olmaktır.
- Sanat dünyası Sümer Tilmaç için yasta
- Gürcistan'da sel: Vahşi hayvanlar sokaklarda
- Sisi'ye kırmızı halılı karşılama

Aşama 2. Yukarıda karışık olarak anlam özellikleri verilen sözcükleri, başlıklarına uygun olarak aşağıdaki kutucuklara yerleştiriniz.

Özel İsim

Cins İsim

Somut İsim

Soyut İsim

--	--

--	--

Aşama 3. Karışık halde verilen cümlelerde, yukarıdaki gazete metinlerine benzer kullanımlar, bu anlam özelliklerine benzer sözcükler bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....

Aşama 4. Her şeyin; nesnenin, kişinin, bitkinin, hayvanın bir ismi bulunmaktadır. Haber metinlerinde de istisnasız kullanılan isimler kimi zaman şahıs isimleri kimi zaman da bir haber ajansının ismi olarak karşımıza çıkar. Bilinen isimlerin kullanılması ise, metni daha inandırıcı hale getirmesi açısından önemlidir.

10) Kişileştirme Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, hangi kişileştirmelerin kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Şarkılar Öksüz Kaldı (Posta, 01.06.2015)

Konya ovası suya kavuştu (Sabah, 04.06.2015)

Türkiye Umutlu (Posta, 09.06.2015)

Philae 7 ay sonra uyandı (Sabah, 15.06.2015)

Boğaz'ın Çılgılığı (Hürriyet, 22.06.2015)

Aşama 1. Aşağıdaki parçayı okuduktan sonra konusunu belirleyiniz.

GAP'tan sonraki en büyük sulama projesi Mavi Tünel'le Konya Ovası'na su verildi. Akdeniz'e akan su, 17 km'lik tünelle ovaya taşınacak. Kentin 50 yıllık içme suyu da garanti altına alındı. Türkiye'nin GAP'tan sonra en büyük sulama yatırımı olan 150 yıllık tarihi Mavi Tünel projesinin tamamlanmasıyla Konya ovasına su verildi. Konya havzasını canlandırıp tarımsal üretimi yüzde 40 artacak projeye Akdeniz'e boşa akan 700 milyon metreküp su, kurulan 3 barajda toplandıktan sonra 17 km'lik tünelle Konya Ovası'na taşınacak. Mavi Tünel 125 kilometrelik ayrı bir hatla kent merkezine ulaşarak şehrin 50 yıllık içme suyunu da karşılayacak.

Konu:

Aşama 2. Yukarıdaki paragrafta konusunu belirlediğiniz metne uygun tek kelimelik bir başlık, kelime grubu şeklinde bir başlık, cümle halinde bir başlık bularak boşluklara yazınız.

Tek kelimelik başlık.....

Kelime grubunu halinde başlık.....

Cümle halinde başlık.....

Aşama 3. Haber metinlerinden seçilen karışık cümlelerde bulunan kişileştirme örneklerine benzer kullanımlar bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....
.....

Aşama 4. Kişileştirme, insan dışındaki canlı veya cansız varlıkları, düşünen, duyan ve hareket eden bir insan şeklinde gösterme sanatıdır. Bu anlatım biçimi soyut kavramları, belirsiz durumları, fikirleri, duyguları somutlaştırarak ifade etme imkânı verir.

12) Kibar Gözükme Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, kibar gözükmelerin nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Behiye Aksoy’u Kaybettik (Hürriyet, 01.06.2015)

Yedi Denizin Efendisi Sonsuzluğa Yelken Açtı (Hürriyet, 06.06.2015)

Sümer Tilmaç’ı kaybettik (Hürriyet, 13.06.2015)

Siyaset “BABA”sız kaldı (Sabah, 18.06.2015)

İşitme Engelliler Avrupa Şampiyonu (Posta, 28.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda verilen cümlelerde “kibar gözükme” yoluyla anlatılan sözcükleri bulunuz.

- Behiye Aksoy’u Kaybettik
- Yedi Denizin Efendisi Sonsuzluğa Yelken Açtı
- Efsane denizci Sadun Boro sonsuza açıldı
- Engelliye destek olunacak
- Doğduğu İslamköy’de toprağa verilecek
- Ankara’dan İslamköy’e güllerle uğurlandı
- İşitme Engelliler Avrupa Şampiyonu
- Görme Engelliler Satranç Turnuvası
- Kaldırıma bırakılan genç hayatını kaybetti

Aşama 2. Etrafınızda kibar gözükme örneği olabilecek metinleri toplayınız. Bulduklarınızı arkadaşlarınızla karşılaştırıp tartışınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Aşama 3. Anlatımda kibar gözükme, asıl söylenmesi gereken kötü ya da negatif bir durumun yumuşatılarak karşı tarafın reddetmeyeceği, örtülü bir şekilde söylenmesidir. Kibar gözükmede kazanılan yenir bir anlamdır, önemli olan algıyı değiştirmeden doğrudan anlatmak yerine örtülü bir şekilde anlatmaktır.

13) Üçleme Kuralına Uyuma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, üçleme kuralına uymanın nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız

Üç ihtimal:

Koalisyon olur mu

Azınlık Hükümeti

Seçimin yenilenmesi (Hürriyet, 08.06.2015)

Üç kritik toplantı (Hürriyet, 10.06.2015)

3 partinin ortak seçim vaatleri (Posta, 10.06.2015)

Aşama 1. “Üçleme Kuralı, birbirinin devamı niteliğinde olan ya da birbiri ile nitelik bakımından örtüşen durumlarda üç sözcükten oluşan bir cümle kurmaktır.”

Yukarıda verilen tanımdan yola çıkarak, aşağıda verilen giriş cümleleri kapsamında üçleme kuralına uygun örnekler yazınız.

- **Bu durumun kırmızı çizgileri vardır:**

1)

2)

3)

- **Öğrenciler artık bunları yapamayacak:**

1)

2)

3)

- **Erken seçime gidilirse büyük sıkıntı yaratacak şeyler:**

1)

2)

3)

Aşama 2. Verilen haber metinleri dikkate alınarak sizler de üçleme kuralına uygun örnekler bulunuz ve arkadaşlarınızla bu örnekleri tartışınız.

.....

.....

Aşama 3. Birçok alanda ekonomide, edebiyatta, siyasette üç cümle veya üç örnek biçiminde metni kurgulamaya üçleme kuralına uyuma denilmektedir. Birbirinin devamı niteliğinde olan ya da birbiri ile nitelik bakımından örtüşen durumlar genellikle bu yolla ifade edilmektedir

14) Paralel Yapı Kurma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, paralel yapı kurmanın nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız

Kaftan giydi ok attı (Hürriyet, 01.06.2015)

Uykusuzluk nedenleri ve tedavisi (Posta, 02.06.2015)

Çivi çıkmak yasak, kaçak kat çıkmak serbest (Sözcü, 03.06.2015)

Provokasyona gelmeyiz, bir arada yaşamaktan yanayız (Sözcü, 11.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda altı çizili olarak verilen sözcüklerin eş anlamlılarını bulunuz.

- Türk dili kolaydı, coğrafya zorladı
.....
- TEOG’da 10. Soru hatalı, 20. Soru doğru
.....
- Hataları duygu değil akıl yapar
.....
- Hem güçlüyüm hem de kırılgan
.....
- Uykusuzluk nedenleri ve tedavisi
.....

Aşama 2. Eş anlamlılarını bulduğunuz sözcükleri birer cümle içinde kullanınız.

.....
.....
.....

Aşama 3. Siz de incelediğiniz haber metinlerinde paralel durumlar olduğunu düşündüğünüz haber başlıklarını bulunuz ve bunları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Aşama 4. Genel kabul gören fikre tez, onu reddeden düşünceye de antitez denilmektedir. Her ikisini içeren ve belirli bir konu üzerinden ortak değerlerin inşası şeklinde kurgulanan metinlerde tez ve antitezden yararlanır. Birbirine benzer olayların ve durumların bir arada kullanılmasına ise paralel yapı kurma denilmektedir.

15) Zamir Kullanma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, zamirlerin nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

İşte Sır Rapor (Hürriyet, 01.06.2015)

İşte o klozet (Sözcü, 02.06.2015)

“Bizi” izlemeye devam (Sözcü, 04.06.2015)

Bir tek o alkışlamadı (Posta, 17.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda verilen haber metinlerde geçen zamirleri bulunuz. Bu zamir türlerine ait örnekleri, boşluklara yazınız.

- Biz iktidarda değil ana muhalefette olmak istiyoruz... Rol kapmayız
.....
- Kendisini “Zenci Türk” ilan etti
.....
- İftar çadırlarının yıkılmasına tepki gösteren Necibe Nine: Bu garibanların karnını kim doyuracak?
.....

Aşama 2. Yukarıda verilen cümlelerdeki sıfatları bularak boşluklara yazınız.

.....
.....

Aşama 3. Bulduğunuz sıfat ve zamirlerin özelliklerini karşılaştırarak yazınız.

Sıfat

Zamir

--	--

--

Aşama 4. Ardında bir nesne veya kimse kavramı olan, dolayısıyla bir adın yerini tutan kelimelere zamir denmektedir. Zamirler gündelik konuşmalarımızda sıklıkla kullandığımız kelime türlerindedir.

16) Ses Uyumu Kurma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, ses uyumlarının nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Ataköy'e Ataşehir Taşları (Hürriyet, 04.06.2015)

İspanya'da DÜŞES DÜŞTÜ (Hürriyet, 13.06.2015)

Dindar ve kindar politikanın sonucu (Sözcü, 20.06.2015)

Mühletvekili (Sözcü, 26.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda yer alan cümlelerdeki altı çizili sözcükleri birer deyim haline getiriniz.

- Ataköy'e Ataşehir Taşları

Deyim:

- İspanya'da DÜŞES DÜŞTÜ

Deyim:

Aşama 2. Yukarıdaki örnekte bulduğunuz deyimleri birer cümle içinde kullanınız.

- **Cümle:**

- **Cümle:**

Aşama 3. Şiirde dize sonlarında tekrarlanan ve aynı sesi veren heceler veya aynı görevde olmayan, ses bakımından benzeşen eklerden yararlanma, edebi söylemde ritim oluşturmak için başvurulan anlatım yollarından biridir. Ses uyumu kurmanın, sadece şiirde ahenk için kullanılmadığını kulağa hoş gelmesi, kalıcılığı sağlaması amacıyla da kelime grubu şeklinde haber metinlerinde de kullanıldığını da görmekteyiz.

17) Rakamsal Bilgi Kullanma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, rakamsal bilgilerin nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Yüzde 58 Başarı (Hürriyet, 02.06.2015)

Sigara tiryakilerine 32 milyar tazminat (Posta, 03.06.2015)

Alkollü sürücüye eğitim 1 aydan 6 aya çıkarıldı (Hürriyet, 07.06.2015)

TEOG'dan 250 birinci çıktı (Sabah , 09.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda sağlık haberlerine ilişkin cümleler verilmiştir. Siz bu durumlardan birini reddedip diğersini savunan tartışma paragrafları yazınız.

- Sigara tiryakilerine 32 milyar tazminat

.....
.....
.....

- 371 öğrencinin puanı değişiyor

.....
.....
.....

Aşama 2. Yazdığınız tartışma ve savunma paragraflarının gerekçelerini belirtiniz ve bunları arkadaşlarınızla tartışınız.

.....
.....
.....
.....

Aşama 3. Ders kitaplarındaki metinlerde yukarıdaki gazete metinlerine benzer kullanımlar, rakamsal ifadeler bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....
.....

Aşama 4. Rakamsal ifadeler inandırıcılığı arttıran öğelerdir. Bu yüzden bir metinde rakamlardan yararlanmak, okuyucu nezdinde o metnin kabul edilebilirliğini artırır.

18) Yer İsimlerinden Yararlanma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, yer isimlerinden nasıl yararlanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Kuzey Marmara otoyolu tam gaz (Sabah, 01.06.2015)

Ataköy'e Yarımada (Hürriyet, 02.06.2015)

Sisi'ye Berlin'de pankartlı protesto (Sabah, 04.06.2015)

En renkli meclis (Sabah, 09.06.2015)

Şam'ın göbeğinde bakan kaçırdılar (Sabah, 11.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda karışık halde verilen cümlelerde yer alan yer isimlerini özelden genele doğru sıralayınız.

- Kuzey Marmara otoyolu tam gaz
- Seçim öncesi Sevgi Banktaki birikimler
- Ataköy'e Yarımada
- İBB'den Beşiktaş Arena inşaatına mühür

- ✓ Uçansu Barajı Müjdesi
- ✓ Romanya'da başbakana yolsuzluk suçlaması
- ✓ Güniz Sokak'ta en baba hüzün

Aşama 2. Ders kitaplarındaki metinlerde yukarıdaki gazete metinlerine benzer yer isimleri bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı genelden özele doğru sıralayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aşama 3. Bir metinde yer ismi ve tarih verildiğinde detay sağlanmış. Bu detayla metne olan güvenilirlik ise bir o kadar sağlamlaştırılmaktadır. "Nerede?" ve "Ne zaman?" soruları kafada soru işareti bırakmayan net ifadelerle yer açar.

19)Kısaltma Kullanma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, yer isimlerinden nasıl yararlanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

AGİT'in seçim uyarısına dikkat (Hürriyet, 01.06.2015)

PKK'nın tehdidi telsize takıldı (Sabah, 02.06.2015)

Hakarete AİHM kriteri (Hürriyet, 06.06.2015)

TEOG'dan 250 birinci çıktı (Sabah, 09.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda verilen paragrafı 5N1K sorularına göre cevaplayınız.

“25 yıllık ALS hastası ama O BİR BİLGE”

Dr. Alper Kaya (53) cihaza bağlı yaşıyor. Vücudunda yüz kasları dışında solunum kasları dahil hiçbir kas çalışmıyor. Kolları, bacakları tutmuyor. Elleri çalışmıyor. Yaşamını ancak eşinin yardımıyla sürdürebiliyor. Ama beyni ,hafızası olağanüstü. Hem ALS MNH Derneği yönetim kurulu üyesi hem de The International Alliance of ALS/MND Associations yönetim kurulu üyesi.

- a.) ALS hastası **ne zaman** hasta olmuştur?
- b.) Dr. Alper Kaya bu hastalıkla **nasıl** yaşıyor?
- c.) ALS hastalığının Dr. Alper Kaya'daki belirtileri **nedir?**
- d.) Dr. Alper Kaya **nerede** çalışmaktadır?
- e.) ALS hastası Dr. Alper Kaya **kimdir?**

Aşama 2. Yukarıda 5N1K kuralına göre verilen cevapları kontrol ettiriniz.

Aşama 3. Kendi yazdığınız bir metin doğrultusunda 5N1K sorularını arkadaşlarınıza yönlendirerek onlarla bu konu hakkında tartışınız.

.....
.....

Aşama 4. Kısaltma, kısaltılmış ad ad veya sözdür. Yazıdan ve yerden tasarruf etmek amacıyla kullanılan kısaltmalar, bazı durumlarda sözcük ve sözcük öbeğinin tamamının önüne geçerek kalıcı hale de gelebilirler.

20) Arka Plan Bilgi Verme Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, arka plan bilgi vermeden nasıl yararlanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

28 Şubat'ta medya ve STK soruşturması (Hürriyet, 02.06.2015)

28 Şubat Davası'nda sürpriz tanıklar (Sabah, 11.06.2015)

17 Aralık sonrasında başlatılan operasyonlarla Paralel Yapı'nın finans ayağı büyük darbe yedi (Sabah, 13.06.2015)

Aşama 1. “Arka plan bilgisi, bir haber metninin geçmişteki olumsuzluklar veya olumlu durumlar üzerine inşa edilmesidir. Burada sürekli tekrar ve hatırlatma vardır. Yazarın olumsuz bilgileri çoğaltmak ve karşı tarafı eleştirmek için kullandığı bir metin yazma tekniğidir.”

Yukarıda açıklaması yapılan “Arka Plan Bilgi Verme” tekniği için siz de verilen durumdan yola çıkarak bir paragraf yazınız.

2016 LYS soruları da YGS gibi oldukça kolaymış. 2015 yılında da matematik ve tarih sorularının kolay geçtiğini ifade eden aday adaylardan bazılarının, soruların biraz daha eleyici olmasını istedikleri apaçık ortada. Yine yığılmaların olmasından endişe ediyorlar.

.....

.....

.....

.....

Aşama 2. Genellikle ötekiler diye adlandırılabilir olan metin yazarı ile aynı safta olmayanlar hakkında, yazarın olumsuz bilgileri çoğaltmak ve karşı tarafı yıpratmak için kullandığı bir metin yazma tekniğidir arka plan bilgi verme.

20) Deyim ve Atasözü Kullanma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, deyim ve atasözlerinin nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Aşama 1. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili deyim ve atasözlerinin anlamlarını karşılıklarına yazarak bunları aynı anlamda birer cümle içinde kullanalım.

- Demba Ba Beşiktaş'ı ihya etti: 13 milyon euro

Anlamı :

- Eto'o Antalya'yı ayağa kaldırdı

Anlamı :

- 10 yılın bilançosu: 1 milyon 149 bin 965 kişinin ehliyetine alkolden el konu

Anlamı :

- Söz konusu olan vatansa, ateşten gömlek giyerim

Anlamı :

Aşama 2. Yukarıda anlamlarını bulduğunuz deyimleri birer cümle içinde kullanınız.

Cümle :

Cümle :

Cümle :

Cümle :

Aşama 3. Yukarıdaki gazete metinlerine benzer kullanımlar, deyim ve atasözleri bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....
.....

Aşama 4. Deyim, genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, ilgi çekici bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeğidir. Atasözü ise, uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte sözdür. Duygularımızdan, değerlerimizden önemli ölçüde etkilenen sözler bireye hazır bir bakış açısı sunarlar.

21) Soru Cümlesi Kullanma Etkinliği

Yönerge : Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, soru cümlelerinin nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Siz kim? Türkmenlere yardım kim? (Hürriyet, 01.06.2015)

Uçakların orada işi ne? (Sözcü, 02.06.2015)

Böyle mi Olacaktı? (Posta, 04.06.2015)

Çiçekleri masaya vinçle mi koydunuz? (Sözcü, 24.06.2015)

Vergi rekortmenleri kimden korkuyor ? (Posta, 27.06.2015)

Aşama 1. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri soru cümlesi ve sözde soru cümlesi olup olmadığını bularak boşluklara yazınız.

Siz kim? Türkmenlere yardım kim?
Tuvaleti mi temizledin ?
Uçakların orada işi ne?.....
Üzüntü verici böyle bir şey olabilir mi ?
Ne geziyorsun meydanlarda?.....
Tuvaleti temizleyen insan değil mi?.....
Böyle mi Olacaktı?.....
Hani barış istiyordunuz?.....
Böyle mi Olacaktı?.....
Bu nasıl adalet?.....

Aşama 2. Gazete metinlerde buna benzer kullanımlar bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....
.....

Aşama 3. Bir kimseden veya kişiden bilgi almayı, bir şey öğrenmeyi amaçlayan cümle, soru cümlesidir. Soru cümleleri, soru unsurunun türüne, sesin titreğine veya metnin bağlamına göre türlü anlam ve değişikliklere uğrayabilir. Farklı şekillerde soru anlamı kazanan cümleler kimi zaman gerçekten zihinde bir soru işareti yaratmak amacıyla kullanılırken kimi zaman da cevabı bilinen bir soru cümlesi dikkat çekmek amacıyla kullanılabilir.

22) Ünlem Cümlesi Kullanma Etkinliği

Yönerge: Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, ünlem cümlelerinin nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Haykırıyorum! (Sabah, 01.06.2015)

Türkiye'nin derdi! (Sözcü, 02.06.2015)

Yok Artık! (Posta, 03.06.2015)

İşte sandık işte seçim! (Sözcü, 07.06.2015)

Yaşasın! Şimdi Tatil Zamanı (Sabah, 13.06.2015)

Aşama 1. Aşağıda verilen ünlem cümlelerinde, ünlemlerin cümleye kattıkları anlamları boşluklara yazınız.

- Haykırıyorum!.....
- Hiç adil değil!.....
- Yok Artık!.....
- Zalimlere karşı çık!.....
- Namus (!) Şeref (!).....
- Yaşasın! Şimdi Tatil Zamanı.....
- Cinayet delilini silenlere beraat!!!.....
- Daha çok beklersiniz!.....

Aşama 2. Gazete metinlerde buna benzer kullanımlar bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....

.....

.....

.....

Aşama 3. Yükleme emir kipi olan cümleye denir. Bir oluş ya da kılış için olumlu ve olumsuz emir verilebilir. Ünlem cümleleri duyguların baskın olduğu cümlelerdir. Sevgi, korku, endişe, heyecan ifadelerinde kullanılmaktadır.

23) Şart Cümlesi Kullanma ve Diğer Dil Yapıları Etkinliği

Yönerge : Aşağıdaki örnekleri okuyunuz, ait oldukları metinleri gazetelerden bulunuz. Hangi durumdan bahsedildiğini, şart cümlelerinin ve diğer dil yapılarının nasıl kullanıldığını bulunuz ve bunları açıklayınız.

Kabul edilemez (Hürriyet, 01.06.2015)

Aşşalar bile yaparlar (Sabah, 04.06.2015)

Eğitim bilimcilere önemli öneri: Güzel kızım, yakışıklı oğlum demeyin (Hürriyet, 07.06.2015)

AKP varsa biz yokuz (Hürriyet, 10.06.2015)

Devlet sistemi onarılacak (Hürriyet, 10.06.2015)

Hükümet 45 günde kurulmazsa seçime gidilir (Posta, 22.06.2015)

Doğruysa Çok Vahim (Posta, 26.06.2015)

Aşama 1. Aşağıdaki cümlelerin hangi anlamlar taşıdığını (red, ümit etme, benzetme, talep/ istek, abartma, öneri, emir, şart) boşluklara yazınız.

- Devlet sistemi onarılacak.....
- Kabul edilemez.....
- Eğitim bilimcilere : Güzel kızım, yakışıklı oğlum demeyin.....
- Umarım böyle bir çılgınlık yapmazlar.....
- Geçersiz oy rekoru kırıldı.....
- Muhalefet partileriyle koalisyon istiyoruz.....
- Doğruysa Çok Vahim.....
- Rüya gibi.....

Aşama 2. Gazete metinlerde buna benzer kullanımlar bulunmakta mıdır? Bulduklarınızı yazınız.

.....
.....
.....

Aşama 3. Bir olayın veya durumun gerçekleşmesinin, başka bir olayın veya duruma bağlı olduğunu belirten cümlelerdir. Ana cümledeki fiilin gerçekleşmesi, yan cümlede belirtilen bir koşula (şarta) bağlıdır. Cümlelerde şart anlamı bazı kelime ve eklerle de yapılabilir.

KAYNAKÇA

Akar, A. (2005). *Türk Dili Tarihi*. 6. Basım. İstanbul: Ötüken Yayınları.

Aksan, D. (2005). *Anlambilim*. 3. Basım. Ankara: Engin Yayınları.

Aksan, D. (2011). *Türkçenin Zenginlikleri İncelikleri*. 3. Basım. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Aksan, D. (2011). *Türkçenin Gücü*. 13. Basım. İstanbul: Bilgi Yayınevi.

Altun, S. (2007). Hitlerin Almaya'sında Sanat ve Propaganda. Web: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/sanatvetasarim/article/view/5000137034/5000125997> adresinden alınmıştır.

Arıkan, R. (2013). *Araştırma Yöntem Ve Teknikleri*. 2. Basım. Ankara: Nobel Yayınları.

Avşar, Z. (2007). Şairlerin Görüp Unuttukları Bir Rüya: Belâgat. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. Web: <http://www.turkishstudies.net/sayilar/sayi6/sayi6pdf/10.pdf> adresinden alınmıştır.

Aydoğan, A. (2003). *Siyaset ve Retorik Platon- Longinos*. İstanbul: İz Yayıncılık.

Banguoğlu, T. (2011). *Türkçenin Grameri*. 9. Baskı. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Baskın, S. (2016). Konuşmada Dil Bilinci ve Türkçeyi Doğru Kullanmanın İncelikleri, Murat Şengül ve Sami Baskın (Editör). *Etkinliklerle Hafta Hafta Sözlü Anlatım*. Ankara: Nobel Akademi Yayınları.

Batı, U. (2010). Reklamcılıkta Retorik Bir Unsur Olarak Kadın Bedeni Temsilleri. *Kültür ve İletişim Dergisi*, 13(1), 103-133.

Bilgegil, K. (2015). *Edebiyat Bilgi ve Teorileri*. 1. Basım. Erzurum: Salkımsöğüt Yayınevi.

Buzlukluoğlu Arslan, S. (2014). *Deyim ve Atasözlerinde Gençlik*. Gençlik ve Kültürel Mirasımız Uluslararası Kongresi, Samsun.

Cebeci, O. (2013). *Metafor ve Şiir Dilinin Yapısal Özellikleri*. İstanbul: İthaki Yayınları.

Çelik, C. (2011). Türkiye Türkçesinde Örtmece ve Tabu Kelimeler. Web: <http://i-rep.emu.edu.tr:8080/jspui/bitstream/11129/266/1/Celik.pdf> adresinden alınmıştır.

Çiftçi, Y. (2010). Sürü Psikolojisi ve Grup Kavramları Üzerine Bir Deneme Yazısı. Web: <http://www.kritik-analitik.com/DocumentsPopUp.aspx?Id=125> adresinden alınmıştır.

Çoban, B.,Özarlan Z. (2003). *Söylem ve İdeoloji*. İstanbul: Su Yayınları.

Covey, Stephen, R. (2006). *Etkili İnsanların Yedi Alışkanlığı*. (çev. O. Deniztekin ve F. Nayır Deniztekin). İstanbul: Varlık Yayınları.

Dedeoğlu, G. (2014). *Demokrasi, Basın ve Haber Etiği*. Bursa: Sentez Yayıncılık.

Demir, A. (2010). *Siyasi Bir Korku Aracı Olarak Medya*. Birinci Uluslar arası Felsefe Kongresi'nde sunuldu, Bursa.

Demir, T. (2012). Türkçe Eğitiminde Yaratıcı Yazma Becerisini Geliştirme ve Küçürek Öykü. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9 (19), 343-357.

Devran, Y. (2010). *Haber, Söylem, İdeoloji*. İstanbul: Başlık Yayınları.

Dilidüzgün, Ş. (2014). Türkçe Öğretiminde Haber Metinleri - Metin Yapısı Bağlamında Etkinlik Oluşturma. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(3), 89-100.

Doğan, M. (2015). *Aristoteles Retorik*. Ankara: Yapı Kredi Yayınları.

Doruk, Ö. (2013). Disiplin Toplumu Ve Haber Söylemi: Gökkuşacağı Derneği'nce Yapılması Planlanan Yürüyüşün Engellenmesine İlişkin Haberlerin Çözümlemesi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*. 2(1), 106-131.

- Duman, A. (2015). *Platon'un Retorik Anlayışı*. İstanbul: Litera Yayıncılık.
- Eker, S. (2011). *Çağdaş Türk Dili*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Er, S. (2004). *Türkçenin Adı Var*. İstanbul: Ağaç Yayınları.
- Erdem, M. (2003). *Türkmen Türkçesinde Metaforlar*. Ankara. Köksav Yayınları.
- Ergin, M. (2002). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Yayınları.
- Göçer, A. (2010). Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmaları Dergisi*, 3(12), 178-195.
- Günday, D. (2013). *Metin Bilgisi*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.
- Güneş, F. (2007). *Ses Temelli Cümle*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Karaağaç, G. (2013). *Dil Bilimleri Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Karamehmet, B. (2012). *Kuramsal İletişimde Metafor*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kaya, Bengisu. (2005). Yaratıcı Yazma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Yapılan Çalışmalardan Bir Derleme. *Tübitak Ulakbim, Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 1(2), 89-101.
- Keskinkılıç, K., Keskinkılıç, S. (2007). *Türkçe ve İlkokuma Yazma Eğitimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Kırlar Barokas, S. (2011). *Reklam ve Retorik*. İstanbul: Derin Yayınları.
- Köker, E. (2010). *Kitapta Kurutulmuş Çiçekler ya da Sözlü Kültür Üzerine Düşünceler*. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Lakoff, G., Johnson, M. (2015). *Metaforlar*. İstanbul: İthaki Yayınları.

Maltepe, S. (2007). Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerinde Oluşturulan Yazılı Anlatım Ürünlerinin Değerlendirilmesi. *Eurasian Journal of Educational Research/EJER*, 26, 143-154.

MEB (2011). Haber Yazma-1. Web: <http://halklailiskilervereklamcilik.com/wp-content/uploads/2015/01/HABER-YAZMA%E2%80%931.pdf> adresinden alınmıştır.

MEB (2015). *Türkçe Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Meyer, M. (2009). *Retorik*. (çev. İ. Yerguz). Ankara: Dost Yayınları.

Özmen, M. (2013). *Türkçenin Sözdizimi*. Adana: Karahan Yayınları.

Richard, M. (2012). *Anlam*. Ankara: Gugukkuşu Yayınları.

Saraç, Y. (2015). *Klasik Edebiyat Bilgisi Belagat*. İstanbul: Gökkuşbu Yayınları.

Solak, Ö. (2011). Küçük Ağa Romanının Eleştirel Söylem Analizi. *Akademik Bakış Dergisi*, 26, 1-14.

Şencan, İ. (2014). *Haber Metinlerinin Kategorizasyonunda Varlık İsimleri Ve Konu Başlıkları İlişkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Temizkan, M. (2011). Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Öykü Yazma Becerisi Üzerindeki Etkisi. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 11(2), 919-940.

Komisyon, (2005). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Türkmen, S. (2009). Türkçedeki Örtmece Sözler. *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, 6(23), 131-140.

Ünalın, Ş. (2001). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayınevi.

Yalçın, S. D. (1998). *Yazma Eğitiminde Yeni Bir Araştırma Alanı: Yaratıcı Yazarlık*. Dördüncü Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunuldu, Eskişehir.

Yetkin, B. (2011). Haber Söyleminde Egemen İdeolojinin Yeniden Üretimi: Magazinleşme Bağlamında Bir Analiz. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 3, 27-60.

Yıldız, İ. Ve Tanyıldızı İmik, N. (2015). Türkiye’de 2012 Yılında Sağlık Haberlerinin Ulusal Yazılı Basında Yer Alış Biçimleri ve Bilgilendirme Düzeyleri (Habertürk, Hürriyet, Posta, Sabah, Sözcü Gazeteleri Örneği). *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 122-141.

Zeyrek, D. (1995). *Gazete Haber Başlıklarının Dili Kitle İletişim Araçlarında Dil Kullanımı*. Ankara: Dil Derneği Yayınları.

ÖZ GEÇMİŞ

Adı Soyadı:	Sevtap Buzlukluoğlu Arslan
Kişisel Bilgiler:	Uyruğu: T.C. Doğum Yılı ve Yeri: 1985 / TOKAT
İletişim Bilgileri:	Tel: 0554 4460126 E-posta: svtpbuzlukluoglu@windowslive.com
Öğrenim Bilgileri:	Ortaokul-Lise: 1996-2003 Tokat Anadolu Öğretmen Lisesi
	Lisans: Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği
	Yüksek Lisans: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Yüksek Lisans Programı
İş Deneyimi:	2007-2012 Tokat Final Dergisi Dershanesi Türkçe Öğretmeni

2013-2014 Tokat Amerikan Kültür Koleji

2016- ... Tokat Bilgi Koleji